

Rhagymadrodd

Mae'r stori hon, wedi'i phlethu o gariad at droseddu, yn treiddio'n ddwfn i'r natur ddynol, gan ddilyn taith y Ditectif Arolygydd Elinor "Ellie" Pryce. Yn hytrach na dim ond mynd ar drywydd llofrudd, mae Ellie yn cychwyn ar ymchwil ddwys am hunan-ddarganfyddiad, gan ddatgelu cryfder yr ysbryd dynol yng nghanol adfyd a thwyll.

Nid yw awtistiaeth Ellie yn ei diffinio, ond eto mae'n ei phaentio mewn byd unigryw. Mae ei meddwl, yn galeidosgop o batrymau, yn gweld cysylltiadau mewn anhrefn ac yn sibwrdd mewn distawrwydd. Iddi hi, mae'r byd yn dapestri cymhleth, pob llinyn yn arwyddocaol, pob manylyn yn glïw posibl. Nid datrys achosion yn unig y mae hi; mae hi'n eu teimlo, yn ymgolli yn eu cymhlethdodau, gan weld beth allai eraill edrych dros.

Nid dim ond cefndir yw strydoedd cobblestone Aberystwyth, gyda'u hawel hallt y môr a'u ffasadau pastel; maen nhw'n gymeriadau yn stori Ellie. Mae'r tai Fictoraidd, sy'n sefyll yn uchel ac yn falch, yn cuddio cyfrinachau y tu ôl i'w tu allan siriol, gan sibwrdd hen chwedlau wrth y rhai sy'n gwranddo'n astud. Mae'r dref, pos wedi'i lapio mewn enigmas, yn siarad ag Ellie mewn ffyrdd na all geiriau. Mae'r clogwyni'n grwgnach ar hanesion, mae'r pier yn crychau dan bwysau atgofion, ac mae'r môr, bythol bresennol, yn canu caneuon hiraeth a cholled.

Nid yw taith Ellie drwy Aberystwyth yn un llinol. Mae'n ddawns gyda chysgodion a golau, trai a thrai cyson rhwng darganfod ac amheuaeth. Wrth iddi gerdded y strydoedd cul, gall deimlo

llygaid y dref arni, pob golwg yn gwestiwn, pob sibrwd yn her. Mae ei meddwl awtistig, yn anrheg ac yn felltith, yn ei gwneud hi'n hynod gyfarwydd â'r cynildeb hyn.

Ei dyweddi, Emrys Vaughan, yw ei hangor yn y storm. Mae ei bresenoldeb digynnwrf, cyson yn arwydd o sefydlogrwydd, ond eto mae ei gysylltiadau dwfn â'r gymuned yn cymhlethu pethau. Gan adnabod y bobl hyn, eu hymddiriedaeth a'u hofnau, mae'n llywio'r cydbwysedd cain rhwng cefnogaeth a datgysylltiad. Mae ei amynedd a'i gred ddiwyro yn Ellie yn rhoi'r nerth iddi wynebu'r pwysau cynyddol.

Wrth i Ellie ddatrys cyfrinachau'r dref, mae'n rhoi ynghyd dapestri o straeon cudd a gwirioneddau tanddwr. Mae pob cliw, pob gair sibrwd, yn edefyn yn naratif mwy Lowri Evans, y ferch ifanc y torrwyd ei bywyd yn fyr. Nid dod o hyd i lofrudd yn unig yw nod yr ymchwiliad; mae'n ymwneud â deall y we gymhleth o berthnasoedd a hanesion sy'n diffinio Aberystwyth.

Mae rhyngweithio Ellie â'i phartner, y Ditectif Ringyll Ewan Rhys, yn ychwanegu haen arall at ei thaith. Mae ei dull pragmatig yn cyferbynnu'n fawr â'i dulliau greddf, ond eto mae eu partneriaeth yn ffynnu ar y tensiwn deinamig hwn. Mae cwestiynau syml Ewan yn tarfu ar Ellie pan mae hi'n treiddio'n rhy ddwfn, tra bod ei dirnadaeth anghonfensiynol yn agor ei lygaid i bosibiliadau newydd.

Yn y diwedd, mae Aberystwyth yn adlewyrchiad o daith Ellie ei hun, yn chwilio am wirionedd mewn byd sy'n aml yn cuddio y tu ôl i ffasadau. Mae harddwch a thywyllwch y dref yn cydfodoli, yn union fel y mae ei chryfderau a'i gwendidau. Wrth i Ellie ddadorchuddio'r haenau

o gyfrinachau sydd wedi'u claddu o fewn strydoedd prydferth y dref, mae'n dod o hyd i ddarnau ohoni'i hun, gyda phob datguddiad yn dod â hi'n nes at ddeall y dirgelwch dan sylw a'i lle ei hun yn y byd.

Cyflwyniad

Mordwyodd Ellie Pryce strydoedd prysur Aberystwyth yn fanwl gywir, ei meddwl yn symffoni o fanylion yr oedd eraill yn aml yn eu colli. Roedd y cerrig crynion o dan ei thraed yn sibwrdd cyfrinachau'r gorffennol, pob un yn garreg anwastad yn nodyn yn hanes melodig y dref. Roedd arogl y môr yn gymysg ag arogl bara ffres o fecws cyfagos, gan ei seilio ar yr eiliad bresennol.

Roedd meddwl awtistig Ellie yn gweld y byd fel tapestri cymhleth, pob edefyn yn arwyddocaol, pob manylyn yn gliw posibl. Wrth iddi gerdded, roedd ffasadau pastel tai Fictoraidd fel petaent yn curo gyda straeon cudd. Sylwodd ar y ffordd yr oedd golau'r haul yn treiddio trwy lenni les, gan fwrw patrymau cywrain ar y lloriau pren treuliedig y tu mewn, adlais gweledol o orffennol haenog y dref.

Yr oedd ei synwyrâu yn dwyshau, a theimlodd bwysau pob syllu gan bobl y dref. Roeddent yn ei gwyllo gyda chyfuniad o chwilfrydedd a gofal, eu sibrydion yn islif cyson i symffoni seiniau. Roedd yr awel yn cario darnau o sgysiaau, clincian sbectol, a chri pell gwylanod, pob un yn swnio darn o'r pos roedd hi'n benderfynol o'i ddatrys.

Dyweddi Ellie, Emrys Vaughan, oedd ei hangor yn y storm hon o fewnbwn synhwyraidd.

Darparodd ei bresenoldeb cyson wrthbwys i gorwynt ei meddyliau. Roedd Emrys yn adnabod y dref yn agos, ei wreiddiau'n ddwfn o fewn y gymuned, ac roedd ei gynefindra â'r bobl yn ychwanegu haen arall o gymhlethdod at ymchwiliad Ellie. Roedd ei gyffyrddiad yn ein hatgoffa'n dyner nad oedd hi ar ei phen ei hun, hyd yn oed pan oedd cacophony ei meddwl yn bygwth ei llethu.

Yn ei hymwneud â'r Ditectif Ringyll Ewan Rhys, roedd y ddeinameg yn un o gyferbyniad a chydbwysedd. Roedd agwedd bragmatig Ewan yn sylfaen i Ellie pan oedd ei llamau greddfoll yn ymddangos yn rhy haniaethol, tra bod ei phersbectif unigryw yn agor ei lygaid i arlliwiau y gallai fod wedi eu hanwybyddu. Roedd eu partneriaeth yn ddawns o gysgodion a golau, pob un yn dod â chryfder gwahanol i'r blaen.

Cwlwm o edafedd oedd achos Lowri Evans, pob un yn arwain at ddirgelwch arall. Roedd meddwl Ellie yn pwytho'r tameidiau o sgysiau, y cipolwg di-baid, ac ofnau cudd trigolion y dref. Gwelodd y cysylltiadau di-lol, y ffordd yr oedd tristwch mam yn gorwedd yng nghonglau ei gwên, y ffordd y crynodd dwylo pysgotwr ychydig wrth sôn am y môr.

Roedd Aberystwyth ei hun yn endid byw, gyda'i chlogwyni a'i phier yn dal atgofion mor ddiriaethol â'r halen yn yr awyr. Roedd harddwch y dref yn ffasâd, yn cuddio'r gwirioneddau tywyllach a gladdwyd oddi tano. Teimlodd Ellie bwysau'r cyfrinachau hyn, a'i gwendidau ei hun yn adlewyrchu dyfnder cudd y dref. Wrth iddi dreiddio'n ddyfnach i'r ymchwiliad, cafodd ei hun yn datrys nid yn unig dirgelwch marwolaeth Lowri, ond gwe gymhleth ei bodolaeth ei hun.

Roedd pob cam a gymerodd Ellie yn daith i mewn i'r anhysbys, gyda'i meddwl awtistig yn ei harwain gydag eglurder y gallai eraill ei chael yn anodd dod o hyd iddi. Datblygodd naratif y dref o'i blaen, pob un yn datgelu trawiad brwsh yng nghynfas ehangach profiad dynol. Roedd Aberystwyth yn adlewyrchiad o'i chwiliad ei hun am wirionedd, man lle'r oedd harddwch a thywyllwch yn cydfodoli, yn union fel y gwnaeth ei chryfderau a'i gwendidau. Ac yn y cydbwysedd bregus hwnnw, ffynnodd Ellie Pryce, gan ddod o hyd i'w lle mewn byd a oedd yn aml yn edrych yn benderfynol o guddio'i gyfrinachau.

Pennod 1: Cyrraedd Cysgodion

Wrth i'r trên ruo heibio, cafodd Ellie ei dal yn ei gwyliadwriaeth am ennyd gan y sŵn metelaidd a oedd yn torri trwy haenau cyfarwydd awelon y môr a sgysiau pell. Roedd y llwyfan carreg oer, llaith o dan ei thraed yn teimlo'n gadarn ond eto'n gythryblus, yn dirgrynu gyda chrychdonnau gwan, taranllyd y mellt yn mynd heibio.

Cymerodd anadl ddwfn, gan geisio sylfaenu ei hun yn y presennol. Roedd yr aroglau o amgylch ei haearn melys, halen y môr, ac arogl priddlyd creigiau wedi'u gorchuddio â mwsogl yn cymysgu mewn ffordd a barodd i'w chalon rasio. Tynnodd y gwynt at ei dillad, atgof grymus o'r storm yn ei meddwl. Teimlodd Ellie bwysau yn ei brest, yr aer o'i chwmpas yn drwm gydag arogl pridd llaith a chwistrell môr. Roedd yr orsaf fel pe bai'n curo gyda'i bywyd ei hun, yr awyr uwchben yn eang ond yn ormesol. Symudodd yn ofalus, gan deimlo bod y platfform yn llithro o dan ei thraed, yn atgof o rythm araf, trwm y lle hwn.

Roedd galwadau gwyllanod a chri gwyllanod pell yn atseinio yn ei meddwl, eu lleisiau iasol yn asio â chrafu'r tram yn erbyn cerrig crynion. Roedd pob sain yn ymddangos yn benderfynol o gymryd rheolaeth, i ddominyddu'r gofod o'i chwmpas.

Gwthiodd ei dwylo i mewn i bocedi ei chot, gan geisio cysur yn y pwysau cyfarwydd. Roedd y creigiau wedi'u gorchuddio â mwsogl o amgylch y llwyfan, y niwl diddiwedd yn codi o'r môr roedd popeth i'w weld yn fyw, yn symudliw gyda symudiad y tonnau. Roedd Ellie yn dyheu am ddianc rhag y sŵn, i ddod o hyd i'r tawelwch yr oedd ei angen arni. Ond parhaodd y byd i

symud, a'r cyfan y gallai hi ei wneud oedd sylu ar y gorwel, lle'r oedd y môr yn cwrdd â'r awyr mewn llinell dywyll, a oedd yn newid yn barhaus.

Roedd synau'r môr yn atseinio'n ddiddiwedd, y tonnau'n chwyrlïo ac yn curo'n uno â galwadau uchel, clir y gwyllanod. Roedd y sŵn yn tresmaswr digroeso, yn mynnu ei sylw.

Cymerodd Ellie anadl ddofn arall, gan geisio dod o hyd i eiliad o heddwch yn yr anhrefn. Ei nod oedd dod o hyd i fan lle gallai amharu ar gytgord y byd, hyd yn oed os mai dim ond am ychydig funudau. Roedd hi'n dyheu am yr heddwch a'r tawelwch y galwodd adref.

Edrychodd Ellie allan o ffenestr yr ystafell fyw, gan ddod o hyd i gysur yn y môr tawel y tu hwnt. Roedd trai a thrai tyner y tonnau fel pe bai'n sibrawd cyfrinachau dim ond y gallai hi eu deall, gwrthbwynt cysurus i anhrefn y byd y tu allan. Gyda'i bysedd wedi'u gwasgu yn erbyn y gwydr, darganfu ei arwyneb oer, gan deimlo ymdeimlad o olchiad tawel drosti wrth iddi wyllo dawns rhythmig y dŵr.

Y tu allan, roedd yr awyrgylch yn dawel, bron fel petai'r byd ei hun yn cymryd anadl. Chwalodd y plu eira meddal i lawr, gan ddrysu synau arferol y dociau prysur, gan greu tawelwch hudolus bron. Yr oedd llonyddwch yr afon, a'i chychod yn siglo yn ysgafn, yn siarad â hi mewn iaith y tu hwnt i eiriau.

Roedd ei chartref, a rennir ag Emrys, yn noddfa o bob math, yn fan lle'r oedd ystyr i bob manylyn. Roedd golau'r bore yn treiddio drwy'r ffenestri, sŵn pell y môr yn cyfuno i greu ymdeimlad o heddwch yr oedd dirfawr ei angen. Roedd y llyfrau ar y silffoedd, wedi'u trefnu'n

ofalus iawn, yn cynnig ymdeimlad o reolaeth a chynefindra mewn byd a oedd yn aml yn teimlo'n llethol.

Ond newidiodd y llun ar y silff ffenestr bopeth. Roedd ei bysedd yn brwsio'r ffrâm, ac roedd hi'n teimlo rhuthr o emosiynau. Roedd gwên Emrys, wedi'i dal yn y ddelwedd, yn ein hatgoffa o'r cynhesrwydd a'r ddealltwriaeth a rannwyd ganddynt. Ni cheisiodd ei newid hi erioed; yn syml, derbyniodd hi fel yr oedd hi, gyda'i holl quirks a chymhlethdodau.

Caeodd Ellie ei llygaid, gan gofio teimlad y pier o dan ei thraed, y gwynt yn ei gwallt, a swm y tonnau'n chwalu o'u cwmpas. Cyffyrddodd gwên â'i gwefusau wrth iddi ddwyn i gof yr eiliadau hynny o gysylltiad pur, di-lais. Roedd hi'n coleddu symlrwydd tawel eu hamser gyda'i gilydd, yn wrthgyferbyniad llwyr i sŵn a dryswch y byd y tu allan.

Yr oedd ei hawydd am hyawdledd yn fwy na ffafriaeth yn unig ; roedd yn anghenraid. Yn yr eiliadau hyn o lonyddwch y daeth o hyd i'w gwir hunan, y cryfder i lywio cymhlethdodau bywyd. A chydag Emrys wrth ei hochr, gwyddai fod ganddi rywun oedd yn deall ei hangen am ofod a distawrwydd. Yn ei bresennoldeb, teimlai yn wir ei gweled a'i derbyn, a hynny yn anrheg brin a gwerthfawr.

Wrth eistedd wrth y bwrdd bach yn y gornel, sylfu Ellie ar y ddogfen wasgaru o'i blaen. Roedd yr ystafell dawl yn llawn sŵn gwan tonnau'r cefnfor yn taro yn erbyn y ffenestr, ond roedd hi'n teimlo tensiwn yn yr awyr, fel cerrynt trydan o dan ei chroen. Wrth iddi grynu, roedd ei bysedd

yn brwsio ymyl y gadair yn ôl, ac roedd yn synhwyro bod rhywbeth wedi newid, gan newid yr awyrgylch cyfarwydd.

Roedd y ffolder yn llanast, ei bapurau wedi'u treulio gydag amser ac wedi'u staenio ag inc.

Roedd yn aroglï o baent a llwch, fel rhywbeth wedi'i gladdu a'i anghofio ers amser maith. Roedd ei bysedd yn olrhain ymylon y tudalennau crychlyd, gan deimlo'r gwead garw a'r dagrau bach.

Roedd yr amherffeithrwydd hyn yn adrodd stori eu hunain, hanes o gamgymeriadau brysiog a chywiriadau.

Tynnwyd ei llygaid at ffotograff pylu, delwedd ysbrydion a oedd fel pe bai'n diflannu gyda phob eiliad yn mynd heibio. Roedd adroddiad yr awtopsi yn fyr, bron yn rhy gryno, gan adael iddi fwy o gwestiynau nag atebion. Roedd yn llawn gwallau, cywiriadau, a sylwadau, sŵn gweledol gwaith cyflym teipydd. Crynodd ei bysedd wrth iddi olrhain y llinellau, gan chwilio am unrhyw ystyr cudd.

Mae hi'n anadlu allan yn sydyn, ei llais prin uwchben sibrwd. "Nid yw hyn yn gwneud synnwyr." Roedd ei gwefusau'n cyrlïo'n smonach wrth iddi droi i dudalen arall, yn chwilio am rywbeth neu unrhyw beth a fyddai'n gwneud y lleoedd gwag yn ddealladwy. "Naill ai roedden nhw ar frys, neu doedden nhw ddim eisïau i hyn fod yn ddealladwy." Roedd ei stumog yn rhoïo ar y rhagolwg.

Pwysodd Ellie yn ôl, gan redeg ei llaw trwy ei gwallt. "Beth oeddech chi'n ceisïo ei guddïo?"

Murmurodd Ellie mewn llais a siaradodd â'r ystafell wag a gadael i'w llygaid grwydro'n ôl i'r hen

ffotograff sydd bellach yn aneglur. Ni atebodd distawrwydd, ond gallai deimlo ei bwysau yn pwyso i mewn, gan aros.

Pwysodd Ellie ymhellach, ei bysedd yn sgimio ar hyd ymylon treuliedig y ffotograff, math tawel o barchedigaeth yn setlo drosti. Roedd hi'n gwybod y traeth hwnnw, wedi'i ysgythru yn ei meddwl fel breuddwyd ailadroddus. Tynnwyd gan Lowri Evans un o'r ychydig hen luniau sydd ar ôl. Cynhyrfodd rhywbeth yn ei meddwl wrth iddi ganolbwyntio ar y llinellau tonnog yn y cefndir. Manyl bach, hawdd ei anwybyddu, ond nid oes modd ei anwybyddu.

Roedd ei chenhadaeth yn glir: rhoi'r pos at ei gilydd a datgelu'r hyn oedd wedi'i guddio. Gydag ymdeimlad o bwrpas newydd, paratôdd i blymio i'r dirgelwch, gan wybod bod ganddi'r nerth i ddod o hyd i'r atebion a geisiai.

Trawiad yn ei hanadl. "Sut na welodd neb hwn?"

Mae hi'n sythu ychydig ac yn gogwyddo'r llun tuag at y golau, ei chalon rasio. "Dyna chi," daeth sŵn bron yn anghlywadwy o lais llenwi â buddugoliaeth darostyngol. I'r mwyafrif, ni fyddai'n golygu dim. Ond iddi hi, cliw oedd hi, edefyn yn arwain rhywle dyfnach.

Cododd pwysau oddi ar ei brest, a disodlwyd gan ymdeimlad craff o benderfyniad. Trodd yn ôl tuag at yr adroddiad awtopsi, a'i bysedd yn hofran dros lofnod y meddyg. Roedd yr inc wedi gwaedu, fel pe bai wedi'i sgramblo ar frys, yn fwy o ôl-ystyriaeth na chasgliad. Nid oeddent wedi bod yn ofalus. Roeddent am i hwn gael ei gau i lawr yn gyflym.

Clenched ei gên. "Roedd rhywun eisiau i hwn gael ei gladdu," grwgnachodd hi, ei llais yn fwy cyson nawr. "Ond gadawsant y drws yn agored."

Pob gwall, pob cywiriad brysiog : nid diofalwch yn unig ydoedd. Roedd yn bos yn cardota am ddatrysiad. Teimlai yr awyr o'i hamgylch yn drwchus a thrwm, ond yr oedd sicrwydd tawel yn ei hysbryd. Gorweddai'r gwir yn gaeth o dan haenau o esgeulustod neu fwriad. Ac roedd hi'n mynd i ddod o hyd iddo.

Daeth y Ditectif Ringyll Ewan Rhys i'r amlwg am 8 o'r gloch y bore wedyn. Gyda chmau a oedd yn glir, yn dawel ac yn bwerus, pob cam yn fwriadol fel pe bai'n gorymdeithio i guriad tawel yn unig y gallai ei glywed, gallai wneud i rywun feddwl am fetronom. Cafodd gam hir, sicr, a theimlai Ellie fod presenoldeb yn yr ystafell, i bob golwg yn gryfder cyson, yn dyner iawn, fel derwen fawr.

Ellie llygaid fflachio drosto, dal manylion y byddai'r rhan fwyaf yn colli: y lleithder ei got gyda niwl o'r môr, y arogl lingering bach o goffi yn gymysg ag ef, y ffordd y safai yn y drws, casgliad o flynyddoedd tawel a dreuliwyd ar y swydd.

"Ditectif Arolygydd Ellie Pryce?" Roedd ei lais yn gyson, tynfa gynnes o gefn gwlad yn llifo trwy bob gair a fynegwyd yn ofalus.

Amneidiodd yn syml, ei meddyliau ar ddogfen o'i blaen, heb ei setlo eto. "Rydych chi'n gynnar," meddai bron yn anghlywadwy, gan fflipio'r dudalen, ei llygaid yn chwilio am rywbeth neu unrhyw beth y gallai fod wedi'i anwybyddu yn ystod oriau llonydd y nos.

Symudai llygaid Ewan oddi wrthi at y papyrau o'i blaen : " Ac ni chysgasoch chwi," meddai, gan nodi hyn heb unrhyw falais.

Hanner anadl, hanner chwerthin a ddihangodd Ellie. "Dim llawer o bwynt pan fydd eich ymennydd eisoes yn rhedeg yr achos cyn i chi ddeffro."

Camodd yn nes, ei graffu tawel lefelu ar ei. "Dod o hyd i unrhyw beth?"

Tynnodd sylw at ddelwedd aneglur o dirwedd bell. "Rhywbeth na nododd neb arall. Dim ond un manylyn mawr, bach sy'n anghywir." Cododd ei llygaid at ei. "Mae rhywun wedi cuddio hyn yn eithaf da."

Gwguodd Ewan. "Ac nid ydych chi'n un i'w guddio."

Roedd y wên ar ei gwefusau yn llewygu. " Nid pan y mae y gwirionedd yn cael ei gladdu."

Roedd rhywbeth bron yn llygedyn yn yr awyrgylch nad oedd mor amlwg yn yr amheuaeth honno, ond yn dal i fod yn bresennol iawn. Roedd yn disgleirio yn ei lygaid cul a rych ael. Teimlai Ellie ei fod yn bwysau trwm yn erbyn ei chroen, a chrebwyll distaw wedi'i blethu i

unrhyw beth a ddywedodd. Daliodd ei hun o'i phellter nid yn gorfforol, ond yn ei eiriau, ei reolaeth bwyllog. Dim greddfau cyflym, dim anhrefn, dim o'r greddf aflonydd hwnnw a oedd yn ysgwyd o'i mewn.

Roedd ei ddiweddeb araf, fwriadol bellach yn rhythm staccato cyflym yn cyferbynnu â'i throed a ddechreuodd dapio. Roedd swm pob tap yn herfeiddiol yn erbyn y distawrwydd oedd yn ymestyn rhyngddynt yn cael ei chwyddo gan yr ystafell dawl.

Ewan allan drwy ei drwyn, breichiau croesi yn rhydd. " Rydych yn wir yn siŵr am hyn?"

Roedd bysedd Ellie yn drymio yn erbyn y bwrdd, gan gyfateb i rythm ei throed. "Fyddech chi ddim yma pe na bawn i."

Rhywbeth yn fflicio ar draws ei wyneb: difyrrwch? Rhwystredigaeth? "Dydi hynny ddim yn cyfrif yn union fel ateb."

Pwysodd ymlaen, gan dapio'r ffotograff eto. "Nid yw osgoi peidio ag ateb yn helpu. Gallwch ddewis bod yn amheus tra byddaf yn darganfod sut i brofi hynny." Yr oedd ei llais yn fwy craff yn awr, baich yr achos yn pwyso yn erbyn ei hasennau.

Gwylodd Ewan hi, ei fynegiant yn annarllenadwy. Mae'n araf uncrossed ei freichiau a chamu yn nes. "Iawn," meddai o'r diwedd. "Dangoswch i mi beth sydd gennych chi."

Mae llwybr creigiog yr arfordir yn atseinio ynghyd â'r gwynt garw yn chwythu trwy ddillad Ellie, fel petai'r cyfan yn digwydd trwy benderfyniad llwyr. Roedd llygaid yn edrych ar y llwybr hir, cul troellog o'i blaen. Mae pob carreg oddi tano yn feddal heb unrhyw sŵn yn erbyn ei hesgidiau. Mae hi'n stopio. Yn sganio'r ddaear fel pe bai'n colli cydbwysedd ar unrhyw adeg. Roedd niwl aromatig hallt yn berwi dros ei hwyneb, ac roedd cyffyrddiadau chwerw yn gorwedd ar ei gwefusau wrth iddi droi o flaen y cefnfor, gyda thonnau eisoes yn nodi eu dyfodiad.

Mewn gwirionedd, nid sain yn unig ydoedd o gwbl. Roedd yn ergydio fel trwm cyson curiad calon o fewn ei brest ac yn siglo trwy ei hasennau. Nid craig ystormus yn unig ydoedd; na, yr ymosodiad cyfan ydoedd; ac fe laniodd trwy ei hesgryn gyda'r tensiwn yn dirgrynu trwy'r union aer o'i chwmpas. Roedd yr holl synau, yr holl weadau - yr awel llaith yn brwsio yn erbyn ei chroen, y tywod yn crafu yn ei herbyn, a chri adar y môr ymhell i ffwrdd - yn ymdoddi'n barhaus i mewn i symffoni a oedd yn ei chynhyrfu.

Roedd hi wedi rhewi a'i hanadl wedi'i dal. Fe'i dilynwyd gan don o emosiwn amrwd a phur go iawn. Nid yn awr, meddai, ond yr oedd eisoes yn rhy hwyr. Gyda'i llygaid ar gau, ceisiodd ganolbwyntio ar y tonnau cyson o sŵn yn chwalu, yn rheolaidd, yn ddiwyro. Roedd y sain yn eithaf rhagweladwy, yn hynod ddibynadwy, ac yn achubiaeth .

Mwmian o dan ei hanadl: "Dwi angen rhywbeth cyson. Rhywbeth. ..*go iawn." Roedd y gwynt yn udo yn wrthbwynt, gan yancio ei dillad, tra bod Ellie yn dal i syllu ar y tonnau a oedd yn chwalu'n ddi-baid ar ei gilydd fel sylfaen, gan ei thynnu'n ôl o'r dibyn.

Roedd y sŵn yn teimlo fel ei fod wedi bod erioed. Anadferadwy. Solid. Roedd hynny'n ddigon am y tro.

S clywodd Ewan ar ei hol; safodd yn ddigon pell i barchu gofod ond caeodd ddigon fel bod ei bresenoldeb distaw yn ei gorchuddio. Ni throdd Ellie; doedd dim rhaid iddi. Roedd ei gryfder yn teimlo'n drwm, bron fel angor i bwysu arno pan oedd popeth o'i chwmpas fel pe bai'n llusgo i anobaith.

Plygodd Ellie i lawr, gan redeg ei bysedd ar draws y creigiau o dan ei thraed. Oer a garw oedd yr wyneb, ond canolbwyntiodd ar y marciau gwan a engrafwyd i'w wyneb. Roedd y llinellau'n denau, bron yn amhosib eu gweld, ond roedd llygaid craff Ellie yn dal pob cromlin ac ymyl miniog. Nid dim ond marc, serch hynny; sibrwd, neges a adawyd ar ôl. Gogwyddodd ei phen a chanolbwyntio'n galed iawn . Camgymeriad? Awgrym? Roedd cyfran o deimlad tywyll yn aros yn ei meddwl, yn llachar ac yn annifyr.

“ Uffern os gwn,” torrodd Ewan y distawrwydd, nid â geiriau, ond ysgogiad a oedd yn ymddangos fel seiniau ysgafn y nos o fewn tonnau môr yn frith o wyntoedd chwantus: meddal a chyson.

Arhosodd am eiliad yn hirach, bysedd yn olrhain patrwm, gan ddilyn y rhigolau gyda manwl gywirdeb araf. “Mae’n... wahanol; yn rhy fwriadol i fod yn naturiol.” Ei llais drosto oedd llais

rhywun yn mwmlach dan ei hanadl wrth iddi sefyll yn araf, ei meddwl yn rhuthro gyda myrdd o feddyliau.

Cymerodd Ewan gam arall, y syllu yn gwibio rhyngddi a'r creigiau roedd hi newydd fod yn syllu amyn nhw. "Beth wyt ti'n feddwl?"

Gwgudodd Ellie, gan gyfarfod â'i syllu cyn suddo ychydig yn is. "Dydw i ddim yn gwybod eto, ond rwy'n meddwl mai dyma lle y dechreuodd."

A'r distawrwydd oedd yn ymestyn rhyngddynt a dynnodd ei geiriau trymion yn yr un modd ag yr oedd cymylau storm uwchben yn codi pwysau bygythiol. Ni ddywedodd Ewan ddim bryd hynny, dim ond amneidio i'r distawrwydd hwnnw. Yn olaf, ei lais, yn dawel grwnach, "Yna byddwn yn chyfrif i maes."

Saethodd Ellie gip sydyn arno, gan gydnabod y cyfnewid hwnnw'n dawel, yna trodd eto at y creigiau, a'i bysedd yn aflonydd unwaith eto. "Ie," sibrydodd hi, yn fwy iddi ei hun nag iddo. "Byddwn."

Hunodd y gwynt unwaith eto, llais gwatwar yn gwawdio ei phresenoldeb. Safodd Ellie ei thir, yn benderfynol yn ei phenderfyniad i symud ymlaen. Glaniodd ei syllu ar drefniant rhyfedd o wymon yn glynu wrth ochr serth y clogwyni. Roedd yn edrych yn rhy fwriadol, bron fel neges wedi'i hysgrifennu mewn iaith na allai hi ei dehongli. Rhedodd ei chalon wrth iddi benlinio wrth

ei hymyl, gan archwilio'r siapiau, a'i meddwl yn troelli gyda llwybrau posibiliadau yn ymestyn i we anfeidrol o beth-os.

Ymylodd y byd o gwmpas Ellie yn gyfuniad lliwgar o fanylion, pob un yn fwy cyfareddol na'r olaf. Roedd llinynnau o wallt yn torri ar bennau cnotiog canghennau tenau, tra bod tonnau'n olrhain patrymau cain yn y tywod. I'r mwyafrif, efallai ei fod yn ymddangos yn ddim mwy na malurion ar hap a adawyd gan y cefnfor. Ond i Ellie, map ydoedd, lle roedd pob darn yn chwarae rhan hollbwysig mewn darlun ehangach. Teimlodd dyndra yn ei brest nid o ofn, ond o'r her o gyfuno'r patrymau a'r cysylltiadau.

Gollyngodd anadl miniog, ei bysedd yn hofran dros y llanast o'i blaen. "Nid dim ond y llanw yn chwarae o gwmpas yw hyn," grwgnachodd, iddi hi ei hun yn bennaf.

Cymerodd Ewan gam yn nes, a'i lygaid yn gwibio rhyngddi a'r trefniant od. "Beth ydych chi'n ei weld?"

Olrheiniodd Ellie siâp y gwymon gyda'i bysedd, gan ddilyn ei gromliniau. "Mae'n teimlo'n rhy fwriadol. Edrychwch - mae wedi'i lapio yn y gwaelod a'i dynnu i fyny, fel rhywun wedi ei glymu yma'n bwrpasol." Pwyntiodd at y llinynnau o wallt a ddaliwyd yn y coed. "A hyn... mae'n newydd. Nid yw wedi bod yma'n hir."

Crwciodd Ewan wrth ei hymyl, ei wyneb yn anodd ei ddarllen. "Ydych chi'n meddwl ei fod yn neges?"

Llyncodd Ellie yn galed, ei llygaid yn sganio ochr y clogwyn fel pe bai'n gallu rhoi ateb iddi.

“Neu rhybudd efallai,” atebodd hi, ei llais yn disgyn i sibrwd bron. Roedd y meddwl yn pwysu'n drwm arni, gan setlo'n ddwfn oddi mewn.

Petrusodd Ewan am funud cyn nodio. “Y naill ffordd neu'r llall, roedd rhywun eisiau i ni ddod o hyd iddo.”

Roedd hi'n cloi llygaid ag ef, ei stumog yn clymu. “Yna mae'n rhaid i ni ddarganfod pam.”

Wrth gerdded ar hyd y llwybr, edrychodd ar dref bellaf Aberystwyth. Roedd ei hadeiladau meddal yn sefyll allan yn erbyn y creigiau garw ac nid oedd ei olwg heddychlon yn cuddio'r ofn a deimlodd ers iddi ddod. Nid y dref yn unig a'i dychrynodd; roedd y tawelwch, y newid yn y ffordd y mae pobl yn siarad pan fyddant yn mynd heibio, yr edrych yn ofalus a roddasant iddi. Roedd Aberystwyth yn fwy na lle; pos ydoedd.

Roedd ei bysedd yn dal darn o frethyn yr oedd hi wedi'i ganfod yn wlyb, wedi treulio, ond eto'n bwysig. Pwysodd hi at ei chalon fel arwydd clir o'r swydd a wynebai. Nid aeth y teimlad tyn yn ei brest i ffwrdd; dim ond gwneud iddi dalu sylw agosach. Sythodd ei chefn gan wthio yn erbyn y gwynt gan wthio yn erbyn y dasg anferth o'i blaen.

Chwythodd allan yn galed wrth iddi droelli'r brethyn â'i bysedd. "Fe wnaethoch chi gadw hwn i mi, iawn?" sibrydodd hi, fel petai'n siarad â'r awel. Neu efallai nad oeddech chi erioed wedi bwriadu ei adael.

Edrychodd Ellie yn ôl ar y ffordd, a orweddaï o'i blaen fel pos heb ei hateb. Nid oedd y mater yn ymwneud â cholled Lowri Evans yn unig; ffurfiodd gysylltiad blêr â gorffennol y dref, llwyth trwm ar ei chalon. Roedd yn dal chwedlau nid yn unig am Aberystwyth neu Ewan ond hefyd am Ellie ei hun.

Mae hi'n gwthio allan anadl ac yn siglo ei phen. "Ni fyddwch yn llwyddo," meddai, heb enwi neb. Efallai ei bod yn golygu y dref. Efallai mai'r grymoedd cudd sy'n ceisio cuddio ffaith. Efallai ei hun.

Roedd ofn yn rhywbeth roedd hi'n ei adnabod yn dda, yn debyg iawn i'w greddf miniog. Eto i gyd, nid ofn a luniodd ei bywyd. Yn hytrach, roedd yn bleser datrys posau. Roedd ganddi ddawn i weld yr hyn yr oedd eraill yn ei anwybyddu a chasglu gwahanol ddarnau o wybodaeth at ei gilydd nes iddynt wneud darlun clir.

Nid oedd y daith o'n blaenau yn un syml. Roedd yn llawn rhwystrau a throeon annisgwyl. Ond roedd Ellie Pryce yn barod i'w wynebu, gan gymryd pob cam gyda gofal. Ei chenhadaeth oedd dod â threfn i'r anhrefn o'i hamgylch, ac roedd ei phenderfyniad yn gadarn, yn union fel y creigiau a safai'n gadarn yn erbyn curo parhaus y tonnau islaw.

Darllenodd Ellie y datganiadau tyst yn ofalus, gan wasgu ei bysedd ar y papur fel pe bai'n gallu gorfodi'r gwir i ddod allan. Roedd y geiriau'n blaen ac yn anodd eu hamgyffred, wedi'u cuddio y tu ôl i'r ffordd gwrtais y mae pobl mewn tref fechan yn aml yn siarad.

Cafwyd ateb byr ac anarferol gan fam Lowri: "Roedd hi'n hapus y noson honno. Roedd hi'n gyffrous am ei thaith i Dde Affrica."

Dywedodd ffrind fwy neu lai yr un peth: "Wnaethon ni ddim sylwi ar unrhyw beth allan o'r cyffredin."

Roedd y gosodiadau'n llyfn, fel cerrig wedi'u gwneud o amgylch dros nifer o flynyddoedd, heb unrhyw ymylon miniog i Ellie ddal gafael arnynt. Roedd hi'n gallu synhwyro'r tensiwn o dan eu geiriau syml, anystwythder a oedd yn swmian arni.

Cymerodd anadl ddwfn a thapio ei bysedd ar y dudalen. "Dewch ymlaen... roedd yn rhaid i rywun weld rhywbeth." Roedd ei llais yn dawl, ond roedd yn cario awgrym o rwystredigaeth, bron fel ple mud am help.

Sganiodd hi'r geiriau ar y dudalen eto, gan chwilio am unrhyw beth nad oedd yn adio neu'n ymddangos yn ddiflas. "Roeddech chi'n hapus, Lowri?" sibrydodd Ellie wrthi ei hun. "Yna pam mae hyn yn swmio mor ymarfer?"

Pwysodd ei dwylo'n gadarn ar y bwrdd, gan geisio cadw rheolaeth ar ei rhwystredigaeth. Efallai bod Aberystwyth yn ymddangos fel unrhyw dref fach swynol arall, ond nid felly y bu. Nid dim ond sŵn lleddfol y tonnau na'r tai lliwgar ar y bryniau oedd hi. Roedd hefyd yn ymwneud â'r hyn nad oedd pobl yn ei ddweud, y ffordd yr oeddent yn siarad mor ddidrafferth, fel pe baent wedi ail-lunio'r gwir i'w wneud yn fwy derbyniol.

Pwysodd Ellie yn ôl, gan gulhau ei llygaid. "Dydi rhywun ddim yn bod yn onest," grwgnachodd. "Y cwestiwn yw... pwy?"

Roedd meddyliau Ellie yn drwm gyda phethau na allai hi eu mynegi. Mewn trefi bach, roedd hi wedi dysgu sylwi ar sut roedd pobl yn ymddwyn a'r pethau roedden nhw'n eu gadael heb eu dweud. Ond yma, roedd popeth yn ymddangos yn rhy berffaith, ac roedd yr eiliadau tawel yn teimlo wedi'u cynllunio.

Gwelodd enw wedi ei sgriblo ar ochr tudalen: Dafydd Jones. Arhosodd yr hyn a ddywedodd gyda hi, nid oherwydd ei eiriau, ond oherwydd yr hyn a adawodd allan. Soniodd am weld ffigwr tywyll ar y creigiau un noson, ond doedd neb yn ei gredu ac yn meddwl bod ei stori yn annibynadwy.

Edrychodd Ellie yn ofalus ar y dudalen, gan olrhain ei hymyl gyda'i bysedd. Nid dim ond bod pobl yn anwybyddu stori Dafydd ond y cyflymder a'r cywirdeb y gwnaethant ei diystyru a'i gwnaeth yn amheus.

Anadlodd yn sydyn a thapio ei hewin ar yr enw. "Pam cawsoch eich anwybyddu, Dafydd?"
gofynnodd hi'n dawel. "Pwy benderfynodd nad oeddech chi'n werth gwrando arno?"

Edrychodd allan y ffenestr, lle gwnaeth yr hen wydr i'r stryd edrych yn donnog. Roedd Aberystwyth yn dawel ac yn dawel. Roeddech chi'n gallu clywed chwerthin o'r caffis, sŵn tonnau'n chwalu, a chlebran ysgafn pobl yn cael eu cario gan y gwynt. Roedd y dref yn swynol a bron yn berffaith, ond teimlai Ellie fod rhywbeth i ffwrdd. Symudodd pobl mewn ffordd arferol, gan ddal eu pennau'n rhy syth, ac nid oedd eu gwen yn cyrraedd eu llygaid.

Pwysodd yn ôl yn ei chadair, gan groesi ei breichiau. "Mae'r dref hon yn gwybod rhywbeth," meddai mutter. "Ac mae'n ymdrechu'n galed iawn i'w gadw'n gudd."

Bu bron i Ellie weld y noson honno yn ei meddwl. Gallai glywed y gwynt yn chwythu'n galed o amgylch y creigiau, arogl'r aer hallt o'r môr, a gweld golau'r lleuad yn gwneud cysgodion rhyfedd. Beth welodd Dafydd mewn gwirionedd? Ai person oedd e? Neu dim ond tric o'r golau? Pam na ofynnodd neb amdano?

Condemniodd hi gau'r ffolder, a thorodd y sŵn y distawrwydd yn yr ystafell. Roedd ei bysedd yn gorffwys ar y clawr, ac roedd ei meddwl yn rhuthro gan feddyliau. Nid oedd y tawelwch yn yr ystafell yn wag yn unig, roedd yn teimlo ei fod yn fwrlwm y tu mewn iddi. Ni allai ddod o hyd i'r geiriau cywir i egluro'r teimlad i unrhyw un arall. Nid dim ond dyfalu ydoedd; roedd hi fel sylwi ar batrwm - llawer o bethau bach yn dod at ei gilydd yn ei meddwl i ddangos rhywbeth llawer mwy.

“Nid yw hyn yn iawn,” meddai yn dawel ond gyda sicrwydd. Roedd ei bysedd yn tapio ar y ffolder mewn rhythm cyson, gan ei helpu i gadw ffocws. "Gwelaist ti rywbeth, Dafydd. A phenderfynodd rhywun nad oedd ots. Pam?"

Nid damwain yn unig oedd marwolaeth Lowri. Teimlodd Ellie hyn mor sicr ag y gwyddai y byddai'r haul yn machlud. Doedd pethau ddim yn adio i fyny. Roedd popeth yn ymddangos yn rhy llyfn, heb unrhyw gwestiynau pellach a dim lluniau wedi'u tynnu o'r olygfa. Nid diofalwch yn unig oedd hyn; rheolaeth ydoedd. Roedd rhywun wedi creu stori oedd yn edrych yn daclus ar y tu allan, ond roedd Ellie yn gallu gweld lle roedd yn dechrau dod ar wahân. Gallai deimlo'r edafedd rhydd, bron â'i gwahodd i'w tynnu.

Crafu cadair Ellie yn erbyn y llawr wrth iddi bwysu'n ôl, gan syllu ar y ffolder caeedig o'i blaen. Y tu allan, roedd Aberystwyth yn ymddangos yn dref glan môr swynol, ond roedd Ellie yn gallu gweld y craciau o dan ei wyneb. Teimlodd bwysau gwirioneddau nas dywedwyd yn pwysu arni, mor real â'r awyr hallt o'i chwmpas. Roedd y dref wedi cuddio marwolaeth Lowri fel bod tonnau'r môr yn dileu olion traed yn y tywod.

"Ond dydw i ddim fel y llanw," sibrydodd Ellie wrthi ei hun, ei llygaid yn culhau gyda phenderfyniad. "Rydw i fel storm."

Roedd ei byd yn gyfoethog o fanylion a chysylltiadau, i gyd yn canolbwyntio ar y ffeil o'i blaen. Roedd pob crych yn y papur a phob gair mewn inc pylu i'w weld yn cyfathrebu rywbeth iddi

mewn iaith roedd hi'n ei deall yn well na neb arall. Nid oedd y stori drosodd eto. Roedd yn dod yn ddarnau, yn llawn hanner gwirioneddau a phethau heb eu dweud, dim ond aros i Ellie ddarganfod y peth. Roedd yr ateb yno, wedi'i guddio yn y bylchau rhwng y geiriau. Ac roedd Ellie yn benderfynol o ddod o hyd iddo.

Eisteddodd Ellie gyda'i choesau wedi'u croesi ar yr hen sofffa sydd wedi treulio. Gallai deimlo'r gorchudd ffwr meddal trwy ei jîns. Roedd y fflat yn fach ond yn daclus iawn, fel hafan ddiogel lle roedd popeth yn ei le iawn. Roedd y llyfrau wedi'u trefnu'n berffaith ar y silffoedd, gan ddangos amrywiaeth ysgafn o liwiau . Roedd fasau gwydr môr yn pefrio'n ysgafn ar silff y ffenestr, gan adlewyrchu golau euraidd haul hwyr y prynhawn. Roedd yr aer yn arogl ychydig yn hallt, wedi'i gymysgu â'r arogl llysieuol o'r te roedd Emrys wedi'i adael yn y gegin. Trwy'r ffenestr hollt, gallai Ellie glywed sŵn tawel y môr. Roedd y tonnau'n chwilfriwio yn erbyn y lan yn fwy lleddfol iddi na distawrwydd llwyr.

Lapiodd ei bysedd i mewn i lewys ei ffrog, gan dynnu'r ffabrig yn dynn o amgylch ei dwylo. Roedd y gwead yn pwyso i mewn i'w chroen, yn cyferbynnu â'r storm o feddyliau yn chwyrlïo yn ei meddwl. Ysgydwodd hi ychydig a symud yn araf, gan geisio rhyddhau'r tensiwn o dan ei chroen. Roedd y synau y tu allan yn sydyn ac yn rhyfedd, ond eto'n gysur oherwydd ei bod yn eu hadnabod yn dda. Gadawodd i'r sŵn orffwys yn ei brest am eiliad, ond ni allai ei meddwl aros yn llonydd.

"Nid yw'n ffŵtio," meddai yn dawel, ei llygaid ar y llawr ond ei meddwl yn rhywle arall. "Nid yw pobl yn diflannu oni bai bod rhywun yn gwneud iddyn nhw ddiflannu."

Cymerodd anadl ddwfn a symudodd ei phwysau, gan deimlo bod y tensiwn y tu mewn iddi yn tyfu. "Roedd Lowri yn hapus. Roedd ganddi gynlluniau ar gyfer y dyfodol . Dydych chi ddim yn gwneud hynny os ydych chi'n gwybod na fyddwch chi o gwmpas."

Roedd ei llais yn dawel, ond cyrhaeddodd ar draws yr ystafell. Seiliodd ei geiriau hi, fel achubiaeth yn anhrefn ei meddyliau.

O'r gegin, siaradodd Emrys yn dyner ond gyda sicrwydd. "Yna mae gennych yr ateb yn barod, peidiwch â chi?"

Caeodd Ellie ei llygaid yn fyr. "Gallaf weld yr amlinelliad," atebodd hi. "Fi jyst angen i weithio allan y darnau coll."

Allai Ellie ddim stopio meddwl am Lowri. Nid oedd bellach yn ei gweld fel y ferch fywiog roedd hi'n ei chofio, ond fel ffigwr cysgodol wedi'i wneud o luniau aneglur a straeon hanner-adrodd. Yn ei meddwl, roedd y delweddau aneglur o leoliad y drosedd yn teimlo'n rhy real o lawer. Gwelodd Ellie law droellog, llyfn a gwelw, yn gorwedd ar y tywod garw. Dychmygodd ffigwr cysgodol ar y creigiau, wedi'i guddio yn nhywyllwch y nos. Daeth darnau'r stori at ei gilydd fel pos llawn cwestiynau, pob un yn bachu sylw Ellie ac yn gwrthod gollwng gafael.

Roedd y fflat yn teimlo'n rhyfedd o dawel iddi, yn gymysgedd o dawelwch a thensiwn. Ond nid oedd yn wirioneddol dawel. Clywodd y bwrdd yn gwichian wrth i Emrys gerdded ar draws y stafell a sïon tyner y boeler yn ail gychwyn. Mae pob sain yn ffitio i mewn i batrwm, rhythm roedd hi'n ei ddeall yn naturiol. Roedd ei bywyd bob amser fel hyn, yn llawn teimladau a manylion gwahanol yr oedd yn rhaid iddi eu datrys yn ei meddwl nes eu bod yn gwneud synnwyr. Roedd yn flinedig, ond dyna sut roedd hi'n deall y byd. Fodd bynnag, ar y foment honno, nid oedd rhai rhannau o fywyd Lowri yn ymddangos yn iawn. Wnaeth pethau ddim adio fel y dylen nhw.

Roedd yr angen i wybod yn ei phoeni, fel drain yn sownd yn ddwfn o dan ei chroen. Nid chwilfrydedd syml yn unig ydoedd; yr oedd yn rhywbeth dyfnach y tu mewn iddi. Roedd y cwestiynau'n teimlo'n real yn ei meddwl, yn ei thynnu tuag at y gwir fel magnet cryf. Nid rhyw ffeil mewn drôr yn unig oedd stori Lowri; roedd wedi dod yn rhan o'i bywyd. Y llaw dirdro, y tystion distaw, y ffigwr tywyll ar y creigiau roedd y pethau hyn yn ymddangos fel iaith gyfrinachol yn unig y gallai hi ei deall, pos roedd hi'n benderfynol o'i ddatrys.

Rhyddhaodd Ellie anadl sydyn a rhedodd ei llaw trwy ei gwallt. Roedd ei llais yn isel ond yn llawn brys. "Pam nad oedd neb yn edrych yn agosach?" mae hi'n muttered iddi ei hun. Safodd Ellie ar ei thraed yn sydyn, gan gerdded ar draws yr ystafell, a'i thraed yn dilyn y llwybr a wisgwyd i'r carped. Roedd yr aer yn y fflat yn teimlo'n fwy trwchus nawr, wedi'i gyhuddo o densiwn tawel. Syrthiodd ei syllu ar y ffenestr agored, lle'r oedd y gwynt yn tynnu at y llenni, gan eu tynnu allan tua'r môr.

Roedd yr olygfa y tu hwnt yn glytwaith o wrthddywediadau Aberystwyth: y terasau pastel yn dringo'r bryniau, y promenâd bywiog, y clogwyni diysgog yn y pellter. Roedd mor brydferth nes brifo ei brest, ond roedd y harddwch yn teimlo fel mwgwd. Gallai deimlo pwysau cyfrinachau'r dref yn pwyso i lawr arni, mor real â'r halen yn yr awyr.

Parhaodd Emrys i droi ei de ac edrych arni. "Efallai nad oedden nhw eisiau."

Anghytunodd Ellie â gwatwar. "Neu efallai bod rhywun wedi dweud wrthyn nhw am beidio."

Pwysodd ymlaen, gan orffwys ei phenelinoedd ar ei gliniau, bysedd yn tapio ei llawes. "Mae'r achos yma'n teimlo wedi'i gynllunio, fel mae pawb yn dilyn sgript. Ond doedd Dafydd ddim. Soniodd am yr hyn a welodd, ac fe wnaethon nhw ei gau i lawr."

Gosododd Emrys ei fwg ar y bwrdd yn dawel. "Beth ydyn ni'n ei wneud nawr?"

Roedd mynegiant Ellie yn tynhau gyda phenderfyniad. "Nawr, dwi'n darganfod pwy ysgrifennodd y sgript."

Galwodd y gwyllanod allan eto, gan ddal sylw Ellie. Olrheiniodd ei bysedd ar hyd ymyl y ffenestr, gan deimlo gwydr oer, llyfn y fasys o dan ei chyffyrddiad. Y tu allan, roedd popeth yn ymddangos mor dawel a thawel, ond roedd Ellie yn gwybod nad dyna oedd y darlun cyfan. Edrychai wyneb y môr yn llonydd, ond oddi tano, symudai'r dŵr yn gyson, yn wyllt ac yn ddi-stop, yn union fel y gwir.

O'r ystafell arall, roedd llais Emrys yn gynnes ac yn gyson. "Rwyf wedi gwneud te. Dylech gymryd seibiant, El."

Mae hi'n hymian yn dawel, ei llygaid yn dal yn sefydlog ar y gorwel pell. Roedd cymryd seibiant yn anodd iddi, yn enwedig pan oedd ei meddwl mor ddryslyd â meddyliau. Nid dim ond dirgelwch i'w ddatrys oedd marwolaeth Lowri; roedd yn broblem barhaus a gyflwynwyd yn ei meddwl, yn mynd yn fwy cymhleth gyda phob cwestiwn yn cael ei adael heb ei ateb. Roedd y dref yn ymddangos yn awyddus i anghofio am y peth, yn cuddio y tu ôl i wên gwrtais a chytundebau di-lol. Ond fe allai Ellie deimlo'r pwysau'n cynyddu, tensiwn tawel yn awgrymu bod rhywbeth yn aros i gael ei ddatgelu.

Cerddodd Emrys i mewn, gan ddal mwg. "Rydych chi'n syllu ar y ffenestr eto, fel rydych chi'n meddwl bod yr atebion wedi'u hysgrifennu yn yr awyr."

Ochneidiodd Ellie, gan dynnu ei hun yn ôl i'r foment bresennol. "Efallai eu bod nhw, neu efallai bod yr atebion ychydig o dan yr wyneb, yn aros i rywun eu datgelu."

Gosododd y mwg ar y bwrdd wrth ei hymyl. "A ydych chi'n meddwl mai chi yw'r un sy'n gorfod ei wneud?"

O'r diwedd trodd Ellie i edrych arno, gan dapio ei bysedd ar y ffenestr. "Dydw i ddim yn gweld unrhyw un arall yn camu i fyny i gymryd y swydd."

Roedd hi'n teimlo bod yn rhaid iddi ddod o hyd i'r atebion. Nid dewis yn unig ydoedd; roedd yn anghenraid. Roedd stori Lowri wedi dod yn rhan ohoni erbyn hyn, wedi'i phlethu i'w meddyliau. Ac ni fyddai cyfrinachau Aberystwyth, waeth pa mor gudd, yn cael eu claddu am byth.

Pennod 2: Ysbryd Lowri Evans

Roedd swyddfa Ellie yng ngorsaf yr heddlu fel pos gyda syrpreis ym mhob cornel. Roedd yr aer yn drwchus gydag arogl hen bapur ac ychydig o chwerwder o gwpanau coffi dros ben. Ymhlith yr arogleuon hyn, roedd yna awgrym o halen o Fae Ceredigion, a oedd yn teimlo'n ffres a bywiog, fel ei fod yn amgylchynu ei synhwyrâu. Roedd yr ystafell i'w gweld yn dal ei hanadl, gan rwystro sŵn y byd allanol a'i droi'n fwmian isel, cyson, sŵn a deimlai Ellie yn ddwfn yn ei hesgryn.

Roedd y ffenestr yn agored, a sŵn y stryd oddi tano yn llifo i mewn yn uchel. Fe allech chi ddal darnau o fywyd yn Aberystwyth: chwerthin plant o bell, clacio esgidiau anwastad ar y strydoedd cobblestone, a chriw uchel gwylnod yn hedfan o amgylch y pier. Cafodd Ellie alwadau'r gwylnod yn rhyfedd o dawelu. Yr oedd eu criau cyson yn swm cyson yn nghanol yr holl swm. Fe wnaethon nhw ei hatgoffa o'r beiros ar ei desg, wedi'u leinio'n daclus. Dyma oedd ei ffordd fach

hi o gael rhywfaint o reolaeth mewn byd blêr. Trefnwyd y corlannau mewn rhesi taclus: gwyrdd, glas, du, coch. Safai pob un fel milwr wrth sylw, eu trefn yn gwthio yn ol yn dawel yn erbyn yr anhwylder o gwmpas.

Cododd y beiro las a'i thapio ar ei llyfr nodiadau heb feddwl, a'i llygaid wedi'u gosod ar y ffeil achos o'i blaen. "Nid oes dim o hyn yn gwneud synnwyr," sibrydodd wrthi ei hun.

Safai Ewan yn pwyso yn y drws, breichiau yn croesi. "Beth sydd ddim yn gwneud synnwyr?"

Pwyntiodd Ellie at y ffeil gyda'i beiro. "Popeth. Mae datganiadau'r tystion yn swnio'n rhy berffaith, fel roedden nhw'n cael eu harfer. A pham wnaethon nhw anwybyddu gweld Dafydd Jones? Os oedd yn ddim, beth am adael iddo fod yn ddim byd? Yn hytrach, fe wnaethon nhw ei ddiystyru'n gyflym ac yn daclus."

Symudodd Ewan ymlaen ac eisteddodd yn y gadair oddi wrthi. "Efallai oherwydd nad oedd yn ddim byd."

Edrychodd Ellie ef yn y llygad, ei gafael yn tynhau ar y gorlan. "Yn union."

Roedd y foment yn hongian rhyngddynt, yn fregus ac yn dawel. Yna safodd, pwysau ei bresenoldeb yn symud wrth iddo symud ymhellach i'r ystafell. "Fe wnaethon nhw ddyfarnu ei fod yn foddol damweiniol."

Ni atebodd Ellie ar unwaith. Syrthiodd ei syllu ar y ffeil ar ei desg, ac ni chafodd ei hymylon ei thrin. Roedd stori Lowri yn dameidiog: ffotograffau graenog, datganiadau tystion croes i'w gilydd, tyllau gwag lle dylai atebion fod. Doedd y darnau ddim yn ffitio at ei gilydd, ac ni allai Ellie eu gwahanu.

Wnaeth Ewan ddim ymateb, ond sylwodd ei fod yn ysgwyd ei ben ychydig wrth iddo droi i adael, gan dynnu ei ffôn allan yn barod.

Roedd y beiros, y blychau, y papurau gwasgaredig i gyd i'w gweld yn diflannu o'i ffocws wrth iddi ganolbwyntio ar y dasg o'i blaen. Nid dim ond enw a ysgrifennwyd i lawr oedd Lowri Evans. Roedd hi'n gliw, yn datrys stori yr oedd tref Aberystwyth wedi gweithio'n galed i'w chladdu.

Y tu allan, roedd cri'r gwyllanod yn atseinio unwaith yn rhagor, eu synau'n torri drwy'r aer llaith. Cliciodd Ellie y ysgrifbin werdd eto, y swm miniog yn addewid a wnaeth iddi hi ei hun.

"Byddaf yn dod o hyd iddo," sibrydodd hi yn dawel. "Beth bynnag yw e dydyn nhw ddim eisiau i mi weld."

Symudodd dwylo Ellie yn drefnus, gan olrhain amlinellau llun melyn o Lowri Evans. Roedd yr arwyneb sgleiniog yn adlewyrchu golau meddal y lamp ddesg, gan amlygu nodweddion merch ifanc wedi rhewi mewn amser yn gwenu, yn fyw, heb wybod beth fyddai'r byd yn ei wneud ar ôl ei henw. Tynnodd Ellie y llun yn syth bin, a'i bysedd yn dod o hyd i gysur yn gwead y papur

wrth i'w meddwl gyfuno'r darnau o fywyd nad oedd hi erioed wedi'i adnabod ond roedd yn dechrau deall.

Y tu allan, disgynnodd niwl y môr i'r stryd fel anadl araf, bwriadol. Roedd ambell wylan yn llefain, yn ddryslyd ac yn bell, yn hidlo drwy'r ffenestr hanner agored, gan asio â rhythm siffrwd papur. Roedd Ellie yn hoff o ragweladwyedd gwylanod. Roedd eu galwadau, yn llym fel yr oeddent i rai, yn gyson mewn byd a oedd yn aml yn ymddangos yn rhy swnllyd, yn rhy anhrefnus. Roedd hi wedi dysgu gweithio yn yr eiliadau tawel hynny, i adael i'r byd grebachu i derfynau ei desg, i derfynau ei chanolbwynt.

Roedd Ewan Rhys yn bresenoldeb cyson ar ymyl ei hymwybyddiaeth. Pwysodd yn erbyn y ddesg, breichiau wedi'u plygu, gan ei gwyllo'n gyson. Roedd ei esgidiau'n crafu'r carped wrth iddo symud ei bwysau, sŵn meddal yr oedd hi wedi'i labelu a'i ddiystyru fel un di-nod. Yr hyn oedd yn bwysig oedd ei dawelwch. Yn wahanol i'r mwyafrif, ni cheisiodd lenwi'r distawrwydd â chlebran ddibwrpas. Nid oedd yn mynnu atebion cyflym ganddi ac ni chwynodd am gyflymder gwyllt ei gwaith. Gadewch iddo feddwl.

"Rydych chi'n dawel iawn," meddai Ellie yn dawel, heb edrych i fyny o'r llun. Doedd hi ddim wir yn disgwyl iddo ateb, ond dangosodd ei geiriau ei bod yn gwybod ei fod yno.

Cadwodd Ewan ei lygaid ar y llun, gan feddwl yn ofalus beth i'w ddweud. "Roeddwn i'n meddwl," meddai o'r diwedd. "Mae'n teimlo fel eich bod chi ymlaen at rywbeth. Neu efallai mai dim ond fy nychymyg i yw hynny."

Rhoddodd Ellie wên fach, yn dal heb gwrdd â'i lygaid. "Mae gennych chi synnwyr da am y pethau hyn, Ewan. Ond nid dod yn nes yn unig yw hyn. Mae'n ymwneud ag aros i bopeth ddod at ei gilydd."

Edrychodd arno, gan sylwi ar ei fynegiant tawel. Nid oedd unrhyw frys na straen - dim ond diddordeb tawel. Roedd yn brin, a bu bron i Ellie deimlo'n ddiolchgar amdano. Bron.

Trodd ei sylw yn ôl at y llun, gan gyffwrdd yn ysgafn ar wyneb gwenu Lowri. Tyfodd ei meddyliau yn ddyfnach. "Mae'r ferch hon ... roedd hi'n fwy na dioddefwr yn unig. Maen nhw'n cuddio rhywbeth, rhywbeth nad ydyn nhw eisiau i ni ddod o hyd iddo. Ac rydw i'n mynd i'w ddarganfod."

Ewan , ei lais yn isel ond yn siwr. "Rwy'n gwybod y byddwch."

Roedd Aberystwyth yn diflannu i niwl trwchus, gan wneud i bopeth edrych yn feddal ac yn aneglur. Roedd lleoedd cyfarwydd yn ymddangos fel siapiau ysbrydion. Roedd yr adeiladau carreg ger y lan, fel arfer yn gryf ac yn falch, bellach yn ymddangos yn feddalach, fel petaent wedi'u tynnu â siarcol ar bapur gwlyb. Roedd y goleuadau stryd yn fflachio'n wan, a'u golau'n cael ei lyncu gan y niwl. Roeddent yn ymdebygu i hen sêr blinedig, gan gastio dim ond darnau bach o aur golau ar y strydoedd cobblestone. Roedd yr aer yn drwm ac yn llaith, yn glynu wrth groen Ellie. Roedd ganddo flas hallt a theimlad cryf, pwerus a oedd fel pe bai'n treiddio i'w chôt, ei gwallt, a hyd yn oed ei hesgryn.

Roedd y cefnfor bob amser yn bresennol, ond heno roedd yn cael ei guddio gan y niwl. Y tu hwnt i'r niwl, roedd y tonnau'n symud mewn rhythm cyson, ac roedd eu chwalfa yn gwneud sŵn ysgafn y gallech chi ei deimlo o dan eich traed. Roedd y sŵn hwn yn gwneud iddi deimlo'n gysylltiedig â'r lle, er bod popeth o'i chwmpas yn diflannu i'r niwl llwyd. Trodd ei phen rhyw fymryn a gadael i'r gwynt gario tameidiau o swm iddi gri gwylan, gilfach feddal hen gwch yn siglo yn y dwr, a llais gwan o ffordd bell. Teimlai Aberystwyth yn dawel ac yn mhell, fel pe buasai yr holl dref yn dal ei hanadl.

Anadlodd Ellie allan, ei hanadl yn pylu i'r aer llaith. "Mae'n ymddangos nad yw'r dref eisiau cael ei gweld heno," sibrydodd wrthi ei hun.

Ewan, ychydig o gamau ar ei hôl hi, a roddodd ei ddwylo yn ei bocedi. "Efallai nad yw," meddai, ei lais yn feddalach nag arfer. "Dydi rhai llefydd ddim yn hoffi pobl yn edrych yn rhy agos."

Edrychodd Ellie arno, dim ond yn llwyddo i weld amlinelliad ei wyneb trwy'r niwl trwchus. "Mae hynny'n anffodus," meddai, gan dynnu ei chôt glyd o gwmpas ei hun. "Dydw i ddim yn stopio nawr, er."

Ymhell i ffwrdd, gwnaeth y môr sŵn tyner, ei donnau'n dod i mewn ac yn mynd allan fel anadliadau araf, bron fel pe bai'r dref gyfan yn gwrando'n dawel.

Edrychodd Ellie ar y dŵr. Roliodd y tonnau i mewn ac allan, yn union fel y meddyliau yn ei meddwl. Roedd ei bysedd yn oer oherwydd eu bod yn glynu allan o lewys ei chot, ond ni wnaeth hi eu gorchuddio. Roedd hi eisiau teimlo rhywbeth real a solet. Roedd popeth arall yn y dref, y cas, y celwyddau o gwmpas Lowri Evans yn teimlo'n afreal, yn newid fel y niwl dros y cefnfor. Ond roedd y môr bob amser yn bresennol, bob amser yn symud, bob amser yn gwneud ei swm.

Cerddodd Ewan ar y gro y tu ôl i Ellie, gan wneud synau crensiân. Nid oedd yn cyhoeddi ei hun, ond mae hi'n synhwyro ei bresenoldeb. Yr oedd yno bob amser, yn gyson fel y cefnfor.

"Ydych chi yma i feddwl neu i ddianc?" gofynnodd, ei lais yn rhannol lyncu gan y gwynt.

Bu bron i Ellie wenu. "Ydych chi'n meddwl bod gwahaniaeth?"

Oeddodd Ewan, gan edrych allan ar y gorwel gyda hi. "Nid wyf yn debyg."

Symudodd y gwynt, gan anfon ton ffres o aer hallt i'w ffordd. Anadlu Ellie yn ddwfn, gan deimlo'r pigiad yn ei hysgyfaint. Roedd yn ei hatgoffa ei bod hi'n fyw, yn wahanol i Lowri.

"Gallaf deimlo'r ateb," meddai yn dawel. "Dydw i ddim yn gwybod sut i ddod o hyd iddo eto."

Nid oedd Ewan yn cynnig cysur ffug. Amneidiodd, gan dynnu coler ei got i fyny yn erbyn y gwynt. "Byddwch."

Clensiodd Ellie ei dynau, gan frwydro yn erbyn yr oerfel, ei rhwystredigaeth, a'r gwirionedd swil. Grwnachai y cefnfor yn gyson wrth ei thraed, yn ddi-ildio. Rhywle yn ei rhythm, roedd hi'n gobeithio darganfod beth roedd hi'n chwilio amdano.

Safodd Ewan ychydig o gamau i ffwrdd, gwthiodd ei ddwylo'n ddwfn i'w bocedi. Arhosodd yn dawel, gan aros i Ellie siarad. Roedd wedi dysgu y byddai hi'n siarad pan oedd hi'n barod.

Cymerodd Ellie anadl araf, a oedd bron yn anweledig yn yr aer llaith. "Mae rhywun yn dweud celwydd," meddai hi.

Cododd Ewan ael, gan ddweud dim byd, dim ond gwrando.

"Dyma'r datganiad i'r wasg," parhaodd Ellie, gan sefyll yn syth. "Maen nhw wedi sillafu enw Lowri yn anghywir."

Gwgu braidd wnaeth Ewan. "Mae hynny'n digwydd weithiau."

"Nid yn y dref hon," meddai Ellie, gan droi i'w wynebu. Roedd ei llygaid yn sydyn hyd yn oed yn y niwl. "Yma, mae manylion yn bwysig. Mae enwau'n bwysig."

Meddyliodd Ewan beth ddywedodd hi. "Ydych chi'n meddwl iddo gael ei wneud yn bwrpasol?"

Edrychodd Ellie yn ôl ar y môr, ei bysedd yn symud fel pe bai'n gallu dal yr ateb o'r awyr.

"Rwy'n credu bod rhywun eisiau rheoli'r stori o'r cychwyn cyntaf."

Roedd y gwynt yn uchel rhyngddynt, ond prin y sylwodd Ellie. Roedd y llanw yn newid, ac felly roedd hi.

Gyda'i strydoedd wedi'u cuddio gan niwl a dirgelion herfeiddiol, roedd Aberystwyth yn erfyn arni i'w datgelu. Yn barod hefyd roedd Ellie, yr oedd ei dwylo'n dilyn llinellau na fyddai llawer yn eu cyffwrdd ac yr oedd ei hymennydd mewn cytgordd â phatrymau na allai eraill eu gweld.

Roedd yn rhaid iddi chwilio am y gwir nid oherwydd ei bod hi eisiau ond oherwydd ei bod wedi gwneud hynny. Siaradodd y rholiau â hi mewn curiad cyson, syml a oedd fel petai'n dweud "Daliwch ati." Ymlaen.

A byddai hi.

Safodd Ewan ychydig o gamau i ffwrdd a'i ddwylo ym mhocedi ei got. Roedd yn ymddangos fel ei fod eisiau dweud rhywbeth ond roedd yn gwybod ei bod yn well aros yn dawl.

Daliodd Ellie y bag tystiolaeth i fyny, gan adael i'r golau gwan ddal yr edau mân y tu mewn. "Ni ddylai hwn fod yma," meddai.

Symudodd Ewan yn nes i gael golwg well. "Fe allai fod wedi dod o unrhyw le," meddai.

"Efallai," atebodd Ellie yn dawel, er ei bod yn amau hynny. Trodd y bag drosodd yn ei dwylo, gan astudio'r ffibr yn agos. "Neu efallai ei fod wedi dod gan rywun oedd yma y noson honno."

Ewan yn gollwng anadl, yn weladwy yn yr awyr oer. "Dydych chi ddim yn mynd i ollwng hyn, ydych chi?"

Edrychodd Ellie arno, ei hwyneb yn rhoi dim i ffwrdd. "Fyddech chi?" gofynnodd hi.

Oedodd Ewan, gan adael i sŵn y tonnau'n chwalu lenwi'r distawrwydd. Ar ôl eiliad, amneidiodd ychydig. "Na," cyfaddefodd. "Fyddwn i ddim."

Amneidiodd Ellie a rhoi'r bag yn ei phoced yn ofalus. "Yna gadewch i ni ddarganfod i bwy mae'n perthyn," meddai.

Cododd y gwynt, gan ddod ag arogl y glaw. Cydiodd Ellie ei bag yn dynnach, a'i phenderfyniad yn cryfhau. Heriodd y cefnfor hi, ond roedd hi'n barod. "Byddaf yn dod o hyd i chi," sibrydodd i'r tonnau, ei geiriau ar goll yn y sain. Ac roedd hi'n ei olygu.

Allyrrodd gorsaf yr heddlu fwmian mecanyddol diflas, undonog, sŵn a oedd i'w weld yn suddo i esgyrn Elli. Mae goleuadau fflwroleuol yn taflu golau golau, di-haint ar fyrddau crog a waliau wedi'u gorchuddio â hysbysiadau pylu a ffotograffau wedi'u rholio i fyny. Roedd popeth yn

ymddangos yn dawel, fel petai'r golau ei hun wedi golchi'r lliwiau allan o'r ystafell. Suddodd i'r gadair blastig galed yn ei gweithfan, symudiad bwriadol a ddaeth â hi i'r llawr.

Roedd arogl papur, hen goffi, ac olion gwan o gannydd yn gwneud iddi ddal ei gwynt. Ar ôl anhrefn synhwyraidd y lan, roedd cynefindra'r orsaf bron yn rhyddhad. Roedd hisian dryslyd y gwyntoedd cynhesol a sŵn pell y lleisiau cau yn ei gorchuddio fel sŵn gwyn, gan foddi taranau'r tonnau a oedd yn dal i atseinio yn ei feddwl. crafu wyneb y bwrdd labordy yno. Roedd yr ystafell fach yn frith o jariau o bowdr heb eu labelu, swabiau mewn cynwysyddion plastig, a phecyn hanner-agor ar y cownter. Y math o anhrefn trefniadol oedd yn gwneud synnwyr iddi, hyd yn oed os oedd yn ymddangos yn llethol i eraill. Addasodd y microsgop a gweithio'n drefnus gyda'i dwylo menig. Daeth y chwyddhad ymlaen ac fe gasiodd hi. Dim ffabrig du.

Fe neidiodd ei chalon guriad wrth i'r ddelwedd ddod i ffocws. Wedi'u cydblethu â'r edafedd trwchus, tywyll roedd edafedd coch llachar mor denau eu bod yn disgleirio fel gwythiennau o dan y golau fflwroleuol. Rhedodd cryndod drwyddi wrth i swm o gydnabyddiaeth fflachio ar ymyl ei meddyliau. Nid atgof yn union ydoedd, ond siâp a welir yn ei gweledigaeth ymylol, rhywbeth na allai hi ei osod yn llwyr.

Crychodd y gadair wrth i Ellie bwyso'n ôl, ei chorff yn reddfól yn bwa i mewn arno'i hun wrth i'r ystafell agosáu. Symudodd ei syllu i'r ddesg lle nad oedd lluniau a nodiadau'n cael eu hongian mewn unrhyw drefn benodol, ac roedd ei anhrefn yn adlewyrchu ei meddyliau. Daliodd ffotograff pylu ei llygad: dau ffigwr yn gwenu mewn ffair ddinas, eu hapusrwydd wedi rhewi mewn amser. Yr oedd ymylon y ddelw yn grwm fel corneli drylliedig ei feddwl.

Roedd ei bysedd yn tapio'r bwrdd yn rhythmig, yn feddal, yn barhaus, wedi'i seilio ar realiti . Ymladdodd yn erbyn y don gynyddol o sain synhwyraidd, canolbwyntiodd ei sylw ar y microsgop. Ciliodd y byd y tu allan nes bod y darn yn unig yn weddill, a'r edafedd coch yn llosgi fel cyfrinachau yn aros i gael eu datgelu.

Syndod drws y labordy oedd hi, sŵn rhy sydyn a rhy uchel i sŵn diflas yr ystafell. Cefnodd i ffwrdd ond nid edrychodd, roedd ei chorff yn llawn tyndra fel ei throed, yn benderfynol ac yn gyson, yn croesi. platiau wedi'u crafu.

Siaradodd Ewan, gan dorri'r distawrwydd. "Beth ydyw?"

Wnaeth Ellie ddim edrych i fyny ar unwaith. Canolbwyntiodd ar yr edafedd coch, gan sylwi ar eu gwead a'u golwg sgleiniog. "Nid ffabrig du yn unig mohono," meddai'n dawel. "Mae coch ynddo."

Symudodd Ewan yn nes i edrych dros ei hysgwydd. "Efallai ei fod yn ddim byd."

Cymerodd Ellie anadl ddwfn ac ysgydwodd ei phen. "Neu fe allai fod yn bwysig." Mae hi'n tapio ochr y microsgop, meddwl yn galed. "Rwyf wedi gweld hyn o'r blaen yn rhywle."

Croesodd Ewan ei freichiau, gan aros. "Ble?"

Wnaeth hi ddim ateb ar unwaith. Yn lle hynny, cododd hen lun o'r ddesg, ei bysedd yn cyffwrdd â'r wynebaw gwenu wedi rhewi mewn amser. Roedd atgof yn ceisio dod yn ôl, ychydig allan o gyrraedd. Yna, mae'n taro hi.

Eisteddodd Ellie yn sythach, ei chalon yn curo'n gynt. "Llun hysbys diwethaf Lowri. Y sgarff roedd hi'n gwisgo."

Trodd wyneb Ewan yn ddifrifol. "Rydych chi'n meddwl bod hyn wedi dod o hynny?" Edrychodd Ellie arno, gan deimlo'n siŵr. "Rwy'n meddwl bod rhywun eisiau iddo ddiflannu. Ond mae'r môr yn cofio."

Trodd yn ôl at y microsgop, gan arsylwi ar yr edafedd coch yn disgleirio o dan y golau llachar. Gallai fod yn gliw, efallai rhybudd nad oedd hi'n siŵr eto. Ond roedd un peth yn glir. Roedd hi'n dod yn nes neu felly roedd hi'n meddwl.

Gollyngodd Ellie ochenaid ddofn a rhwbio ei thalcen wrth syllu ar y sgrin. Roedd yr edafedd coch yn sefyll allan yn sydyn o dan y golau llachar, gan fynnu ei ffocws a'i hatebion.

Safai Ewan wrth y drws a'i freichiau wedi eu croesi. "Rydych chi'n gwithio eich hun yn rhy galed," meddai.

Wnaeth Ellie ddim tynnu ei llygaid oddi ar y llun. "Nid yw'n adio i fyny," meddai mewn llais isel. "Ni ddylai'r ffibrau hyn fod yma. Pe bai'r dŵr wedi ei symud, fe ddylen nhw fod wedi mynd erbyn hyn. Ond maen nhw dal yma."

Cerddodd Ewan i mewn i'r ystafell, gan ollwng ochenaid. "Ydych chi'n meddwl bod rhywun wedi symud ei chorff?"

Amneidiodd Ellie yn araf. "Ydw, rwy'n credu bod rhywun eisiau iddi gael ei darganfod, ond nid yn y man lle bu farw mewn gwirionedd."

Roedd ei geiriau'n hongian yn drwm yn yr awyr rhyngddynt. Roedd hwyliau tyner yr orsaf fel pe bai'n tawelu, fel pe bai hyd yn oed y waliau'n gwrandio i mewn.

Sylwodd Ewan yn ofalus arni a siaradodd yn dawelach. "Beth os ydych chi'n gywir?"

Edrychodd Ellie arno o'r diwedd, ei bysedd yn tapio ar y ddesg heb sylweddoli hynny. "Yna mae'n golygu nad damwain oedd hi. Mae rhywun yn cuddio'r gwir."

Trodd yn ôl at y ddelwedd, lle'r oedd yr edafedd coch yn disgleirio'n fygythiol, fel signal rhybuddio.

Ar draws oddi wrthi, eisteddodd y Ditectif Gwnstabl Lloyd yn ystwyth a'i freichiau wedi'u croesi. Roedd ei ddillad yn aroglu'n ysgafn o chwys a choffi. "Ellie, dwi'n nabod ti gobaith mae yna mwy at hyn, ond weithiau y symlaf esboniad yn iawn."

Ellie edrychodd yn ef agos. "Nid yw atebion syml yn gadael ffabrig arferol ar ôl," meddai yn bwyllog. Lloyd gwgu a edrychodd yn y llun eto. "Felly, gwneud ti meddwl bod rhywun wedi ei rhoi hi yno?" Ellie pwysu ymlaen ychydig, aros tawel ond cadarn. "Rwy'n meddwl bod rhywun wedi ei symud, a nhw eisiau ni i gredu y llanw a wnaeth mae." Lloyd rhwbio ei wyneb gyda ei llaw. "Dyna a mawr hawlio." Ellie gwasgu hi gwefusau gyda'i gilydd. "Nid yw a haerwch," cywirodd hi. "Mae'n gwestiwn. Un ni angen i gofyn."

Lloyd aros yn dawel canys a tra. Mae'r gorsaf oedd llenwi gyda yr seiniau o bapurau siffrwd, lleisiau siarad mewn yr pellter, a a ffôn canu yn awr ac yna. O'r diwedd, ochneidiodd. "Beth ewyllys ti gwneud nesaf?" gofynnodd. Ellie troi i a newydd tudalen yn ei llyfr nodiadau a chlicio ar ei phen. "Byddaf dod o hyd allan o ble daeth y ffabrig hwnnw a phwy oedd wedi a rheswm i ddweud celwydd am ble roedd Lowri Evans y noson y bu farw."

Safai Ellie ar gyntedd hen dy carreg. Tynnodd y gwynt at ei chlogyn a thaflu ei gwallt. Cyffyrddodd â ffrâm y drws, gan deimlo'r smotiau llyfn a wisgwyd gan lawer o ddwylo dros y blynyddoedd. Roedd yr aer yn aroglu o halen a charreg llaith, gan ei hatgoffa bod y môr yn agos. Pan agorodd y drws, ymddangosodd gwraig oedrannus. Symudodd yn araf, ei hwyneb yn llawn

crychau ond ei llygaid yn llachar gyda chwilfrydedd. Roedd hi'n ymddangos fel ei bod hi'n perthyn yno, wedi'i siapio gan y gwynt a'r amser.

Sylwodd Ellie fod y ddynes yn betrusgar cyn siarad. Roedd ei bysedd gwelw yn gafael yn ffrâm y drws yn dynn, gan sefyll allan yn erbyn yr hen bren. "Gwelais rywun allan yna," sibrydodd y wraig, ei llais yn ofnus. "Cysgod yn symud ger y creigiau y noson honno."

Curodd calon Ellie yn gynt wrth iddi geisio deall y stori. Siaradodd y wraig yn araf, ei geiriau fel cerrig mân yn rholio i lawr allt. "Mawr, dwi'n meddwl," meddai hi, gan edrych ar y môr a'r awyr. "Rhywbeth tywyll. Symud fel nad oedden nhw eisiau cael eu gweld."

Pwysodd Ellie i mewn, gan siarad yn dawel ond yn glir. "A welsoch chi ble aethon nhw?" gofynnodd hi. "Neu os oeddent yn cario unrhyw beth?"

Gwgodd y wraig, gan afael yn dynnach ar ffrâm y drws. "Na ... dim ond symud yn araf, gofalus. Yna roedden nhw wedi mynd, ar goll yn y niwl."

Ellie gadael i'r distawrwydd hongian, gwyllo wyneb y fenyw a llygaid ansicr. "Rydych yn siwr ei fod yn y noson honno?" gofynnodd Ellie yn dyner.

Ochneidiodd y wraig yn sydyn. "Dydw i ddim yn anghofio pethau fel 'na," meddai yn gadarn. "Dyma'r noson y cymerodd y llanw hi."

Amneidiodd Ellie, gan deimlo pwysau'r geiriau hynny. Roedd y disgrifiad yn aneglur, fel mwg, ond roedd fel petai'n cysylltu â'r cliwiau roedd hi'n eu dilyn, gan wneud ei hymchwiliad yn gliriach.

Eisteddodd Ellie oddi wrth ddyn nerfus mewn ystafell fyw fach, orlawn. Roedd arogl gwlân gwlyb a hen gwcis yn yr ystafell. Daliodd y dyn i dapio ei droed, a sylwodd Ellie ar guriad cyson ei ben-glin, a'i tawelodd yn rhyfedd, er bod ei eiriau'n teimlo'n drwm.

"Doedd Lowri ddim yn cyd-dynnu â Gwenllian," meddai, yna seibio fel ei fod yn rhannu cyfrinach. Roedd yr enw yn aros yn yr awyr fel rhywbeth yn llosgi. Gogwyddodd Ellie ei phen ac olrhain siapiau anweledig ar ei llyfr nodiadau, heb dorri ar ei draws.

"Roedd hi'n dawel o'r blaen," parhaodd, gan syllu ar y ffenest streipiog o law, bron fel pe bai'n ceisio cymeradwyaeth i fynd ymlaen. "Dim ond anghytundebau gwaith. Ond yna fe newidiodd... fe ddaeth yn bersonol. Sylwodd y dref gyfan."

Ysgrifennodd Ellie ei eiriau i lawr yn gyflym ac yn gywir. Oeddod hi a gofyn, "Beth ddigwyddodd? Pam daeth yn bersonol?" Roedd ei llais yn dawel ond yn gadarn.

Edrychodd y dyn i ffwrdd, gan dapio ei droed yn gyflymach, gan dyfu'n fwy tyndra. "Roedd yn ymwneud â rhywbeth, ond doedd neb yn dweud beth. Rhywbeth soniodd Lowri am orffennol

Gwenllian. Nid jest clecs, stwff go iawn." Ellie pwyso i mewn ychydig, llygaid sefydlog arno.

"Stwff go iawn? Fel beth?"

Symudodd yn anghyfforddus, ei ben-glin yn dal i bownsio yn y distawrwydd. "Dydw i ddim yn gwybod. Chlywais i erioed y stori gyfan. Ond un diwrnod, fe stopiodd hi ddod. Dywedodd ei bod yn symud, ond doedd neb yn gwybod i ble."

Tapiodd Ellie ei bysedd yn feddylgar ar y bwrdd, gan amsugno pwysau ei eiriau. "A does neb byth yn darganfod ble aeth hi?" gwasgodd hi, ei llais yn fwy craff nawr. Ysgydodd ei ben, yn amlwg yn ansefydlog. "Neb. diflannodd hi, yn union fel 'na."

Wrth i ddyddiau fynd heibio, teimlai Ellie amser yn llithro oddi wrthi, fel tywod yn disgyn trwy ei bysedd ar y traeth cyfagos. Nid oedd amser bellach yn teimlo'n normal; roedd yn gymysglyd yn ei meddwl, gyda phatrymau'n newid ac yn symud.

Roedd Aberystwyth, y dref o'i phlentyndod, yn ymddangos yn wahanol erbyn hyn. Roedd y strydoedd cobblestone, a oedd unwaith yn gyfarwydd, bellach yn teimlo'n anwastad ac yn ddyrys. Roedd yn ymddangos bod drysau siopau a oedd yn arfer teimlo'n groesawgar bellach yn ei gwyllo bob symudiad. Roedd y gwynt ger y clogwyni, bob amser yn bresennol, yn awr yn cario sibrawd ansefydlog.

Dilynodd Ellie yr un llwybr a gymerodd Lowri i ymyl y dŵr. Roedd hi'n gallu gweld yn glir - corff Lowri, gyda thywod llaith yn glynu wrth ei chroen. Roedd y cyfan wedi'i lwyfannu i edrych fel damwain. Ond sylwodd Ellie ar bethau nad oedd yn gwneud synnwyr, fel gwallau mewn paentiad yn adrodd stori wahanol.

Un noson, wrth i'r haul fachlud, safodd Ellie yn yr harbwr a sylwi ar brydferthwch yr olygfa. Symudai cychod yn hamddenol, eu rhaffau yn crychni, a gwyllanod yn hedfan mewn cylchoedd uwch ben. Ond o dan y harddwch, roedd Ellie yn synhwyro rhywbeth metelaidd yn yr awyr, fel gwaed. Roedd diffygion y dref yn dod yn weladwy: roedd gwelyau blodau yn sgwâr y farchnad yn edrych yn berffaith, ond roedd y ddaear oddi tano yn sych a difywyd. Roedd y gwerthwyr yn cyfarch pobl yn siriol, ond nid oedd eu gwên yn ymddangos yn real. Yn y dafarn leol, roedd y chwerthin yn uchel ond yn teimlo'n wag.

Gwyliodd Ellie y bobl leol yn ofalus, gan wrando ar yr hyn nad oeddent yn ei ddweud. Cysylltodd â gwerthwr, dyn oedrannus yn caboli mwg tun. Ysgydwodd ei ddwylo wrth iddo edrych arni.

“Lowri,” meddai Ellie, yn hamddenol ond gyda chwilfrydedd. “Roeddech chi'n ei hadnabod hi, iawn?”

Rhoddodd y gwerthwr wên fach na chyrhaeddodd ei lygaid. “Ah, Lowri... roedd hi'n gwybod yn sicr sut i gynhyrfu pethau, on'd oedd hi?” Siaradodd yn betrusgar gan edrych yn nerfus ar yr ychydig gwsmeriaid gerllaw.

Ellie pwysu i mewn ychydig. “Pa fath o bethau?” gofynai, ei llais yn dyner ond treiddgar. “Nid dim ond diflannu fel yna y mae pobl. Mae'n rhaid eich bod wedi clywed rhywbeth.”

Ysgydwodd llaw'r dyn wrth iddo addasu'r mwg. “Dim byd... dim byd o gwbl, colli,” atebodd yn gyflym, gan edrych i lawr ar ei waith. “Dim ond... daeth yn dawel ar ôl ychydig.”

Amneidiodd Ellie yn araf, ei meddwl yn rasio gyda geiriau di-lol. “Ie,” meddai yn dawel, “dyna mae pawb wedi bod yn ei ddweud.”

Wrth iddi symud ymlaen, meddylodd am dawelwch y dref y seibiau hir, y straeon tameidiog. Yng nghysgodion y strydoedd, llithrodd y gwir i ffwrdd, ychydig allan o gyrraedd. Ond roedd Ellie yn dechrau deall: tawelwch, bwriadol a thrwm oedd prif iaith y dref, gan lenwi'r bylchau rhwng geiriau.

Symudodd Ellie trwy gynteddau tywyll yr orsaf, a'i llygaid yn gorchuddio'r waliau â phapurau a lluniau. Roedd pob darn o wybodaeth yn ymddangos yn bwysig, ond ni allai weld y stori gyflawn eto. Teimlai'r ymchwiliad yn drwm, fel cwmwl storm drosti, a theimlodd y pwysau yn ei chorff wrth i'w chmau atseinio ar y llawr teils oer.

Yn ei swyddfa, eisteddodd Ellie i lawr ar gadair wichlyd. Roedd y mapiau a'r lluniau o'i blaen yn fwy na nodiadau yn unig; roedden nhw'n ddarnau o bos nad oedd yn ffitio gyda'i gilydd.

Symudodd ei bysedd drostynt, gan geisio dod o hyd i gysylltiadau, ond arhosodd yr atebion allan o gyrraedd.

Edrychodd eto ar yr enw na fyddai'n gadael ei meddwl: Gwenllian Thomas. Roedd Gwenllian wedi diflannu, ar goll mewn amser a chof. Roedd ei hwyneb mewn ffotograff, gyda gwên nad oedd yn edrych yn real. Teimlai Ellie nad ar hap a damwain oedd diflaniad Gwenllian, ei fod yn gysylltiedig â marwolaeth Lowri mewn ffordd na allai neu na fyddai eraill yn ei weld.

Y tu allan, roedd y storm fel y storm ym meddwl Ellie. Safai ar y clogwyni, y gwynt yn oer yn erbyn ei chroen, ei gwallt yn chwythu'n wyllt. Isod, mae'r tonnau'n taro'r creigiau dro ar ôl tro, fel cloc yn tician, gan wthio ei meddyliau ymlaen a gwneud iddynt wrthdaro fel y tonnau. Roedd y môr yn arfer bod yn gysur, yn rhywbeth cyson. Ond nawr, roedd yn teimlo'n beryglus, gan ei hatgoffa bod rhai pethau'n anrhagweladwy.

Tyfodd y tensiwn yn ei brest wrth iddi feddwl am yr un cwestiynau, yr un wynebau, a'r un darnau o wybodaeth. Bu bron iddi glywed yr ateb yn y tonnau, ond arhosodd yn bell i ffwrdd, allan o gyrraedd.

Meddyliodd Gwenllian, Ellie, "Beth oeddech chi'n ei guddio?"

Yr oedd y storm yn ddwfn yn ei meddyliau, a gwyddai ei bod yn agos at rywbeth. Rhywbeth na allai enwi eto, ond teimlai gerllaw fel tonnau'n cyffwrdd â'r lan.

Am y tro, roedd y dref yn dawel, yn aros, ond nid oedd Ellie wedi gorffen. Ddim eto. Roedd y gwir allan yna, yn disgwyl iddi ddod ag ef i'r amlwg. Ac unwaith y gwnaeth hi, ni fyddai Aberystwyth byth yr un peth.

Roedd golau gwan yn swyddfa'r orsaf. Creodd lamp ddesg sengl gysgodion hir dros bentyrrau o ffeiliau a phapurau gwasgaredig. Safai Ellie wrth y ffenest, a'i bysedd yn cyffwrdd â'r gwydr oer yn dyner wrth edrych allan ar y noson. Roedd cymylau stormydd trwm yn yr awyr, yn bygwth bwrw glaw, eu lliw tywyll yn ymdoddi i'r gorwel. Isod, golau gwan yn fflachio ar hyd yr harbwr, gan dorri trwy'r tywyllwch. Rhoddodd rhythm cyson y goleuadau hyn deimlad tawel iddi na allai ddisgrifio'n llwyr.

Mae hi'n anadlu allan yn araf, niwl i fyny'r ffenestr gyda'i anadl. Y tu allan, roedd y strydoedd yn wlyb a sgleiniog yn y niwl, gyda cherrig coblog yn adlewyrchu cyn lleied o olau oedd yno. Roedd popeth yn teimlo'n dawel, fel bod y dref yn dal ei hanadl. Ond yn ei meddwl, roedd llawer o sŵn - cymysgedd o fanylion, meddyliau, a chwestiynau heb eu hateb yn chwyrlïo o gwmpas fel llanw cryf.

Dychwelodd ei syllu at ddatganiad tyst yr oedd wedi'i nodi'n gynharach. Tystiolaeth gan Rhys Morgan. Bachgen ar y pryd, dim ond deg oed, a honnodd iddo weld Lowri y noson honno. Roedd ei fanylion yn fyw yn ei meddwl, yn anodd dod o hyd iddi ond yn barhaus. Roedd wedi ei gweld yn dadlau â dyn ger y creigiau. Yn dadlau. Ellie gadael i'r gair setlo yn ei meddwl, ei bwysau trwm ac arwyddocaol. Olrheiniodd y geiriau ar y dudalen gyda'i bys.

Roedd tystiolaeth y bachgen wedi'i ddiystyru fel un annibynadwy, wedi'i labelu'n "amhendant" a'i gladdu yn yr adroddiad. Roedd DS Lloyd, yr ymchwilydd, wedi lleihau ei stori i droednodyn, manylyn i'w anwybyddu. Gwgu Ellie. Glynodd y gair "amhendant" yn ei meddwl, nid fel diffyg eglurder ond fel tawelwch bwriadol. Yr oedd yn air a ddefnyddid i gau drws heb ei gloi, i ddiystyru y gwirionedd heb ei wynebu.

Dychwelodd Ellie at y bwrdd a chyffwrdd yn dyner â hen adroddiad yr heddlu a wasgarwyd o'i blaen. Roedd y tudalennau'n teimlo'n sych ac yn fregus, fel ymylon cot wedi treulio. Arogl gwan hen bapur yn gymysg ag arogl pren caboledig ac arogl bythol bresennol y môr, a oedd i'w weld ym mhobman yn y dref arfordirol hon.

Dim ond ychydig eiriau oedd yn yr adroddiad, wedi'i ysgrifennu mewn ffordd ffurfiol iawn, bron yn fecanyddol. Roedd yn sôn am drasiedi, damwain. Lowri Evans: gwraig oedd wedi llithro ar y creigiau ac a hawliwyd gan y môr. Darllenodd Ellie y geiriau oer, clinigol unwaith eto. Roedd hi wedi eu cofio ers talwm, pob llinell a manylyn. Ond bob tro roedd hi'n eu darllen, roedd yn teimlo'n anghywir. Y llinell llanw, safle corff Lowri, y storm roedd y cyfan i'w weld wedi'i drefnu'n rhy berffaith, fel stori wedi'i gorfodi i ffitio'n daclus i focs. Roedd ymylon miniog y gwirionedd yn ymddangos wedi'u llyfnhau, gydag anghysondebau wedi'u cuddio.

"Rhy daclus," sibrydodd hi'n dawel yn yr ystafell dawel. "Rhy... perffaith." Roedd ei bys yn olrhain y llinell am y llanw. "Roedden nhw'n dweud ei fod yn uchel, ond dywedodd y pysgotwyr

y noson honno ei fod yn cilio. A Lowri... roedd hi'n nabod y creigiau yma mor dda. Roedd hi bron yn magu arnyn nhw."

Cododd Ellie hen lun o Lowri, yn gwenu gyda'i gwallt tywyll wedi'i gyffwrdd gan awel y môr. "Ni fyddai hi'n llithro yn unig," grwnach Ellie iddi ei hun. "Nid felly. Nid Lowri." Gosododd y llun yn ôl i lawr yn ofalus, y ddelwedd o lygaid chwerthin Lowri yn llosgi yn ei chof. "Ie, roedd 'na storm, ond dyw stormydd ddim yn esbonio popeth. Dydyn nhw ddim yn esbonio pam ei fod yn teimlo fel bod rhywun wedi cuddio'r stori go iawn." Tapiodd yr adroddiad gyda'i bys. "Mae rhywbeth ar goll. Rhywbeth nad oedden nhw eisiau i neb ei ddarganfod."

Roedd Ellie yn drymio ei bysedd ar y bwrdd, gan gyd-fynd â sŵn tapio glaw ar y ffenestr. Roedd y storm wedi cyrraedd, gan ddechrau'n ysgafn ond yn dod yn gryfach. Roedd y gwynt yn cario arogl carreg gwlyb a dŵr hallt, gan wasgu'n drwm ar ei brest. Cerddodd yn ôl at y ffenestr a gweld ei hadlewyrchiad gwelw, ysbrydion yn y gwydr tywyll.

Yn y glaw, roedd Aberystwyth yn ymddangos yn dawel. Roedd y strydoedd cobblestone yn disgleirio, a'r goleuadau stryd yn taflu cylchoedd ysgafn o olau ledled yr lonydd.

Safai'r tai culion wedi'u leinio i fyny, eu toeau garw wedi'u hamlinellu yn erbyn yr awyr. Dangosodd y dref ei hoedran gyda balchder, ei hen harddwch yn cuddio rhywbeth dyfnach. Erbyn hyn gwelodd Ellie fwy na'i swyn yn unig. Roedd hi'n synhwyro bod y dref yn dal ei gwynt, gyda phob lôn a ffenestr yn gwarchod cyfrinach, a phob adeilad yn aros i rannu ei stori.

Doedd Lowri ddim wedi cwmpo. Roedd Ellie yn sicr ohono nawr, mor sicr ag yr oedd hi o'r storm y tu allan. Nid damwain oedd hon. Roedd rhywun wedi saernïo celwydd, wedi plethu stori yr oedd y dref wedi ei derbyn yn ddi-gwestiwn. Ond pam? A phwy? Roedd tudalennau bregus yr adroddiad yn gorwedd o'i blaen, yn dystiolaeth o hen gelwydd. Pwysodd drosto, ei bysedd yn olrhain yr inc unwaith eto, ei meddwl yn tynnu at edafedd yn unig y gallai ei weld. Y tu allan, roedd y gwynt yn udo ac yn taro yn erbyn y ffenestri, y glaw yn curiad drwm cyson. Arhosodd Aberystwyth, ei chyfrinachau wedi'u cuddio o dan haenau o wên gwrtais a strydoedd cobblestone. Ond synhwyro Ellie yn awr; yr oedd yr ystorm wedi dechreu.

Canolbwyntiodd ar yr adroddiad eto, ei meddwl yn llawn meddyliau am y manylion, fel tonnau'n taro'r lan. Roedd y dystiolaeth yn wan ac yn wasgaredig fel broc môr: llinell llanw aflonydd, dim olion traed yn y tywod, a staen gwaed ger y creigiau. Roedd pob darn yn ymddangos yn fach ac yn ddibwys yn unig. Ond gyda'i gilydd, fe wnaethon nhw awgrymu stori nad oedd yn cyd-fynd â'r cyfrif swyddogol.

Teimlodd Ellie densiwn cynyddol y tu mewn iddi, teimlad cryf a oedd yn ei gosod ar wahân i eraill. Roedd pobl yn aml yn ei galw'n obsesiynol, gan ddweud ei bod wedi sylwi ar bethau nad oedd neb arall yn eu gwneud. Ond i Ellie, nid obsesiwn oedd o; meddwl clir ydoedd. Roedd patrymau yr oedd eraill yn eu hanwybyddu yn amlwg iddi, yn sefyll allan yn glir.

“Dim olion traed,” meddai'n dawel bach, gan dapio'i bys ar y rhan honno o'r adroddiad. "Sut gall rhywun 'lithro' ar greigiau gwlyb heb adael unrhyw farciau yn y tywod? A'r staen gwaed hwnnw... fe'i galwyd yn 'waed anifeiliaid,' ond ni wnaethant nodi pa fath. Wnaethon nhw hyd yn

oed ei brofi'n iawn?" Ochneidiodd hi, rhedeg llaw trwy ei gwallt. "Maen nhw eisiau i mi feddwl mai damwain oedd hi. Maen nhw eisiau i bawb gredu hynny. Ond ni allaf ei dderbyn. Fedra i ddim."

Edrychodd ar lun Lowri eto. "Rydych chi'n haeddu gwell na hyn, Lowri," meddai'n dawel, ei llais yn llawn penderfyniad. "Fe wnaeth rhywun eich distewi, ond fydda i ddim yn gadael iddyn nhw guddio'r gwir. Fe fydda i'n darganfod beth ddigwyddodd mewn gwirionedd, hyd yn oed os yw'n achosi helynt yn y dref hon."

Roedd dwylo Ellie yn hofran dros hen adroddiad yr heddlu, ei bysedd yn brwsio ymylon y papur. Roedd yr inc wedi pylu ond yn dal yn ddarllenadwy, a'r tudalennau'n cracio'n dawel wrth iddi eu troi. Roedd iaith oer, fanwl gywir yr adroddiad yn teimlo fel rhwystr di-haint rhyngddi hi a'r gwir. Roedd y glaw y tu allan yn taro rhythm cyson yn erbyn ffenestr y bwthyn, yn atgof cyson o'r storm y tu allan ac oddi mewn iddi.

Roedd yr ystafell yn dawel, ac eithrio ambell i glecian yr hen estyll pren. Roedd yr aer yn drwchus gydag arogl halen a phren llaith, yn cymysgu ag arogl mwslyd hen bapur. Tynnodd Ellie ei llewys siwmpwr dros ei dwylo, gan geisio cysur yn y cynhesrwydd cyfarwydd. Roedd y bwthyn, fel y dref ei hun, yn fach ac yn gam, a'i swyn yn cuddio realiti dyfnach, tywyllach. Roedd cerrig cobl a thoeon hen ffasiwn Aberystwyth i'w gweld yn sibrawd cyfrinachau, gyda'u ffasâd pictiwrésg yn cuddio gwirioneddau cudd y dref.

Edrychodd Ellie ar y geiriau ar yr adroddiad, y disgrifiadau clinigol o farwolaeth Lowri. "Llithriad, cwmp, a'r môr a'i hawliodd," meddai'r adroddiad, ond nid oedd Ellie wedi'i hargyhoeddi. Roedd y manylion yn teimlo'n rhy daclus, yn rhy derfynol. Pwysodd yn nes, ei hanadl yn niwl y lamp gwydr ar ei desg, wrth iddi geisio dehongli'r ystyr y tu ôl i'r geiriau oer.

Rhys Morgan. Adleisiodd yr enw yn ei meddwl. Yr oedd tystiol- aeth y bachgen wedi ei ddiystyru fel un "amhendant," gair a deimlai fel efrydu bwriadol. Olrheiniodd y llun o Rhys gyda'i bys, ei wyneb ifanc yn llawn ofn a gofid. Roedd ei stori yn llinyn rhydd, un na allai Ellie ei hanwybyddu.

"Amhendant," ailadroddodd hi, ei llais yn llawn amheuaeth. "Fe wnaethon nhw anwybyddu geiriau'r plentyn oherwydd nad oedd yn cyd-fynd â'u stori nhw.

Teimlai muriau'r bwthyn fel eu bod yn gwasgu i mewn arni, a'r aer llaith yn ei hoeri i'r asgwrn. Edrychodd ar y map ar y wal, ei linellau'n troelli fel strydoedd troellog y dref. Roedd Aberystwyth wedi newid dros amser, ond arhosodd ei gwirioneddau cudd wedi'u claddu o dan ei thu allan swynol.

"Ac yna mae pwrs Lowri," ychwanegodd, ei bys yn tapio ar yr adroddiad. "Fe wnaethon nhw ddarganfod ei fod wedi'i olchi i fyny ac yn wag ychydig ddyddiau'n ddiweddarach, ond dim byd y tu mewn wedi'i restru. Dim ond y gair 'canfod.' Mae hynny'n amheus.

Dechreuodd Ellie feddwl am bwrs Lowri. Roedd yn ymddangos fel manylyn bach yn yr adroddiad, ond i Ellie, roedd yn fwy nag eitem yn unig. Roedd yn rhan o fywyd Lowri ac yn ddarn pwysig o bos roedd eraill wedi methu. Teimlai Ellie yn benderfynol, fel ei meddwl hi oedd rhoi darnau o jig-so at ei gilydd. Dywedodd â llais cryf, "Nid yw'n ymwneud â'r hyn y maent yn ei gynnwys yn unig. Mae hefyd yn ymwneud â'r hyn y maent yn gadael allan. Rydw i'n mynd i ddarganfod hynny."

Teimlai'r orsaf yn gyfyng ac oer, a gallai Ellie deimlo'r oerfel yn ddwfn yn ei hesgryn. Trodd ei sylw at y map ar y wal. Roedd ei linellau'n gymysglyd ac yn ddryslyd, yn union fel strydoedd troellog y dref. Er bod Aberystwyth wedi newid dros amser, roedd ei chyfrinachau cudd yno o hyd o dan ei gwedd swynol.

Allai Ellie ddim stopio meddwl am bwrs Lowri. Yn yr adroddiad, roedd yn ymddangos fel manylyn bach a dibwys, ond iddi hi, roedd yn golygu llawer mwy. Roedd yn ddarn o fywyd Lowri, yn rhan o'r pos roedd pawb arall wedi methu. Roedd y sylweddoliad hwn yn ei llenwi â phenderfyniad, a gallai bron deimlo darnau jig-so yn cyd-fynd yn ei meddwl.

Safodd i fyny'n gyflym, gan achosi i'r gadair wneud sŵn uchel ar y llawr. Roedd y storm y tu allan yn union fel y storm y tu mewn i'w meddwl, gyda gwyntoedd cryfion a glaw yn curo yn erbyn y ffenestri. Gwisgodd Ellie ei chôt a chamu y tu allan, lle tarodd yr aer oer ei hwyneb yn sydyn.

"Ni allaf ddim ond aros yma," meddai wrthi'i hun, gan dynnu ei chôt yn dynnach o'i chwmpas.

"Mae angen i mi ei weld gyda fy llygaid fy hun. Mae angen i mi weld lle y digwyddodd y cyfan."

Roedd strydoedd Aberystwyth yn dawel, a'r cerrig coblog llawn glaw yn disgleirio o dan y golau stryd gwan. Cerddodd Ellie yn gyflym, ei hesgidiau'n tasgu trwy byllau wrth iddi anelu am y traeth. Llanwodd rhu uchel y cefnfor ei chlustiau, gan ei hatgoffa o'r noson yr aeth Lowri ar goll.

"Maen nhw'n dweud iddi syrthio yma," siaradodd Ellie, ei llais bron boddi allan gan y gwynt, wrth iddi gyrraedd ymyl y traeth. "Ond nid yw'n gwneud synnwyr. Y llanw, y creigiau ... nid yw'n adio."

Curodd calon Ellie yn gynt, ei meddyliau yn chwyrlio o gwmpas fel y storm ei hun. Roedd hi'n teimlo'r angen i ddatgelu'r gwir, i roi'r rhannau o'r stori yr oedd pawb arall wedi'u hanwybyddu at ei gilydd. Roedd cyfrinachau'r dref wedi'u cuddio'n ddwfn, ond roedd Ellie yn benderfynol o ddod â nhw i'r amlwg. I Lowri. I Ewan. Drosti ei hun.

"Maen nhw'n meddwl y gallan nhw ei guddio," meddai, gan syllu ar y tonnau cythryblus. "Maen nhw'n credu y gallan nhw gladdu'r gwir o dan y môr. Ond fydda i ddim yn gadael iddyn nhw wneud hynny."

Wrth i Ellie eistedd ar goll yn ei meddyliau, rhuodd y gwynt o'r tu allan ac ysgwyd hen fframiau pren y bwthyn. Roedd chwalfa gyson y môr yn erbyn y clogwyni yn llenwi ei meddwl. Fel arfer,

roedd y cefnfor yn ei helpu i ymlacio, ond heno dim ond gwneud iddi deimlo'n fwy anesmwyth y gwnaeth hynny. Roedd hi'n meddwl tybed ai damwain oedd marwolaeth Lowri mewn gwirionedd, neu a oedd rhywbeth tywyllach yn cael ei gadw'n gudd. Roedd y cwestiynau hyn yn cylchu yn ei meddwl heb atebion.

Roedd arogl cryf o bren hallt, llaith a llwydni yn yr ystafell. Caeodd Ellie ei llygaid, gan obeithio dod o hyd i gysur yn yr amgylchoedd cyfarwydd, ond ni theimlodd ond yr oerfel yn suddo i'w hesgryn. Roedd y bwthyn, a oedd unwaith yn lle o gynhesrwydd a diogelwch, bellach fel pe bai'n cau i mewn arni, fel pe bai'r waliau'n gwybod ei bod ar ei phen ei hun. Roedd ei meddyliau wedi'u tanglo mewn ffordd na allai ond ei deall, ac roedd yr arogl mwslyd yn yr ystafell yn gwneud iddi deimlo'n fwy anghyfforddus fyth.

Agorodd ei llygaid ac edrych ar y ffenestr ar lethr, lle'r oedd aer llaith y nos yn dod i mewn. Roedd y goleuadau stryd y tu allan yn taflu golau ysgafn dros Aberystwyth. Eto i gyd, roedd strydoedd tawel y dref yn teimlo'n rhy llonydd, yn rhy dawel, fel pe bai popeth wedi'i lyfnhau drosodd i guddio'r hyn oedd o dan.

Ni allai Ellie gael y pwrs gleiniog bach allan o'i meddwl. Tra ei fod yn ymddangos fel unrhyw bwrs cyffredin ar yr olwg gyntaf, roedd Ellie yn ei weld fel cliw hollbwysig a allai daflu goleuni ar farwolaeth Lowri. Roedd y rhan fwyaf o bobl yn ei ddiystyru fel dim ond eitem arall a olchwyd i'r lan gan y môr, ond roedd Ellie yn credu ei fod yn llawer mwy arwyddocaol. Nid casgliad ar hap o eitemau personol yn unig yw bag llaw menyw; mae'n cynnwys atgofion a

manylion bach am ei bywyd. Teimlai Ellie sylweddoliad oer y gallai manylion pwysig fod wedi cael eu hanwybyddu. Gollyngodd ochenaid ddofn, gan deimlo ansicrwydd trwm.

"Nid pwrs yn unig ydyw," sibrydodd. "Mae'n rhan ohoni. Rhan y dewison nhw ei hanwybyddu."

Roedd yr ystafell yn ddistaw, ac eithrio ambell i glecian yr estyll llawr. Tyfodd y gwynt o'r tu allan yn uwch, bron fel pe bai'n ei hannog i weithredu. Roedd y bwthyn, a oedd unwaith yn lle o gysur, bellach yn teimlo'n fygu. Roedd y waliau i'w gweld yn pwyso i mewn arni, gan ei gwthio i ddod o hyd i'r cliw nesaf yn y pos. Roedd baich yr achos yn pwyso arni, fel cân anorffenedig yr oedd angen ei datrys.

Dychwelodd Ellie at y ddesg ac agor yr adroddiad, gan adael i'w bysedd olrhain y geiriau.

Canolbwyntiodd ar yr adran am eiddo Lowri, yn enwedig y pwrs oedd wedi golchi llestri. Roedd y geiriau ar y dudalen yn ymddangos yn wag ac anghyflawn, fel pe bai'r adroddiad yn ei wawdio, yn codi mwy o gwestiynau nag a atebodd. Teimlwyd fel pe bai'r ymchwiliad wedi'i gwblhau heb archwiliad trylwyr, a bod y manylion wedi'u brwsio'n gyfleus o'r neilltu.

"Wedi'i olchi i fyny, yn wag," darllenodd Ellie yn uchel, ei llais yn llawn anghrediniaeth. "Dyna i gyd? Dim rhestr o'r cynnwys? Dim ymdrech i ddarganfod beth oedd y tu mewn?" Ysgydodd ei phen mewn rhwystredigaeth. "Doedden nhw ddim yn edrych. Doedden nhw ddim eisiau edrych. Achos pe bai nhw, efallai y bydden nhw wedi dod o hyd i rywbeth nad oedden nhw eisiau ei weld." Mae hi'n tapio ei bys ar y dudalen. "Roedden nhw eisiau i hyn fod yn syml. Damwain. Ond nid yw hi byth mor syml â hynny."

Chwythodd gwynt cryf trwy'r ffenestr eto, a theimlodd Ellie yn ddwfn, gan ei hannog i ddal ati i wthio ymlaen. Roedd fel petai'r gwynt yn rhannu ei phenderfyniad, gyda natur ei hun yn ei hannog i beidio â rhoi'r gorau iddi. Roedd y bwthyn, a oedd unwaith yn lle o gysur, bellach yn teimlo'n fygythiol, yn ei gorfodi i ddadorchuddio'r gwir. Yr oedd yr achos yn pwysu yn drwm ar ei meddwl, fel can mewn dirfawr angen diweddglo.

Y tu allan, roedd strydoedd Aberystwyth yn dawel ac yn llonydd. Disgleiriodd y cerrig crynion o dan llewyrch y goleuadau stryd, gan adlewyrchu'r glaw diweddar.

Teimlodd Ellie y cerrig crynion o dan ei hesgidiau a synhwyro'r awel hallt yn tynnu at ei gwallt. Sylwodd ar y newidiadau cynnil a'r manylion bach yr oedd eraill yn aml yn eu hanwybyddu. Sylwodd ar y traul bychan ar lawes siopwr wrth y penelin a'r tyndra yng ngên menyw wrth iddi gyfarch cwsmer. Datgelodd yr eiliadau bach, tawel hyn gymaint iddi.

Roedd Aberystwyth yn ymddangos yn lle tawel a swynol gyda'i hen strydoedd a'i thai hyfryd. Fodd bynnag, sylwodd Ellie ar bethau yr oedd eraill yn eu hanwybyddu. Gwelodd fanylion bach, fel crafiad ar nob drws neu sut y newidiodd ymddygiad rhywun. Roedd y dref yn cuddio cyfrinachau, ac roedd Ellie yn benderfynol o'u datgelu.

"Maen nhw'n meddwl y gallant ei gadw'n dawel," sibrydodd hi, gan weld ei hanadl yn yr awyr oer. "Maen nhw'n meddwl y gallan nhw gymryd arno nad oes dim byd wedi digwydd."

Nid oedd pobl y dref eisiau iddi ddarganfod y gwir, ond talodd Ellie sylw manwl. Roedd hi eisiau deall popeth, i ddal pob manylyn, pob newid mewn golau a chysgod. Roedd y distawrwydd yn Aberystwyth ar fin dod i ben, a'r gwirionedd cudd yn barod i'w ddatgelu. Parhaodd Ellie i weithio'n galed, yn benderfynol o ddod o hyd i'r atebion a chwblhau'r stori anorffenedig.

"Wna i ddim gadael iddyn nhw ei thawelu," datganodd yn gadarn, gan wneud addewid iddi hi ei hun ac i Lowri. "Fe fydda i'n dod o hyd i'r gwir, hyd yn oed os mai dyna'r peth olaf dwi'n ei wneud. Allan nhw ddim atal y gerddoriaeth rhag chwarae am byth."

Roedd y tŷ yn gymysgedd o lanast trefnus. Eisteddai mygiau coffi, hanner llawn, yn simsan ar bentyrrau o bapurau, a'u hymylon wedi'u staenio oddi wrth lawer o ddioddydd. Roedd map o Aberystwyth yn hongian yn gam ar y wal, gyda phinnau yn nodi'r harbwr a'r clogwyni dim ond Ellie allai ddeall y map manwl hwn. Allyrrodd ei gliniadur wefr meddal ar y ddesg anniben, ei sgrin yn llawn nodiadau achos a thabiau agored. Ymhlith yr annibendod, roedd arogl gwan sigarennau Emrys yn gymysg ag arogl sebon pinwydd, gan ddarparu cyswllt bach â realiti yn ei meddwl prysur. Y tu allan, symudodd y môr dan olau llwyd nen gymylog. Yn y pellter, roedd bryniau wedi'u gorchuddio â niwl yn ymddangos fel cewri cysgu.

Yn y byd hwn o synau a theimladau, daeth Ellie o hyd i'w rhythm. Roedd smonach yr oergell, ticio'r cloc yn anwastad, a cherddoriaeth feddal yn ei helpu i ganolbwyntio. Roedd y byd y tu

allan yn teimlo'n rhy swnllyd, yn rhy gyflym, ac yn rhy anhrefnus. Ond yma, yn y llanast cyfarwydd, fe allai hi ddatod manylion achos Lowri Evans.

Astudiodd Ellie y ffeil achos, a oedd yn hen ac wedi treulio o gael ei darllen cymaint o weithiau. Symudodd ei bysedd dros y testun a dod o hyd i ymyl ffotograff. Nid oedd y llun yn glir ac wedi'i oleuo'n wael, gan ei wneud yn ymddangos yn ddibwys i eraill. Ond i Ellie, roedd ganddo gyfrinachau. Y ffordd roedd corff Lowri wedi ei leoli, ei garddwrn dirdro, a chysgod miniog y clogwyni ar fachlud haul roedd y rhain yn gliwiau, rhannau o stori gudd.

Canolbwyntiodd Ellie ar y ffotograff, a'i llygaid yn symud rhwng y llun a'r ystafell o'i chwmpas, fel pe bai'n eu cysylltu. Roedd yr ystafell yn teimlo'n llawn egni. Roedd ei meddwl eisiau cloddio'n ddyfnach, gan ddod o hyd i gysylltiadau yr oedd eraill wedi'u methu. Roedd y llun yn fwy na llun yn unig - roedd yn gliw, yn ddarn pwysig o'r pos.

"Emrys," meddai Ellie yn dawel, yn dal i edrych ar y llun. "Edrychwch ar hyn. Ongl ei garddwrn. Nid yw'n cyfateb â chwymp."

Pwysodd Emrys dros ei hysgwydd, y mwg o'i sigarét yn chwyrlïo o'u cwmpas. "Nid yw'n edrych yn iawn, a yw'n?" meddai yn ei lais dwfn. "Fel rhywun wedi ei osod felly."

"Yn union," atebodd Ellie, ei llygaid llachar gyda sylweddoliad. "Ac mae cysgod y clogwyni yn dangos yr amser i ni. Fe ddywedon nhw ei bod hi'n hwyr gyda'r nos, ond mae hyn yn dangos ei fod yn nes at fachlud haul. Cawsant yr amser yn anghywir."

Amneidiodd Emrys, gan ddilyn ei syllu. "Roedden nhw'n ddiotal," meddai. "Neu efallai eu bod am fod."

Trodd Ellie ato, ei llygaid yn llawn rhwystredigaeth a phenderfyniad. "Fe wnaethon nhw ei anwybyddu. Wnaethon nhw ddim trafferthu ymchwilio mewn gwirionedd."

Daliodd Emrys ei hwyneb yn dyner yn ei ddwylo. "Rydych chi'n gofalu digon am y ddau ohonyn nhw," meddai yn dawel. Pwysodd i mewn a'i chusanu, cusan ysgafn a ddangosodd eu cyd-ddealltwriaeth a'u cefnogaeth dawel. " Fe gewch y gwir, Ellie. Mi wn y gwnewch."

Pan ddaeth Ellie i mewn i Amgueddfa Aberystwyth, arogl hen bapur oedd y peth cyntaf y sylwodd arno. Adeiladwyd yr amgueddfa heddychlon hon â charreg a gwydr, ac roedd yn teimlo'n fyw. Gwnaeth y trawstiau pren synau tyner wrth i'r gwynt symud drwyddynt. Roedd golau o'r ffenestri, a oedd wedi'u gorchuddio â halen môr, yn disgleirio ar y casys arddangos. Y tu allan, roedd y môr yn gwneud synau uchel yn erbyn y traeth, ond y tu mewn, roedd y waliau trwchus yn cadw popeth yn dawel ac yn dawel.

Gwnaeth ôl troed Ellie rythm meddal ar y lloriau pren caboledig, a oedd yn gwichian ychydig o dan ei phwysau. Adleisiodd pob cam, gan ei hatgoffa o'i phresenoldeb yn y gofod. Yn y gornel, gwnaeth dadleithydd sain wan, anwastad wrth iddo weithio'n galed i wneud ei waith. Llenwyd yr aer â chymysgedd o arogleuon: arogl miniog y sglein glanhau, arogl hallt gwan o'r môr cyfagos,

ac arogl mwslyd hen bapur. I Ellie, roedd yr awyrgylch unigryw hwn yn hafan ddiogel ac yn ffynhonnell ysbrydoliaeth.

Roedd yr archifau fel trysor cudd, wedi'u pentyrru â silffoedd uchel wedi'u llenwi â chofnodion, ffotograffau, a hen bapurau newydd bregus. Cyffyrddodd Ellie â'r pentwr yn dyner a sylwi ar deimlad ac arogl metelaidd yr inc ar y papurau hen. Nid dim ond hen eitemau oedd y rhain; roedd ganddynt gliwiau hanfodol ar gyfer ei hymchwiliad. Daeth o hyd i fan yn yr ystafell a thaenodd ei hoffer: padiau nodiadau, marcwyr, nodiadau gludiog lliw , a'i ffeil achos.

Canolbwyntiodd Ellie yn astud wrth iddi edrych ar y papurau, darllen penawdau ac archwilio lluniau, tra bod ei bysedd yn olrhain ymylon pob tudalen, gan ei helpu i gysylltu â realiti'r hyn yr oedd yn ei weld.

Daliodd un llun arbennig ei sylw. Roedd ei ymylon yn plygu ac yn pylu, gan ddangos Lowri Evans gyda'i gwallt gwyllt, tywyll a nodweddion miniog. Roedd wyneb Lowri yn llawn bywyd, ac roedd ganddi beintiad roedd hi wedi ei greu. Roedd yn ddarn haniaethol a oedd i'w weld yn llawn symudiad ac emosiwn. Roedd pobl yng nghylchoedd creadigol Aberystwyth yn ei gweld hi fel seren oedd yn codi. Roedd Lowri yn feiddgar ac yn ddi-ofn i roi cynnig ar bethau newydd. Wrth i Ellie ddarllen mwy, roedd hi'n edmygu'r llun ond ni allai ysgwyd teimlad o anesmwythder, gan synhwyro tensiynau o dan yr wyneb yn y byd celf lleol.

"Roedd hi'n dalentog," sibryddodd Ellie, gan gyffwrdd ag ymyl y llun. "Talentog iawn. A... dadleuol."

Tynnodd y llun hi'n ddyfnach i'r hen gofnodion, lle daeth o hyd i adolygiadau o waith Lowri. Roedd yr iaith yn llawn emosiynau cryf, yn cynnig canmoliaeth a beirniadaeth. Sylwodd Ellie ar eiriau a ddatgelodd fyd o gystadleuaeth a gwrthdaro cudd yn y gymuned gelf.

Cysylltodd Ellie wynebau, enwau, erthyglau a digwyddiadau yn ofalus, gan nodi popeth yn ei llyfr nodiadau. Ychwanegodd pob darn o wybodaeth a darganfyddiad at ddarlun mwy o densiynau cyfrinachol o dan wyneb swynol Aberystwyth. Wrth i Ellie astudio sibrydion y gorffennol, daethant yn uwch ac yn gliriach. Roedd y papurau treuliedig, y lluniau crafog, a'r nodiadau yn ei llyfr i gyd yn cyfuno i ddatgelu mwy am y materion cudd ym mywyd Lowri. Roedd yr ystafell yn teimlo'n llawn potensial wrth i Ellie gau'r ffolder olaf gyda thamaid boddhaol.

"Nid yw hyn yn ymwneud â chelf yn unig," meddai mutter, ei llygaid sganio y nodiadau. "Mae'n ymwneud â phŵer. Am reolaeth. Ac am genfigen."

Trodd drwy'r tudalennau, a'i bysedd yn olrhain enwau'r artistiaid yn llun yr oriel. "Roedden nhw i gyd eisiau rhywbeth oedd gan Lowri," meddai, ei llais yn isel. "Cydnabyddiaeth. Sylw. Ei dawn. A doedd hi ddim yn ofni ei ddefnyddio."

Y tu allan, roedd y môr di-baid yn curo'r clogwyni, yn atgof cyson o'r grymoedd cythryblus oedd ar waith. Gwyddai Ellie fod y gwirionedd o fewn ei gafael, yn guddiedig yn y manylion lleiaf, yn aros i gael ei ddadorchuddio.

"Roeddent yn meddwl y gallent ei gladdu," meddai, ei syllu sefydlog ar y nodiadau. "Roedden nhw'n meddwl y gallen nhw guddio y tu ôl i'w gwenau cwrtais a'u beirniadaethau celf. Ond roedden nhw'n tanbrisio Lowri. Ac fe wnaethon nhw fy niystyru i."

Prin y gallai Ellie gofio bwrlwm annifyr y golau fflwroleuol yn yr orsaf. Roedd yn gymysg ag hen arogl hen goffi yn yr awyr a sŵn pinnau ysgrifennu yn crafu ar bapur. Roedd ei bysedd yn rhedeg dros y papurau ar ei desg. Roedd ei man gwaith yn anhrefnus, yn llawn lluniau, nodiadau wedi'u sgriblo, a darnau o bapur. Roedd pob darn yn rhan o'r pos roedd hi'n benderfynol o'i ddatrys.

Pwysodd Ellie dros ei desg, a'i thalcen yn dangos ei bod yn canolbwyntio'n ddwfn. Roedd y lamp ddesg yn taflu cysgodion miniog ar ei hwyneb wrth iddi edrych trwy'r dogfennau. Symudodd ei gwefusau'n dawel wrth iddi ddarllen y geiriau, bron â rhoi siâp a bywyd iddynt.

Safai Ewan yn y drws, gan rwystro'r golau o'r neuadd. Petrusodd cyn siarad, gan gymeryd i mewn yr olygfa o'i amgylch. Piniwyd erthyglau a lluniau, gwasgarwyd nodiadau ar hyd y llawr, ac roedd Ellie yn canolbwyntio'n llwyr. Roedd fel petai'n defnyddio ei holl egni. Sylwodd Ewan mor flinedig oedd hi'n edrych, gyda'i hysgwyddau wedi plygu a'i lygaid yn goch o ormod o waith.

"Ellie," meddai yn dyner.

Wnaeth hi ddim ymateb nac edrych yn synnu. Anaml y gwnaeth hi. Cododd ei llaw ychydig i ddangos ei bod wedi clywed ef, ond arhosodd ei llygaid yn gludo i'r adroddiad o'i blaen.

Gollyngodd Ewan ochenaid a cherdded draw at ei desg, ei esgidiau yn gwneud sŵn ar yr hen lawr pren. Daeth awyr iach y môr i mewn drwy ffenestr wedi torri, gan gymysgu ag arogl hen bapur. Nid oedd Ellie fel pe bai'n sylwi ar yr oerfel; roedd hi wedi'i hamsugno'n llwyr yn yr achos.

"Pa mor hir ydych chi wedi bod yn gweithio ar hyn?" gofynnodd Ewan wrth iddo eistedd wrth ei hymyl. Roedd ei lais yn dawel ac yn gyson, yn ceisio ei helpu i deimlo'n gartrefol er gwaethaf y llanast yn ei meddwl. Ataliodd ei llaw yn ysgafn rhag tapio'r beiro. "Mae angen i chi gymryd seibiant."

Cododd Ellie ei sylu ac o'r diwedd cyfarfu â llygaid Ewan. Roedd ei hwyneb yn meddal ychydig, gan ddangos bod ei theimladau dwys yn dechrau lleddfu. "Ni allaf," meddai mewn llais tawel, garw ond gyda phenderfyniad. "Mae 'na rywbeth pwysig yma, Ewan. Dwi'n gallu synhwyro fe. Mae e'n gudd, yn aros i mi ei ddadorchuddio."

Safai Ewan a'i freichiau wedi eu croesi, gan sylwi yn fanwl arni. Datgelodd y golau o'r lamp pa mor flinedig roedd hi'n edrych, gyda thyndra yn ei gên a chysgodion tywyll o dan ei llygaid. Roedd yn deall ei bod yn ymdrechu'n galed i gadw ffocws heb adael iddo ddod yn obsesiwn.

"Ellie, nid yw hon yn ras gyflym," meddai yn dyner. "Mae'n debycach i daith hir. Os ydych chi'n dal i wthio'ch hun fel hyn, byddwch chi'n gwisgo allan cyn cyrraedd y diwedd."

Roedd ei eiriau fel sibrwd meddal o'i hamgylch. Teimlodd bwysau'r achos a phryder Ewan yn pwyso i lawr arni, gan achosi iddi gwympo ychydig. Roedd y byrddau cyrc, y papurau gwasgaredig, a'r cwestiynau heb eu hateb yn ymddangos yn llethol. Roedd yn ormod i'w drin. Gosododd y beiro i lawr, a'i bysedd lliw inc yn gorffwys ar ei hymyl.

"Rwy'n gwybod," grwnach hi yn dawel. "Ond ni allaf stopio nes i mi chyfrif i gyd allan."

Crynhodd gwynt cryf y ffenestr y tu allan. Arllwysodd Ewan baned ffres o goffi iddi o'r pot ar y ddesg. Roedd cynhesrwydd y mwg ceramig yn ei dwylo yn cynnig cysur bach yn erbyn yr oerfel.

"Diolch," sibrydodd hi mor dawel roedd bron yn anghlywadwy. Rhoddodd Ewan wên fach ddifffuant iddi. "Peidiwch â gwneud i mi eich cario allan o'r fan hon. Rydych chi'n drymach nag yr ydych yn edrych." Gollyngodd Ellie chwerthiniad bach, gan dorri'r tensiwn. Roedd yn foment fach, ond fe helpodd.

"Iawn, iawn," meddai Ellie, gan sipian ei choffi. "Dim ond ychydig mwy o amser. Rydw i bron yno, gallaf ei deimlo."

Cyffyrddodd yn ofalus ag ymylon hen ffotograff melyn. Roedd ei gorneli wedi'u plygu a'u treulio. Dim ond un darn o bos mwy oedd y llun hwn, gyda phob darn yn ei hatgoffa nad oedd y

stori yn gyflawn. Roedd y geiriau ar y dudalen fel pe baent yn pylu gyda'i gilydd, fel pe bai'r achos yn faich trwm yn ei phwyso i lawr. Nid dim ond enw a ysgrifennwyd ar ffeil neu rif mewn llyfr oedd Lowri Evans. Roedd hi'n berson go iawn y daeth ei bywyd i ben yn rhy fuan, gan adael ei stori heb ei gorffen. Ni allai Ellie adael iddo ddod i ben felly. Ddim eto.

Yn gynnar y bore wedyn, gwnaeth Ellie ei ffordd i lawr strydoedd cobblestone Stryd Fawr Aberystwyth. Roedd niwl o'r môr yn treiglo trwy'r lonydd cul. Mewn cornel dawel safai'r oriel gelf, ei waliau cerrig yn dangos arwyddion o oedran ond yn dal yn gryf. Uwchben y drws, roedd yr arwydd yn darllen "Glyn Art Collective" mewn ysgrifen gain. Ellie gwithio agor y drws pren trwm, sy'n crychdonni uchel. Y tu mewn, roedd cymysgedd o olew had llin, farnais, ac arogl hen bren yn llenwi'r aer. Roedd y neuaddau cul wedi'u leinio â phaentiadau ffrâm yn dangos morluniau, tirnodau lleol, a chynlluniau haniaethol llachar.

Edrychodd y derbynnydd, yn eistedd wrth ddesg dderw, i fyny a gwenu yn gwrtais, ond newidiodd ei mynegiant pan soniodd Ellie am ei henw. Cydiodd yn gadarn yn ei beiro a phwyntio at ystafell yn y cefn, lle byddai cyn gydweithwyr Lowri yn cynnal cyfarfodydd fel arfer. Yn yr ystafell honno, roedd yr aer yn teimlo'n drwm nid yn unig o arogl tyrpentin a phaent sychu ond hefyd o densiwn a rennir a synhwyrodd Ellie ar unwaith. Eisteddodd pedwar o bobl o amgylch bwrdd hir wedi'i streicio â phaent, gan symud yn anystwyth wrth iddynt drefnu brwshys a mynd trwy bentyrrau o gynfas. Daeth y sgysiau i ben yn sydyn wrth i Ellie gerdded i mewn, gan adael tawelwch yn llawn geiriau di-lol ar ei hôl.

Amneidiodd dyn â rhediadau llwyd yn ei farf a phaent ar ei freichiau yn ofalus arni. Roedd llewys ei grys wedi'i dorchu, gan ddangos hen datŵ o long hwyllo ar flaen ei fraich. "Ditectif Arolygydd Pryce, iawn?" gofynnodd, gan siarad yn bwyllog ond yn ei gwyllo'n agos. Edrychodd Ellie o gwmpas yr ystafell, gan sylwi sut roedd pawb yn eistedd ac yn ymddwyn. Fe wnaeth menyw mewn mwg mawr osgoi ei sylu a chanolbwyntio ar lanhau palet a oedd eisoes yn lân. Tapiodd dyn arall, iau, ei fysedd ar ymyl y bwrdd, ei ên yn dynn a chyhyr yn plycio yn ei deml. "Ydw, dwi yma am Lowri Evans," meddai Ellie mewn llais meddal ond clir. Roedd jest son am enw Lowri i weld yn effeithio ar bawb yn yr ystafell. Cliriodd y dyn hŷn ei wddf a bwrw golwg ar y ddynes miniog.

"Rwy'n deall eich bod i gyd wedi gweithio'n agos gyda Lowri," dechreuodd Ellie, gan gadw naws gyson. "Rwy'n gobeithio y gallwch chi rannu mwy am ei hamser yma, yn enwedig yn yr wythnosau cyn ei marwolaeth."

O'r diwedd edrychodd y ddynes finig i fyny, culhaodd ei llygaid. "Roedd marwolaeth Lowri yn drasiedi," meddai, ei llais yn cŵl. "Ond damwain oedd hi. Rydyn ni i gyd wedi derbyn hynny."

"Ydych chi wir wedi ei dderbyn?" Gofynnodd Ellie, gan gadw cyswllt llygad. "Oherwydd nad yw rhai manylion yn gwneud synnwyr. Rwy'n gobeithio y gallwch chi fy helpu i ddeall pam."

Stopiodd y dyn iau tapio ei fysedd a chanolbwyntio ar Ellie. "Pa fanylion?" gofynai, ei lais tense.

"Er enghraifft," parhaodd Ellie, "Rwyf wedi sylwi ar densiwn yn yr hen luniau ac wedi darllen am awyrgylch cystadleuol yn yr adolygiadau. A oedd unrhyw wrthdaro neu anghytuno o fewn y grŵp?"

Safai Ellie yn erbyn y wal gerrig llaith yn y lôn ger yr oriel. Gallai weld ei hanadl yn yr awyr oer yn dod o'r môr. Wrth droi trwy ei llyfr nodiadau, daeth yn ôl at yr enw Gareth Davies o hyd. Roedd wedi cyhuddo Lowri Evans o ddwyn ei waith, ac roedd hyn yn fwy na dim ond anghytundeb syml. Roedd wedi troi'n frwydr fawr yn y llys, na soniodd yr heddlu amdani ar y dechrau.

Roedd y manylion yn dangos llawer o densiwn. Roedd Gareth yn adnabyddus am fod yn dywyll a bod â phersonoliaeth anodd, yn enwedig yn y gymuned gelf leol. Dewisodd pobl ochrau, gan achosi rhwyg. Credai rhai fod celf feiddgar a beiddgar Lowri wedi ei hysbrydoli gan waith cynharach Gareth. Roedd eraill yn meddwl ei bod yn athrylith greadigol yr ymosodwyd arni'n annheg gan gystadleuydd cenfigennus. Gadawodd y dadleuon hyn olion dwfn ar olygfa gelfyddydol y dref, a deimlir hyd heddiw.

Yn gynharach y bore hwnnw, ymwelodd Ellie â Gareth yn ei stiwdio flêr. Roedd y lle yn aroglu'n gryf o dyrpentine, a rhwystredigaeth yn hongian yn yr awyr. Roedd y cynfasau yn pwyso yn erbyn y waliau i'w gweld yn adlewyrchu'r tensiwn yn yr ystafell gyda'u llinellau bras a'u hymylon garw, yn adlewyrchu teimladau mewnol Gareth. Pan gyrhaeddodd Ellie, fe'i cyfarchodd Gareth ag ysgwyd llaw cadarn a gwên fer a oedd yn pylu'n gyflym pan ddechreuodd ofyn cwestiynau.

"Mae dal dal dig," meddylodd Ellie wrth iddi gwibio drwy ei nodiadau. "Mae'n dal i feddwl mai lleidr yw hi."

Roedd hi'n cofio eu sgwrs yn glir. "Fe ddywedoch chi fod Lowri wedi copïo'ch gwaith," roedd hi wedi sôn yn bwyllog, gan bwysleisio difrifoldeb yr honiad.

Fe wfftiodd Gareth y peth gyda scoff, ei lygaid yn ddwys. "Mae'n fargen fawr," mynnodd. "Fe gymerodd hi fy syniadau a fy steil i. Roedd hi'n smalio mai hi oedd hi. Dyw hi ddim yn onest."

"Ond penderfynodd y llys ei bod hi'n iawn," mynnodd Ellie. "Doedd y dystiolaeth ddim yn cefnogi'r hyn ddywedoch chi."

"Gwnaeth y llys gamgymeriad," atebodd, ei lais yn llawn chwerwder. "Doedden nhw ddim yn deall. Doedden nhw ddim yn ei weld fel y gwnes i. Cymerodd hi bopeth oddi wrthyf."

Caeodd Ellie ei llyfr nodiadau ac edrych ar ddrws cefn yr oriel. "Mae'n fwy na dig yn unig," grwgnachodd hi'n dawel, "mae wedi ei lethu ganddo. Y math yna o ddieter... dyw e ddim yn mynd i ffwrdd yn hawdd."

Yn raddol datblygodd cyfrinachau Aberystwyth, yn debyg iawn i artist yn tynnu haenau o baent i ddatgelu'r anhrefn oddi tano. Ar yr olwg gyntaf, roedd y dref yn edrych fel llun-berffaith, gyda'i lliw pastel tai ger y bae a strydoedd cobblestone gyda siopau swynol ar eu hyd. Fodd bynnag,

buan y sylwodd Ellie sut roedd yr aer hallt wedi treulio'r adeiladau a sut roedd llwch yn casglu mewn corneli disylw. Ble bynnag yr aeth hi, roedd yn ymddangos bod cyflymder arferol y dref yn newid. Daeth sgysiau yn aml i stop sydyn yn ei phresenoldeb.

Byddai perchnogion siopau yn rhoi cyfarchiad cyfeillgar iddi, ond yna'n prysuro'u hunain gyda'u silffoedd neu gofrestrau arian parod. Byddai pobl yn ei gwyllo, dim ond i edrych i ffwrdd yn gyflym wrth fynd heibio, fel pysgod yn gwibio i ffwrdd mewn dŵr. Pan ddaeth i mewn i'r dafarn ar Stryd y Pier, byddai'r clebran bywiog a'r chwerthin yn troi'n sibrwd tawel, amheus dros wydrau o gwrw.

Roedd y dafarn yn aroglu o bren gwlyb, cwrw wedi'i golli, ac awgrym o chwys. Roedd y goleuadau gwan yn creu cysgodion yn y corneli, gan guddio cyfrinachau. "Gwelais Lowri a Gareth yn ffraeo ger y clogwyni rhyw wythnos cyn iddi farw," meddai pysgotwr yn dawel. Oedodd, yn ansicr faint mwy i'w ddweud. "Doeddwn i ddim yn meddwl ei fod yn bwysig bryd hynny, ond nawr ..."

Ni allai Ellie stopio meddwl am eiriau'r pysgotwr wrth iddi gerdded yn ôl drwy'r niwl. Gwnaeth i bopeth edrych yn aneglur. Yn ei fflat ar ddiwedd y bae, cafodd gysur yn yr anhrefn. Daeth yr aer hallt trwy'r ffenestri wedi cracio, gan ddod â chri gwyllanod pell.

Roedd ei hymchwiliad wedi cymryd ei fflat drosodd. Roedd map mawr o Aberystwyth yn gorchuddio'r wal, gyda mannau allweddol wedi'u nodi: yr oriel, y clogwyni, tŷ Gareth, a bwthyn Lowri. Roedd tannau coch yn cysylltu'r lleoedd hyn, gan ffurfio gwe. Cyflymodd Ellie o'i flaen,

gan gyffwrdd â'r tannau, gan obeithio y gallent ddatgelu rhywbeth. Sgriblwyd nodiadau ar Post-its a darnau o bapur. I eraill, efallai ei fod yn edrych yn flêr, ond i Ellie, ffurfiodd batrwm. Roedd pob llinyn a nodyn yn rhan o bos roedd hi'n benderfynol o'i ddatrys.

Safodd Ellie o flaen y map, yn teimlo bod popeth yn dechrau gwneud synnwyr. Roedd hi wedi cylchu cyfarfodydd y cyngor lle'r oedd Lowri wedi gwrthwynebu'n gryf y cyllid ar gyfer arddangosfa Gareth mewn inc trwm. Roedd llais uchel Lowri yn ystod y cyfarfodydd hynny yn glynu ym meddwl Ellie, gan dorri trwy ei meddyliau. Roedd perchennog yr oriel oedd wedi tynnu un o weithiau celf dadleuol Lowri i lawr ychydig cyn ei marwolaeth yn gysylltiedig â'r cyfarfodydd hynny. Er mai "cwynion cymunedol" oedd y rheswm swyddogol, roedd Ellie yn synhwyro bod mwy i'r stori. Roedd ffasâd y dref swynol yn dadfeilio dan ei chraffu. Dangosodd Aberystwyth, a adeiladwyd ar berthnasoedd agos a chystadleuaeth cudd, ei thensiynau ym mhob cyfarfyddiad. Nid trafodaethau yn unig oedd cyfarfodydd y Cyngor; brwydrau o falchder ac uchelgais oeddynt. Nid damwain yn unig oedd marwolaeth Lowri; roedd yn benllanw materion hirsefydlog.

Eisteddai Ellie wrth ei desg, y lamp yn taflu cysgodion hir o'i chwmpas. Roedd ei bysedd yn olrhain dros ei nodiadau, yr inc wedi'i smwdio rhag ei drin yn aml. Yn y cefndir, roedd sŵn y môr yn chwalu ar y lan. Roedd y llinellau tanglyd ar y map yn awgrymu gwirioneddau oedd yn aros i gael eu darganfod.

"Nid yw'n ymwneud â chelf yn unig," sibrydodd Ellie wrthi ei hun. "Mae'n ymwneud â phŵer, rheolaeth, a thawelu rhywun a safodd i fyny iddyn nhw." Tapiodd nodyn am gyfarfod y cyngor.

"Fe wnaethon nhw geisio ei labelu fel un anodd ac aflonyddgar, ond yn syml roedd hi'n angerddol. Ni allent drin hynny."

Culhaodd ei llygaid wrth iddi edrych ar y llinynnau coch yn cysylltu pwyntiau ar y map. "Roedd ganddyn nhw i gyd resymau i fod eisiau iddi gael ei thawelu," meddai. "Ac roedden nhw'n meddwl y gallen nhw ddianc rhag y peth. Ond roedden nhw'n anghywir."

Roedd clogwyni Aberystwyth yn gwbl unigryw i Ellie. Wrth i'r haul fachlud, safodd ar yr ymyl, yn gwylio cysgodion yn ymffurfio dros y creigiau oer oddi tanodd. Chwyrloodd y gwynt o'i chwmpas, gan gario arogl aer hallt, pridd gwlyb, a grub. Roedd yn tynnu at ei gwallt a'i chôt, ac roedd ei sŵn yn adleisio mewn ffordd a oedd yn teimlo'n hynod bersonol.

Cwtiodd Ellie ei llyfr nodiadau yn dynn at ei brest. Roedd ei orchudd lledr yn llyfn ac wedi treulio, gan gynnig ychydig o gysur. Fe wnaeth cyffwrdd y llyfr nodiadau ei helpu i aros yn gyson yn erbyn arogleuon cryf halen a metel a'r gwynt cyson. Roedd y manylion bach hyn fel darnau o bos yr oedd hi'n awyddus i'w datrys.

Crwciodd Ellie i lawr a chyffwrdd â'r tir oer, caled. Roedd yn anwastad, gyda chlytiau o laswellt prin yn dal gafael. Dyma lle cafwyd hyd i Lowri Evans. Torrwyd ei chorff gan y tonnau islaw. Roedd meddwl am y peth yn brifo Ellie yn ddwfn, fel nodwydd finiog yn ei brest.

"Doedd hi ddim yn ddamwain," meddai'n dawl, ei geiriau bron ar goll yn y gwynt. "Maen nhw eisiau i mi feddwl ei fod, ond nid oedd."

Nid yn unig syrthiodd Lowri. Cafodd ei gwthio. Nid wrth y môr, ond gan bobl a guddiodd y gwir dan gelwyddau. Teimlodd Ellie y baich trwm, fel creigiau yn pwyso i lawr arni. Roedd hi'n ceisio deall nid yn unig sut bu farw Lowri ond hefyd ei bywyd. Roedd Lowri yn rhy ddisglair a beiddgar i dref oedd yn ffafrio cyfrinachau yn y cysgodion.

Wynebodd Ellie y gwynt, gan adael iddo bigo ei chroen a chymylu ei llygaid. Roedd yn llethol ond eto'n sylfaenol. Cymerodd yr aer hallt yn ddwfn a'i ryddhau'n araf. Roedd angen iddi weld y patrymau yn hyn i gyd.

Meddyliodd Ellie am y darnau o stori Lowri roedd hi wedi eu casglu. Cyfarfodydd dwys y cyngor lle'r oedd Lowri'n ddi-flewyn-ar-dafod, y gelfyddyd wedi'i thynnu o'r oriel, y cleisiau ar ei breichiau, a'r ffræ ar y clogwyni. Roedd y rhain i gyd yn rhan o bos yr oedd angen i Ellie ei ddatrys.

Wrth i'r dydd droi'n nos, edrychodd Ellie ar yr awyr. Cymysgodd y lliwiau fel paentiad anorffenedig. Yn y llun anghyflawn hwnnw, teimlai Ellie gryfder cudd yn aros i gael ei ddarganfod. Sibrydodd addewid iddi hi ei hun, mantra i ddal gafael ynddo mewn byd anhrefnus. Byddai hi'n dod o hyd i'r gwir, beth bynnag.

"Wna i ddim gadael iddyn nhw ennill," datganodd yn gadarn, er gwaethaf y gwynt. "Wna i ddim gadael iddyn nhw ei chladdu hi. Fe ga' i wybod beth ddigwyddodd, Lowri. Dwi'n addo."

Hunodd y gwynt o'i chwmpas, gan adleisio ei phenderfyniad. Daliodd y môr i symud, gan lyncu golau olaf y dydd. Wrth sefyll ar yr ymyl, teimlai Ellie bwysigrwydd ei thasg ymgartrefu yn ei hesgryn. Nid mater o ddatrys achos yn unig oedd hyn; roedd yn ymwneud ag adfer llais y celwydd ceisio ei dawelu. Ni fyddai Ellie Pryce yn gadael i'r llais hwnnw gael ei golli.

Pennod 3: Sibrydion yn y Gwynt

Roedd y caffi yn fywiog a phrysur gyda phobl. Sganiodd Ellie Pryce yr ystafell, gan archwilio popeth fel ei bod yn rhoi pos at ei gilydd. Roedd y paent glas garw y tu allan yn ymddangos mor weadog fel y gallai bron ei gyffwrdd. Dyma'r math sy'n pilio ar ôl blynyddoedd o amlygiad i aer hallt. Y tu mewn, roedd yr hen oleuadau fflwroleuol yn fflachio ac yn suo'n dawel. Cafodd Ellie ei hun yn cyfri rhythm y wefr er mwyn peidio â chynhyrfu yng nghanol y gweithgaredd o'i chwmpas.

Roedd yr aer yn y caffi yn cario arogl saim pysgod o ffrŵr a oedd yn gweithio goramser, wedi'i gymysgu ag arogl metelaidd o bren gwlyb a mymryn o fwrlwm o'r trawstiau uwchben. Crychodd Ellie ei thrwyn ychydig a chydbwyso ei llyfr nodiadau ar ei phen-glin yn ofalus, gan osgoi crafu mawr ar y bwrdd. Roedd patrymau i'w gweld ym mhobman iddi, fel edafedd cudd yn aros i gael eu datgymalu.

Eisteddai Dafydd Jones yn swatio yn ei gadair ar draws Ellie. Roedd ei siwmpwr wedi'i hymestyn yn dynn dros ei gefn llydan, gyda llewys wedi'i rhwygo a'i farcio gan staeniau halen. Roedd ei ddwylo mawr, garw yn dal mwg porslen wedi'i naddu. Meddyliodd Ellie am y straeon y gallai'r dwylo hynny eu hadrodd - tynnu rhwydi o ddyfroedd rhewllyd, trwsio hwyliâu yn y glaw.

"Rwyt ti wedi cael fy natganiad yn barod," mwmiodd Dafydd mewn llais wedi'i arswydo gan amser. Symudodd ei lygaid llwyd golau at y ffenestr, gan geisio dianc. Y tu allan, roedd y gorwel yn ymestyn ymhell o dan awyr dywyll.

Arhosodd Ellie yn dawel, ei beiro yn sownd uwchben y dudalen. Nid oedd angen iddi ysgrifennu dim eto. Yn hytrach, canolbwyntiodd ar symudiadau bwriadol Dafydd, fel y ffordd yr oedd ei fawd yn olrhain rhigol yn y tabl. Roedd y distawrwydd rhyngddynt yn teimlo'n drwm.

Yn olaf, siaradodd Ellie yn dawel ond yn gadarn. "Roeddech chi ar eich cwch y noson honno. Rydych chi'n adnabod y môr yn dda ac yn sylwi ar bethau y mae eraill yn eu methu. A welsoch chi unrhyw beth anarferol?"

Roedd ysgwyddau Dafydd yn tynhau, a'i fawd yn peidio â symud. Roedd Ellie yn meddwl tybed a fyddai'n ateb. Yna siaradodd yn gyflym, fel creigiau'n cwympto i lawr yr allt. "Dywedais bopeth wrthyn nhw. Roedd yn rhy dywyll. Gwelais siâp ger y clogwyni, ond ni allwn weld llawer arall."

Sylwodd Ellie ar saib yn ei anadl wrth i'r drws agor, gan ollwng aer oer a sŵn pell bwi harbwr . Trodd pen Dafydd fymryn tuag at y swyn, clec bach yn ei gydymdeimlad.

“Gall cysgodion eich twyllo,” meddai Ellie yn dyner, gan bwyso ymlaen. Rhoddodd ei beiro i lawr a phlygu ei dwylo. “Maen nhw'n aros yn eich meddwl, on'd ydyn nhw? Y siâp welsoch chi... nid dyna'r unig un, oedd e?”

Roedd gên Dafydd yn tynhau, cyhyr yn plycio yn ei foch. Edrychodd allan y ffenestr eto, ei llonyddwch yn uwch nag unrhyw sŵn. O'r tu allan, tarawodd tonnau yn erbyn creigiau anweledig, a'u sŵn yn cael ei dawelu gan y gwydr trwchus.

“Na,” cyfaddefodd yn dawel o'r diwedd. "Roedd yna eraill. Ond dyw pobl yma ddim yn hoffi trwbwl. Os ydych chi'n dal i gloddio, fe gewch chi hyd iddo." Wrth iddo sefyll i adael, agorodd y drws eto, a'r aer oer yn ei ddilyn allan. Arhosodd Ellie yn eistedd, ei llygaid ar y mwg a adawodd ar ei ôl, ei ymyl wedi'i nodi gan halen. Roedd y te dros ben yn chwyrlïo ar y gwaelod, gan greu patrymau.

"Trafferth yw fy ôl," grwnnach Ellie wrth iddi wylïo Dafydd yn cerdded i ffwrdd. "Maen nhw'n meddwl y gallant guddio'r gwir, ond ni allant."

Edrychodd ar y te chwyrlïol. "Gwelodd rywbeth," meddai yn dawel. "Mae'n gwybod mwy nag y mae'n ei ddweud. Maen nhw i gyd yn ei wneud."

Trwbl oedd yr union beth roedd hi eisïau ei ddarganfod. Cadarnhaodd Dafydd Jones yr hyn yr oedd hi eisoes yn ei amau gyda'i dawelwch gofalus a'i symudiadau aflonydd. Roedd y gwir yn

guddiedig yn ei atgofion, wedi'i gladdu dan flynyddoedd o ofn a distawrwydd. Fel y clogwyni, miniog a chudd. A doedd Ellie Pryce ddim yn gadael nes iddi ddod o hyd iddo.

Roedd y caffi stryd fawr yn gyfuniad o olau a gwedd. Eisteddodd Ellie yn y gornel, ei chefn at y wal i weld yr ystafell gyfan. Arfer neu reidrwydd, roedd hyn bob amser yn pennu ei dewis o sedd. Roedd y dodrefn anghymharus yn rhoi swyn hynod i'r lle roedd pob cadair fel petai'n adrodd ei stori ei hun: stôl sigledig o ganol y ganrif, cadair freichiau edau'n sarnu o flynyddoedd o ddefnydd, bwrdd â chrafiadau'n sibrdw chwedlau am gwpanau coffi di-rif a llefrith wedi'i golli. Symudodd y goleuadau tylwyth teg uwchben y fricsen agored yn ysgafn, gan fwrw halos cynnes ar y llawr pren.

Roedd synhwyrau Ellie yn wyliadwrs iawn. Roedd sŵn y stemar laeth wrth y cownter yn torri drwy'r clebran. Roedd yr aer wedi'i lenwi â'r arogl cyfoethog o goffi wedi'i falu'n ffres wedi'i gymysgu â'r lleithder priddlyd gan gwsmeriaid yn ysgwyd y glaw. Gwyliodd yr anwedd yn glynu wrth ffenestri'r caffi, gan gymylu'r stryd fawr brysur y tu allan yn fosaig o symudiadau a cholor. Patrymau. Miloedd o batrymau croestoriadol, pob un yn mynnu cael ei sylwi, ei gofnodi a'i ddeall.

Agorodd y drws gyda chlôn ysgafn, gan hyrddio mewn chwyth o aer oer. Aeth Megan Thomas i mewn, a'i phresenoldeb yn llenwi'r ystafell glyd. Sylwodd Ellie ar wallt Megan yn syth bin - twls gwyllt o gyrlau coch a oedd i'w gweld yn anwybyddu'r tywydd oer. Wrth i Megan ddod i mewn, cliciodd ei breichledau, ac amlygodd goleuadau'r tylwyth teg ei chyrlau llachar. Roedd hi'n gwisgo siwmpwr gynnes a sgert sy'n llifo, gan roi egni deniadol a dynnodd sylw.

"Ellie Pryce?" Siaradodd Megan yn glir, er bod y sŵn cefndir yn amlwg o hyd. Amneidiodd Ellie ac ystumio i'r sedd ar draws oddi wrthi. Gosododd Megan ei diod uchel ar y bwrdd gyda blawd. "Diolch am gwrdd â mi," meddai Ellie yn dawel, ei llais yn gyson. "Dim problem," atebodd Megan, ei llygaid yn sganio'r ystafell fel pe bai'n cymryd sylw o bob allanfa. Roedd hi'n ffidlan gyda'r llwy ar ei soser, ei breichledau'n creu sŵn cerddorol. "Felly, beth ydych chi eisiau gwybod am Lowri?"

Ni atebodd Ellie ar unwaith. Astudiodd Megan, gan arsylwi ei hegni nerfus. Roedd dwylo Megan yn symud yn gyson, yn olrhain cylchoedd ar ei chwpan neu'n tapio ymyl y bwrdd. Roedd ei gwên yn ymddangos yn ymarfer ond ni chyrhaeddodd ei llygaid yn llwyr. Roedd rhinwedd anodd ei chael yn ei mynegiant na allai Ellie ei deall yn iawn.

Roedd y caffï yn fwrlwm o synau myfyrwyr, twristiaid a phobl leol. Roedd y grinder coffï yn hymian, ac roedd darnau o sgwrs yn arnofio o gwmpas. Fe wnaeth chwerthin plentyn ger y cownter danio pang o genfigen yn Ellie am hapusrwydd mor syml. Roedd Megan yn ymddangos yn anghofus i'r cyfan.

Addasodd Ellie ei bag ar ei glin i sicrhau cydbwysedd. "Roeddech chi'n agos at Lowri," meddai'n dawel, yn ymwybodol y gallai cwestiwn uniongyrchol godi ofn ar Megan, rhywbeth yr oedd am ei osgoi am y tro.

Amneidiodd Megan yn gyflym, ei chyrlau yn bownsio. "Ie, roedd Lowri yn anhygoel. Roedd hi'n llawn ysbryd, wyddoch chi?" Roedd ei llais yn gynnes, ond roedd ei dwylo'n bradychu ei nerfau. "Roedd ganddi bob amser syniadau a chynlluniau mawr." Roedd ei bysedd yn tynhau o gwmpas y llwy wrth sôn am enw Lowri.

"Roeddech chi'n gweithio gyda'ch gilydd yn yr oriel," ychwanegodd Ellie, gan ogwyddo ei phen ychydig. "Mae'n rhaid ei bod hi wedi ymddiried llawer ynoch chi."

Gwibiodd llygaid Megan at y drws ac yn ôl at Ellie. "Ie... roedden ni'n agos. Ond nid ffrindiau gorau na dim byd. Roedd hi mor angerddol." Daliodd Ellie ei beiro ond ni ysgrifennodd, gan wyllo Megan yn lle hynny, gan nodi tapio ei hesgid ar y llawr - arwydd o'i phryder. Plygodd Ellie ychydig ymlaen, gan gau'r bwlc rhyngddynt.

"Rydych yn ymddangos yn anesmwyth," arsylwodd yn ysgafn. Datganiad yn unig ydoedd, nid cyhuddiad.

Chwarddodd Megan, braidd yn rhy uchel, roedd ei disgleirdeb arferol yn pylu. "Really? Mae wedi bod yn ychydig o wythnosau rhyfedd, chi'n gwybod?" Roedd hi'n ystumio'n amwys, ei breichledau'n jingling â'i geiriau. "Rydw i eisiau helpu, ond dydw i ddim yn gwybod beth i'w ddweud."

Daliodd Ellie ei sylu ar Megan, gan ganiatáu i'r distawrwydd ymestyn. Y tu allan, dechreuodd y glaw ddisgyn eto, gan daro'r ffenestri'n dawel. Roedd yn ddawns ysgafn, y tensiwn yn tynnu Megan yn nes ati.

"Rwy'n gwybod eich bod yn gofalu amdani," meddai Ellie o'r diwedd mewn sibrawd bwriadol.

Cwmpodd ysgwyddau Megan, gan ryddhau'r tensiwn fel ton. "Ie," cyfaddefodd hi, ei llais prin uwchben sibrwd. Safodd i adael, ei llygaid yn fflicio at y drws un tro olaf. Sylwodd Ellie ar y cryndod bach yn ei dwylo, ei hofn ychydig o dan yr wyneb.

"Rydych chi'n gwybod rhywbeth, peidiwch â chi?" gofynnodd Ellie yn dawel. "Rhywbeth rydych chi'n ofnus i'w ddweud."

Lledodd llygaid Megan, ac ysgydodd ei phen yn gyflym, ond gwelodd Ellie y gwir yn ei llygaid.

"Mae'n iawn," meddai Ellie yn ysgafn. "Does dim rhaid i chi ddweud wrtha i nawr. Ond mi fydda i yma. Pan fyddwch chi'n barod."

Arhosodd Ellie ar ei heistedd, gan wyllo Megan wrth iddi adael. Roedd y gwir wedi'i guddio'n ddwfn yng nghalon warchodedig Megan, ond teimlai Ellie ei bod yn dod yn nes at ei ddarganfod.

Eisteddai'r King's Arms ar ymyl prif sgwâr Aberystwyth, ei hen arwydd yn siglo'n hamddenol yn yr awel. Fel y strydoedd cobblestone o'i chwmpas, roedd y dafarn yn ddarn o hanes, gyda thrawstiau pren a ffenestri lliw a oedd wedi sefyll trwy lawer o stormydd glan y môr. Y tu mewn, roedd yr aer yn llawn arogl cwrw wedi'i golli, bwyd seimllyd, a chotiau gwlân llaith. Roedd hen jiwcboes yn y gornel yn cael trafferth chwarae cerddoriaeth, gan gymysgu tiwns gyda statig, tra bod sŵn clincian sbectol a chwerthin yn llenwi'r ystafell.

Camodd Ellie Pryce i'r dafarn, gan addasu ei sgarff yn erbyn yr oerfel. Sganiodd yr ystafell, gan sylwi ar yr estyll anwastad, yr arwyddion neon yn fflachio uwchben y bar, a'r niwl ar y ffenestri.

Roedd hi bob amser yn dod o hyd i gysur mewn patrymau. Pe bai hi'n gallu gweld yr un iawn, byddai popeth arall yn disgyn i'w le.

Amneidiodd Gareth Williams, landlord mawr y dafarn, wrth iddi gerdded i mewn. Roedd ei chwerthin uchel, garw yn meddalu pan welodd Ellie. Yn agos, roedd ei wyneb wedi'i farcio â llinellau dwfn, a'i lygaid yn gyflym ond yn ofalus, fel rhywun a ddysgodd i beidio â gofyn gormod o gwestiynau pan oedd yn iau.

"Ditectif Arolygydd Pryce," meddai'n dawel bach, gan droelli tywel yn ei ddwylo.

"Diolch am siarad â mi," meddai Ellie, gan ddal ei llyfr nodiadau. Cododd Gareth, daeth ei chwerthin yn ôl, ond arhosodd ei wyneb yn ddifrifol. "Dim llawer i'w ddweud. Roedd hi'n brysur, fel arfer. Cafodd Lowri ychydig o ddiodydd ar gyfer ei phenblwydd ac yna gadawodd. Dyna'r cyfan dwi'n gwybod." Gogwyddodd Ellie ei phen, gan edrych yn syth arno. Roedd rhai pobl yn gweld ei syllu yn gythryblus, ond dyna sut aeth ati i ddatrys y sŵn. "Rydych chi'n sôn am ddyn y tu allan," meddai, gan bwyntio gyda'i beiro. "Beth ydych chi'n ei wybod amdano?"

Roedd bysedd Gareth yn tynhau o amgylch y tywel, a'i fynegiant yn caledu. "Dim ond cysgod, a dweud y gwir. Heb weld ei wyneb. Boi mawr, ysgwyddau llydan. Roedd yn sefyll allan, wyddoch chi?" Ysgrifennodd Ellie yn ei llyfr nodiadau. "Oedd Lowri i weld wedi ypsetio cyn iddi adael? Unrhyw ffraeo neu unrhyw un yn ei gwylio?" Oedd Gareth, gan edrych tua'r bar lle'r oedd y criw rheolaidd yn chwerthin. Pan edrychodd yn ôl ar Ellie, roedd ei wyneb yn

gwarchod. "Roedd hi'n ymddangos yn iawn. Doeddwn i ddim yn talu llawer o sylw. Noson brysur."

Gadawodd Ellie i'r distawrwydd aros, gan sylwi sut roedd gfael Gareth ar y tywel yn tynhau eto. Nid oedd yn dweud celwydd, ond nid oedd yn dweud y gwir i gyd ychwaith.

"Mae cysgod," ailadrodd Ellie meddal. "A noson brysur. Ond rydych chi'n cofio'r cysgod. Rydych chi'n cofio ei fod yn sefyll allan."

Symudodd Gareth yn anghyfforddus. "Edrychwch, dwi jest yn dweud wrthyich chi beth welais i. Roedd hi'n dywyll, ac roedd gen i lawer i ddelio ag ef."

"Ac eto," parhaodd Ellie, gan gadw ei llygaid arno, "rydych chi'n cofio'r ysgwyddau llydan. Pam?"

Ochneidiodd Gareth, gan rwbio ei law dros ei wyneb. "Oherwydd ei fod yn... brawychus. Safodd yno, yn gwylio. Fel ei fod yn aros am rywbeth."

"Aros am Lowri?" Gofynnodd Ellie, ei llais yn sibrwd.

Edrychodd Gareth i ffwrdd, fflach o ofn yn ei lygaid. "Dydw i ddim yn gwybod," meddai yn dawel. "Wnes i ddim gweld dim byd. Fi jyst ... hoffwn pe bawn wedi talu mwy o sylw."

Safai Ellie Pryce wrth ei desg, wedi ei hamgylchynu gan lanast o nodiadau, lluniau, a thoriadau papur newydd. Daeth yr unig olau o lamp sengl, gan fwrw llewyrch cynnes. Roedd gweddill yr ystafell yn dywyll ar y cyfan, gyda rhywfaint o olau'r lleuad yn edrych trwy'r ffenestri. Efallai bod sŵn y môr yn taro'r creigiau y tu allan wedi tawelu eraill, ond dim ond gwneud i Ellie deimlo'n fwy anesmwyth y gwnaeth hynny. Roedd yn well ganddi i bethau fod yn gyson, a'r môr cyfnewidiol yn ei chynhyrfu. Cyffyrddodd ag ymyl ei llyfr nodiadau a chodi i drefnu'r wybodaeth wasgaredig am fywyd Lowri Evans.

Roedd Aberystwyth yn dref o wrthgyferbyniadau. Yn ystod y dydd, roedd ei dai lliw pastel a'i strydoedd o gerrig cobl yn rhoi teimlad breuddwydiol iddo. Roedd yr aer yn llawn arogl bara brith, bara traddodiadol, a halen môr, gan greu cynhesrwydd ffug. Ond roedd Ellie yn deall y realiti. Y tu ôl i'r gwenau cyfeillgar a'r ymddangosiadau siriol, roedd cyfrinachau wedi'u claddu'n ddwfn, wedi'u cuddio gan flynyddoedd o dawelwch. Roedd gan Ellie lygad craff ac roedd yn gwybod sut i lywio strydoedd troellog y dref, gan sylwi ar y paent wedi'i naddu ar silffoedd ffenestri a'r cysgodion yn llechu yn y lonydd cefn.

Bu Lowri Evans yn byw bywyd llawn gwrthgyferbyniadau. Yn ystod y dydd, roedd yn llyfrgellydd hynod drefnus, bob amser yn rheoli ei gwaith ond yn ymddangos yn bell, fel pe bai ei meddwl yn rhywle arall. Disgrifiodd ei chydweithwyr hi fel rhywun gweithgar ond braidd yn ddatgysylltiedig. Yn ystod ei seibiannau, byddai'n ymweld ag ystafell de fechan ger y dŵr i dynnu lluniau o'r tonnau. Cofiai perchennog siop lyfrau ail law gerllaw am ei hymweliadau

mynych, lle byddai'n ymgolli mewn barddoniaeth a hanes lleol, gan redeg ei bysedd dros feinwe'r llyfrau fel ei bod yn chwilio am rywbeth pwysig.

Fodd bynnag, o dan y tu allan tawel hwn, roedd bywyd Lowri yn llawn tensiwn. Roedd hi'n byw mewn byngalo bach lle byddai'n dadlau'n aml gyda'i chwaer Mari, gan arwain at ddrysau cleiog a distawrwydd hir, anghyfforddus. Gwelodd cymydog hi unwaith ar y cyntedd, ei hwyneb yn goch a'i llygaid yn ddagrau, yn troelli breichled arian o amgylch ei harddwrn mewn trallod.

Roedd ei dyweddïad i James hefyd yn gythryblus. Roedd ei dyddlyfrau manwl, er yn anghyflawn, yn dangos perthynas a oedd yn mynd o gariadus i reoli. Daeth James yn fwyfwy chwilfrydig ynghylch ei lleoliad, gan droi'n feddiannol. Roedd sibrydion yn y llyfrgell am noddwr oedd ag obsesiwn afiach gyda Lowri, gan adael nodiadau rhyfedd mewn llyfrau a ddychwelwyd. Wedi'u diswyddo i ddechrau, daeth y digwyddiadau hyn yn ddiweddarach yn destun pryder ymhlith y staff.

Wrth geisio rhoi bywyd Lowri at ei gilydd, sylweddolodd Ellie fod ei hymarweddiad tawel yn cuddio byd llawn brwydrau a chyfrinachau. Ellie oedd yn gyfrifol am ddarganfod y gwir y tu ôl i'r cyfan.

"Mae fel ei bod hi'n byw dau fywyd ar wahân," sibrydodd Ellie. "Y llyfrgellydd, yr artist, y chwaer, y ddyweddi ... nid oedd yr un o'r rolau hyn i'w gweld yn gweddu iddi mewn gwirionedd."

Edrychodd ar lun o Lowri, gan sylwi ar y tristwch dwfn yn ei llygaid. "Gwelodd pawb y llyfrgellydd tawel, ond ni welsant y ddynes go iawn oddi tano. Y ddynes oedd yn cael trafferth. Pwy oedd yn teimlo'n gaeth."

Tynnodd Ellie gysylltiadau yn ei llyfr nodiadau, gan gysylltu dadleuon Lowri â Mari â'i pherthynas dan straen â James. "Roedd gan bawb farn wahanol ohoni. Roedd pawb eisiau rhywbeth ganddi. Ond pwy oedd am iddi aros yn dawel?" Myfyriodd Ellie, roedd ei llygaid ar fap o Aberystwyth yn pinio at ei wal. "Pwy oedd am iddi ddiflannu?"

Un prynhawn hwyr, eisteddodd Ellie yn nhŷ Rhys Morgan. Roedd yr ystafell yn bylu oherwydd dim ond ychydig yn agored oedd y llenni trwm. Dim ond digon o olau ddaeth drwodd i greu trawstiau bach euraidd, gan amlygu'r llwch yn arnofio'n ddiog yn yr awyr. Roedd arogl hen bren wedi'i gymysgu â sglein lafant yn llenwi'r ystafell. Sylwodd Ellie ar bopeth y crafiadau bach ar freichiau pren y gadair, y ryg anwastad o dan ei hesgidiau, a'r pentwr o bost heb ei agor yn pwyso'n ansefydlog yn erbyn bwrdd ochr.

Eisteddodd Rhys oddi wrthi, gan edrych yn llawn tensiwn. Cydiodd mewn paned boeth o de gyda'r ddwy law. Roedd ei ên yn dynn, a siaradodd trwy ddannedd clenched. Teimlodd Ellie y tensiwn yn yr ystafell; yr oedd fel hum anweledig o'u hamgylch.

"Am beth ydych chi yma mewn gwirionedd?" gofynnodd Rhys, gan edrych yn uniongyrchol ar ysgwydd Ellie.

Oedodd Ellie, gan wrando ar y cloc yn tician ar y mantel. Canolbwyntiodd hi ar ddwylo Rhys wrth iddo afael yn dynn yn ei gwpan ac yna ymlacio, arwydd clir o'i gythrwfl mewnol.

"Rydw i yma i ddarganfod beth ddigwyddodd i Lowri," atebodd hi'n dawel. "Rydw i eisiau deall beth roedd hi'n ei olygu i'w theulu a'i ffrindiau."

Gadawodd Rhys chwerthiniad chwerw. Roedd rhywbeth yn ei lais na allai Ellie ei adnabod yn llwyr. "I fi? Roedd hi'n her. Roedd hi bob amser eisiau pethau ei ffordd. Ar ôl i Dad farw, roedd hi'n dal i wthio ei syniadau, gan geisio newid popeth."

Ysgrifennodd Ellie yn ei llyfr nodiadau yn gyflym. "Dywedwch wrthyf am y bwthyn," meddai yn dawel. "Yr un a adawodd eich tad i'r ddau ohonoch."

Sagodd ysgwyddau Rhys wrth ochneidio'n ddwfn. "Roedd y bwthyn i fod i'r ddau ohonom ni. Ond roedd hi eisiau ei werthu, ac fe achosodd hynny lawer o broblemau. Nid tŷ yn unig ydoedd; ein cartref ni ydoedd."

"Pam oedd hi eisiau gwerthu?" gofynnodd Ellie yn dyner. "Wnaeth hi esbonio?"

Ysgydwodd Rhys ei ben, gan edrych i lawr ar ei de. "Dywedodd bod 'na ormod o atgofion. Ond dwi'n meddwl ei bod hi jest eisiau dianc o bopeth, gan gynnwys fi."

Gallai Ellie synhwyro'r emosiynau di-lais o dan ei chwerwder: y galar a'r euogrwydd a gariai.
Mae hi'n nodi nodyn cyflym, ei meddyliau rasio.

Roedd llygaid Rhys yn dywyll ac yn flinedig wrth iddo barhau. "Roedden ni'n arfer bod yn agos, ond ddim yn hir. Doeddwn i ddim eisiau dim o hyn."

"Roeddech chi'n ei charu hi," meddai Ellie yn dawel. "Ond roeddech yn ddig."

Amneidiodd Rhys, ei lygaid yn disgleirio gyda dagrau. "Ie. Roeddwn i. Ond doeddwn i byth eisiau hyn."

Amneidiodd Ellie a sefyll i adael, ei meddwl yn fwrlwm o gysylltiadau newydd. Y tu allan, roedd y gwynt yn cario arogl hallt y môr, wedi'i gymysgu â glaw ysgafn. Roedd hi'n sicr bod gan y teulu Evans gyfrinachau, wedi'u claddu'n ddwfn mewn galar a chwerwder, wedi'u cuddio y tu ôl i flynyddoedd o dawelwch a phoen heb ei ddatrys. Gyda'i llyfr nodiadau yn ei llaw, cerddodd Ellie yn ôl i'r bae. Chwalodd y tonnau yn erbyn y creigiau mewn rhythm cyson. Roedd y dref yn teimlo'n drwm, fel sgwrs wedi'i gadael heb ei gorffen, yn aros am ei geiriau olaf.

Roedd Ellie ac Emrys yn byw mewn tŷ ar fryn gwyntog ger y môr, ar gyrion Aberystwyth. Roedd yr olygfa o'u ffenestri yn syfrdanol, gyda'r môr yn dangos lliwiau glas llachar ac arian yn erbyn clogwyni uchel. Roedd y nos wedi mynd heibio, a nawr roedd golau haul euraidd yn llenwi'r ystafell, gan greu arlliwiau mêl cynnes ar yr hen ddodrefn a lloriau.

Eisteddai Ellie wrth fwrdd bwyta bach, yn canolbwyntio ar olau llachar ei lamp desg. Roedd gweddill yr ystafell yn dywyll, heblaw am y cynhesrwydd clyd o'r tân clecian. Er gwaethaf yr amgylchoedd deniadol, canolbwyntiodd Ellie ar y ffeiliau o'i blaen. Gweithiodd yn ofalus, gan sicrhau bod ei nodiadau yn aros yn ei chof. Roedd tapio ei beiro ar y bwrdd yn sain gyson a helpodd iddi ganolbwyntio wrth iddi feddwl trwy'r holl wybodaeth.

Yn y cefndir, tegell wedi'i hymian yn ysgafn. Roedd ôl traed Emrys bron yn dawel wrth iddo adael y gegin, diolch i ryg trwchus y cyntedd. Yn fuan wedyn, dychwelodd gyda phaned boeth o de, yn llawn gofal am ei lles. Cyffyrddodd â'i hysgwydd yn ysgafn, gan ddod â hi yn ôl i'r presennol heb dorri ei chanolbwynt.

"Rydych chi wedi bod yn gweithio'n galed ers amser maith," meddai mewn llais lleddfol.

Sibrydodd Ellie, "Rwy'n agos," gludodd ei llygaid i'r dudalen. Gorffwysodd ei phen ar ei gwefus, gan edrych rhwng dau nodyn wedi'u hamlygu. "Mae yna rywbeth nad ydw i'n ei ddeall."

Arhosodd Emrys yn dawel, gan eistedd wrth ei hymyl, ei bresenoldeb yn cysuro'r ystafell.

Astudiodd ei hwyneb gyda thawelwch, ei lygaid glas yn gynnes ond yn bryderus.

"Am ddyddiau, dwi'n dal i glywed y llais yna," meddai'n ysgafn. "Gadewch i chi'ch hun ymlacio, Ellie. Dim ond am eiliad."

Blinciodd Ellie, gan edrych arno gyda diolchgarwch a rhwystredigaeth. "Yr wyf yn ddyledus iddi," meddai, ei llais yn gyson ond llawn tensiwn. "Fydd neb arall yn gweld beth ddigwyddodd mewn gwirionedd. Fedra i ddim stopio nawr, Em. Nid pan dwi mor agos." Wnaeth Emrys ddim dadlau. Estynnodd allan, ei law yn gynnes ac yn gyson, yn ysgafn yn gorchuddio ei hi. "Byddwch yn cyrraedd yno," sibrydodd. "Ond nid ar unwaith, ac nid ar eich pen eich hun. Gadewch i mi eich helpu."

Chwarddodd Ellie yn dawel, ei hysgwyddau'n lleddfu. "Dydw i ddim yn haeddu chi," meddai, ei bysedd crynu dipyn. Cleciodd y tân yn y lle tân, gan daflu llewyrch cynnes a oedd yn meddalu ymylon yr ystafell. Cymerodd Emrys ei modrwy ddyweddio o'i boced, yr oedd hi wedi'i thynnu oddi arni. Fe'i llithrodd yn ôl yn ysgafn ar ei bys, ei gyffyrddiad yn gynnes o'i gymharu â'r papurau oer. Edrychodd Ellie ar y fodrwy, gan deimlo llawer o emosiynau wrth iddi deimlo'r metel cŵl. Gwenodd hi.

"Mae'n hardd," meddai, gan droi ei llaw yn y golau. "Fel chi," atebodd Emrys yn gynnes. Pwysodd i mewn a chusanu hi'n dawel, yn dyner, gusan lingering.

Yn y diwedd cawsant eu hunain ar y sofffa wrth y tân, siocled poeth yn cynhesu eu dwylo, arogl siocled a sinamon yn cymysgu â rhosmari o'r ardd. Fflachiodd y teledu bach, prin y clywyd ei ddeialog wrth iddynt bwyso i mewn i'w gilydd, a gweddill y byd yn pylu.

"Rwy'n caru chi," meddai Ellie yn dawel o'r diwedd.

"Rwy'n dy garu di hefyd," atebodd Emrys, gan ei chusanu ar y deml. "Wyddoch chi, does dim rhaid i chi gario'r byd ar eich ysgwyddau. Gad i mi rannu peth ohono."

Gwenodd Ellie, gan orffwys ei phen ar ei ysgwydd. "Rwy'n gwybod," sibrydodd hi. "Ond weithiau... mae'n anodd cofio."

Daliodd hi yn agos, cynhesrwydd y tân a'i freichiau yn tawelu ei hysbryd aflonydd. Chwalodd y tân, a chwalodd tonnau yn erbyn y clogwyni, cefndir lleddfol i'r storm ym meddwl Ellie. Am y tro, roedd y byd yn teimlo'n dawel.

Yn yr atig, roedd casgliad o bethau anghofiedig. Safai Ellie yn dawel ar ben y grisiau crechlyd. Mae hi'n cynnal flashlight, ei trawst torri drwy'r llaith, aer mwslyd. Roedd gronynnau llwch bach yn arnofio yn y golau, fel ysbrydion bach wedi'u rhewi mewn amser. Roedd yr ystafell yn arogli fel llwydni, hen bapur, a phren oed. Wrth iddi gyffwrdd â'r pentyrrau o flychau a boncyffion, bu bron i'r llwch trwchus rwystro pelydr ei fflachlamp.

Roedd llygaid Ellie yn llydan wrth iddi geisio gwneud synnwyr o'r llanast. Sylwodd ar wahanol rannau o'r ystafell: cwpwrdd dillad yn pwyso yn erbyn y wal gogwydd, pentwr o albymau lluniau yn y gornel bellaf, a mannequin yn gwisgo dillad yn llawn tyllau ger y ffenestr. Roedd gan bob eitem ei stori ei hun i'w hadrodd. Ond roedd angen i Ellie ganolbwyntio ar pam roedd hi yno. Nid oedd hi yno i fynd ar goll mewn atgofion.

Roedd Ellie yn yr atig, yn didoli trwy hen eiddo wedi'i orchuddio â llwch. Cyffyrddodd â blwch o'r enw "*Winter 1982*" a sylwodd ar foncyff bach wedi'i guddio oddi tano. Roedd pres y boncyff wedi troi'n wyrdd-ddu, a'i chlo wedi rhydu'n llwyr. Yn ofalus, agorodd Ellie hi, ei menig trwchus yn ei gwneud hi'n anodd teimlo unrhyw beth.

Y tu mewn, roedd fel camu yn ôl mewn amser. Roedd arogl lafant gwan cymysg â mustiness yn ei chyfarch. Daeth o hyd i hen fonion tocyn, lluniau cyrlio, a blodau gwasgu, i gyd yn felyn gydag oedran. Archwiliodd Ellie bob eitem yn araf, gan eu gweld fel darnau o bos o orffennol rhywun arall.

Ar waelod y boncyff, darganfuodd ddyddiadur gyda lledr treuliedig ac asgwrn cefn wedi cracio. Roedd yn teimlo'n drwm yn ei dwylo. Fe'i hgorodd yn ysgafn i ddod o hyd i dudalennau wedi'u llenwi ag ysgrifennu bach, taclus, roedd yr inc wedi pylu dros amser. Roedd y cofnodion cyntaf yn syml: rhestrau siopa, brasluniau, a nodiadau ar y tywydd. Sgimiodd drwy'r rhain, gan chwilio am rywbeth anarferol.

Yna, newidiodd tôn y dyddiadur. Daeth ysgrifen Lowri yn ochelgar ac anuniongyrchol.

Olrhainiodd Ellie y geiriau gyda'i bys, gan synhwyro'r tensiwn a'r frwydr i fynegi rhywbeth pwysig heb ddatgelu gormod.

Daliodd cofnod trawiadol ei llygad: "Er iddo gyfaddef, mae yna ddealltwriaeth newydd nawr. Ni wnaeth i mi gredu'r hyn a ddigwyddodd y tro diwethaf, ac ni fyddaf byth yn ei gredu." Teimlodd

Ellie yr emosiwn, gan ddeall ymgais yr awdur i wneud synnwyr o sefyllfa anodd. Anwybyddodd ymadroddion fel "y cysgod yn yr oriel" a "yr ymbarél las," gan feddwl eu bod yn symbolaidd.

Tua'r diwedd, newidiodd y llawysgrifen eto, gan ddod yn fwy ac yn fwy brysiog, gyda llinellau'n rhedeg i'r ymylon. Llanwyd tudalennau â saethau a nodiadau, yn dangos ymgais Lowri i gysylltu gwahanol syniadau.

Sylwodd Ellie ar dudalen wedi'i phlygu. Curodd ei chalon wrth iddi ei hagar. Roedd y geiriau i'w gweld yn disgleirio yn y pelydryn fflachlamp, gan anfon oerfel i lawr ei hasgwrn cefn: "Os bydd unrhyw beth yn digwydd i mi, nid damwain yw hi. Chwiliwch am y llun yn y trydydd drôr."

Teimlai Ellie wedi rhewi, y geiriau hynny yn atseinio yn ei meddwl. Mae hi'n disgleirio ei flashlight o amgylch yr ystafell, gan stopio at hen ddreser. Mae hi'n mynd ato yn araf, yn ofalus i beidio ag aflonyddu ar unrhyw beth.

Roedd y trydydd drôr yn sownd, wedi chwyddo o flynyddoedd o leithder. Tynnodd yn galed, ac fe agorodd o'r diwedd. Y tu mewn roedd darn o bapur wedi'i blygu. Fe'i dadblygodd yn ofalus, gan glywed yr hen grac papur. Braslun bras ydoedd yn dangos arfordir Aberystwyth gydag "X" uwchben y tonnau lle cafwyd hyd i gorff Lowri.

Edrychodd Ellie ar y map, ei meddyliau'n glir. Roedd yn glir a gollwyd yn yr ymchwiliad gwreiddiol. Roedd y goleudy ar y clogwyni yn bwysig. Roedd y dyddiadur, y map, a'r nodiadau i

gyd yn cyfeirio at wirionedd cudd. Ni fyddai Ellie yn gadael iddo aros yn gudd. Plygodd y map a'i roi yn ei phoced, gan edrych yn ôl ar y dyddiadur agored.

Nid oedd y pos yn gyflawn, ond roedd y darnau yn dod at ei gilydd. Cymerodd Ellie anadl ddwfn, gan ddal ei fflachlamp yn gadarn. Ni allai hi stopio nawr. Roedd stori Lowri yn rhan o'r lle yma, ac roedd Ellie eisiau ei ddadorchuddio, gam wrth gam.

" Mae hyn yn newid popeth," sibrydodd Ellie. "Roedd hi'n gwybod. Roedd hi'n gwybod bod rhywbeth yn mynd i ddigwydd."

Daliodd y dyddiadur i fyny, a'i lawysgrifen wyllt yn glir yn y pelydryn flashlight. "Roedd hi'n ceisio dweud wrth rywun. Ceisio gadael neges. Ond pwy? A pham na wrandawodd neb?"

Edrychodd ar y braslun eto, ar y marc "X" lle cafwyd hyd i Lowri. "Y goleudy," meddai, gan ddeall yn sydyn. "Dyna lle roedd hi eisiau i mi edrych. Dyna lle mae'r gwir."

"Roedden nhw'n meddwl y gallen nhw ei guddio," meddai'n gadarn. "Roedden nhw'n meddwl y gallen nhw ei gladdu o dan y môr. Ond roedden nhw'n anghywir. Dwi'n mynd i ffeindio be ddigwyddodd, Lowri. Dwi'n addo."

Pan gamodd Ellie i mewn i stiwdio Rhys ap Daffyd , fe deimlodd yn syth bin wedi ei llethu gan ei hamgylchoedd. Roedd yr aer yn drwchus gydag arogl cryf tyrpentin a chlai, yn gymysg ag

arogl hen loriau anorffenedig. Roedd y sŵn a'r egni yn y stiwdio mor ddwys fel eu bod yn ei gwneud hi'n anodd iddi ganolbwyntio, fel petai popeth yn mynnu ei sylw ar unwaith. Sganiodd ei llygaid yr ystafell yn gyflym, gan geisio dal pob manylyn. Gorchuddiodd paentiadau'r waliau, pob un yn gyfoethog ag emosiwn. Roedd delweddau haniaethol mewn lliwiau llachar, byw a phortreadau mor fanwl fel eu bod bron yn ymddangos yn fyw, er bod eu mynegiadau wedi rhewi yn eu lle. Roedd yn ymddangos bod pob trawiad brws yn cario neges, gan wneud i Ellie deimlo'n anesmwyth ac yn llawn tyndra y tu mewn.

Yng nghanol yr anhrefn yr oedd Rhys ap Daffyd, gŵr a oedd yn ymddangos yn llawn egni aflonydd. Roedd ei ddwylo, wedi'u taenu â phaent, yn brysur yn siapio penddelw clai gyda symudiadau cyflym a bywiog. Wrth iddi wyllo, ei lygaid craff, cyffwrdd ag arian yn ei farf, cyfarfod â hi. Sylwodd ar newid bach yn ei safiad, fel pe bai'n paratoi i amddiffyn ei hun.

"Ditectif Arolygydd Pryce," meddai Rhys, ei lais yn finïog ac yn flinedig.

Amneidiodd Ellie, yn ofalus i beidio ag aflonyddu ar yr amgylchedd. Roedd yr ystafell yn ymddangos yn fyw, a doedd hi ddim eisiau cynhyrfu ei chymbwysedd. Siaradodd yn dawel, gan gofio ei enw o ddyddiadur Lowri.

Rhoddodd Rhys wên fach nad oedd cweit yn ymffurfio. "Oedd e? Mae dyddiaduron yn dangos beth mae'r awdur ei eisiau, nid y gwir bob amser," meddai. Meddyliodd Ellie am y sôn am Lowri, gan ei ychwanegu at y pos yn ei meddwl. Wnaeth hi ddim pwysu arno am fwy ar unwaith. Yn lle hynny, edrychodd o gwmpas y stiwdio ar y dystiolaeth wasgaredig. Tynnodd

darn o gynfas a guddiwyd y tu ôl i lyfrau ei sylw. Roedd y paent glas yn cyd-fynd â'r clogwyni yn un o luniadau Lowri, cysylltiad amlwg.

Gerllaw, eisteddai pentwr o lythyrau heb eu hagog ar fwrdd. Roedden nhw'n dod o'r oriel lle roedd Lowri wedi arddangos, gan awgrymu ei fod yn eu hosgoi. "Mae eich gwaith yn bwerus iawn," meddai Ellie, gan ganolbwyntio ar baentiad o ffigwr diwyneb ar glogwyn, breichiau sy'n agored i'r môr stormus. "Mae'n amrwd. Ni fyddai'r rhan fwyaf o bobl yn deall yr hyn yr ydych yn ceisio'i ddweud."

Am y tro cyntaf, seibiodd Rhys, gan adael y penddelw clai wedi hanner gorffen. Edrychodd arni o ddifrif. "Nid yw celf yn ymwneud â chael eich deall," meddai yn dawel. "Nid oes angen deall teimladau bob amser i'w teimlo. Mae rhai pethau i fod i fod yn brofiadol."

Camodd Ellie yn nes at y paentiad, ei hesgidiau'n gwneud sŵn ar y llawr llychlyd. "Mae gennych chi deimladau cryf am y dref hon," meddai yn dawel.

Roedd y distawrwydd yn yr ystafell yn dyfnhau, yn drwm gyda geiriau di-eiriau. Ailgydiodd Rhys yn ei waith, ond yn awr roedd ei symudiadau yn ofalus. "Yn Aberystwyth, gall gofyn cwestiynau fod yn beryglus," rhybuddiodd, gan edrych ar bentwr o gyfnodolion ar ddesg. "Pwy wnaethoch chi ofyn?" holodd Ellie yn dyner.

Ni atebodd Rhys ar unwaith. Cododd liain i sychu ei ddwylo, gan gymryd ei amser. "Fyddech chi ddim yn fy nghredu," meddai o'r diwedd, ei lais yn drwm. "Mae'n... ansefydlog." Wnaeth Ellie

ddim gwthio ymhellach. Safodd yn hamddenol, yn barod i wrando os byddai'n dewis siarad mwy. "Rydw i yma i wrando," meddai yn dawel.

Arhosodd Rhys yn dawel am eiliad, y tensiwn yn yr ystafell yn amlwg. Yn olaf, siaradodd, ei lais prin yn glywadwy. "Lowri... roedd hi'n rhy llachar i'r lle yma."

"Rhy llachar?" Holodd Ellie yn dawel. "Beth ydych chi'n ei olygu?"

Ysgydwodd Rhys ei ben, a'i lygaid yn dywyll gyda gwybodaeth. "Gwelodd bethau nad oedd eraill yn eu gweld. Neu na fyddai. A dyna ... mae hynny'n beryglus yma. Nid yw pobl yn ei hoffi pan fyddwch chi'n gweld gormod."

"Gwelaist ti ormod, Rhys?" Gofynnodd Ellie, ei llais yn gyson.

Ni roddodd unrhyw ateb, dim ond edrych ar ei, ei lygaid yn cario rhybudd tawel.

Anfonodd ei eiriau ias i lawr asgwrn cefn Ellie. Gadawodd y stiwdio, gan wybod y gallai gwthio'n rhy galed wneud iddo encilio. Tarodd awyr oer y nos Aberystwyth hi wrth iddi gamu allan, ei meddwl yn sydyn ar ôl y cyfarfyddiad dwys. Yr oedd yr awyr yn frith o borffor a llwyd, a'r môr yn taro yn erbyn y creigiau, yn debyg iawn i'r cythrwfl yn ei chalon.

Wrth i Ellie dynhau ei chôt yn erbyn y gwynt, rhedodd ei meddwl gyda goblygiadau geiriau Rhys. Nid oedd wedi cyfaddef ei fod yn euog, ond awgrymodd gyfrinachau dyfnach. Roedd y

pos bellach yn fwy cymhleth, ond roedd Ellie yn benderfynol o'i ddatrys. Beth bynnag oedd yn cuddio yng nghysgodion Aberystwyth, roedd hi'n gwybod ei fod yn werth ei ddarganfod.

Cerddodd Ellie drwy strydoedd troellog Aberystwyth y bore canlynol. Roedd hi'n adnabod y llwybr yn dda, fel drysfa roedd hi wedi'i dysgu ar y cof. Wrth iddi gamu ar y cerrig crynion, roedden nhw i'w gweld yn adrodd straeon o'r gorffennol, gyda'r sŵn yn bownsio oddi ar hen waliau cerrig y tai teras. Roedd y dref yn llawn hanes, yn amlwg yn y paent pylu ar yr adeiladau ac arogl hallt arwydd y becws. Roedd pobl yn siarad yn dawel wrth fynd heibio, ac roedd y dref yn cyfathrebu mewn synau tawel yn hytrach na lleisiau uchel.

Roedd y siop gornel wedi'i lleoli ar stryd gul, ac roedd ei drws yn dangos marciau o lawer o olion bysedd. Oedodd Ellie am eiliad cyn mynd i mewn a cipiodd y tu mewn. Teimlai'r siop yn fach ac yn gyfyng, gyda silffoedd yn llawn pecynnau bisgedi, tuniau o ffa, a rhesi o hen bapurau newydd lleol. Y tu ôl i'r cownter, gweithiodd Mrs. Wyn yn ddiwyd, gan deipio derbynebau ar hen gyfrifiannell gyda symudiadau manwl gywir.

Pan ddaeth Ellie i mewn i'r siop, canodd cloch uwchben y drws yn uchel. Cyfarchodd bawb yn gynnes, cododd ei choffi arferol, a'i osod ar y cownter. Gwenodd Mrs. Wyn yn gwrtais, ond newidiodd ei mynegiant pan soniodd Ellie am Lowri. Peidiodd dwylaw Mrs. Wyn, a thynnai ei gwyneb fel pe buasai rhywbeth anweledig yn ei dynu. Edrychodd ar y cwsmer arall, dyn wrth ymyl y creision, yr oedd ei wyneb wedi'i guddio o dan het. Caeodd y drws y tu ôl iddo wrth iddo fynd allan.

Pwysodd Mrs. Wyn yn nes a sibrwd, "Gwell gadael llonydd i rai pethau, Dditectif. Er dy fwyn dy hun." Talodd Ellie sylw manwl i eiriau Mrs. Wyn a sylwodd ar ei dwylo'n crynu wrth iddi drosglwyddo'r newid. Daliodd Ellie ailchwarae'r foment hon yn ei meddwl wrth iddi adael y siop, gan gofio pob manylyn.

"Gorau gadael llonydd," ailadroddodd Ellie yn dawel iddi hi ei hun wrth iddi gerdded ar y stryd. "Pam? Beth mae cymaint o ofn arnyn nhw?"

Yn ddiweddarach, roedd Ellie yn llyfrgell y dref, yn eistedd wrth fwrdd cornel. Roedd arogl hen lyfrau a glanhawr lloriau yn llenwi'r aer. Trodd dudalennau hen gyfriflyfr yn dyner, a'i bysedd menig yn cyffwrdd â'r cofnodion inc. Gweithiai gyda gofal, a'i meddwl yn cysylltu'r dotiau fel pry cop yn nyddu gwe.

"Trosglwyddo eiddo," mae hi'n grwgnach wrth iddi ddarllen y cofnod. "Ychydig wythnosau cyn iddi ddiflannu. Rhy gyd-ddigwyddiad."

Yno bu trosglwyddiad eiddo ychydig wythnosau cyn i Lowri ddiflannu. Roedd yr amseriad yn ymddangos yn rhy berffaith i'w anwybyddu. Tynnodd Ellie lun o'r cofnod gyda'i ffôn. Roedd pob manylyn yn ddarn arall o'i hymchwiliad cynyddol.

Yn ôl yn ei fflat, trefnodd Ellie yr holl dystiolaeth ar fwrdd ei chegin fel pos. Fflachiodd y golau uwchben, ond arhosodd i ganolbwyntio ar ei thasg. Roedd ei llyfr nodiadau ar agor, wedi'i lenwi

â diagramau, saethau a llinellau amser. Roedd dyddlyfr Lowri yno hefyd, gyda thudalennau'n llawn llawysgrifen frysiog.

"Maen nhw i gyd yn gysylltiedig," meddai, gan olrhain y tannau coch ar ei map gyda'i bysedd. "Yr oriel, y bwthyn, cyfarfodydd y cyngor, y trosglwyddiad eiddo...mae'r cyfan yn rhan o un stori."

Cododd ddyddiadur Lowri, a'i llygaid yn aros ar y nodau cryptig. "Roedd hi'n ceisio dweud rhywbeth wrthyf," sibrydodd. "Ceisio fy rhybuddio. Ond beth? A phwy oedd hi'n ofni?"

Safai Ellie ar ymyl y stryd cobblestone, yn teimlo'r cerrig garw o dan ei hesgidiau treuliedig. Gwyrodd ei phen, gan ddarlunio'r ddrysfâ o lwybrau yn Aberystwyth fel pe bai'n datrys pos. Chwythodd y gwynt oer, hallt o'i chwmpas, gan ddod â hi yn ôl i'r funud bresennol gyda sibrwd oer. Roedd yn ymddangos bod y môr ym mhobman nid yn unig yn y golwg, ond hefyd yn yr awyr roedd hi'n anadlu ac yn teimlo.

Glaniodd ei llygaid ar arwydd hindreuliedig uwchben siop gyda phaent yn plicio: Owens General Store. Darllenodd y llythyrau ddwywaith, gan ofalu eu cofio. Roedd y ffordd y trefnwyd y llythyrau a'r arwyddion yn rhoi ymdeimlad o gysur iddi ynghanol yr holl ddryswch o'i chwmpas. Roedd ei meddyliau'n chwyrlïo fel y llanw teimladwy, yn llawn atgofion o Lowri.

Pan ddaeth Ellie i mewn i'r siop, cafodd ei tharo gan gymysgedd o arogleuon cryf a golygfeydd. Roedd arogl mwslyd yn yr oergell, a rhoddodd y papurau newydd arogl miniog, inky. Fflachiodd y goleuadau llachar uwchben, gan deimlo braidd yn llethol.

Roedd Mrs. Owens y tu ôl i'r cownter, yn didoli darnau arian yn daclus. Roedd ei dwylo wedi'u staenio ag inc, a chanfu Ellie yn rhyfedd o dawelu. Ond pan soniodd Ellie am Lowri Evans wrth iddi osod bag o ffa coffi ar y cownter, newidiodd yr hwyliau'n gyflym.

Owens yn sydyn a llithrodd darn arian o'i bysedd. Synhwyrodd Ellie y newid yn yr ystafell cyn gynted ag y soniodd am enw Lowri. Roedd tensiwn amlwg. Roedd dyn mawr gyda chraith ar ei ên gerllaw. Roedd sŵn ei esgidiau yn uchel wrth iddo gerdded allan o'r siop. Dim ond ar ôl i'r drws gau y siaradodd Mrs. Owens, ei llais yn dyner ond eto'n gadarn.

Wrth iddi drosglwyddo'r newid i Ellie, dywedodd Mrs Owens yn dawel ei bod yn well gadael llonydd i rai pethau. Rhoddodd Ellie y darnau arian yn ei phoced, gan deimlo eu pwysau cysurus. Wnaeth hi ddim ateb, gan wybod na fyddai'n gwneud gwahaniaeth. Yn hytrach, amneidiodd a gadawodd y siop yn dawel, cloch y drws yn canu'n dawel y tu ôl iddi.

"Gwell gadael llonydd?" Mwmian Ellie wrth iddi gamu i'r gwynt. "Fel marwolaeth Lowri? Fel yr holl gyfrinachau mae'r dref hon yn eu cuddio?"

Aeth Aberystwyth ymlaen â'i bywyd beunyddiol yn clebran meddal yn y caffî, gwylanod yn gwichian uwchben, a rhuo cyson y cefnfor. Ond roedd rhywbeth yn teimlo'n wahanol i Ellie.

Symudodd pobl o'i chwmpas yn gyflymach, gan osgoi cyswllt llygad. Roedd fel pe bai'r dref yn cau i mewn arni ei hun, fel creadur yn tynnu'n ôl o berygl.

Y noson honno, eisteddodd Ellie yn ei chartref bach anniben. Roedd papurau, ffotograffau a llyfrau nodiadau wedi'u gwasgaru ar hyd a lled. Roedd map o Aberystwyth wedi ei wasgaru ar y bwrdd bwyta, wrth ymyl paned oedd wedi mynd yn oer. Roedd ei llawysgrifen yn cysylltu pwyntiau amrywiol ar y map, gyda phob dolen yn dod â hi yn nes at ddeall bywyd Lowri.

Roedd hi'n dal llythyrau Lowri, a oedd yn hen ac wedi'u rhwygo ychydig. Roedd yr ysgrifennu yn fryslog ac weithiau'n cael ei smwdio. Roedd y beiro wedi gadael marciau gwan ar ei bysedd. Dychmygodd Ellie Lowri ger y môr, y gwynt yn ei gwallt, ei dwylo'n crynu wrth iddi ysgrifennu. Aroglodd y llythyrau fel halen, fel pe baent wedi bod yn ymyl y cefnfor.

"Mae'n bryd troi'n ôl ac achub eich hun," sibrydodd Ellie, gan osod y llythyr gyda'r lleill. Roedd y cyfan yn ymwneud â phatrymau. Roedd Lowri wedi wynebu'r un bygythiadau a physgotwyr Ellie yn ymylu ar eu barn, siopwyr gyda phroblemau ariannol sydyn, aelodau'r cyngor yn colli swyddi ar ôl gwrthwynebu'r Morgans.

"Maen nhw i gyd yn gysylltiedig," meddai Ellie, gan dynnu llinell ar y map. "Y Morgans. Y cyngor. Y sibrydion. Maen nhw i gyd yn cuddio rhywbeth."

Wrth sefyll ar Constitution Hill, fe adawodd Ellie i'w sgarff hedfan yn y gwynt. Roedd y bae yn edrych fel cwilt clytwaith, gyda adlewyrchiad y lleuad yn fframio'r dref yn dyner. Dychmygodd

Lowri yn cerdded y llwybrau hynny, llyfr nodiadau wedi'i guddio dan ei braich, yn cario breuddwydion rhy fawr i'r dref hon.

"Nid dim ond dioddefwr oedd hi," meddai Ellie, ei llais yn cael ei gario i ffwrdd gan y gwynt.

"Roedd hi'n ymladd. Roedd hi'n ceisio eu hamlygu."

Wrth i'r tonnau chwalu yn erbyn y creigiau, teimlai Ellie ei bod yn agos at dorri tir newydd.

Roedd cyfrinachau'r dref fel drysfa, ei strydoedd yn troelli fel y llwybrau yn ei meddwl.

Drysfeydd oedd ei harbenigedd. Roedd hi'n gallu gweld y patrymau a'r gweithredoedd cudd. Nid un weithred dreisgar yn unig oedd stori Lowri; roedd yn ymwneud â chymuned yn gwarchod ei chyfrinachau. Gyda'r tonnau'n chwalu oddi tano, roedd Ellie yn gwybod ei bod ar fin dod o hyd i'r cliw a fyddai'n clymu'r cyfan at ei gilydd.

Pennod 4 : Anesmwythder llonydd

Yng ngolau cynnar y bore, roedd y tŷ yn Aberystwyth yn teimlo ei fod yn anadlu lleithder y môr allan trwy fwllch bach yn y llenni. Gwnaeth y rheiddiadur sŵn hymian meddal wrth iddo geisio cynhesu'r ystafell, a oedd yn dal yn oer ac yn llawn arogl hallt y cefnfor.

Eisteddai Ellie wrth ei desg anniben, gyda llewyrch ei gliniadur yn taflu golau glas ar ei hwyneb. Roedd ei gwallt a fu unwaith yn fywiog bellach yn edrych yn ddiflas ac wedi'i glymu'n ôl mewn cynffon fer llac. Roedd clicio ei bysedd ar y bysellfwrdd yn llenwi'r ystafell nes iddi oedi i ysgrifennu nodiadau ar y llyfr nodiadau nesaf ati. Siaradodd hi'n dawel â'i hun, gan geisio trefnu ei meddyliau fel darnau o bos nad oedd yn ffitio i'w gilydd yn llwyr. O bryd i'w gilydd, mae hi'n torri'r distawrwydd gyda melltith lem.

Safai Emrys yn y drws, y golau o'r cyntedd yn taflu cysgod o'i gwmpas. Gwyliodd Ellie, a oedd yn ymddangos ar goll mewn môr o bapurau, mapiau, a chynwysyddion bwyd gwag. Roedd ei ffocws dwys yn drawiadol ond hefyd yn bryderus. Roedd hi'n edrych yn deneuach nag oedd hi dim ond wythnos yn ôl, ei hysgwyddau yn crychu ymlaen, pengliniau wedi'u tynnu i fyny ar y gadair.

Symudodd yn dawel ar draws yr hen garped, sŵn pell tonnau'n chwalu yn erbyn y clogwyni y tu allan. Er na wnaeth unrhyw sŵn, ni sylwodd Ellie arno nes iddo gyffwrdd â'i hysgwydd yn dyner. Neidiodd, ei llygaid yn llydan a heb ffocws am eiliad cyn iddi ei adnabod . "Ellie," meddai

yn dawel, ei lais yn llawn pryder. "Mae hi bron yn bump y bore. Rydych chi wedi bod yma drwy'r nos."

Mae hi'n blinked i fyny ato, ei aeliau yn dod at ei gilydd fel pe yn ceisio darganfod ble roedd hi. Yr oedd ei llais yn arw o beidio siarad. "Beth amdanoch chi?" mumbled hi. "Rydw i mor agos." Ochneidiodd Emrys a gwrcwd wrth ei hymyl, gan symud cynhwysydd gwag o'r neilltu yn ofalus. "Ellie," ailadroddodd, ei naws yn gadarn ac yn ofalgar. "Ni allwch barhau i wneud hyn. Rydych chi'n blino'n lân eich hun."

Edrychodd Ellie i lawr ar ei dwylo, a oedd wedi'u staenio ag inc ac yn ysgwyd ychydig. "Ni allaf stopio nawr," sibrydodd hi. "Byddai stopio yn golygu eu bod yn iawn. Nid oes ots." Cymerodd Emrys ei llaw, gan ei gwasgu'n dyner. "Ellie, mae o bwys. Ond nid ar draul eich ieched. Nid os yw'n torri chi."

Llenwodd dagrau ei llygaid, a brathodd ei gwefus i'w cadw rhag cwmpo. "Dydw i ddim yn gwybod sut i stopio," cyfaddefodd, ei llais yn torri. Daliodd ei llaw yn dynnach, ei sylu'n gyson a chalonogol. "Ni fyddwch yn colli fi," meddai meddal. "Rwy'n caru chi."

Anadlu Ellie yn sigledig, a'r dagrau'n gorlifo o'r diwedd. "Rwy'n dy garu di hefyd," sibrydodd hi, ei llais yn gymysgedd o fregusrwydd a chryfder.

Maent yn cusanu yn araf, gan ddod â hi yn ôl i'r presennol ac i ffwrdd oddi wrth ei meddyliau troellog. Mae'r byd y tu allan, gyda'i holl gyfrinachau, pylu am eiliad, disodli gan ei

gynhesrwydd. Wrth dynnu'n ddarnau, anadlodd Ellie yn fwy cyson, a'r tensiwn yn ei hwyneb yn lleddfu. Helpodd Emrys hi i'r gegin, lle hisianodd y tegell yn dawel. Gwyliodd Ellie wrth iddo wneud tost, y weithred syml yn adfer ymdeimlad o normalrwydd i'w bywyd anhrefnus.

"Rwy'n teimlo fy mod yn boddi," meddai Ellie yn dawel, gan wyllo Emrys yn taenu menyn ar y tost. "Fel fy mod yn cael fy nhynnu oddi tano ac yn methu cyrraedd yr wyneb."

"Rwy'n gwybod," meddai Emrys, gan osod plât o'i blaen. "Ond dydych chi ddim ar eich pen eich hun. Rydw i yma. Byddwn yn dod o hyd i'r wyneb gyda'n gilydd."

"Ond beth os na allwn ni?" Gofynnodd Ellie, ei llais yn arlliw o ofn. "Beth os yw'r dref hon wedi mynd yn rhy bell?"

"Wedyn byddwn yn taflu goleuni arno," meddai Emrys, a'i lygaid yn dangos penderfyniad. "Fe wnawn ni iddyn nhw weld. Wnawn ni ddim gadael iddyn nhw ennill."

Am y tro cyntaf ers dyddiau, tawelodd y storm yn ei meddwl. Byddent yn wynebu cyfrinachau Aberystwyth gyda'i gilydd, ond nid ar gost eu lles.

Roedd yr haul yn tywynnu'n ddwys drwy'r cymylau uwchben Aberystwyth, bron yn rhy llachar i Ellie. Roedd yn teimlo fel pe bai'r golau yn pwyso arni. Roedd y strydoedd yn dal ychydig yn wlyb o'r glaw yn gynharach y bore hwnnw. Roedd y creigiau oddi tani i'w gweld yn amsugno'r

awyr lwyd, fel petai'r dref am ymdoddi i'r tywydd. Gwaeddodd gwyllanod yn uchel, eu galwadau'n gymysg ag awel y môr.

Cerddodd Ellie ar y palmant anwastad yn ei hesgidiau lledr, pob cam yn creu curiad cyson yn erbyn ei meddyliau rasio. Cododd y gwynt ei sgert tweed yn fyr, gan roi eiliad o ryddhad iddi. Roedd ei blaser, sydd bellach wedi crychau braidd, fel arfwisg na allai ei thynnu, ddim ar hyn o bryd.

Cyrhaeddodd orsaf yr heddlu, strwythur tywyll, mawreddog ar gyrion y dref. Ychydig iawn o olau oedd yn adlewyrchu'r waliau concrit caled. Y tu mewn, roedd arogl gwan o gannydd ac inc. Roedd yn dawel, bron fel pe bai'r waliau eu hunain yn dal eu gwynt.

Gwnaeth esgidiau Ellie sŵn uchel ar y llawr linoliwm wrth iddi fynd i mewn i'r ystafell. Fflachiodd y goleuadau uwchben, gan wneud y tawelwch hyd yn oed yn fwy amlwg. Roedd swyddog ifanc wrth y ddesg flaen yn didoli gwaith papur yn ofalus, gan geisio peidio ag aflonyddu ar unrhyw beth.

Yn y cefn, roedd Ewan Rhys yn ei fan arferol, yn pwysu dros ffeil. Roedd ei ddesg, fel arfer yn llawn llyfrau nodiadau, cwpanau, a pheli straen, bellach yn rhyfeddol o daclus. Edrychodd ar Ellie, ac er gwaethaf ei olwg flinedig, roedd cryndod o ofn yn ei lygaid. "Rydych chi'n edrych ... yn well," meddai gydag ymgais wan ar wên.

Cododd Ellie, gan deimlo pwysau ei chôt. "Fe wnes i fwyta rhywbeth," atebodd hi'n syml.

Parhaodd Ewan i'w hastudio, gan geisio mesur ei blinder. Cododd ffolder manila a'i lithro ati.

“Dyma Gwynfor Davies,” meddai, gan nodio wrth y ffeil. Roedd y dyn yn y llun yn edrych yn hŷn ac yn cael ei wisgo gan y tywydd, gyda llygaid tywyll anodd eu darllen a chraith wan ar ei foch wedi'i chuddio gan sofl.

Archwiliodd Ellie y llun, gan chwilio am unrhyw gliw bach. Roedd y tensiwn yn wyneb y dyn yn awgrymu ei fod yn dal rhywbeth yn ôl pan dynnwyd y llun.

“Beth oedd perthynas Gwynfor â Lowri?” gofynnodd hi'n ansicr.

“Gyfeillion,” atebodd Ewan, a'i wefusau'n dynn. “Efallai mwy.” Ochneidiodd. “Diflannodd Lowri yn ystod un o'i sesiynau gwaith hwyr y nos. Dim tystion, dim cofnodion. Nid yw'n teimlo'n iawn.”

Edrychodd Ellie drwy'r dogfennau. Soniasant am fân droseddau pysgota, nad oeddent yn ddigon difrifol i godi larymau. Ond roedd lleoliad Lowri yn parhau i fod yn ddirgelwch. Caeodd y ffeil a'i rhoi yn ôl i Ewan.

“Mae angen i mi siarad ag ef,” meddai, gan wisgo ei chôt.

"Ydych chi'n ymddiried ynddo?" gofynnodd Ewan, ei lygaid yn llawn amheuaeth.

“Dydw i ddim yn gwybod,” atebodd Ellie. “Ond mae'n rhaid i mi ddarganfod.” Gyda hynny, gadawodd, ei chôt yn teimlo'n drwm wrth iddi anelu am yr harbwr .

"Ffrindiau, efallai mwy," mutter Ellie i ei hun wrth iddi gerdded allan. "Ac yr oedd allan ar y dwr y noson honno. Yn union fel Dafydd."

Stopiodd hi a throi at Ewan. "Pam na chafodd hyn ei ymchwilio ymhellach? Pam y cafodd ei anwybyddu?"

Edrychodd Ewan i lawr ar y ddesg. "Mae pethau'n cael eu hanwybyddu. Mae pobl yn gwneud rhagdybiaethau. Yn aml mae'n haws peidio â chloddio'n ddyfnach."

"Haws i bwy?" gofynnodd Ellie yn sydyn. "I'r rhai sydd am guddio eu cyfrinachau?"

Ni atebodd Ewan. Mae'n edrych yn unig ar ei, ei lygaid yn dawel ymbil am ddealltwriaeth.

"Ni fyddaf yn ei anwybyddu," meddai Ellie yn gadarn. "Nid y tro hwn."

Roedd y môr yn heddychlon wrth i Ellie gerdded ar hyd yr harbwr , gyda thonau ysgafn yn cyffwrdd â'r cychod oedd ynghlwm yno. Roedd y cychod pysgota, eu cyrff yn dangos arwyddion o draul o flynyddoedd lawer ar y môr, yn symud yn dawel yn y dŵr. Anadlodd Ellie yn ddwfn,

gan gymryd i mewn yr arogl cryf o bysgod a halen a lenwodd yr aer. Roedd rhwydi pysgota'n hongian ar y doc, rhai'n tynnu'n dynn ac eraill yn rhydd ac yn sagio o oedran. Yn y pellter, roedd sŵn cewyll yn cael eu llwytho ar lori yn atseinio ar draws y dŵr.

Camodd Ellie yn ofalus ar fyrddau anwastad y pier, a'i hesgidiau'n gwneud sŵn meddal gyda phob cam. Gwelodd bysgotwyr yn brysur gyda'u gwaith, a'u llygaid yn ei gwyllo gyda diddordeb yn hytrach na gelyniaeth. Symudodd y dynion hyn gyda medr y rhai sydd wedi treulio oes ar y môr, a'u dwylo'n gweithio'n hyderus â'u hoffer. Ym mhen draw'r harbwr, gwelodd yr iard gychod. Roedd yn adeilad wedi treulio gyda hen gasgenni a chewyll pren wedi'u pentyrru mewn pentwr blêr y tu allan. Roedd yr arwydd uwchben y fynedfa yn dweud "Davies & Sons Boatyard," ond roedd yn anodd ei ddarllen, wedi ei bylu gan dywydd ac amser.

Oedodd hi wrth y drws, a'i llaw yn aros ar yr handlen cyn iddi ei gwrthio ar agor. Crebachodd colfachau'r drws, a tincian cloch yn dawel. Y tu mewn, roedd yr aer wedi'i lenwi ag arogl cryf saim a blawd llif. Roedd offer yn leinio un wal yn daclus; roedd rhai yn sgleiniog o ddefnydd, eraill wedi'u gorchuddio â baw. Cân werin Gymraeg yn cael ei chwarae'n dawel o radio yn y gornel, bron â boddi allan gan sŵn y doc y tu allan.

Roedd Gwynfor Davies yn brysur gyda chwch, ei gefn yn troi ati. Sychodd ei ddwylo ar glwt, ei wyneb yn newid o flin i niwtral wrth iddo droi i'w gweld. "Ditectif," meddai, ei lais yn arw o flynyddoedd o weiddi dros wynt a thonnau. Taflodd y glwt o'r neilltu ac edrych arni'n ofalus. "Beth sy'n dod â chi yma?" Cyfarfu Ellie â'i lygaid, yn gadarn yn ei phwrpas. "Rydych chi'n gwybod pam fy mod i yma, Mr. Davies. Gadewch i ni siarad am Lowri Evans."

Roedd y distawrwydd a ddilynodd yn teimlo'n drwm ac yn llawn tyndra. Culhaodd llygaid Gwynfor wrth gydnabod. Arhosodd yn dawel, yr awyr o'i gwmpas yn drwchus gyda geiriau di-eiriau. Roedd y sied ar ymyl yr iard gychod yn hen a hindreuliedig, ei phren llwyd wedi pylu. Roedd yr aer yn drewi o lwydni a dadfeiliad, yn gymysg ag awel y môr. Cydiodd Ellie yn y clo, ei chalon yn rasio wrth iddi ei gorfodi i agor.

Torrodd y clo clap, a griddfanodd y drws wrth iddo agor. Y tu mewn, yr aer reeked o saim a rhwd. Roedd offer yn gorwedd ar wasgar mewn pentyrrau blêr, rhaffau wedi'u clymu ar y llawr, tarps wedi'u staenio ag olew wedi'u gorchuddio dros gewyll. Cwmpodd llygaid Ellie ar fag cynfas yn erbyn y wal. Penliniodd a'i dwylo'n crynu wrth iddi ddadwneud y claspiau a'i hagog.

Gwnaeth yr hyn a ddaeth o hyd i'w stumog droi. Hyd o raff drom, wedi ei staenio â smotiau tywyll, lliw rhwd - gwaed. Roedd y sylweddoliad yn ei tharo'n galed. Yr un math o raff a grybwyllwyd yn yr adroddiad awtopsi cyntaf ydoedd, wedi'i chlymu â'r un clymau morol. "Elli." Torrodd llais Ewan y tawelwch, yn gyson ac yn isel. Safai yn y drws, ei wyneb yn ddifrifol. "Mae hyn... mae hyn yn newid popeth." Amneidiodd Ellie, yn methu siarad.

"Yr un rhaff ydyw," sibrydodd Ellie, a'i llais dan straen. "Yr un clymau. Roedd yno. Roedd yn cymryd rhan."

Edrychodd i fyny ar Ewan, ei llygaid yn llawn penderfyniad. "Fe ddywedodd gelwydd wrthon ni. Roedd e'n dweud celwydd am bopeth."

"Mae angen i ni ddod ag e i mewn," meddai Ewan, ei lais yn gadarn. "Nawr."

"Ddim eto," atebodd Ellie, ei llygaid ar y bag. "Nid nes ein bod yn gwybod popeth. Mae angen i ni ddarganfod pam."

Roedd y darganfyddiad yn teimlo'n drwm ac yn fygu. Roedd yr ystafell fel petai'n cau i mewn arni wrth iddi ddeall pwysigrwydd yr hyn a ddarganfuwyd ganddi. Heb air, safodd ar ei thraed, ei phenderfyniad yn cryfhau. Byddai hi'n datgelu'r gwir, beth bynnag a gymerai.

Roedd cymylau storm tywyll yn hofran dros Aberystwyth, gan adlewyrchu'r dryswch ym meddwl Ellie. Disgynnodd y glaw yn drwm, gan wlychu'r strydoedd cobblestone a'u gwneud yn slic a thywyll. Y tu mewn i swyddfa gefn yr orsaf, roedd y glaw cyson ar y ffenestri wedi'i gymysgu â thwm isel y goleuadau fflwroleuol.

Hidlai Ellie trwy'r cofnodion, a'i bysedd yn symud yn raddol wrth iddi amsugno'r manylion.

Roedd ei llygaid yn sganio rhesi o rifau, enwau wedi'u stampio, a nodiadau mewn llawysgrifen a oedd fel pe baent yn adrodd straeon ers talwm. Roedd yr aer wedi'i lenwi ag arogl inc, cynhesrwydd metelaidd y rheiddiadur, ac arogl mwslyd papur llaith.

Roedd pob cyfriflyfr yn datgelu darn bach o stori fwy. Roedd dyledion heb eu talu ynghlwm wrth drafodion dirgel, gan ei harwain o un cliw i'r llall. Ynghanol yr anhrefn, roedd yr enw Rhys Morgan yn sefyll allan, gan dynnu ei sylw.

Cymerodd Ellie anadl ddofn, ei hysgwyddau yn llawn tyndra wrth iddi syllu ar yr enw ar y dudalen. Roedd y llythyrau yn ymddangos yn barod i neidio i ffwrdd. Tapiodd yr inc, gan edrych yn ofalus ar yr enw drosodd a throsodd, gan deimlo y gallai hi ddatgelu'r dirgelwch oddi tano.

Roedd byd tanddaearol Aberystwyth yn adnabyddus i bawb. Roedd Morgan fel cysgod dros y dref, yn amhosib ei anwybyddu. Arhosodd rhybuddion am ddynion anobeithiol a fenthycodd arian ac a gafodd fwy o drafferth ym meddwl Ellie.

Roedd y tawelwch o gwmpas unrhyw un a feiddiai herio Morgan yn frawychus. Roedd Lowri Evans fel petai wedi croesi ei lwybr. Ymsefydlodd y meddwl hwn ym meddwl Ellie wrth iddi guro'i dwylo'n dynn. O'i blaen, roedd datganiadau'r tystion yn flêr, yn llawn cyfrinachau trymion. Canolbwyntiodd ar ddatganiad Catrin Hughes, ffrind Lowri, a siaradodd ag ofn.

"Dywedodd wrthyf ei bod yn gweld rhywbeth," sibrydodd Catrin, a'i llygaid yn llydan ag ofn. Cofiai Ellie ddwylo Catrin yn troelli, gan geisio cael gwared ar ei hofn. Arhosodd y geiriau hynny ym meddwl Ellie fel gwydr miniog.

Er na chwrddodd Ellie â Lowri erioed, roedd hi'n teimlo'n gysylltiedig â'i dewrder i wneud yr hyn oedd yn iawn, waeth beth oedd y risg. Dychmygodd Ellie Lowri yn sefyll yn gryf, ei

synnwyr o gyfiawnder yn torri trwy ofn y rhai a sicrhaodd nad oedd neb yn eu herio. Daliodd Ellie i feddwl am Lowri yn sefyll yn gadarn mewn perygl. Lowri yng ngolau gwan yr harbwr , gydag aer hallt yn chwythu ei gwallt, yn sefyll yn gryf wrth i Morgan a Gwynfor nesau. Roedd y meddwl yn ysbrydoledig ac yn drist.

Safai Ewan yn y drws, a'i lais tawel yn torri i mewn i'w meddyliau. Pwysodd yn erbyn y ffrâm, gan edrych yn flinedig o'r storm y tu allan a'r tensiwn y tu mewn. Edrychodd Ellie i fyny, gan oedi gyda'r papurau. Roedd wyneb Ewan wedi'i gysgodi, a'r golau fflachlyd yn gwneud ei linellau caled arferol yn fwy meddal. "Mae'r cyfan yn gysylltiedig," meddai o ddifrif, ei lygaid yn drwm gyda'r hyn y maent yn ei ddarganfod. Amneidiodd Ellie yn gyflym, ei meddwl yn rasio i ddatrys y dirgelwch oedd o'u blaenau.

"Cysylltiedig sut?" Gofynnodd Ellie, ei llais yn isel, yn dal i edrych ar y papurau. "Morgan, Gwynfor, y dyledion...mae'n lanast."

"Mae'n waeth na llanast," meddai Ewan, gan symud yn nes at ei ddesg. "Mae'n batrwm. Morgan sy'n rheoli'r arian, Gwynfor sy'n rheoli'r harbwr , ac unrhyw un sy'n mynd yn eu ffordd... maen nhw'n diflannu."

"Fel Lowri," meddai Ellie yn dawel. "Fe welodd hi rywbeth nad oedd hi i fod."

"Dywedodd Catrin ei bod hi'n gweld rhywbeth hefyd," atgoffodd Ewan hi. "Ond roedd hi'n rhy ofnus i ddweud beth."

Ellie , llygaid yn benderfynol. "Maen nhw wedi dychryn pawb i ddistawrwydd. Ond fyddan nhw ddim yn tawelu fi. Rydyn ni'n mynd i ddarganfod beth welodd Lowri, ac rydyn ni'n mynd i wneud iddyn nhw dalu."

Roedd cymylau storm tywyll yn hofran dros Aberystwyth, gan adlewyrchu'r dryswch ym meddwl Ellie. Roedd glaw trwm yn drensio strydoedd cobblestones y dref, gan eu gwneud yn slic a sgleiniog. Yn swyddfa gefn yr orsaf, roedd sŵn tapio glaw ar ffenestri yn gymysg â sŵn isel y goleuadau fflwroleuol.

Eisteddai Ellie wrth ei desg, wedi'i hamgylchynu gan sborion o gofnodion iard gychod. Roedd y papurau yn anhrefnus ac yn llawn gwallau. Roedd anfonebau'n flêr, gyda chyflenwyr ffug a thrafodion o dan enwau ffug. Ailadrodd niferoedd mewn ffyrdd rhyfedd a oedd yn ymddangos yn fwriadol ond roedd yn anodd eu holrhain. Roedd Ellie yn dalentog yn sylwi ar batrymau lle roedd eraill yn gweld anhrefn, ac fe ddaliodd y pos hwn ei diddordeb. Ynghanol yr holl niferoedd dryslyd a derbyniadau ffug, roedd un enw yn sefyll allan dro ar ôl tro: Morgan.

Roedd ei gwaith yn gwneud i'r ystafell deimlo'n llai, a sylwodd ar bopeth yn gliriach. Roedd hi'n gallu clywed siffrwd papur, sŵn y goleuadau fflwroleuol, a hyd yn oed arogl coffi Ewan. Roedd popeth yn fyw iddi. Cymerodd anadliadau dwfn a phwysodd ei bysedd at ei themlau, gan geisio gwneud synnwyr o'i meddyliau. Pe bai hi'n gallu deall y dogfennau, efallai y byddai'r stori gudd yn dod allan o'r diwedd.

Torrodd Ewan y distawrwydd, gan siarad mewn llais tawel ond garw. Soniodd am sut y gwelodd Lowri cyn iddi fynd ar goll. Roedd rhai pobl yn Nhafarn y Môr yn cofio ei gweld unwaith neu ddwy o'r blaen, yn seiliedig ar lawer o ddatganiadau tystion. Aeth aeliau Ewan i fyny wrth iddo stopio ar un dudalen. "Doedd hi ddim ar ei phen ei hun. Roedd Morgan gyda hi. Dywedodd tystion eu bod yn dadlau am arian. Roedd yn broblem fawr."

Safodd Ellie yn llonydd, gan feddwl am yr hyn a ddisgrifiodd Ewan. Dychmygodd yr olygfa fel llun. Lowri yn y dafarn, arogl pren gwlyb a hen gwrw. Llais uchel Morgan, gan ddefnyddio ei bŵer fel arf. Lowri yn gadael yn gyflym i'r glaw, yn cerdded yn gyflym ac yn bwrpasol.

Daeth llais Ewan yn fwy difrifol. "Gadawodd hi ar frys." Roedd yr ystyr yn glir: gadawodd oherwydd bod ofn arni.

Amneidiodd Ellie yn araf, gan estyn am ei beiro ar y ddesg. Teimlai'r angen i ddal ati ond roedd yn ofni beth allai ddigwydd pe bai'n gadael. "Nid dim ond yr arian sy'n bwysig," meddai Ellie, ei llais yn llawn tensiwn. "Mae'n ymwneud â rheolaeth. Morgan sy'n rheoli'r harbwr, yr arian, a'r bobl."

Edrychodd ar y papurau ar ei desg a gwelodd un anfoneb ffug ar goll. "Gwnaeth Gwynfor ffugio'r dogfennau hyn," meddai, gan bwyntio at y papurau. "Doedd o ddim allan o anobaith. Roedd hi'n gadwyn. Mae wedi cysylltu â Morgan drwy'r biliau ffug a'r taliadau cyfrinachol hyn. Roedd yn gaeth, a gwelodd Lowri y cysylltiadau."

Rasio meddwl Ellie. "Nid dim ond pyped oedd hi. Roedd hi'n fygythiad i ymerodraeth Morgan, ei fyd o fargeinion cyfrinachol a bywydau toredig."

ei chalon yn gynt. "Roedd hi'n gwybod gormod. Gwelodd ormod. Y frwydr yn y dafarn, ei gadael yn sydyn... croesodd hi linell. Safodd i fyny atyn nhw."

"A dyma nhw'n ei thawelu," meddai Ewan o ddifrif.

"Nid dim ond ei lladd oedd hi," meddai Ellie, gan afael yn y beiro yn dynnach. "Roedd yn rhybudd. I unrhyw un arall a feiddiai eu herio."

Edrychodd Ewan arni gyda deall yn ei lygaid. "Roedden nhw eisiau gwneud esiampl ohoni," meddai Ellie yn gadarn. "I ddangos i bawb beth sy'n digwydd os ydych chi'n ceisio ymladd yn ôl."

"Felly, beth ydyn ni'n ei wneud?" gofynnodd Ewan yn dawel.

"Rydyn ni'n eu datgelu nhw," meddai Ellie gyda phenderfyniad. "Rydym yn torri'r gadwyn. Rydyn ni'n dangos i'r dref hon na allant guddio y tu ôl i ofn a distawrwydd mwyach. Rydyn ni'n gwneud iddyn nhw wynebu'r gwir."

Roedd Ellie yn plymio'n ddyfnach i ddirgelwch Aberystwyth, gan archwilio ei hardaloedd mwy peryglus. Y tu allan, roedd storm yn cyfateb i'w phryderon cynyddol. Roedd hi'n brysur yn archwilio cofnodion iard gychod wedi'u gwasgaru ar draws ei desg. Roedd y cofnodion yn flêr ar bwrpas, gydag anfonebau yn llawn camgymeriadau, cyflenwyr ffug, a thrafodion ffug. Roedd Ellie yn dda am ddod o hyd i batrymau mewn anhrefn, ac roedd y pos hwn yn ddiddorol iawn iddi. Yng nghanol y niferoedd cymysg a'r derbynebau ffug, roedd enw Morgan yn dal i ymddangos.

Wrth iddi weithio, roedd yr ystafell i'w gweld yn cau i mewn, gan hogi ei synhwyrâu. Roedd bwrlwm y goleuadau fflwroleuol, arogl coffi Ewan, a siffrwd papur i gyd yn gymysg â'i gilydd. Pwysodd ei bysedd at ei themlau, gan geisio clirio'r sŵn yn ei phen a dadorchuddio'r stori gudd yn y dogfennau.

Torrodd Ewan y distawrwydd, gan siarad yn dawel am weld Lowri cyn iddi ddiflannu. Roedd eraill o Dafarn y Môr wedi ei gweld hi hefyd, wrth iddyn nhw adolygu llawer o ddatganiadau tystion. Aeth llais Ewan yn llawn tensiwn pan soniodd am ffrae arian rhwng Lowri a Morgan yn y dafarn.

Eisteddodd Ellie mewn distawrwydd, yn ddwfn ei meddwl, gan geisio ffitio darnau'r pos at ei gilydd. Lluniodd hi Lowri yn y dafarn, wedi'i hamgylchynu gan arogl pren gwlyb a hen gwrw, gyda phresenoldeb brawychus Morgan gerllaw. Roedd ymadawiad sydyn Lowri o Aberystwyth yn awgrymu ei bod wedi darganfod rhywbeth peryglus. Siaradodd Ewan â thôn ddifrifol. “Gadawodd hi ar frys,” meddai, gan awgrymu bod ofn wedi ei gyrru i adael mor gyflym.

Amneidiodd Ellie a chodi ei beiro. Roedd y pwysau i ddal i symud ymlaen a'r ofn o fethu yn teimlo'n drwm arni. Roedd Lowri wedi mynd yn sownd mewn gwe beryglus o gelwyddau. Ac yn awr, roedd hi wedi mynd.

Wrth iddi edrych ar y cofnodion anhrefnus, sylwodd Ellie ar anfoneb ffug oedd ar goll. Dechreuodd patrwm ffurfio, gan gysylltu dogfennau ffug a biliau ffug Gwynfor â gweithgareddau Morgan. Roedd Gwynfor wedi syrthio i fagl, a Lowri wedi darganfod sut roedd yn gweithio.

Rasio meddwl Ellie. Nid dim ond hyn a gafodd Lowri; heriodd hi ymerodraeth ofn a distawrwydd Morgan. Roedd y ffræ yn y dafarn a'i ymadawiad cyflym yn dangos bod Lowri'n gwybod gormod.

Curodd calon Ellie yn gynt wrth iddi sylweddoli pa mor ddifrifol oedd sefyllfa Lowri. Roedd Lowri yn fygythiad i fyd Morgan, lle'r oedd bargeinion cyfrinachol yn digwydd yn y cysgodion, a dyledion yn cael eu setlo'n dreisgar. Dangosodd ei gweithredoedd herfeiddiad, a thalodd y pris amdano.

Edrychodd Ewan o ddifrif wrth iddo gwrdd â llygaid Ellie. Roedd hi'n benderfynol o ddatgelu'r gwir, waeth beth oedd y perygl.

“Nid mater o arian yn unig mo hyn,” meddai Ellie yn dawel wrth edrych ar y dogfennau. "Mae'n ymwneud â rheolaeth. Morgan sy'n rheoli popeth. Yr harbwr , yr arian, y bobl."

" A Lowri a'i gwelodd," atebai Ewan yn dawel. "Mae hi'n gweld sut y gwnaeth hynny."

"A doedd hi ddim yn ofni wynebu ef," ychwanegodd Ellie gydag edmygedd a thristwch. "Y ddadl yna yn y dafarn ... wnaeth hi ddim mynd yn ôl."

"A dyna pam mae hi wedi mynd," meddai Ewan, ei fynegiant yn caledu.

"Roedden nhw eisiau gwneud enghraifft ohoni," meddai Ellie, ei bysedd yn olrhain ymyl anfoneb ffug. "I ddangos i bawb beth sy'n digwydd pan fyddwch chi'n eu herio."

"Felly, beth ydyn ni'n ei wneud?" gofynnodd Ewan, gan swnio'n anobeithiol.

“Rydyn ni'n eu datgelu nhw,” meddai Ellie gyda phenderfyniad. "Rydyn ni'n torri eu rheolaeth dros y dref hon. Rydyn ni'n dangos iddyn nhw nad yw eu tactegau ofn yn gweithio mwyach. Rydyn ni'n eu dal nhw'n atebol. Ac rydyn ni'n gwneud hynny i Lowri."

Roedd swm tonnau'r cefnfor yn bresenoldeb cyson yng nghartref Ellie ac Emrys, yn debyg iawn i dicio cyson clociau. Roedd yn dawelu ac yn rhyfeddol. Roedd desg Ellie yn gorwynt o anhrefn, ei meddwl yn rasio gyda meddyliau gwasgaredig. Roedd papurau ym mhobman, eu hymylon yn cyrlïo rhag cael eu symud o gwmpas mor aml. Roedd yr annibendod o luniau, nodiadau gludiog, a ffeiliau wedi'u labelu yn ymddangos fel pos y gallai Ellie ei ddatrys. Roedd bron yn artistig.

Roedd pob papur i'w weld yn adrodd stori, gyda "Lowri" yn ymddangos yn dawel ar yr ymylon fel atgof ysgafn.

Edrychodd Ellie a theimlo wedi blino'n lân. Roedd yr oriau a dreuliwyd wrth ei gliniadur wedi gadael ei hysgwyddau'n boenus, ac roedd yn dal paned o goffi oer anghofiedig. Crynodd ei dwylo ychydig. Roedd fel pe bai'n drifftio trwy niwl trwchus, gyda phopeth y tu hwnt i'w desg yn teimlo'n bell ac yn aneglur. Er ei bod eisiau cymryd seibiant, ni allai dynnu ei hun i ffwrdd o'r dirgelwch a'i difa. Roedd yn teimlo fel baich trwm na allai hi ei anwybyddu.

Teimlai'r tŷ yn gynnes a chlyd, yn lloches gysurus rhag y storm o'r tu allan. Yn y gegin, symudodd Emrys o gwmpas yn hawdd, wedi'i amgylchynu gan arogleuon cyfoethog rhosmari a garlleg. Safai'n dal ac yn hyderus, ei bresenoldeb yn gryf ac yn dawel. Roedd Ellie yn edmygu ei ffocws, yn enwedig fel cyfreithiwr, ond heno mae'n ymddangos mai hi oedd yr unig un yn sylwi arno mewn gwirionedd.

Swmiodd Aberystwyth yn dyner yn y cefndir. Roedd yr estyll uwchben yn crychni o bryd i'w gilydd, bwi yn swnio o'r lanfa bell, a'r tonnau'n rholio mewn rhythm cyson, gan greu awyrgylch heddychlon.

Trwy ei chanolbwynt, clywodd Ellie Emrys yn sibrd ei henw, "Ellie," wrth iddo sefyll wrth ei hymyl, yn taflu cysgod dros ei desg. Rhoddodd ei ddwylo ar ei hysgwyddau yn dyner. "Rydych chi wedi bod yn gweithio am oriau. Dewch ymlaen, cymerwch seibiant."

Prin fod Ellie yn edrych i fyny oddi ar ei bysellfwrdd, ei bysedd yn dal yn brysur. "Ni allaf," sibrydodd hi, rhwystredigaeth yn ei llais. "Mae yna ormod i'w wneud. Rydw i mor agos."

Sicrhaodd Emrys hi'n amyneddgar, "Byddi'n agos ati fory," gan blygu ychydig i gwrdd â'i llygaid. "Gadewch imi ofalu amdano chi, os gwelwch yn dda."

Teimlai Ellie fod ei hysgwyddau yn dechrau ymlacio o dan ei gyffyrddiad cefnogol. "Rwy'n iawn, Emrys. A dweud y gwir."

"Dydych chi ddim," atebodd yn dawel, a'i ddwylo'n gorffwys ar ei chanol. "Ac mae hynny'n iawn. Does dim rhaid i chi wneud hyn ar eich pen eich hun."

Y noson honno, edrychodd arno am y tro cyntaf, gan gwrdd â'i syllu cyson, cynnes. Roedd ei lygaid yn gwneud iddi deimlo'n llawn potensial a theilwng. Roedd hi eisiau dadlau, ond ni fyddai'r geiriau'n dod. Yn lle hynny, amneidiodd wrth iddo ei chodi'n ysgafn.

Chwarddodd Ellie, gan ysgwyd ei phen wrth iddo ddal hi. "Rydych chi'n ddi-baid, rydych chi'n gwybod hynny?"

"Ie, dw i wedi cael gwybod," pryfocio, gan gusanu ei theml. Gyda winc, ychwanegodd, "Rydych chi'n edrych yn dda heno, ond byddai'n well gen i'ch gweld chi mewn dim byd."

Gan wrido, fe wnaeth Ellie fflicio ei frest yn chwareus. "Ni allaf eich credu." Gwenodd, "Ac eto, dyma chi." Cododd hi yn gyflym, a lapiodd ei breichiau am ei wddf.

"Emrys, I—" dechreuodd hi, ond ni adawodd iddi orffen. Gan wenu'n dyner, cariodd hi i'r ystafell wely. Yr oedd ei lygaid yn chwareus, ond eto yn llawn anwyldeb, yn peri i'w chalon grynu.

Ar ôl ei gosod ar y gwely, trodd chwerthin Ellie yn betruster bach. Rhedodd ei dwylo dros ei chorff, yn ymwybodol o'i chromliniau a sut y gallai cymdeithas eu gweld. Nid yn aml y siaradai am ei hansicrwydd, ond teimlent yn fwy mewn eiliadau fel hyn.

Sylwodd Emrys ar unwaith. Plygodd i lawr a dal hi'n dyner. "Ellie," sibrydodd yn dawel. Roedd hi'n gallu clywed curiad ei galon. Cofleidiodd hi, gan ei chusanu'n gynnes. "Rydych chi'n syfrdanol," grwgnachodd. "Pob modfedd ohonoch chi. Ydych chi'n gwybod hynny?"

Mae hi'n edrych i lawr ar ei hun, ac efe a lapiodd ei freichiau o'i chwmpas, gan ei dal yn agos. "Rwy'ti," sicrhaodd hi, ei lais yn gadarn a chariadus. "A byddaf yn eich atgoffa bob dydd os bydd yn rhaid i mi."

"Rwy'n ... dydw i ddim bob amser yn ei weld," sibrydodd Ellie yn dawel. "Dwi jest yn gweld..."

"Beth mae pawb arall eisiau i chi ei weld," gorffennodd Emrys yn hamddenol. "Ond dwi'n gweld chi, Ellie. Y chi go iawn. Ac rydych chi'n brydferth."

Parodd ei eiriau diffuant i'w chalon gryn, gan ei gadael yn fud. Pwysodd i mewn, gan ei chusanu yn araf ac yn dyner. Roedd ei ddwylo'n olrhain ei chorff, ei gyffyrddiad yn dweud cymaint. Roedd y foment yn fythgofiadwy.

Roedd yn gofalu amdani, gan helpu Ellie i ymlacio, gan deimlo'n dawel a chysurus wrth iddo gusanu ei gwddf a'i hysgwyddau. Roedd ei hanadl yn feddal ac yn sigledig wrth iddi ollwng gafael a chyffwrdd ag ef.

Roedd y byd y tu allan yn teimlo'n bell i ffwrdd wrth iddyn nhw ddal ei gilydd. Yn y tawelwch, aeth bysedd Emrys yn dyner trwy ei gwallt wrth iddo sibrwd, "Ellie, rwy'ti'n hynod. Rwy'n dy garu ym mhob ffordd."

"Rwy'n dy garu di hefyd, Emrys," sibrydodd Ellie yn ôl, ei llais yn heddychlon. "Diolch."

Cafodd ei chysuro gan guriad ei galon cyson, yn gwenu â'i phen ar ei frest. Am y tro, roedd hynny'n ddigon.

Curodd y glaw yn ddi-baid yn erbyn ffenestri'r labordy fforensig, gan atgoffa Ellie o gryfder y storm. Roedd y sŵn yn llenwi'r ystafell dawel, gan gynyddu ei straen. Y tu allan, gorwedda i tref Aberystwyth o dan niwl trwchus, a phrin y gellir gweld y bryniau oherwydd dwyster y storm. Roedd popeth y tu hwnt i'r ffenestr yn ymddangos yn aneglur, ond y tu mewn i'r labordy, roedd

popeth yn glir ac yn finiog, bron yn boenus felly. Teimlai Ellie yn gaeth rhwng dau fyd: un wedi ei guddio gan law a'r llall wedi'i oleuo'n llym gan oleuadau llachar y labordy.

Anadlu Ellie yn ddwfn, gan lenwi ei hysgyfaint ag arogl amlwg y labordy. Roedd yn gymysgedd unigryw o gemegau di-haint, arogl metelaidd gwan o'r peiriannau, naws slic menig latecs, ac arogl llosg hirhoedlog o hen arbrawf. Mae'r goleuadau fflwroleuol oer yn taflu llacharedd llym, gan adlewyrchu oddi ar yr arwynebau metel a gwydr a chreu cyferbyniadau amlwg. Yn yr amgylchedd clinigol golau llachar hwn, nid oedd lle i ansicrwydd. Roedd pob manylyn yn agored, yn finiog, ac yn ddigamsyniol.

Fe drodd y peiriannau yn y labordy ymlaen, gan ymdoddi i mewn i fwmian cyson a lenwodd yr ystafell. Er gwaethaf hyn, teimlai Ellie wedi ei llethu gan bopeth o'i chwmpas. Cyffro tawel gwyntyll oeri y microsgop yn gymysg â sain y centrifuge. Roedd y synau gorgyffwrdd hyn yn ei gwneud hi'n heriol iddi ganolbwyntio. Wrth iddi addasu ei safle yn y gadair, gwnaeth gwichiad bach, a daliodd y ffabrig ar ei pants. Er mor fach, roedd yn drafferthus, yn enwedig yn ei chyflwr blinedig lle'r oedd pob peth bach yn ymddangos yn chwyddedig.

Eisteddodd Ewan draw oddi wrth Ellie, gan dapio ei fysedd ar y ddesg. Cafodd patrwm ar hap ei dapio effaith tawelu. Ni siaradodd na cheisio tawelu ei meddwl; roedd yn gwybod bod distawrwydd yn fwy defnyddiol. Roedd ei bresenoldeb tawel yn rhoi cydbwysedd i'r corwynt o feddyliau ym meddwl Ellie. Ond sylwodd ei fod hefyd wedi blino'n lân. Roedd ei siaced yn dal yn llaith o'r glaw, a chylchoedd tywyll yn cysgodi ei lygaid. Roedd y ddau yn rhedeg yn isel ar ynni.

Rhyngddynt ar y fainc waith roedd darn o bren. I'r mwyafrif, roedd yn ymddangos fel darn toredig o hen fainc waith, gyda rhannau wedi'u gwisgo'n llyfn ac eraill yn arw. Ond roedd Ellie yn ei weld yn wahanol. Roedd hi'n cydnabod bod gwrthrychau yn dal straeon. Daliodd rhigol ddofn yn y pren y golau, gan ddatgelu marc y gwyddai nad oedd yn cael ei ddefnyddio'n rheolaidd. Roedd hi wedi gweld marciau o'r fath cyn marciau a wnaed gan rym neu drais.

Teimlai Ellie yn gryf fod angen iddynt ei brofi. Roedd hi'n ymddiried yn ei greddf, gan gredu bod y darn hwn o bren yn fwy arwyddocaol nag yr oedd yn ymddangos. Roedd patrymau yn ddibynadwy iddi; dadlenasant wirioneddau cuddiedig i eraill. Roedd ei meddwl yn gweithio fel pos, gan ffitio darnau o dystiolaeth i ddarlun clir. Ond weithiau, roedd y llun hwnnw'n fwy cythryblus nag yr oedd hi'n ei ragweld.

Tapiodd Ellie ei beiro ar y bwrdd mewn rhythm cyson i gadw ei hun ar y ddaear wrth aros. Roedd y technegydd fforensig yn gweithio gyda datgysylltiad ymarferol, yn gyfarwydd â datgelu cyfrinachau claddedig. Ond hyd yn oed fe wnaethon nhw oedi pan oedd y canlyniadau'n barod, a'u llais yn torri trwy'r sŵn.

"Ellie," medden nhw, dim ond ei henw, ond roedd y tŷn ofalus yn gwneud Ellie yn anesmwyth. Trodd yn araf, gan reoli ei symudiadau yn ofalus.

"Gwaed dynol yw hwn," parhaodd y technegydd. "Rwy'n rhedeg proffil DNA nawr." Llwyddodd Ellie i amnaid, yn methu dod o hyd i eiriau.

Goleuodd y sgrin gyda phatrymau data, rhifau a ffigurau. Er y gallai edrych fel jargon gwyddonol i'r mwyafrif, i Ellie, roedd yn iaith. Pob darn o ddata yn gysylltiedig, gan ffurfio gwirionedd penodol.

Wrth i'r broses agosáu, roedd popeth i'w weld yn cau i mewn arni. Tyfodd y goleuadau suo yn uchel, a theimlai ei hanadl yn drwm gyda deall di-lol.

Yna ymddangosodd, A match. Lowri Evans.

Ellie anadlu allan yn sydyn, y sain bron colli yn sŵn y peiriant. Roedd yr enw ar y sgrin fel datguddiad, gan gadarnhau ei greddf.

Lowri. Nid theori yn unig bellach. Roedd y pren â gwaed wedi'i wreiddio ynddo yn cadarnhau'r gwir: roedd Lowri wedi bod yno. Tynhaodd Ellie ei gafael ar y gorlan, y plastig yn plygu o dan ei llaw.

Roedd yn ymddangos bod sŵn y peiriant yn codi, gan gadarnhau eu darganfyddiad. Rhyddhaodd hyd yn oed Ewan, a gyfansoddai fel arfer, anadl sydyn. Ond roedd Ellie wedi ymgolli yn ei meddyliau. Llanwodd ei meddwl â delweddau—gwyneb Lowri, muriau garw'r sied, arogl lleithder a haearn. Roedd y cysylltiadau'n ffurfio'n rhy gyflym, gan ei llethu.

Roedd y sied wedi ymddangos fel yr ateb, ond nawr roedd yn teimlo fel clwyf cudd yn nhref Aberystwyth.

Y tu allan, roedd y gwynt yn udo yn erbyn y ffenestri, gan gyferbynnu'r tawelwch y tu mewn i'r labordy. Wnaeth Ellie ddim flinsio. Nid oedd y storm y tu allan yn ddim o'i gymharu â'r hyn a deimlodd y tu mewn.

Torrodd llais y technegydd trwy'r sŵn, gan swnio'n bell. "Mae hyn yn arwyddocaol. Beth fyddwch chi'n ei wneud nesaf?"

Ni ymatebodd Ellie ar unwaith. Arhosodd ei llygaid yn sefydlog ar y sgrin, enw Lowri Evans yn ysgythru yn ei meddwl. Mae person bellach wedi'i leihau i ddata. Cymerodd anadl araf, dwfn.

Disgynodd y nos dros Aberystwyth wrth i olau olaf yr haul ddiflannu o dan y gorwel. Dawnsiai niwl dros y draethlin arw, bron fel pe bai'n fyw. Camodd Ellie allan o'r labordy fforensig, gan adael ei sŵn hymian gwan ar ôl. Yr oedd awyr yr hwyr yn dawel a thrwm o'i chwmpas. Roedd y glaw wedi lleddfu, gan ddod yn niwl ysgafn a oedd yn glynu wrth ei hwyneb a'i dwylo, yn atgof cyson o'r môr cyfagos. Cymerodd anadl ddwfn, gan gymryd i mewn aroglau cymhleth pren gwlyb, metel rhydu, a dŵr glaw yn casglu yn yr harbwr . Roedd yr arogleuon hyn, er eu bod yn hawdd eu hanwybyddu gan eraill, yn adrodd straeon Ellie yn cael eu cario gan yr awyr hallt.

Addasodd Ellie ei sgarff, gan deimlo'r gwlân crafu yn erbyn ei gwddf, gan angori ei meddyliau. Roedd y cerrig cobl o dan ei hesgidiau yn slic ac yn sgleiniog o'r glaw, eu rhigolau hynafol yn llawn dŵr a oedd yn adlewyrchu llewyrch cynnes ffenestri siopau. Roedd y siopau yn sefyll allan yn llachar yn erbyn y tywyllwch, gan arddangos cwpanau te , cyffeithiau lleol, a chardiau post o draethau heulog, gan greu golygfa o drefn berffaith. Oedodd Ellie, a'i sylu'n aros ar eu harddangosfeydd taclus, cyn troi yn ôl i'r strydoedd cysgodol lle'r oedd anhrefn yn aros.

Roedd ei bysedd yn olrhain ymylon yr amlen roedd hi'n ei chario, gyda gwead garw'r papur creision yn ei seilio. Y tu mewn roedd yr adroddiad fforensig, prawf cadarn o rywbeth y gallai ei weld, ei gyffwrdd a'i wirio. Dylai fod wedi bod yn galonogol, ond yn hytrach, teimlai yn drymach nag y dylai, fel pe bai'r inc ei hun yn cario pwysau'r cyfan a awgrymai. Lowri Evans. Sied yr iard gychod. Tystiolaeth gwaed. Nid niferoedd yn unig oedd dyledion y cyfriflyfr bellach, ond edafedd a oedd yn ymestyn yn ddwfn i galon glymu islifau Aberystwyth.

Roedd y darnau'n cwmpo i'w lle, gan ddatgelu darlun llawer mwy peryglus nag anghydfod ariannol yn unig. Roedd Lowri wedi camu i mewn i rywbeth llawer mwy na dadl syml dros etifeddiaeth. Efallai ei fod wedi cychwyn yng nghorneli cysgodol Tafarn y Môr , lle'r oedd sibrydion yn gorwedd o amgylch byrddau cwrw socian. Neu efallai ei fod yn gipolwg byrlymus, y set anghywir o lygaid yn ei dal yn sylwi ar rywbeth na ddylai fod. Y naill ffordd neu'r llall, roedd wedi costio popeth iddi.

Llyncodd Ellie yn erbyn y tyndra yn ei gwddf wrth iddi nesáu at orsaf yr heddlu. I'r chwith iddi, roedd yr harbwr yn ymestyn allan, yn helaeth ac yn ddu fel inc wedi'i arllwys, y cychod yn siglo'n aflonydd gyda'r llanw. Roedd y dŵr yn adlewyrchu llewyrch toredig goleuadau'r dref, eu trawstiau euraidd yn plygu ac yn torri mewn crychdonnau miniog a oedd yn ymestyn tua'r

gorwel. Nid oedd yr harbwr byth yn dawel. Roedd rhaffau'n griddfan yn erbyn pren, dŵr yn taro cyrff mewn cerydd tawel, ac yn rhywle anweledig, metel yn glynu yn erbyn metel. Siaradodd Aberystwyth mewn haenau hen, synau di-ildio a oedd yn cario pwysau amser. Ac yno y bu. Y sied.

Ffigwr ar y gorwel yn erbyn ymyl y dŵr, prin y gellir ei ganfod o'r tywyllwch o'i gwmpas. Roedd yn ymddangos bod ei silwét yn amsugno mwy o olau nag yr oedd yn ei adlewyrchu, gan sefyll ar wahân i'r dociau trefnus a'r rhesi taclus o gychod. Roedd yn teimlo allan o le, fel pe bai'n perthyn i fyd arall, mwy sinistr. Hyd yn oed o bellter, roedd ei bresenoldeb yn amlwg, presenoldeb oer a phwysog a oedd yn pwysu ar ymyl synhwyrâu Ellie. Stopiodd hi. Nid trwy ddewis. Rhewodd ei chorff cyn i'w meddwl hyd yn oed brosesu pam. Ffigur. Cysgod wedi'i ddal yn adlewyrchiad y sied ar y dŵr.

Roedd yn warped, yn aneglur, ac yn ystumio gan yr wyneb crychdonni, ond roedd hi'n gwybod hynny. Cydnabod llosgi y tu ôl i'w hasennau, miniog a visceral. Tarodd ei hanadl, swm tynn, brawychus yn dianc cyn iddi allu ei atal. Nid dim ond yr oerfel a barodd iddi grynu. Lowri. Neu beth oedd ar ôl ohoni. Nid oedd yn gwneud synnwyr, ond am yr eiliad toredig honno, ailysgrifennodd ymennydd Ellie realiti, gan lenwi'r bylchau â rhywbeth na allai ei brosesu'n ddigon cyflym i'w ddiswyddo. Trodd y pwysau yn ei brest yn blwm, gan ei thynnu tuag at y sied, tuag at y gwir yr oedd hi wedi bod yn ei erlid yn rhy hir. Roedd y dref eisoes wedi claddu Lowri unwaith. Roedd wedi ceisio claddu Ellie gyda hi. Ond nid oedd hi wedi ei gwneud eto. Gorfododd Ellie ei hun i symud, ei hesgidiau'n teimlo'n drwm yn erbyn y cerrig slic. Roedd y sied ar y gorwel, yn angor yn storm ei meddyliau.

Canolbwynt. Clwyf eto i'w ailagor. Crynhaodd yr amlen yn ei llaw wrth i'w gafael dynhau. Roedd y papur yn teimlo'n boeth nawr, yn llosgi fel brand yn erbyn ei chledr. Nid oedd y dystiolaeth y tu mewn yn cadarnhau'r hyn yr oedd hi eisoes yn ei wybod oedd yn cario rhywbeth arall. Roedd yn cario cyfrifoldeb. Rhwymedigaeth. Prawf o rywbeth nad oedd neb eisiau ei ddarganfod. Trodd yn ôl tua'r orsaf, pob cam yn drymach na'r olaf. Ni leihaodd y pwysau ar ei hysgwyddau. Os rhywbeth, tyfodd yn drymach gyda phob eiliad pasio. Roedd Aberystwyth yn llawn straeon.

"Nid yw'n ymwneud â'r gwaed yn unig, ynte?" Sibrydodd Ellie wrthi ei hun, prin oedd ei llais yn glywadwy dros swm y tonnau. "Mae'n ymwneud â beth mae'n ei olygu. Beth wnaethon nhw yn y sied honno."

Mae hi'n seibio, ei syllu sefydlog ar y silwét tywyll y sied. "Maen nhw'n meddwl y gallent ei guddio," mae hi'n grwgnach, ei llais caledu. "Roedden nhw'n meddwl y gallen nhw gladdu'r gwir gyda Lowri. Ond roedden nhw'n anghywir."

Trodd yn ôl tuag at orsaf yr heddlu, yr amlen yn teimlo'n drwm yn ei llaw. "Nid dystiolaeth yn unig yw hyn," meddai, gyda'i llais yn llawn penderfyniad. "Mae'n addewid. Addewid i Lowri. Addewid i'r dref yma. A dwi'n mynd i'w gadw."

Roedd gorsaf yr heddlu wedi'i llenwi â golau llachar o fylbiau fflwroleuol fflachio, gan roi disgleirio od, glân i bopeth. Roedd gan yr aer arogleuon cymysg o hen goffi, gwllân gwlyb, ac

a rogl sych ffeiliau llychlyd. Pentyrwyd adroddiadau ar ddesgiau mewn ffordd a oedd yn ymddangos fel pe baent yn cwmpo, eu hymylon yn plygu o ormod o drin, fel dail a oedd wedi disgyn ac yn dechrau torri i lawr. Hymiodd y rheiddiadur yn dawel, ond roedd yr ystafell yn dal i deimlo'n oer yn y corneli, gyda'r oerfel yn ymlusgo i'r llawr linoliwm a thrwy'r cotiau trwm yn hongian ar y cadeiriau.

Roedd Ewan yn eistedd gyda'i gefn wedi plygu dros ei ddesg, a'i fysedd yn symud yn gyson dros linellau o gofnodion ariannol. Adlewyrchir y niferoedd yn y colofnau yn ei sbectol, gyda phob un yn datgelu manylion bargeinion, dyledion, a bradychu tawel. Gweithiodd ei feddwl fel gwneuthurwr mapiau, gan olrhain llwybrau cudd grym ac anobaith yn ardaloedd tywyllach Aberystwyth.

Roedd sŵn traed yn adleisio yn yr ystafell, pob cam yn araf ac yn bwrpasol. Aeth Ellie i mewn, gan afael yn dynn ar yr adroddiad ffforensig, a'i dwylo'n dangos tensiwn y foment.

Edrychodd Ewan i fyny, ei wyneb yn galed i'w ddarllen, ond gosododd ei sylw arni. Gosododd Ellie yr adroddiad o'i flaen yn ofalus, gan wrthsefyll yr ysfa i'w wasgu i lawr, fel pe buasai hynny yn ei wneyd yn fwy diymwad.

"Mae hyn," meddai, ei llais yn gyson er gwaethaf lludded o nosweithiau di-gwsg ac oriau hir ar y câs, "yn profi fod Lowri wrth y sied. Nid dim ond dyfalu yw hyn bellach. Mae'n dystiolaeth."

Pwysodd Ewan yn ôl yn ei gadair, a chrychni'n dawel. Cododd y papur, a llygaid sganio'r manylion. Gwyddai Ellie ei fod nid yn unig yn darllen y wybodaeth ond yn deall ei phwysigrwydd, gan weld yr holl gysylltiadau a wnaeth.

Teimlai yr ystafell yn llai, fel yr oedd yr achos yn cau i mewn arnynt. Yn olaf, gollyngodd Ewan anadl hir. "Mae hyn yn dda," meddai yn dawel, ei lais yn cario pwysau penderfyniad. Tapiodd y papur gyda'i fys. "Mae hyn yn dangos bod Gwynfor yng nghanol popeth. Ac mae Morgan wastad yn cymryd rhan."

Morgan. Roedd ei enw yn cario synnwyr o rywbeth drwg. Roedd bob amser yno yn y cefndir, yn ymwneud â gormod o bethau, yn effeithio ar ormod o fywydau. Adeiladodd ei allu trwy ofn, a Lowri oedd y cyntaf i sefyll i fyny iddo. Gadawodd ei herfeiddiad nod ar y dref, yn ei chof, ac yn y manau a gyffyrddwyd gan ei thynged.

Caeodd Ewan y ffeil, gan edrych ar Ellie. "Rydych chi wedi gwneud mwy nag y gallai unrhyw un arall."

Amneidiodd Ellie, ond roedd ei ganmoliaeth yn teimlo'n wag. Nid oedd yr achos drosodd. Efallai na fydd byth.

Y noson honno, edrychodd Ellie dros y dref o'i balconi. Gwnaeth y glaw i'r strydoedd ddisgleirio o dan y goleuadau stryd. Gwyliodd hi oleuadau'r siop yn crynu ar y tir gwlyb. Roedd popeth yn ymddangos yn dawel, fel pe bai'r dref ei hun yn aros.

Tynnodd ei blanced yn nes, gan deimlo ei gwead garw. Symudodd ei llygaid i'r harbwr , lle symudodd cychod yn ysgafn ar y dŵr, siapiau tywyll yn erbyn y môr. Roedd y gorwel yn niwl lle roedd yr awyr yn cwrdd â'r cefnfor.

Roedd yr achos wedi cymryd drosodd ei meddyliau, gan adael dim lle i unrhyw beth arall. Wrth i'r diwedd agosáu, roedd hi'n teimlo gwacter y tu mewn. Beth fyddai hi unwaith y byddai drosodd?

Mae'r drws y tu ôl iddi llithrodd agor yn dawel. Ymunodd Emrys â hi, yn gyfarwydd ac yn gysur. Roedd yn arogl o goed tân cartref, hen lyfrau, a dillad glân.

Gosododd flanced arall dros ei hysgwyddau, a'i gyffyrddiad yn galonogol. Anadlodd Ellie yn ddwfn, gan bwyso i'r cysur. "Rydyn ni'n agos," meddai'n dawel. "Sut mae hynny'n teimlo?"

Mae hi'n exhaled, ysgwyd ei phen. "Fel dwi ddim yn gwybod pwy ydw i hebdo."

Pwysodd Emrys wrth ei hymyl, yn gynnes ac yn gyson. "Rydych chi'n fwy na'r achos hwn, Ellie," meddai'n ddiffuant. "Byddai Lowri yn falch ohonoch chi."

Ni atebodd Ellie ar unwaith. Edrychodd ar yr harbwr , gan deimlo cysylltiad â'r dref a'i phobl a ymladdodd yn erbyn tywyllwch. Roedd yr achos yn dangos llygredd ond hefyd yn datgelu cryfder. Credai Lowri y gallai Aberystwyth fod yn well.

"Mae'n rhyfedd," meddai Ellie yn dawel. "Rwy'n teimlo fy mod yn ei hadnabod, er na wnes i erioed gwrdd â hi. Fel roedd hi'n fy arwain."

"Efallai ei bod hi," meddai Emrys, yn gwyltio goleuadau'r harbwr .

"Rwy'n gobeithio y byddwn yn gwneud ei cyfiawnder," sibrydodd Ellie, amheuaeth yn ei llais.

"Fe wnawn ni," atebodd Emrys yn gadarn. "Byddwn yn gorffen hyn. Gyda'n gilydd."

Symudodd y gwynt, gan ddod ag ymdeimlad newydd o benderfyniad.

Cerddodd Ellie i lawr y brif stryd, gan gymryd ei hamser gyda phob cam. Gwnaeth ei hesgidiau sain tap-tap cyson ar y palmant, rhythm a oedd yn teimlo'n gysurus ac yn gyfarwydd. Roedd yn ddarn bach o reolaeth mewn byd a oedd yn aml yn teimlo allan o reolaeth. Aeth ei chmau ynghyd â'i meddyliau araf, pob un yn ychwanegu at y cymysgedd o gwestiynau na allai hi eu hateb yn llwyr.

Roedd gan y dref ei chyflymder araf arferol. Roedd Aberystwyth fel petai'n deffro yn haul y prynhawn, gyda'r harbwr yn symud yn hamddenol fel ei fod yn fyw. Roedd cychod bach yn siglo'n dawel yn eu smotiau, a chadwyni'n gwichian wrth iddyn nhw dynnu yn erbyn y llanw. Gweithiai pysgotwyr yn fedrus, gan ddatrys rhwydi yn rhwydd, a'u hesgidiau'n gwneud synau ar y pren llaith. Cymysgai eu lleisiau â gwaeddi cyson yr wylan. Clywodd Ellie y synau hyn heb

ganolbwyntio arnynt mewn gwirionedd, fel signalau radio yn gorgyffwrdd. Ceisiodd pob sain gael ei sylw, ond ni lwyddodd yr un ohonynt i'w dal yn llawn.

Roedd yr aer yn llawn halen, miniog ar y tafod, wedi'i chwythu i mewn gan awel y môr. Gerllaw, roedd stondin yn ffrio pysgod, a'i arogl yn ymledu trwy'r strydoedd. Roedd yr aer hallt ac arogl y pysgod ffrio yn gryf ac yn wahanol, ond roedd y ddau yn gyfarwydd iddi. Roedd yn fwy o sŵn yn y byd prysur o'i chwmpas.

Ond arhosodd hi'n dawel. Roedd hi'n gwybod y teimlad hwn yn dda. Roedd y llu o bethau oedd yn digwydd o'i chwmpas, yr ymdrech i wneud synnwyr ohonyn nhw i gyd, yn rhywbeth roedd hi wedi dysgu ei drin, fel morwyr yn dysgu am y llanw ac yn addasu eu cwrs.

Cerddodd yn arafach wrth gyrraedd ymyl yr harbwr . O'ch blaen roedd hen sied fechan, a'i waliau pren wedi eu gwisgo'n feddal gan y gwynt a'r glaw. Nid oedd yn fawr nac yn drawiadol, ond arhosodd yn ei meddwl, fel meddwl anorffenedig.

Edrychodd Ellie arno, ei hanadlu'n gyson, ei synhwyrâu'n effro. Roedd y sied wedi amsugno amser. Roedd ei ymylon yn feddal, paent yn plicio, a'r pren wedi tywyllu gyda lleithder. Roedd yn ymddangos wedi'i hesgeuluso, fel rhywbeth ar ôl i ddod yn rhan o'r dirwedd, wedi'i anghofio. Ond roedd Ellie yn gwybod nad adeilad segur yn unig ydoedd. Roedd wedi gweld pethau, wedi cadw eiliadau bellach yn angof gan eraill.

I rywun nad oedd yn gwybod yn well, dim ond sied arall oedd hi ymhlith llawer ar hyd y glannau, yn dal hen offer a rhwydi wedi'u taflu. Ond gwelodd Ellie bethau yn wahanol. Sylwodd

ar yr hyn nad oedd yn ffitio'n iawn. Roedd y drws yn hongian yn anwastad ar ei golfachau rhydlyd. Roedd marciau gwan ar y trothwy, fel pe bai rhywbeth trwm wedi'i lusgo. Roedd y distawrwydd o'i gwmpas yn rhy gyflawn, yn rhy fwriadol, fel roedd y dref eisiau anwybyddu'r hyn oedd wedi digwydd yno.

Y distawrwydd oedd y rhan fwyaf ansefydlog. Hyd yn oed gyda'r gwyfanod yn crio uwchben, pysgotwyr yn siarad, a thonnau'n taro'r cerrig, roedd y lle hwn yn dawel. Dywedodd ei pherfedd wrthi fod rhywbeth o'i le.

"Maen nhw am i ni anghofio," meddai yn dawel, prin yn uwch na'r gwynt. "Maen nhw eisiau i ni weithredu fel na ddigwyddodd erioed."

Roedd y treial drosodd. Roedd y dref wedi symud ymlaen, yn ôl i'w bywydau arferol, yn fodlon â'r dyfarniad. Roedd y gwir wedi'i lapio'n daclus â geiriau cyfreithiol a phenderfyniad euog. Ond ni stopiodd meddwl Ellie yno. Daliodd ati i feddwl, dadansoddi, chwilio am y darn coll.

"Ond fe ddigwyddodd," meddai, ei llais yn gryfach nawr. "A wna i ddim gadael iddyn nhw anghofio. Wna i ddim gadael iddyn nhw guddio'r gwir."

Roedd rhywbeth ar goll. Roedd hi'n gallu ei deimlo, fel cosi na allai hi ei grafu. Trodd ei llygaid at y dŵr. Roedd yr harbwr yn eang ac yn ddirgel. Daeth y llanw i mewn, yn gyson ac yn sicr, yr arwyneb yn adlewyrchu'r awyr mewn darnau o lwyd a glas. Roedd y symudiad yn tawelu, fel ei meddyliau, yn ei hannog i edrych yn ddyfnach.

"Mae mwy i hyn," sibrydodd hi, llygaid ar y dŵr chwyrlïol. "Rhywbeth cudd o dan yr wyneb."

Rhywle o dan y dŵr, roedd y stori go iawn wedi'i chuddio. Mae hi'n anadlu allan yn araf. Doedd hi ddim wedi ei wneud. Ddim eto. Edrychodd Ellie yn ôl ar y sied, a'i dwylo'n clensio'n ddynau. Roedd rhywbeth nad oedd hi wedi'i weld o'r blaen, ac roedd hi'n benderfynol o ddod o hyd iddo.

Roedd yr orsaf yn anarferol o dawel, heb ei chyffro arferol o weithgarwch, a oedd yn gwneud i'r gofod deimlo'n fwy ac yn fwy gwag. Roedd y goleuadau fflwroleuol uchod yn allyrru sain suo cyson, gan wasgaru golau gwelw, artiffisial dros ddesgiau wedi'u llenwi â phapurau, cwpanau te hanner gwag, ac olion nosweithiau hir a dreuliwyd yn chwilio am wirionedd a oedd bellach yn ymddangos yn anghyflawn.

Roedd Ellie yn eistedd draw o Ewan. Roedd y golau gwan o'r lamp ddesg rhyngddynt yn taflu cysgodion hir ar eu hwynebau, gan wneud i bopeth ymddangos yn fwy pell ac ymestynnol. Ticiodd y cloc ar y wal yn araf, gan nodi pob eiliad yn ofalus, a oedd yn gwneud i amser deimlo'n drwm ac yn swrth.

Teimlai yr achos fel baich ar ysgwyddau Ellie, yn gwasgu i lawr fel yr awyr llaith yn dyfod i mewn o'r mor. Roedd hi'n dal y cwpan te cynnes roedd Ewan wedi'i roi iddi, gan deimlo'r ceramig llyfn o dan ei bysedd. Cododd yr ager yn araf mewn troellau diog, yn cyrlio ac yn pylu yn yr awyr lonydd. Roedd fel gwyllo rhywbeth yn datod, fel tystiolaeth yn llithro ychydig y tu hwnt i'w gyrraedd.

Pwysoodd Ewan yn ol yn ei gadair, a'r lledr yn crymanu am dano. Fe allanadlodd yn ddwfn a rhwbio ei lygaid blinedig cyn siarad. "Wel... fe wnaethon ni fe. Cyfiawnder i Lowri."

Cydiodd Ellie yn ei chwpan ychydig yn dynnach. Dylai'r geiriau fod wedi golygu rhywbeth iddi, gan roi teimlad o gau iddi. Ond wnaethon nhw ddim.

Gwylodd yr ager yn codi o'i chwpan, yn troelli ac yn cyrluo yn yr awyr. Roedd fel sut y gall gwirioneddau gael eu newid, eu cuddio, neu eu hail-lunio.

"A wnaethon ni?" sibrydodd wrthi ei hun.

Tawel oedd ei llais, ond clywodd Ewan. Ni atebodd ar unwaith. Yn lle hynny, roedd yn ei gwyluo'n agos, gan sylwi ar y newidiadau bach yn ei mynegiant a'i symudiadau.

Rhedodd Ellie ei bawd o amgylch ymyl ei mwg, gan ganolbwyntio ar y gwead a'r mudiant crwn. "Methodd y system hi," meddai, ei llais yn gyson ond yn wastad. Teimlai y meddwl yn drwm ar ei brest. "O'r cychwyn, fe ddywedon nhw mai damwain oedd hi. Pe na baen ni wedi edrych yn ddyfnach, fyddai neb wedi malio darganfod beth ddigwyddodd mewn gwirionedd."

Ochneidiodd Ewan, gan ddangos ei fod yn deall. Roedd yn gwybod sut roedd Ellie yn meddwl, sut roedd hi'n edrych ar bob manylyn, yn dod o hyd i batrymau na welodd eraill.

"Allwn ni ddim newid y gorffennol," meddai. "Ond fe roesoch chi lais iddi. Fe roesoch chi atebion i'w theulu. Mae hynny'n fwy nag y mae'r rhan fwyaf o bobl byth yn ei gael."

Amneidiodd Ellie ychydig, ond roedd ei hwyneb yn edrych yn bell. Roedd hi eisiau credu ei fod yn ddigon. Bod yr holl oriau a gwaith caled wedi arwain at rywbeth ystyrlon. Ond doedd hi ddim yn teimlo heddwch. Roedd hi'n teimlo'n anesmwyth, fel sgwrs heb ei gorffen.

Edrychodd hi heibio Ewan, allan y ffenest. Goleuwyd strydoedd tywyll Aberystwyth gan oleuadau stryd. Aeth bywyd yn y dref ymlaen. Roedd y tai pastel, y llewyrch cynnes o ffenestri'r caffï, arogl halen a physgod wedi'u ffrio yn yr awyr yr un peth. Ond roedd Ellie yn ei weld yn wahanol nawr. Gwelodd hi'r diffygion.

O dan y swyn a'r arferion dyddiol, roedd problemau. Bu erioed.

Roedd hi wedi clywed y rhybuddion tawel a hanner gwirioneddau o'r blaen. Llygredd, distawrwydd, pobl yn cadw cyfrinachau. Darnau o stori nad oedd neb am ei hadrodd yn llwyr. Ond nawr, ar ôl popeth, roedd hi'n ei deimlo'n gryfach - y pwysau cudd fel grym anweledig yn aros i'w llusgo i lawr.

Trodd yn ôl at ei the, gan deimlo ei chynhesrwydd yn ei dwylo. Dylai fod wedi gwneud iddi deimlo'n sefydlog. Ond ni wnaeth. Yr oedd yr achos drosodd. Ond y gwir? Roedd yn dal i deimlo'n bell i ffwrdd. A doedd Ellie ddim yn barod i stopio edrych. Ddim eto.

"Nid yw'n ddigon, ynte?" gofynnodd Ellie, gan edrych ar Ewan. "Fe ddaethon ni o hyd i Gwynfor a'i gysylltu â Morgan, ond mae'n teimlo... anghyflawn."

"Beth ydych chi'n ei olygu?" gofynnodd Ewan, gan edrych yn ddryslyd.

"Mae yna ormod o gwestiynau heb atebion o hyd," meddai Ellie yn dawel. "Pam oedd Lowri yn y sied honno? Beth welodd hi? A pham roedd Morgan yn cymryd cymaint o ran?"

"Mae gennym ni'r dystiolaeth," meddai Ewan, gan gyfeirio at y ffeiliau ar ei ddesg. "Mae gennym yr argyhoeddiad."

"Ond nid oes gennym y gwir i gyd," atebodd Ellie. "A hyd nes y gwnawn, ni allaf adael i hyn fynd."

Roedd y promenâd yn dawel ond nid yn hollol dawel. Yn Aberystwyth, doedd distawrwydd byth yn bresennol oherwydd roedd y môr bob amser yn swnllyd. Chwythodd y gwynt ar draws y bae, gan gario blas o halen a rhywbeth hen a metelaidd. Roedd y tonnau bob yn ail rhwng swnllyd a meddal, gyda rhythm y gallai Ellie deimlo'n ddwfn y tu mewn i'w hesgyrn. Roedd hi'n sefyll ger y goleudy, yn gwyllo ei olau yn araf yn troi trwy'r tywyllwch. Bob tro y byddai'r golau'n mynd heibio, datgelodd yn fyr y clogwyni miniog yn y pellter yn erbyn yr awyr dywyll, cyn i bopeth fynd yn dywyll eto.

Roedd yr ailadrodd hwn yn teimlo'n gysur oherwydd ei fod yn rhagweladwy. Roedd Ellie yn gwybod y byddai'r golau bob amser yn dod yn ôl.

Tynnodd ei chôt yn dynnach, gan deimlo'r gwlân garw yn erbyn ei arddwrn. Nid oedd yr oerfel yn rhy ddrwg, ond yr oedd yn ddigon i dynu ei sylw, fel gwirioneddau na lefarwyd erioed.

Gadawodd i'r gwynt dynnu ei gwallt a phigo'i bochau, gan ei seilio ar y foment. Yr oedd ei meddyliau yn fynych yn ymddangos yn uchel a llethol, ond yma ar lan y môr, teimlai y byd yn ddigon mawr i'w cadw.

Bu bron i sŵn y traed gael ei foddi gan y gwynt a'r glaw, ond roedd hi'n gwybod pwy oedd hi hyd yn oed cyn iddi droi o gwmpas.

Daeth Emrys i fyny wrth ei hymyl, gan sefyll yn ddigon agos i'w hamddiffyn ychydig rhag yr oerfel. Rhoddodd thermos iddi, a'r metel yn disgleirio'n ysgafn yn y golau cyfnewidiol. "Yma," meddai. Teimlodd y cynhesrwydd cyn iddi hyd yn oed ei gymryd, rhyddhad sydyn yn erbyn ei bysedd oer. Pan gipiodd hi o'r diwedd, brwsiodd ei migwrn yn fyr yn erbyn ei, gan ddod â synnwyr bach o gysur iddi.

Olrheiniodd ymyl y caead gyda'i bawd, gan deimlo'r wyneb llyfn a'r cribau o dan ei chyffyrddiad. Helpodd y cynnig syml hwn i gadw ei meddwl rhag mynd allan o reolaeth.

"Dal i feddwl am yr achos?" gofynnodd Emrys, ei lais yn dawel. Roedd eisoes yn gwybod yr ateb. "Rwyf bob amser yn gwneud," cyfaddefodd Ellie. Allai hi ddim peidio â bod eisiau deall.

Anadlu'n ddwfn, gyda stêm yn chwyrlio o amgylch ei hwyneb wrth iddi yfed o'r thermos. Roedd y cynhesrwydd yn llenwi ei brest ond nid oedd yn lleddfu'r cwlwm tynn y tu mewn.

Edrychodd ar Emrys, gan gwrdd â'i olwg yn y golau gwan. Roedd yn gwybod yn well na llenwi'r distawrwydd gyda sicrwydd na fyddai hi'n credu.

"Maen nhw'n ei gladdu," meddai yn dawel, prin yn glywadwy dros y gwynt. "Achos Lowri. Bydd y dref yn symud ymlaen, fel maen nhw bob amser yn ei wneud, fel maen nhw eisiau." Mae hi'n ysgwyd ei phen, rhwystredigaeth amlwg. "Ond faint mwy o straeon sydd yna? Faint o rai eraill sydd wedi'u hanghofio?"

Wnaeth Emrys ddim ateb ar unwaith. Symudodd yn nes, gan lapio braich o amgylch ei hysgwyddau yn ysgafn, fel pe bai'r peth mwyaf naturiol. Roedd ei fraich yn teimlo'n gyson, presenoldeb cadarn yn erbyn ei meddyliau chwyrliol.

"Ni allwch drwsio popeth," grwgnachodd yn dawel. "Ni all neb." Roedd Ellie yn gwybod hyn, ond roedd ei dderbyn yn her wahanol.

"Rwy'n gwybod," sibrydodd hi. "Ond dyw hynny ddim yn ei gwneud hi'n haws."

Gorffwysodd ei phen ar ei ysgwydd am eiliad, gan deimlo'r cynhesrwydd trwy eu haenau o ddillad. Parhaodd y môr i symud, tonnau'n rholio i mewn ac allan, yn ddiddiwedd. Yn union fel ei llawer o gwestiynau.

"Mae mwy iddo, onid oes?" gofynnodd Emrys yn dyner.

Amneidiodd Ellie, gan edrych ar y dŵr chwyrlïol. "Mae rhywbeth yn teimlo bant. Mae gormod o bennau rhydd, gormod o gwestiynau heb eu hateb."

"Beth fyddwch chi'n ei wneud?" gofynnodd Emrys, pryder yn ei lais.

"Dydw i ddim yn gwybod eto," atebodd Ellie, gan gryfhau ei phenderfyniad. "Ond fydda i ddim yn gadael iddo fynd. Rydw i'n mynd i ddod o hyd i'r gwir, dim ots beth."

Y tu ôl iddyn nhw, cysgu Aberystwyth, gyda'i strydoedd coblog hardd a'i siopau llachar yn cuddio cyfrinachau. Ond gwelodd Ellie y craciau, lle'r oedd y gwir yn edrych drwodd. Ni wnaethpwyd ei gwaith. Efallai na fyddai byth. Ysgubodd pelydr y goleudy dros y môr, a'i olau yn ymestyn tua'r gorwel. Roedd y llanw yn newid, ac roedd Ellie yn dal i wyllo.

Daeth glaw yn ysgafn ar ffenestri gorsaf heddlu Dyfed-Powys, gan ymdoddi i fwmian tawel yr adeilad. Roedd yr awyr yn drewi o bren llaith a hen goffi ddim yn groesawgar, ond yn gyfarwydd. Roedd hanes yn aros yn y waliau, yn llawn straeon am achosion o'r gorffennol a chyffesiadau cudd. Hyd yn oed nawr, o dan y goleuadau llachar, roedd yr orsaf yn teimlo'n anarferol o dawel, fel y tawelwch cyn storm.

Eisteddodd Ellie Pryce wrth ei desg, gan gyffwrdd yn dyner â hen lun o Lowri Evans. Roedd gan Lowri lygaid llachar, gwallt blêr, a gwên fach. Roedd y llun yn ymddangos fel eiliad wedi'i chipio mewn amser, ond roedd Ellie'n gwybod nad oedd wedi'i oedi yn unig, roedd bywyd wedi'i dorri'n fyr. Olrheiniodd y llun gyda'i bys, gan ganolbwyntio ar wyneb Lowri, gan obeithio darganfod rhywbeth yr oedd wedi'i golli. Efallai fod cliw bach wedi ei guddio yn y llun, rhywbeth oedd wedi llithro heibio iddi fel y niwl yn cyrllo o gwmpas strydoedd cul y dref.

Cymerodd anadl ddwfn a symud yn ei chadair. Roedd ei desg yn drefnus ac yn flêr. Roedd corneli wedi'u plygu gan nodiadau â chôd lliw, ac roedd cardiau mynegai wedi'u leinio'n berffaith. Dangosodd ei llawysgrifen denau gysylltiadau y gallai eraill eu hanwybyddu. Roedd popeth yn ei le, yn dilyn patrwm. Roedd Ellie yn hoffi patrymau. Ond teimlai yr achos hwn yn wahanol. Roedd y darnau yn ffitio, ond doedd y llun ddim yn glir.

Ar draws yr ystafell, eisteddodd Ewan Rhys yn ei gadair, gan dapio ei fysedd ar y breichiau. Roedd ei ddesg yn anniben gyda mygiau coffi hanner gwag, pentwr o adroddiadau ar fin cwmpo, a beiros wedi'u gwasgaru o gwmpas. Eto i gyd, roedd yn effro, yn gwylio Ellie ac yn deall ei distawrwydd. Roedd yn gwybod pan oedd hi'n ddwfn ei meddwl, yn cysylltu syniadau mewn ffyrdd newydd. Torrodd y distawrwydd trwy ofyn, "Ydych chi'n meddwl bod Gruffydd yn cymryd rhan?"

Ni ymatebodd Ellie ar unwaith. Edrychodd trwy ffeil, gan sganio llinellau cyfarwydd. Daeth enw Gruffydd Pritchard i fyny eto. Roedd yn ddyn busnes ac yn ddyngarwr, wedi'i gysylltu'n ddwfn â hanes y dref. Y math o berson oedd yn ysgwyd llaw â phobl bwysig a chael ei enw ar blaciau.

Ond doedd Ellie ddim yn ymddiried mewn ymddangosiadau perffaith. Edrychodd ar rai adroddiadau a'u tynnu allan. Gwelodd rhywun ei gar ger yr afon. Pwysodd ei gwefusau at ei gilydd. Roedd traciau teiars, gwan ond clir o dan y dadansoddiad cywir. Orlheiniodd ei bys dros y mesuriadau, a'i meddwl yn dechrau gweithio.

Eisteddodd Ewan ar ei draed, a chrychan ei gadair. Newidiodd naws yr ystafell, roedd yr aer yn teimlo'n drymach. Roedd hyn yn beryglus. "Nid borgen fawr leol yn unig yw Gruffydd," meddai Ewan yn dawel bach. "Mynd ar ei ol ? Nid aiff hyny yn ddigosp."

Daliodd Ellie y ffeil yn dynnach, gan deimlo ei phwysau. Roedd ei meddwl yn gweithio mewn haenau, gan ddioli a thaflu gwybodaeth. Ond roedd hyn yn bwysig. Ni ellid ei anwybyddu.

Roedd Lowri wedi gweithio i Gruffydd, hyd yn oed os am gyfnod byr. Roedd y cysylltiad yn ymddangos yn ddibwys ar y dechrau, edefyn rhy denau i'w dynnu. Ond nawr, roedd yn troi'n rhywbeth mwy a mwy cymhleth.

Tapiodd Ellie ei bysedd ar y ddesg i gadw ei ffocws. "Nid ef yn unig ydyw," meddai hi o'r diwedd. "Mae'n y system o'i gwmpas. Mae'r bobl sy'n gadael iddo wneud beth bynnag y mae ei eisiau. Mae arian a phŵer yn amddiffyn pobl ac yn cuddio pethau."

Roedd gŕen Ewan yn tynhau. Roedd yn gwybod ei bod hi'n iawn. Ond mae gwybod a phrofi yn wahanol.

Roedd sŵn cefndir yr orsaf yn ymddangos yn uwch. Roedd y waliau, wedi'u llenwi â'u hanes o achosion heb eu datrys a chyfrinachau tawel, yn teimlo'n agosach. Edrychodd Ellie ar yr adroddiadau o'i blaen. Roedd enw Gruffydd yno, ynghyd ag eraill nad oedd hi wedi cysylltu eto. Mae hi'n anadlu allan yn araf.

Roedd ei bysedd yn tynhau ar y ffeil, gan deimlo'r tensiwn. "Un symudiad anghywir," sibrydodd hi, "ac rydym yn colli popeth." Roedd ei geiriau'n hongian yn yr awyr. Roedd Ellie yn gwybod na allai stopio. Roedd yn rhaid iddi ddarganfod beth oedd ar goll.

"Roedd o yno, Ewan," meddai Ellie yn dawel, gan edrych ar y dadansoddiad trac teiars. "Roedd ei gar wrth ymyl yr afon y noson y diflannodd Lowri."

"Dydi hynny ddim yn profi dim," meddai Ewan yn ofalus. "Gallai fod yn gyd-ddigwyddiad yn unig."

"Nid yw cyd-ddigwyddiadau yn bodoli mewn patrymau," atebodd Ellie yn sydyn. "Dyma batrwm. Gruffydd, Morgan, y dyledion, y distawrwydd...mae'r cyfan yn gysylltiedig."

"Ond profi ei fod yn wahanol," meddai Ewan, gan gyfarfod â'i syllu. "Mae angen mwy na thraciau teiars, Ellie. Mae angen prawf cadarn."

“Fe gawn ni o hyd iddo,” meddai Ellie gyda phenderfyniad tawel. "Mae'n rhaid i ni. Achos os na wnawn ni, fe fyddan nhw'n cadw i ffwrdd â'r peth. A Lowri... nid Lowri fydd yr olaf."

Roedd glan yr afon yn rhyfedd o dawel. Nid tawelwch y wawr oedd na llonyddwch cyn storm. Roedd yn teimlo fel bod rhywbeth cudd yn aros i gael ei ddarganfod.

Safai Ellie Pryce wrth ymyl y dwr, ei hesgidiau'n suddo dipyn i'r pridd gwlyb. Roedd yr aer yn drewi o bridd llaith a dail yn pydru, yn drwm ac yn glynu wrth ei chroen. Roedd Aberystwyth yn teimlo'n wahanol heddiw, fel petai'r dref gyfan yn dal ei gwynt, yn aros i rywbeth ddigwydd.

Mae hi'n cwrcwd i lawr, ei bysedd ychydig uwchben y tir anwastad. Roedd y glaw bron wedi sychu'r traciau teiars, ond nid yn gyfan gwbl. I'r rhan fwyaf o bobl, byddai'r rhain yn edrych fel marciau bach yn y baw. Ond doedd Ellie ddim fel y rhan fwyaf o bobl. Gwelodd hi batrymau lle nad oedd eraill yn gweld dim. Gallai ei meddwl fapio'r gwahaniaethau yn y ddaear, gan olrhain lle'r oedd wedi'i wasgu i lawr gan gerbyd yn y ddaear wlyb.

Dilynodd y tir aflonydd ymhellach ar hyd glan yr afon, gan gerdded yn ofalus. Symudodd y mwd ychydig o dan ei chmau, ac roedd y sain squelching cyfarwydd yn ei chadw'n sylfaen mewn gwirionedd fel roedd ei meddyliau yn chwilio am gysylltiadau. Yna, daliodd rhywbeth sgleiniog ei llygad. Safai llewyrch bach allan yn erbyn lliwiau diflas glan yr afon.

Penliniodd Ellie i lawr , gan estyn yn barod yn ei bag am fenig cyn cyffwrdd â'r gwrthrych. Roedd hwn yn arferiad a ddilynodd yn awtomatig, un o lawer o arferion a ddefnyddiodd pan oedd y byd yn teimlo'n anrhagweladwy. Cododd y darn o wydr, gan sylwi ar ei ymylon anwastad, rhai miniog a miniog, fel y cof am ddamwain, eraill yn llyfnhau drosodd fel pe bai amser wedi ceisio, ond wedi methu, ei ddileu.

Cysylltodd Ellie y dotiau yn ei meddwl yn gyflym: ffenestr flaen doredig a geiriau Dafydd. Y car wrth yr afon. Yr oedd enw Gruffydd yn aros yn dawel yn ei meddyliau. Cymerodd Ellie anadl ddwfn, gan osod y darn gwydr yn ofalus mewn bag tystiolaeth bach ac yna ym mhoced ei chot. Seiliodd y teimlad oer hi am eiliad.

Sylwodd ar y cyrs. Ar y dechrau, roedden nhw'n ymddangos yn gyffredin o daldra ac yn siglo ychydig yn yr awel llaith. Ond sylwodd Ellie fod rhywbeth o'i le. Roeddent yn plygu mewn ffordd anarferol, fel pe bai rhywbeth trwm a bwriadol wedi symud drwyddynt. Nid anifail na'r gwynt ydoedd.

Camodd Ellie yn ôl a chymerodd yr olygfa gyfan i mewn. Nid cliwiau ar wahân yn unig a welodd, ond stori gysylltiedig yn datblygu o'i blaen. Roedd y traciau teiars, y gwydr, y cyrs i gyd yn ddarnau o'r un pos roedd hi'n ceisio'i ddatrys. Roedd enw Gruffydd bellach yn bresenoldeb trwm, yn dylanwadu ar bopeth o'i chwmpas. Roedd ei gyrhaeddiad yn ymestyn ar draws y dref, gan effeithio ar bethau nad oedd y rhan fwyaf o bobl hyd yn oed yn sylwi arnynt. Ond sylwodd Ellie.

Gweithiodd meddwl Ellie yn wahanol. Nid mewn geiriau yn unig y meddyliodd hi; gwelodd fapiau, gweadau, a grymoedd cudd yn chwarae. Roedd hi'n deall cysylltiadau, patrymau ailadroddus, a sut y gallai hollt bach mewn ffenestr flaen ddatgelu gwe o gyfrinachau. Trodd ei llygaid at yr afon.

Yr oedd yr afon yn dawel, ei hwyneb yn llyfn, yn adlewyrchu'r awyr dywyll uwchben. Ond roedd Ellie yn gwybod bod ganddo gyfrinachau. Roedd wedi cymryd rhywbeth unwaith, ac yn awr roedd yn barod i ddatgelu rhywbeth. Nid oedd hi wedi gorffen eto. Efallai fod y treial drosodd ac efallai bod y dref wedi symud ymlaen, ond daliodd yr afon ei dirgelion. Roedd Ellie Pryce yn benderfynol o'u datgelu.

"Nid y gwydr yn unig mohono," meddai Ellie yn dawel, ei llais prin yn glywadwy dros y cyrs siffrwd. "Dyma sut mae'r cyfan yn cyd-fynd. Y patrwm. Yr aflonyddwch."

Mae hi'n seibio, llygaid sefydlog ar y dŵr. "Roedd yma," meddai yn gadarn. "Gruffydd. Roedd e yma, a digwyddodd rhywbeth."

Edrychodd yn ôl ar y cyrs, ei ffocws yn sydyn. "Fe geision nhw ei guddio. Fe wnaethon nhw geisio ei gladdu. Ond doedden nhw ddim yn fy nisgwyl i."

"Mae'r afon yn cofio," sibrydodd hi, gan edrych ar y dŵr eto. "Ac felly yr wyf fi."

Roedd yr orsaf yn dawel, gyda'r goleuadau'n taflu cysgodion ar ddesg flêr Ellie. I'r rhan fwyaf o bobl, roedd yn edrych yn anhrefnus. Pentyrwyd papurau, a phiniwyd lluniau gyda nodiadau cyflym ar fyrddau corc. Roedd mapiau yn sownd ar y wal heb unrhyw drefn glir. Ond i Ellie, roedd popeth yn union lle y dylai fod. Roedd ganddi ei system ei hun, yn gweld patrymau ym mhobman. Roedd lle i bob papur, llun a nodyn. Ni weithiodd ei meddwl mewn llinell syth; roedd fel pos, yn trefnu manylion mewn ffordd yn unig yr oedd hi'n ei deall. Roedd ei desg yn dangos ei golygfa unigryw o'r byd. Iddi hi, nid oedd yn flêr. Roedd yn stori sy'n dal i ddatblygu.

Roedd bysedd Ellie yn olrhain ymylon adroddiad ariannol. Roedd y niferoedd bach fel pos iddi. Dyma sut roedd hi'n gweithio gyda ffocws llwyr, gan symud yn esmwyth o un syniad i'r llall. Doedd hi ddim yn tynnu sylw. Dim ond i'r manylion a'r ffeithiau y talodd hi sylw.

Agorodd y drws yn dawel, gan dorri ar draws ei ffocws, a chlywodd olion traed. Ewan ydoedd. Nid oedd angen i Ellie edrych i fyny; gallai synhwyro ei bresenoldeb. Gosododd baned wrth ei hymyl, ond roedd hi wedi ymgolli gormod yn ei gwaith i sylwi ar y cynhesrwydd.

"A wnaethoch chi ddod o hyd i rywbeth?" gofynnodd Ewan mewn llais meddal. Sganiodd ei nodiadau, gan geisio gwneud synnwyr o'r wybodaeth anhrefnus yr oedd wedi'i chasglu.

Oeddod Ellie, gan bwyntio at dudalen. "Cyllid Gruffydd," meddai yn dawel bach ond yn glir. Nid oedd angen eglurhad pellach; Deallodd Ewan, fel y gwnai bob amser. Rhedodd ei meddwl, gan

gysylltu'r dotiau. "Lowri oedd ei geidwad llyfrau, hyd yn oed os yn fyr, ond mae hynny'n bwysig." Gadawodd i'r geiriau suddo i mewn, gan siarad â dwyster tawel.

"Edrychwch yma," parhaodd hi, gan droi'r dudalen. Symudodd ei llygaid rhwng rhifau a nodiadau. "Mae yna broblemau gyda'r cyfrifon. Arian ar goll. Trosglwyddiadau rhyfedd." Daeth ei sylu yn fwy ffocws, fel pe gallai weld y gwir cudd. "Petai Lowri'n sylwi ar hyn," meddylodd, wrth ystyried y posibilïadau. Gwguodd Ewan, gan orffen ei meddwl, "Efallai iddi wynebu ef."

Wnaeth Ellie ddim ateb ar unwaith. Roedd hi eisoes yn meddwl ymlaen, gan weld y wybodaeth fel rhan o ddarlun mwy, tywyllach. Yn olaf, edrychodd i fyny ar Ewan, gan gwrdd â'i lygaid am y tro cyntaf ers iddo ddod i mewn.

Roedd ei llais yn isel ac yn fanwl gywir, fel pe bai wedi bod yn aros i ddweud hyn. "Neu, yn waeth byth, fe fygythiodd hi ei ddatgelu." Roedd ei geiriau'n hongian yn yr awyr, yn drwm gyda phosibilrwydd.

Trodd yn ôl at y ffeiliau, ei bysedd yn brwsio dros lun o Lowri. Roedd y wên llachar yn y llun yn ymddangos fel atgof o rywun nad oedd hi bellach yn ei adnabod. Rhywun oedd wedi mynd ar goll mewn byd cymhleth.

Roedd y darnau'n alinio, ond gwyddai Ellie beidio â rhuthro. Roedd wastad mwy o haenau i'w datgelu, mwy o lwybrau i'w harchwilio. Roedd y gwir yn aneglur. Ond y materion ariannol, yr

arian coll, a'r bygythiadau cudd yr oeddent yn adrodd stori. Stori na fyddai'n aros yn gudd llawer hirach.

“Mae wedi bod yn colli arian,” meddai Ellie, gan dapio colofn o rifau. "Ac roedd hi mewn sefyllfa i'w weld. I'w atal."

"Ac rydych chi'n meddwl iddo dawelu hi," meddai Ewan, gan ddeall difrifoldeb y sefyllfa.

"Nid dim ond dyfalu yw hyn," atebodd Ellie, ei llygaid yn culhau. "Mae'n batrwm. Mae wedi ei warchod gan arian a dylanwad. Ond mae'r pethau hynny'n gadael olion. A dwi'n dod o hyd iddyn nhw."

" Mae hyn yn newid popeth," meddai Ewan, gan ganolbwyntio ar yr adroddiadau ariannol.

“Mae’n cadarnhau’r hyn roedden ni’n ei amau,” meddai Ellie yn gadarn. "Mae Gruffydd yn cymryd rhan. Ac rydyn ni'n mynd i brofi hynny."

Cerddodd Ellie ar y llwybr graean, a gwnaeth pob cam sŵn crensian uchel. Roedd hi'n brynhawn tawel, a doedd hi ddim yn meddwl y byddai ei cherdded mor swnllyd. Roedd pob cam yn ei hatgoffa ei bod yn dod yn nes at rywbeth pwysig. O'n blaen safai stad Gruffydd, adeilad anferth a safai'n amlwg yn erbyn yr awyr lwyd, bron fel golygfa o freuddwyd. Roedd y dreif hir wedi'i leinio â choed tal, a'u hen ganghennau derw yn ymestyn fel bysedd tenau yn siglo yn y gwynt. Roedd yr aer yn oer, yn brathu ar ei chroen gyda phob anadl a gymerodd. Ac eto, yr hyn a'i darfu

fwyaf oedd y tawelwch trwm. Roedd yn teimlo fel pe bai popeth o'i chwmpas yn aros, gan ddal ei wynt yn ddisgwyliedig.

Roedd Ellie bob amser yn dda am sylwi ar fanylion. Cododd sut roedd y gwynt yn symud trwy'r coed, sut roedd gan yr aer flas metelaidd a llaith, a sut y symudodd y graean o dan ei thraed.

Roedd y manylion hyn yn bwysig iddi. Er y gallai rhai deimlo bod y tawelwch yn gythryblus, roedd Ellie yn ei weld yn ystyrlon. Roedd y teimlad tynn yn ei brest, fel pwysau trwm, yn rhywbeth roedd hi'n ei ddeall fel signal. Roedd dylanwad Gruffydd yn gryf ac anweledig yn ymestyn ar draws Aberystwyth a thu hwnt. Ond doedd Ellie ddim yn ofni. Roedd hi'n gwybod sut i drin y sefyllfaoedd hyn, sut i wthio ofn o'r neilltu, a sut i sylwi ar y manylion bach yr oedd eraill yn eu colli. Roedd y patrymau wedi'u cuddio ychydig o dan yr wyneb, a gallai ddod o hyd iddynt pe bai'n parhau i ganolbwyntio.

Wrth i Ellie gyrraedd drws pren mawr y stad, roedd hi'n synhwyro newid yn yr awyrgylch, tensiwn a oedd i'w weld yn setlo yn ei hesgyrn. Nid ymweliad achlysurol yn unig oedd hwn; roedd gwrthdaro yn dod. Roedd hi'n teimlo sut roedd y ddaear yn teimlo'n rhy solet a sut roedd yr aer yn ymddangos yn drymach gyda phob anadl. Paratodd ei hun, gan wybod bod pob penderfyniad a wnaeth yma yn hollbwysig. Nid mater o ddod o hyd i atebion yn unig oedd hyn; roedd yn ymwneud â chreu'r cyfle i'r atebion hynny ymddangos.

Pan agorodd y drws, roedd Gruffydd yn union fel roedd hi wedi dychmygu. Roedd yn dal, gyda llygaid craff, yn sefyll yn syth ac anhyblyg, fel ei fod wedi'i wneud o onglau miniog. Roedd ei bresenoldeb yn llenwi'r ystafell hyd yn oed cyn iddo siarad. Roedd ei siwt yn berffaith, a'i

dolenni llawes yn disgleirio wrth iddo eu haddasu gyda symudiadau araf, bwriadol. Trodd ei lygaid at Ellie, a sylwodd ar y fodrwy ar ei fys, arwydd clir o gyfoeth yr oedd am iddi ei weld. Bwriad yr arddangosfa hon oedd ei hatgoffa o'i lle neu yn hytrach, lle nad oedd yn perthyn.

"Ditectif Arolygydd Pryce," meddai, ei lais yn cŵl a manwl gywir. "Beth sy'n dod â chi yma yn annisgwyl?"

Doedd gan Ellie ddim amser i siarad bach. Nid oedd hi yno i gael ei phlesio gan y cyfoeth na'r mawredd o'i chwmpas. Safodd yn gadarn, ei ffocws ar y dasg. Dysgodd ers talwm i anwybyddu gwrthdychiadau pŵer a statws. Doedd dim ots am y neuadd fawr, gyda'i nenfydau uchel a'i phren caboledig tywyll. Nid oedd y paentiadau a'r portreadau o hynafiaid mewn dillad cyfoethog o bwys chwaith. Roeddent i fod i greu teimlad o bellter a rheolaeth, ond gallai Ellie weld yn syth drwyddo.

"Mae gen i rai cwestiynau am Lowri Evans," meddai'n gadarn, gan dorri trwy unrhyw bethau dymunol. Nid oedd angen iddi egluro ei phresenoldeb. Roedd Gruffydd yn gwybod, neu fe ddylai fod wedi gwybod. Ond dyna fu, newid bychan yn ei osgo, a chulhau ei lygaid. Sifft bach ond amlwg. Tynhaodd iaith ei gorff, gan ddatgelu'r tensiwn o dan ei du allan tawel. Daeth y distawrwydd rhyngddynt yn drwm ac yn llwythog.

Wnaeth Ellie ddim mynd yn ôl. Gwyliodd bob symudiad bach, pob mynegiant, gan nodi sut y symudodd Gruffydd ei bwysau a pharatoi'n feddyliol ar gyfer yr hyn a allai ddigwydd nesaf.

Roedd ei wenu fer, plwc sydyn ei wefusau, yn hollt yn ei arfwisg, yn cadarnhau i Ellie ei bod ar y llwybr cywir.

Wrth i Gruffydd gamu o'r neilltu i'w gadael i mewn, aeth Ellie i mewn i'r ystafell, a'i sylw'n sydyn. Roedd cymesuredd y dodrefn a pherffeithrwydd y gofod yn rhy reoledig, yn rhy anhyblyg. Nid oedd yn groesawgar; roedd yn sioe o rym. Roedd yr ystafell yn teimlo'n oer a difywyd, hyd yn oed gyda'r tân yn yr aelwyd, a oedd yn ymddangos yn fwy i ddangos na chynhesrwydd. Roedd y dodrefn yn rhy berffaith, y pren yn rhy caboledig, yr ystafell yn rhy agored a gwag. Roedd yn dŷ wedi'i adeiladu'n ofalus, wedi'i adeiladu nid er cysur ond er mwyn rheoli.

Doedd dim cynhesrwydd yma. Dim bywyd.

Gweithiodd meddwl Ellie yn gyflym, gan ddadansoddi'r ystafell heb ymdrech. Roedd llonyddwch y lle yn cyfateb i ymddygiad Gruffydd yn reoledig, cyfrifedig, anhyblyg. Roedd pob manylyn o'r tŷ yn atgyfnerthu ei rym, o'r gelfyddyd i'r arwynebau caboledig i'r dodrefn. Roedd y cyfan yn adlewyrchiad ohono.

Yn nhref dawel Aberystwyth, roedd y dyddiau i'w gweld yn ymdoddi i'w gilydd. Roedd bryniau ysgafn yn rholio gyda'r gwynt, ac roedd y strydoedd mor dawel nes eu bod yn teimlo y gallent gadw cyfrinachau am byth. Ond nawr, roedd popeth yn teimlo fel ei fod yn dal ei wynt, yn aros i rywbeth arwyddocaol ddigwydd. Gweithiodd Ellie yn ddiflino, gan symud gyda rhythm cyson y

gallai rhai ei alw'n obsesiynol. Iddi hi, dyma'r unig ffordd i wir ddeall y byd o'i chwmpas. Roedd hi'n synhwyro bod y gwir yn agos, wedi'i guddio yn y patrymau tystiolaeth a'r manylion a sylwodd hi yn unig. Roedd y cyfan yno, yn barod i gael ei roi at ei gilydd fel pos, yn adrodd stori am bŵer, trachwant, a bywydau a gollwyd yn rhy fuan.

Roedd yr ystafell yn bylu, gyda dim ond y tân yn taflu golau ar y waliau pren sgleiniog. Roedd arogl cryf o fwg sigâr yn aros, fel atgof o rywbeth hen a pharhaus. Eisteddai Gruffydd mewn cadair ledr uchel, yn edrych yn dawel ond yn effro, gyda'r golau tân yn amlygu ei bresenoldeb. Safodd Ellie oddi wrtho, a'i safiad yn dangos ei bod yn sylwgar ond heb fod yn ymwneud yn ormodol. Roedd y gadair bren wrth ei hymyl yn blaen ac yn anghyfforddus, yn atgof clir o bwy oedd yn rheoli.

Siaradodd Gruffydd yn glir ac yn araf. "Rwy'n deall bod DI Pryce yn rhan o hyn," meddai, gan swnio fel ei fod yn meddwl yn uchel. "Sut gallaf eich helpu?"

Roedd ei lygaid, miniog ond tawel, yn canolbwyntio ar Ellie. Wnaeth hi ddim ymateb. Roedd Ellie yn deall pŵer tawelwch. Gallai distawrwydd ddatgelu mwy na geiriau. Edrychodd Gruffydd ar y ffenestr ac addasu ychydig ar ei osgo. Sylwodd Ellie ar bopeth. Roedd pob manylyn o bwys iddi. Roedd y ffordd y cynlluniodd ei symudiad nesaf, sut roedd ei fysedd yn cyffwrdd â'r breichiau, sut y symudodd ei olwg y cyfan yn bwysig.

Siaradodd Ellie o'r diwedd, ei llais yn gyson a digynnwrf. "Mae'n ddiddorol," meddai'n glir.

"Roedd Lowri'n ofalus iawn, on'd oedd hi? Mae ei chofnodion ariannol yn dangos rhai problemau. Mae arian ar goll heb esboniad. Efallai iddi sylwi ar rywbeth."

Arhosodd mynegiant Gruffydd yr un peth gan mwyaf, ond gwelodd Ellie newid sydyn efallai'n anghysur. Roedd yn y fan a'r lle wedi mynd, ond fe ddaliodd hi.

"Roedd gan Miss Evans gyfrifoldebau," meddai'n gwrtais ond yn ymarfer difaterwch. "Rydych chi'n gwybod bod cadw cyfrifon yn gallu bod yn anodd. Rwy'n siŵr eich bod chi'n deall."

Amneidiodd Ellie. Doedd dim angen iddi ddweud mwy. Roedd hi wedi arsylwi digon. Y ffordd y symudodd, yr ysgwydiad bach yn ei law ar y armrest roedd y cyfan yn dweud rhywbeth wrthi. Nid oedd hi'n gwybod yn union beth eto, ond byddai'n ei chyfrifo. Roedd hi'n fedrus wrth ddarllen yr arwyddion hyn, fel map na allai eraill ei weld. Roedd ymddygiad Gruffydd yn rhagweladwy, ond teimlodd rhywbeth.

Daeth y sgwrs i ben heb ddarganfyddiadau mawr. Parhaodd Gruffydd i'w gyfansoddi, fel pe bai popeth yn mynd yn ôl y cynllun. Cerddodd hi at y drws gyda'r un cwrteisi oer, a gwên fach ar ei wyneb. "Rwy'n credu y byddwch chi'n dod o hyd i'r hyn rydych chi'n edrych amdano, Dditectif," meddai'n hyderus.

Dywedodd Ellie ddim. Doedd dim angen iddi. Cerddodd allan i'r oerfel, y graean yn crensian o dan ei thraed. Roedd yr ystâd fawr y tu ôl iddi yn ymddangos yn llai trawiadol o bell. Dim ond

synnwyr ffug o ddiogelwch ydoedd, ac roedd Ellie yn gwybod hynny. Safai'r hen goed wrth y dreif yn dawel, a'u canghennau'n cyffwrdd â'r awyr lwyd.

Aeth i'r dref, gan gerdded yn gyson. Roedd ei meddwl yn brysur gyda meddyliau, yn codi manylion yr oedd wedi'u methu o'r blaen. Roedd hi'n gwybod nawr. Roedd Gruffydd yn cuddio rhywbeth, roedd hynny'n glir. Roedd ei atebion yn rhy berffaith, ei gorff yn rhy llonydd, yn rhy ymarfer. Roedd y seibiau yn ei araith, y ffordd y symudodd pan ddaeth rhai pynciau i fyny, roedd y cyfan yn gêm iddo. Ond nid oedd Ellie yn dilyn ei reolau. Roedd hi eisiau dod o hyd i'r craciau, y cliwiau bach a fyddai'n datgelu'r gwir.

Roedd rhaid i Lowri fod yn allweddol. Yr arian coll, y car rhyfedd ger yr afon, ei chyfnod byr fel ceidwad llyfrau roedd yn rhaid cysylltu popeth. Teimlodd Ellie ei fod yn ddwfn. Nid teimlad yn unig ydoedd; roedd yn ymwneud â dod o hyd i brawf. A byddai hi'n dod o hyd iddo.

Roedd Aberystwyth fel pwll tawel, yn cuddio cyfrinachau o dan ei wyneb. Gruffydd oedd y cerrynt cryf, ond gwyddai Ellie sut i'w lywio. Byddai'r gwir yn dod allan, ni waeth pa mor dda cudd. Roedd bob amser yn gwneud. A hi fyddai'r un i'w ddadorchuddio.

"Mae'n chwarae gêm," sibrydodd Ellie wrthi ei hun, ei hanadl yn weladwy yn yr oerfel. "Ond dyw e ddim yn gweld pa mor benderfynol ydw i."

Stopiodd hi, gan edrych ar y dref bell. "Mae'n meddwl ei fod yn gallu rheoli popeth, ond ni all reoli'r gwir."

"A dwi'n mynd i ddod o hyd iddo," meddai yn gadarn. "Ni waeth beth sydd ei angen."

Pennod 5 : Darnau o Bos Anghofiedig

Roedd y glaw yn Aberystwyth yn drwm ac yn gyson, gan orchuddio'r strydoedd cobblestone.

Roedd fel petai'r dref am ollwng gafael ar gyfrinachau cudd. Symudodd y dŵr dros y cerrig, gan ffurfio nentydd bychain yn y cwteri a chuddio hen atgofion o dan yr wyneb gwlyb. Eisteddai

Ellie yn ystafell ddarllen Llyfrgell Aberystwyth, gan sylwi ar bob manylyn o'i chwmpas.

Rhoddodd sŵn cyson y storm ymdeimlad rhyfedd o gysur iddi. Roedd goleuadau'n fflachio ar y waliau cerrig, gan daflu cysgodion a oedd yn gwneud i'r ystafell deimlo fel ei bod hi bob amser

yn hwyr. Er gwaethaf cynhesrwydd y tân, roedd yr ystafell yn teimlo'n oer ac yn bell, fel nad oedd am ei chroesawu'n llwyr.

Eisteddai Ellie wrth yr hen fwrdd derw, yr hwn oedd esmwyth o flynyddoedd lawer o ddefnydd. O'i blaen gorweddai tudalennau mynegair, tenau a thyner fel hen femrwn. Roedd y tudalennau hyn yn teimlo'n arbennig, bron fel y gallai gyffwrdd â hanes ei hun. I Ellie, roedd teimlo bod y papur mor gyfarwydd ag edau trin gwniadwraig. Roedd hi'n synhwyro straeon pobl o'r gorffennol o fewn y tudalennau hyn. Y cyfnod tawel hwn oedd ei dihangfa, lle heddychlun lle gallai feddwl a dychmygu, fel agor map yn barod i'w archwilio.

Roedd y geiriau ar y tudalennau i'w gweld yn dod yn rhywbeth mwy. Nid geiriau yn unig oeddynt; daliasant hanes Aberystwyth. Roeddent yn adrodd straeon am ddadleuon, cyfoeth cyfrinachol, bradychu sibrwd mewn lonydd tywyll, a chyfeillgarwch a ffurfiwyd gyda chysylltiadau anweledig. Roedd llygaid Ellie yn dilyn y testun pylu yn ofalus, fel heliwr yn archwilio pos na sylwodd neb arall arno. Roedd y patrymau cudd yno, yn aros i gael eu darganfod.

Yn sydyn gwnaeth y cynhesrwydd o'r lle tân sŵn uchel, hollt, gan dorri'r distawrwydd. Teimlodd Ellie ei chorff yn tynhau ar unwaith, gan sylwi ar bob newid bach yn yr awyr. Anadlodd yn ddwfn, gan ganiatáu i'r foment fynd heibio, a chanolbwyntiodd yn ôl ar ei thasg. Gyda fflic cyflym o'i garddwrn, fe drodd y dudalen. Roedd yr enw "Harlech" yn sefyll allan iddi fel adlais pell. Thomas Harlech. Roedd yn ddyn adnabyddus ymhell ac agos, rhywun yr oedd ei bresenoldeb yn parhau i aros yn y dref. Roedd wedi dechrau heb ddim ond ei benderfyniad ei

hun, gan adeiladu ymerodraeth bwerus a gadael llwybr o adfail ar ei ôl. Roedd ei enw wedi'i blethu i hanes y dref, gan ymddangos yng nghofnodion y cyngor, dadleuon tir, a rhybuddion tawel a sibrwd ymhlith y bobl leol.

Dilynodd Ellie y llythrennau â'i bys, a'i llygaid yn culhau wrth iddi ddarganfod mwy am etifeddiaeth Thomas Harlech drwy'r tudalennau. Roedd gan deulu Harlech ddylanwad ym mhob cornel o Aberystwyth. Taflodd eu cyfoeth gysgodion hir, a theimlai eu rheolaeth fel tagu tawel ar y gymuned. Ond eto, doedd rhywbeth ddim yn teimlo'n iawn. Roedd yr hen lyfrau ac anghydfodau tir yn cario pwysau hanes, ond roedd rhywbeth yn guddiedig o dan yr wyneb. Roedd Ellie yn dechrau ei ddadorchuddio, rhywbeth oedd wedi'i guddio dan haenau o amser hyd yn hyn.

Trodd hi dudalen arall, a chleciodd yr hen bapur o dan ei bysedd. Gallai deimlo hanes o'i chwmpas, fel adleisiau o'r gorffennol. Stopiodd ei hanadl am eiliad wrth iddi edrych ar hen gyfriflyfr tir gyda hawliadau. Daeth enw Harlech i fyny eto. Nid hanes ar bapur yn unig oedd hyn; roedd yn teimlo'n fyw. Roedd teulu Harlech wedi rheoli Aberystwyth ers canrifoedd. Nid etifeddiaeth yn unig oedd eu gafael; roedd yn bŵer yn dal i afael yn y dref, yn cuddio gwirioneddau ac yn cadw cyfrinachau dan glo. Teimlai Ellie fod ei phwls yn cyflymu wrth iddi ddarllen yr honiadau, a'i bysedd yn tapio'n ysgafn ar y tudalennau. Gallai rhywbeth cudd yma ddatgelu'r gwir a geisiai.

Symudodd ei beiro ar draws ei llyfr nodiadau, gan wneud crafu cyson yn y tawelwch. Daeth ei syniadau allan yn dameidiau, heb fod yn drefnus ond yn rhai brys. Y cwlwm rhwng teulu

Harlech a Lowri Evans... Roedd yn arwyddocaol. A oedd yn ffrae? Mae dyled? Dirgelwch heb ei ddatrys gyda gwreiddiau yn y gorffennol?

Rhedodd meddwl Ellie wrth iddi ysgrifennu. Roedd y cysylltiad rhwng Lowri Evans a theulu Harlech yn teimlo'n real iawn erbyn hyn, wedi'i blethu ynghyd â dwyster. Roedd cyfrinachau, brad, a bargeinion di-lol y dref yn gysylltiedig â rhywbeth llawer dyfnach nag a ddychmygodd neb. Ac fe gafodd Lowri, yr allwedd yr oedd Ellie yn chwilio amdani, ei dal yn y cyfan.

Dechreuodd yr ystafell o'i chwmpas bylu wrth iddi bwysu'n ôl yn ei chadair, a'i phen yn boenus o oriau o ffocws. Tyfodd y storm y tu allan yn gryfach, ond prin y sylwodd. Yn hytrach, meddyliodd am Rhys Evans, brawd Lowri, yn cofio fel yr oedd ei ddwylo'n clencio a di-glem wrth sôn amdani, y chwerwder yn ei lais, a'r hen glwyfau nad oedd i'w gweld byth yn gwella.

"Atgyweiria fi." Crynai ei lais. "Atgyweiria ni."

Roedd yn pledio am help, ond roedd Ellie yn deall nad oedd modd trwsio rhai pethau. Mae rhai pethau'n torri, ac ni allant byth fod yn gyfan eto.

Parhaodd y storm y tu allan yn gynddeiriog, gyda'r gwynt yn curo'n uchel yn erbyn ffenestri'r llyfrgell. Safodd Ellie ar ei thraed, gan ymestyn ar ôl eistedd yn llonydd am oriau. Roedd ei chorff yn boenus, ond gwthiodd ymlaen, wedi'i gyrru i ddod o hyd i atebion. Wrth iddi gerdded heibio'r silffoedd, roedd arogl cysurus hen lyfrau a cherrig llaith yn llenwi'r awyr, gan wneud

iddi deimlo'n gartrefol. Aeth i gyfeiriad yr archifau, llwybr roedd hi'n ei adnabod yn dda, fel pe bai wedi ei gerdded fil o weithiau o'r blaen.

Yn y gornel eisteddai Mrs. Gwyneth Hughes, y llyfrgellydd. Roedd hi'n ymddangos mor gyson a bythol â'r llyfrgell ei hun. Roedd ei llygaid craff yn fflicio tuag at Ellie wrth iddi agosáu. Roedd hi fel pe na bai Mrs. Hughes wedi symud ers i Ellie gyrraedd, bob amser yn rhan o enaid hynafol y llyfrgell.

"Yn dal ati, Ditectif?" gofynai Mrs. Hughes, ei llais yn araf a chyson, fel troi tudalen. Amneidiodd Ellie, ei hymateb yn dawel. "Rwy'n ceisio symud ymlaen."

Arhosodd golwg y llyfrgellydd yn sefydlog, anodd ei ddarllen. "Mae edafedd yn anrhagweladwy," meddai'n dawel, gan rannu gwers yr oedd yn ymddangos ei bod yn ei hadnabod yn dda.

Ni atebodd Ellie. Mentrodd i ran dywyllach, oerach yr archifau. Roedd yr awyr yn drwchus gydag arogl llwydni a chyfrinachau hir dymor. Roedd silffoedd uchel yn sefyll drosti, yn dal hen lyfrau a mapiau gyda thudalennau melyn. Rhedodd ei llaw â maneg ar hyd pigau'r llyfr, gan deimlo pwysau hanes ym mhob un, fel darnau o bos yr oedd yn ceisio'u datrys.

Yn y cefn, daeth o hyd i'r hyn roedd hi'n chwilio amdano: hen fap o Aberystwyth. Roedd ei ymylon wedi'u rhwygo, a chorneli wedi'u crychu, ond roedd yn dal yn ddarllenadwy. Taenodd hi

ar y bwrdd, y memrwn yn clecian o dan ei bysedd. Sganiodd ei llygaid y tirnodau eglwysi, melinau, stadau ond daliodd un enw ei sylw: Melin Harlech.

Roedd yr enw yn wan ac yn ysbryd, wedi'i ysgrifennu ger ymyl y map. Roedd wedi cael ei anghofio, ei leoliad wedi'i guddio gan amser. Ond rhedodd calon Ellie wrth iddi ei hastudio. Melin Harlech, ei hadfeilion y tu ôl i'r clogwyni. Roedd yr inc gwan ar ymyl y map yn datgelu mwy nag yr oedd hi wedi'i ddisgwyl. Roedd marc bach, prin yn weladwy, yn tanio ei chwilfrydedd.

"Pam oedd Lowri wedi mynd yno?" Roedd Ellie yn meddwl tybed, ei meddyliau'n rasio. Roedd mwy i'w ddarganfod yn y felin segur, rhywbeth a allai ddatgelu'r darn olaf o'r pos. Claddwyd y gwir yng ngorffennol Aberystwyth, ond roedd hi'n dod yn nes. Roedd yr edafedd wedi'u tanio ac yn dywyll, ond roedd hi'n benderfynol o'u dilyn. Byddai'r daith yn beryglus, ond nid oedd arni ofn. Cyflymodd ei phwls. Roedd y darnau yn dod at ei gilydd.

"Harlech Mill," sibrydodd Ellie, gan olrhain yr enw pylu ar y map. "Nid dim ond lle ydyw. Mae'n gysylltiad. Allwedd."

Edrychodd i fyny, ei llygaid sefydlog ar y map. "Roedd Lowri yno. A beth bynnag ddaeth o hyd iddi... fe gostiodd y cyfan iddi."

"Mae angen i mi ei weld," meddai, ei llais yn dawel ond yn benderfynol. "Mae angen i mi weld beth welodd hi."

Safai Ellie o flaen yr hen Felin Harlech oedd yn dadfeilio. Edrychodd ar y gorwel lle'r oedd y môr a'r awyr i'w gweld yn ymdoddi i'w gilydd, y ddau yn lliw llwyd tywyll. Tynnodd y gwynt at ei gwallt, ac roedd y felin yn edrych fel ei bod yn plygu o dan bwysau ei blynyddoedd lawer. Roedd ei strwythur yn ymddangos yn hen ac yn wan, gyda waliau'n gwneud synau fel petai'n brwydro gyda threigl amser. Yr oedd yr awyr wedi ei lenwi ag arogl mwslyd, yn ymgymysgu â lleithder carreg, metel rhydlyd, ac awyr hallt y môr a oedd wedi ymdoddi i bopeth o gwmpas. Tyfodd mwsogl ar y cerrig garw fel nad oedd i fod yno. Roedd y ddaear o dan ei thraed yn gorchuddio offer anghofiedig, a oedd dros y blynyddoedd wedi colli eu hymylon miniog a daeth yn feddalach gydag amser.

Roedd y tawelwch o amgylch Ellie yn uwch na'r gwynt cryf a sŵn pell tonnau'r cefnfor. Nid distawrwydd gwag yn unig ydoedd; roedd yn llawn cwestiynau clir a phwys. Roedd Ellie wrth ei bodd â manylion a phatrymau, felly arsylwodd popeth. Gwelodd y craciau yn y garreg, y metel plygu, a'r ffordd y daeth golau trwy'r awyr gymylog. Roedd pob rhan o'r hen felin fel petai'n adrodd ei stori ei hun, ac roedd angen i Ellie ei chyfrifo fesul tipyn. Symudodd ei meddyliau yn araf ac yn ofalus, fel nodwydd yn tynnu edau trwy ffabrig, gan ddod â'r darnau at ei gilydd i weld y llun cyfan. Doedd hi ddim ar frys. Nid oedd angen atebion arni ar unwaith; roedd hi eisiau iddyn nhw wneud synnwyr a ffitio gyda'i gilydd yn berffaith. Dyma sut roedd Ellie yn deall y byd trwy edrych ar ei rannau a gadael iddyn nhw ddangos eu hystyr yn araf deg.

Y tu ôl i Ellie, clywodd sŵn crensiàn graean. Yna, tyllodd pelydryn o olau y tywyllwch. Ewan oedd, yn gwneud ei ffordd drwy'r mwd, ei fflach-olau yn siglo'n wyllt. Roedd allan o wynt ac yn symud yn gyflym, a oedd yn wahanol iawn i sŵn tawel a chyson y môr yn y cefndir.

“Mae'r lle yma'n wir iasol,” meddai Ewan yn dawel bach, ei lais bron ar goll yn y gwynt.

Dewisodd Ellie beidio ag ateb. Doedd hi ddim yn gweld y lle yn frawychus. Teimlodd yn hen a llawn hanes, ond dyna i gyd. Roedd yr hen felin, er ei bod yn disgyn yn ddarnau, fel petai'n siarad â hi mewn ffyrdd na allai pobl weithiau.

Symudodd Ellie ei sylu o'r waliau dadfeilio i waelod y felin. Yr oedd y sylfaen wedi ei gogwyddo yn rhyfedd. Roedd yr adeilad hwn wedi bod trwy lawer o stormydd ac roedd ganddo lawer o gyfrinachau. Gallai hi bron yn teimlo ei stori yn yr estyll pren sagging a'r cerrig sy'n symud gyda phob gwynt o wynt. Iddi hi, nid man dadfeiliad ydoedd ond lle i fywyd. Dim ond pennod arall yn ei hanes hir oedd ei chwalfa araf.

Symudodd yn nes at y drws, gan adael olion traed gwan yn y tir gwlyb. Estynnodd hi a chyffwrdd â'r pren llaith. Roedd y drws yn llithrig, ac roedd y gwead yn teimlo fel pos roedd hi eisiau ei ddatrys. Rhedodd ei llaw drosti, gan chwilio am rywbeth oedd wedi ei guddio o dan yr wyneb hindreuliedig, rhywbeth a allai ddatgelu mwy o stori'r felin. Roedd ei chyffyrddiad yn dyner a bwriadol, pob symudiad yn ofalus ac yn cyd-fynd â'i meddyliau.

Y tu mewn i'r hen felin, roedd yr aer yn oer ac yn llawn arogl llwydni a phydredd. Roedd y muriau, unwaith yn gryf ac yn unionsyth, bellach yn pwyso i mewn, fel petaen nhw wedi blino'n

lân rhag dal gormod o bwysau am gyfnod rhy hir. Roedd sŵn dŵr yn diferu yn atseinio yn y distawrwydd, fel curiad calon cyson i Ellie. Torrodd ei fflach-olau trwy'r tywyllwch, gan ddatgelu peiriannau wedi torri a rhydu, wedi'u claddu'n rhannol dan falurion. Roedd y teils o dan ei thraed yn crensian a thorri, wedi'u goleuo'n fyr cyn diflannu yn ôl i'r tywyllwch. Roedd yn teimlo fel cerdded trwy fynwent o fetel a cherrig, a phob darn yn adrodd hanes treigl amser di-baid.

Sylwodd Ellie ar fricsen ger y wal bellaf oedd ychydig allan o le, gydag ymylon cracio ac anwastad. Daliodd ei hanadl wrth iddi synhwyro rhywbeth gwahanol amdano. Roedd yn ymddangos fel petai'r fricsen yn galw ati, neu efallai mai ei meddwl oedd hi, bob amser yn chwilio am bethau nad oedd yn perthyn. Penliniodd i lawr, ei dwylo'n crynu wrth iddi weithio'n ofalus i symud y fricsen, ei bysedd yn teimlo'i wyneb gyda sgil rhywun oedd wedi treulio oriau lawer mewn llefydd fel hyn. Daeth y fricsen yn rhydd gyda sain meddal, ac Ellie oedi, ei chalon rasio. Roedd hi'n gwybod y gallai beth bynnag oedd y tu ôl iddo newid popeth.

Yn y lle gwag bach, datgelodd ei fflach-olau rywbeth annisgwyl. Daeth o hyd i lyfr wedi'i rwymo â lledr, ei glawr wedi cracio ond yn dal yn gyfan. Cododd arogl hen bapur, mwslyd ac ychydig yn felys o'r llyfr. Petrusodd Ellie am eiliad yn unig cyn ei agor, a'i dwylo'n crynu wrth iddi gyffwrdd â'r tudalennau.

Roedd y tudalennau wedi'u llenwi ag ysgrifennu enwau, dyddiadau, a nodiadau am fargeinion cyfrinachol, dyledion heb eu talu, ac addewidion wedi torri. Roedd y cofnodion yn dangos hanes

o lygredd, gan gysylltu pobl â phethau tywyllach nag yr oedd neb wedi sylweddoli . Yn agos i ddiwedd y gyfrol, roedd enw yn sefyll allan: Lowri Evans.

Ellie gollwng allan anadl sibrwd, trwm ag ystyr. “Mae’n rhaid ei bod hi wedi dod o hyd i hwn...”

Bu bron iddi golli ei llais yn y gwynt a chwythodd drwy’r bylchau ym muriau’r felin. Curodd ei chalon yn gyflymach wrth iddi sylweddoli ei bwysigrwydd. Roedd Lowri Evans wedi gwybod rhywbeth, ac roedd rhywun yn fodlon lladd i’w gadw’n gyfrinach.

Symudodd golau fflach Ewan dros y tudalennau, a daliodd ei anadl wrth iddo ddarllen yr enwau a’r nodiadau. Tyfodd ei wyneb yn ddifrifol, a’i lais yn llawn tensiwn. "Mae hyn ... mae hyn yn cynnwys hanner y dref. Tirfeddianwyr, aelodau'r cyngor ... hyd yn oed swyddfa'r maer. Os daw hyn allan ... " Wnaeth e ddim gorffen y ddedfryd, ond roedd Ellie yn deall. Yr oedd pwysau y cyfan o'r cwmpas, y dyfnder, y perygl yn amlwg iddi.

Nid cofnod yn unig oedd y llyfr; map o rym ydoedd, yn dangos penderfyniadau a wnaed yn y cysgodion a dylanwad a guddiwyd. Roedd Ellie wedi dod o hyd iddo, a nawr doedd dim mynd yn ôl. Roedd y gwir, gyda'i holl hylltra, o'i blaen.

Caeodd ei bysedd o amgylch y llyfr, gan ysgwyd wrth iddi ei gau. Cryfhaodd y storm y tu allan, fel pe bai hefyd yn deall difrifoldeb yr hyn a ddarganfuwyd ganddi. Safai Ellie yn adfeilion y felin, ei meddwl yn rhuthro gyda meddyliau am bwy allai ddod am y llyfr, a oedd eisoes yn gwybod beth roedd hi wedi ei ddarganfod, a beth fyddai'n digwydd pe bai'n datgelu'r gwir.

Roedd y felin, yn ei chyflwr toredig, yn gwylio'n dawel dros bopeth a oedd wedi digwydd.

Roedd amser wedi ei newid, wedi treulio, yn union fel ei fod wedi newid tref Aberystwyth. Ond nawr, roedd Ellie'n gwybod bod gan y felin ei stori ei hun i'w hadrodd, stori wedi'i chuddio'n rhy hir. A chyda'r llyfr yn ei dwylo, Ellie oedd yr unig un a allai benderfynu beth i'w wneud ag ef.

"Dyma fe, Ewan," meddai Ellie, ei llais yn dawel a phenderfynol. "Dyma beth ddarganfyddodd Lowri. Dyma pam y bu farw."

"Allwn ni ddim anwybyddu hyn yn unig," atebodd Ewan, ei lais yn llawn tensiwn. " Mae hyn yn newid popeth."

"Mae'n datgelu popeth," cywiro Ellie, ei llygaid ar y llyfr. "Ac rydyn ni'n mynd i sicrhau bod pawb yn ei weld."

"Ond hyn..." Oedodd Ewan, gan edrych o gwmpas ar y waliau dadfeilio. "Mae hyn yn beryglus, Ellie. Rydyn ni'n mynd i wneud gelynion."

"Mae gennym ni eisoes," meddai Ellie yn gadarn. "Ac maen nhw wedi lladd yn barod. Allwn ni ddim gadael iddyn nhw ennill."

Arhosodd yr ystorm o gwmpas am ychydig, gyda gwyntoedd cryfion yn cario arogl hallt y môr. Roedd hyn yn gwneud i'r aer deimlo'n oer ac yn glir. Roedd cymylau trwchus yn hongian dros Aberystwyth, yn gwrthod symud, yn goleuo o bryd i'w gilydd â fflachiadau pell fel yr awyr yn flin. Isod, lledaenodd y dref gyda thoeau wedi'u gwlychu â glaw a strydoedd cobblestone, i gyd yn aneglur o'r niwl a orchuddiodd bopeth. Creodd y goleuadau stryd gylchoedd ysgafn o olau yn y tywyllwch, gan roi golwg dawel, freuddwydiol i'r dref. Roedd yn edrych yn dawel a bron yn heddychlon, ond roedd Ellie yn gwybod nad dyna oedd y gwir. Gallai deimlo'r problemau cudd o dan y blynyddoedd arwyneb yn llawn celwyddau tawel a chyfrinachau a oedd yn cael eu cadw'n ofalus, nawr yn dechrau dangos. Roedd y craciau yn mynd yn fwy, a heno, ni allai hi eu hanwybyddu.

Wrth i Ewan yrru, roedd injan y car yn hymian yn gyson, gan gyfateb i rythm meddyliau Ellie. O bryd i'w gilydd, byddai'r teiars yn gwneud sŵn hisian wrth iddynt gyffwrdd â'r ffordd wlyb â sŵn bach ond miniog. Ar ei glin eisteddai llyfr nodiadau lledr, trwm nid oherwydd ei bwysau, ond oherwydd ei arwyddocâd iddi. Roedd ei bysedd yn olrhain y clawr garw yn ysgafn, gan ei helpu i drefnu ei meddyliau dryslyd. Roedd y meddyliau hyn fel gweoedd yn ei meddwl, i gyd yn gysylltiedig â phatrymau cymhleth yr oedd angen iddi eu datrys. Syllodd y tu allan, gan wyllo'r draethlin yn mynd heibio gyda thonnau o bridd llaith, glaswellt gwyntog, a chreigiau miniog yn ymwithio allan fel dannedd creadur môr anghofiedig.

Tawelodd rhythm y cefnfor ei meddwl, gyda chodiad a chwymp cyson y tonnau yn cyfateb i'w chyflymder mewnol. Roedd popeth y tu allan yn symud yn gyson, ond roedd y symudiad hwn yn gwneud iddi deimlo'n sylfaen. Nid o linellau syth oedd y byd; roedd fel gwe o gysylltiadau a

haenau o hanes. Roedd Aberystwyth yn haen arall yn y patrwm hwn, un nad oedd yn ei deall yn iawn eto, ond roedd yn dod yn nes at ddatgelu ei chyfrinachau. Daeth pob eiliad â hi yn nes.

Doedd dim rhaid iddi edrych ar Ewan i wybod ei fod yn anesmwyth. Roedd hi'n deall pobl yn wahanol nid gan eu geiriau, ond gan y symudiadau bach, disylw yn aml. Roedd dwylo Ewan yn gafael yn dynn yn y llyw, ac roedd ei gorff yn llawn straen. Roedd yn poeni, nid yn unig am y cyfriflyfr, ond hefyd am yr hyn y gallai ei olygu iddyn nhw. Beth fyddai'n digwydd nesaf? Pa opsiynau oedd ganddyn nhw? Roedd y distawrwydd yn y car yn drwm gyda meddyliau di-lais. Roedd Ellie wedi rhoi'r gorau i geisio llenwi'r math yna o dawelwch â geiriau ers talwm. Roedd hi'n meddwl, ddim eto, hyd nes y gallai roi'r cyfan at ei gilydd.

Roedd prif oleuadau'r car yn torri drwy'r tywyllwch, gan ddangos y clogwyni miniog o'i flaen a'r tonnau'n chwalu oddi tano. Roedd y môr yn flin heno, gyda thonnau gwynion yn taro'r clogwyni fel mellten, pob ton yn byrstio pwerus. Symudodd meddwl Ellie yn ôl at y bobl a fu unwaith yn byw ar y wlad hon y teuluoedd yr oedd eu henwau yn y cyfriflyfr: Harlech, Evans, Gruffydd. Yr oedd yr enwau hyn yn fwy na geiriau yn unig; roedden nhw'n rhan o straeon wedi'u clymu'n ddwfn i'r tir, straeon oedd i'w gweld yn atseinio drwy'r creigiau a'r pridd, gan ymestyn i lawr i'r ddaear ei hun.

Teimlodd Ellie orchudd lledr y cyfriflyfr trwy ei menig. Oedodd hi wrth yr enw Lowri Evans. Roedd y llythyrau i'w gweld yn fyw, fel petai'r llyfr yn adrodd ei hanes ei hun. Roedd Lowri wedi ceisio datgelu cyfrinachau'r dref, yn union fel roedd Ellie yn ei wneud nawr. Ond roedd Lowri yn wynebu peryg am ddod â'r cyfrinachau hyn i'r amlwg. Yn lle anwybyddu'r problemau,

ceisiodd Lowri eu datgelu, a chostiodd hynny ei bywyd. Sylweddolodd Ellie fod dod o hyd i'r gwir yma yn beryglus.

Roedd swm pell y môr yn llenwi'r car tawel. Nid oedd yn uchel fel taranau, ond yn teimlo fel rhybudd. Roedd meddwl Ellie yn rhuthro wrth iddi geisio rhoi popeth at ei gilydd. Roedd hi'n meddwl tybed beth oedd y gost o ddatgelu cyfrinachau'r cyfriflyfr. Roedd heddwch Aberystwyth yn fregus, ac roedd hi'n gwybod y gallai rhannu'r gwir achosi anhrefn. Unwaith y bydd yn agored, ni fyddai unrhyw droi yn ôl.

Roedd yn ymddangos bod y cyfriflyfr yn dirgrynu ychydig yn ei dwylo. Roedd gwaed wedi ei arllwys drosto. Nid dim ond cyfrinach Lowri oedd hi nawr; yr holl dref ydoedd . Byddai ei ddatgelu yn datgelu'r cysylltiadau rhwng pobl bwerus. Roedd y gwir yn teimlo fel cywilydd, nid yn unig i Lowri, ond i'r dref gyfan. Roedd pawb wedi'u marcio gan y gwaed ar y cyfriflyfr. Roedd Ellie yn meddwl tybed pa mor hir fyddai hi cyn i'r gwir ddod allan.

Wrth i'r car neidio dros dwll yn y ffordd, teimlodd Ellie y bwmp ond ni chynhyrfodd. Edrychodd ar Ewan, a oedd fel petai'n deall ei baich, hyd yn oed os na allai ei amgyffred yn llwyr. "Rydych chi mewn dwylo da," rhoddodd sicrwydd iddi.

Amneidiodd Ellie, bysedd yn dal ar y cyfriflyfr, ei meddwl ar y dref. "Y dref... y môr," grwgnachodd hi, gan feddwl am ei phroblemau cudd.

Roedd Ewan yn dawel am eiliad, yna gofynnodd, "Beth sy'n digwydd os ydyn ni'n gwneud iddyn nhw weld?" Yr oedd ei gwestiwn yn ddifrifol.

Cydiodd Ellie yn dynn yn y cyfriflyfr, gan ystyried y canlyniadau. Ar ôl saib, dywedodd, "Byddwn yn cael gwybod." Roedd ei geiriau'n teimlo'n derfynol, fel tonnau'n chwalu yn erbyn clogwyni.

Wrth iddyn nhw yrru'n agosach at y dref, roedd glaw yn parhau i ddisgyn. Roedd Aberystwyth yn edrych yn dawel, ond roedd cyfrinachau ychydig o dan yr wyneb, yn barod i'w datgelu. Teimlodd Ellie storm y tu mewn iddi, gan wybod y byddai'r gwir yn dod ac yn newid popeth.

Nid oedd Ellie yn siŵr o'i rôl, ond roedd hi'n gwybod nad oedd mynd yn ôl.

"Maen nhw'n meddwl eu bod yn rheoli popeth," sibrydodd Ellie. "Ond dydyn nhw ddim yn rheoli'r llanw."

"Ac mae'r llanw yn troi," atebodd Ewan, gan edrych ymlaen.

"Bydd yn anhrefn," meddai Ellie gyda sicrwydd. "Ond mae'n angenrheidiol."

Pennod 6: Cliwiau yn y Llanw

Roedd yn ymddangos bod cynteddau cul Gorsaf Heddlu Dyfed-Powys yn cau i mewn ar Ellie.

Roedd y paent yn pilio oddi ar y waliau, gan ei hatgoffa o bydredd araf. Uwch ei phen, roedd y goleuadau fflwroleuol yn gwneud sŵn malu uchel, fel pryfyn gwefreiddiol yn sownd yn ei phen na fyddai'n gadael. Roedd y sŵn hwn yn gyson ac yn anochel, fel statig a oedd yn cyboli ei meddwl. Nid sain yn unig ydoedd; roedd yn teimlo fel ymosodiad yn sŵn llym, di-draw y bu'n rhaid iddi addasu iddo. Yn naturiol, ceisiodd ei meddwl ddod o hyd i rhythm y hum, gan weithio'n galed i'w rwystro. Eto i gyd, roedd yn teimlo'n drwm, gan bwyso ar ei themlau a gwneud iddi ganolbwyntio'n galetach dim ond i beidio â chynhyrfu.

Roedd yr aer yn yr ystafell yn drwm ac yn hen. Roedd gan yr hen orsaf gabinetau metel wedi'u gorchuddio â gweddillion gludiog, annymunol, fel pe na baent wedi'u glanhau ers blynyddoedd.

Roedd arogl ffeiliau anghofiedig yn gymysg â llwch trwm, yn arnofio'n araf yn y pelydrau golau, gan greu llanast anhrefnus. Roedd yr hen bapurau anhrefnus a'r ffolderi heb eu didoli i'w gweld yn adlewyrchu hanes anniben, cudd y dref, ei llygredd yn weladwy ond yn anghyffyrddadwy.

Roedd Ellie bron yn gallu gweld patrymau yn yr anhrefn, fel map yn dangos sut roedd gorffennol y dref yn cysylltu â'i phresennol. Roedd yn iaith yr oedd hi'n ei hadnabod, hyd yn oed os na allai ei deall yn iawn.

Roedd ei bysedd yn cyffwrdd â gorchudd lledr cracio'r cyfriflyfr. Nid oedd angen iddi ei agor i wybod y cynnwys. Roedd rhesi o rifau, llythyrau, a chardiau busnes wedi'u hysgrifennu'n gyflym mewn inc du yn ymddangos yn glir yn ei meddwl. Adleisiodd yr enwau Harlech, Evans, a

Gruffydd dro ar ôl tro. Roedd yr enwau hyn fel ysbrydion, gweddillion o orffennol y dref. Safai Aberystwyth, gyda'i glan môr swynol a'i hen draddodiadau, yn falch, gan ddangos ei hanes. Ond o dan yr wyneb, synhwyrodd Ellie islif tywyll o drachwant a brad yn effeithio ar bopeth. Nid lle yn unig oedd y dref; cylch ydoedd, yn ailadrodd ei hun, gan symud tuag at ddyfodol a luniwyd gan gamgymeriadau'r gorffennol.

Roedd waliau'r ystafell i'w gweld yn symud o'i chwmpas. Tyfodd y goleuadau suo yn uwch, gyda sain sydyn a oedd yn tyllu ei meddwl. Ni allai ganolbwyntio ac roedd yn ei chael hi'n anodd anadlu. Rhedodd ei chalon, gan guro'n uchel yn ei chlustiau fel curiad drwm cyson. Roedd y cymysgedd o bapur ac arogleuon te oer wedi'u cyfuno â'r hen aer, gan wneud iddi deimlo'n gaeth ac wedi'i gorlethu. Roedd yn teimlo fel bod yr ystafell yn mynd yn llai ac yn cau i mewn arni. Daliodd yn dynn ar ymyl ei desg, a'i migwrn yn troi'n wyn wrth iddi geisio cadw'r ddaear. Roedd teimlad y ddesg oer, finiog o dan ei bysedd yn help iddi ganolbwyntio. Dros y blynyddoedd, roedd hi wedi dysgu'r tric hwn: roedd canolbwyntio ar rywbeth solet yn ei helpu i atal yr anhrefn yn ei meddwl.

Gwasgodd ei llygaid ar gau, gan orfodi ei hun i ganolbwyntio ar ei hanadlu. Anadlu. Daliwch. Anadlu. Ailadroddodd y rhythm hwn yn ei meddwl, gan ddod o hyd i gysur yn y patrwm. Aeth y byd y tu allan i'w meddwl yn aneglur, ond roedd hi'n dal i allu rheoli ei hanadlu. Am y tro, roedd hynny'n ddigon i'w chadw'n dawl. Yna, clywodd hi lais. Roedd yn feddal ac yn ansicr. "Elli."

Roedd hi'n osgoi edrych arno. Roedd yn rhy anodd. Clywodd swm cadair Ewan yn symud wrth iddo addasu ei safle, y crych meddal i'w weld yn yr ystafell dawl fel arall. Nid ei lais a'i

dychrynodd, ond ei sŵn yn symud, y cyfnewidiad yn yr awyr, a'r ffordd yr oedd y gofod rhyngddynt yn newid. Roedd ei bresenoldeb yn gryf ac yn gyson, gan wneud i'r ystafell deimlo ychydig yn llai trwm a gormesol. Ni ofynnodd unrhyw gwestiynau iddi na cheisio gwneud iddi siarad. Yn syml, fe adawodd i'r distawrwydd aros, gan gydnabod yn dawel yr anhrefn yn ei meddwl na allai ei datrys.

Yn sydyn, roedd sŵn dŵr yn tasgu yn erbyn gwydr yn dal ei sylw. Roedd yn feddal ond yn ymddangos yn uchel yn y llonyddwch. Agorodd ei llygaid a blinked o dan y golau fflwroleuol miniog. Roedd llaw Ewan yn sefydlog wrth iddo osod gwydraid o ddŵr ar y ddesg o'i blaen. Cyffyrddodd ei fysedd yn ysgafn â hi wrth iddi ei chymryd. Llithrodd y dŵr oer, clir i lawr ei gwddf, gan glirio ei meddwl fel awel ffres yn torri trwy niwl. Roedd yn ei helpu i deimlo ychydig yn well, ac roedd yn ymddangos bod pwysau'r ystafell yn codi ychydig. Dechreuodd ei meddyliau ddod yn ôl i drefn. Nid oedd yn llawer, ond yr oedd yn ddigon.

Disgynnodd llais y Ditectif Ringyll Ewan Rhys i'w glustiau, yn bell ac ychydig yn flin. Roedd tician cyson y cloc a'r rheiddiadur oer yn y gornel i'w weld yn curo mewn ffordd oedd yn mynd ar ei nerfau. Tynnodd y corcfwrdd wrth y drws ei sylw. Roedd yn sborion anhrefnus o bapurau a llinyn coch, gan ffurfio gwe o gysylltiadau a oedd yn ei gwneud yn anesmwyth. Gallai hi bron yn teimlo'r edafedd snapio, tynnu sylw at ei meddyliau. Roedd hi'n teimlo wedi'i llethu ac yn gwybod bod yn rhaid iddi adael.

"Mae'n rhaid i mi fynd allan," sibrydodd Ellie, ei geiriau prin yn glywadwy. Roedd ei gwddf yn dynn, gan ei gwneud hi'n anodd siarad, ond nid oedd yn teimlo'r angen i esbonio ei hun. Nid

oedd arni hi i neb gael eglurhad. Cadwodd Ewan ei lygaid ar sgrin ei gyfrifiadur ond rhoddodd amnaid bach, gan gydnabod yn dawel ei bod angen iddi fynd.

“Byddwch yn amyneddgar,” sibrydodd yn dawel, ei lais yn dawel ac yn ddeallus. Ei ffordd ef oedd rhoi sêl bendith iddi, gan ddangos ei fod yn deall heb ofyn cwestiynau na gwneud galwadau.

Safodd Ellie ar ei thraed, ac atseinio swm ei hesgidiau ar yr hen lawr treuliedig yn y swyddfa fechan. Cydiodd yn ei chot a'i lapio'n dynn o'i chwmpas ei hun, gan geisio adennill rhywfaint o reolaeth. Roedd ei hesgidiau'n teimlo'n gadarn ar y ddaear wrth iddi anelu at y drws. Roedd pob cam a gymerodd yn fwriadol, roedd pob symudiad yn ei helpu i deimlo'n gryfach mewn gofod a oedd wedi mynd yn rhy fach ac yn fygu. Roedd hi'n cymryd yr awenau eto, heb adael i deimladau llethol yr ystafell ei meddiannu mwyach.

Wrth iddi agor y drws, tarodd yr aer oer hi yn annisgwyl. Roedd yn finiog ac yn adfywiol, yn torri trwy'r meddyliau trwm a oedd wedi bod yn ei phwyso i lawr. Llenwodd aer y môr ei hysgyfaint, gan flasgu'n hallt ac yn amrwd, gan glirio'r hen deimlad a adawodd ar ei hôl. Y tu allan, roedd y dref yn ymddangos yn llawn bywyd, yn wahanol i orsaf yr heddlu. Roedd y cerrig cobl gwlyb o'r glaw yn gorwedd mewn patrymau anwastad, a phob hollt yn y palmant yn ei hatgoffa o hanes y dref a'r llu o bobl oedd wedi cerdded yno. Teimlai synau tyner bywyd y siopwyr yn cau eu drysau, chwerthin o dafarn bell, a sibrawd meddal y gwynt drwy'r strydoedd yn lleddfol i'w synhwyrau.

Doedd Aberystwyth ddim yn berffaith. Roedd ganddo ei set ei hun o broblemau, ond nid oedd yn teimlo'n llethol nac yn fygu. Roedd gan y dref gyfrinachau ac roedd ganddi ei hochrau cysgodol, ond roedd hefyd yn fyw iawn. Ni allai ei gorffennol wasgu ei ysbryd.

Cerddodd Ellie i fyny'r clogwyni, gan deimlo'r gwynt yn gwthio yn ei herbyn a chlywed y tonnau'n chwalu yn erbyn y creigiau islaw. Tarodd yr aer oer ei bochau, gan ei hatgoffa ei bod yn fyw ac yn gallu teimlo a meddwl. Roedd ei chmau yn cyd-fynd â rhythm y môr, a oedd bob amser yn symud, yn union fel y byd o'i chwmpas. Doedd hi ddim yn ceisio rhedeg i ffwrdd; roedd hi'n camu'n ôl i ddod o hyd i eiliad i anadlu, i oedi, ac i fyfyrrio. Roedd gan y dref fwy i'w gynnig, ac felly hefyd hi.

"Maen nhw'n ymddangos yn sownd," meddai Ellie yn dawel, ei geiriau ar goll yn y gwynt. "Yn sownd yn y gorffennol, yn gaeth gan eu celwyddau eu hunain."

Stopiodd hi a chanolbwyntio ar y môr aflonydd. "Ond ni fyddaf yn gaeth."

"Wna i ddim gadael iddyn nhw fy nal yn ôl," ychwanegodd, ei llais yn tyfu'n gryfach gyda phenderfyniad.

Oedodd hi eto a throi ychydig, fel pe bai'n siarad yn uniongyrchol â'r gwynt. "Roedd Ewan yn iawn i adael i mi fynd. Roedd aros i mewn yn mynd yn ormod i'w ddioddef."

"Alla i ddim meddwl yn syth pan dwi'n sownd yn y lle yna," meddai, ei llais yn tyfu'n fwy hyderus. "Mae'r goleuadau llachar a'r sŵn cyson yn ei gwneud hi'n anodd iawn canolbwyntio ar unrhyw beth."

Cymerodd anadl ddwfn a pharhau, "Ond pan rydw i allan yma, mae popeth yn dod yn gliriach. Gallaf feddwl yn iawn a chwilio am y gwir."

Trodd ei syllu yn ôl i'r môr. "Mae'r bobl hynny'n credu y gallan nhw guddio y tu ôl i'w harian a'u pŵer. Maen nhw'n meddwl eu bod nhw y tu hwnt i'w cyrraedd."

"Ond maen nhw'n anghywir," meddai gyda phenderfyniad tawel. "Rydw i'n mynd i ddatgelu eu cyfrinachau. Pob un olaf ohonyn nhw."

Teimlai awel yr hwyr yn gysur i Ellie. Roedd hi'n oer a hallt, gydag awgrym o fwg o danau ymhell i ffwrdd, a oedd yn glynu wrth ei chroen. Wrth iddi gerdded, roedd ei hesgidiau'n clapio yn erbyn y stryd goblog. Roedd y cerrig anwastad yn gwneud pob cam yn gymysgedd o her a phleser. Roeddent yn teimlo'n gynnes ac yn arw o dan ei thraed, yn dal i ddal gwres y dydd. Wrth i'r nos ddisgyn, oerodd yr aer, a thyfodd y stryd yn dawelach. Roedd prysurdeb y dydd yn pylu'n araf bach wrth i'r dref ymlacio ar ôl machlud haul.

Symudodd Ellie gyda gofal, gan deimlo'r cerrig o dan ei thraed. Roedd pob cam yn cyd-fynd â rhythm di-lais, fel dawns gyda'r stryd a'r awyr o'i chwmpas. Roedd yn fwy na cherdded yn unig; daeth y symudiadau bychain hyn â theimlad o dawelwch a phwyll iddi.

Roedd y cefnfor wrth ei hymyl yn symudliw fel arian dan olau'r haul yn pylu. Roedd y dŵr glas dwfn yn ymestyn i'r gorwel, gan ymdoddi'n ddi-dor â'r awyr. Cododd y tonnau a disgynnodd yn gyson, gan adleisio rhythm curiad ei chalon. Roedd pob ton yn adlewyrchu ei hanadl, gan ei chysylltu â'r byd eang a'i churiad tawel ei hun. Teimlodd dynfa gyson y cefnfor fel pe bai'n rhan o'i bodolaeth.

Roedd ei hesgidiau'n pwyso i'r llwybr cerrig. Wrth oedi, sylwodd Ellie ar y gwynt yn chwarae gyda'i gwallt, gan ei hatgoffa o'r gwylltineb o'i chwmpas. Glynodd aer hallt y môr wrth ei chroen, a brwsiodd ei gwallt oddi ar ei hwyneb, gan adael i'r awel oer glirio ei meddwl. Rhedodd ei bysedd ar hyd y wal gerrig arw, wlyb wrth ymyl y llwybr. Roedd yr arwyneb oer yn teimlo'n gadarn ac yn real. Roedd y wal yn ymddangos fel gwarcheidwad distaw, yn dal ymyl y llwybr yn ei le. Roedd yr aer llaith yn ei hatgoffa o bresenoldeb cyson y môr, gan lapio o'i chwmpas fel grym anweledig a oedd yno bob amser.

Yn ôl yng ngorsaf yr heddlu, roedd popeth yn teimlo'n wahanol. Roedd y goleuadau fflwroleuol llachar yn suo'n uchel, gan ei gwneud hi'n anesmwyth. Roedd arogl hen goffi yn llenwi'r ystafell, yn debyg iawn i'r papurau blêr a wasgarwyd ar ei desg. Roedd y ffeiliau'n gymysgedd o enwau, rhifau a lluniau, yn ymddangos ar hap ond yn gysylltiedig rhywsut. Roedd Ellie yn fedrus wrth sylwi ar batrymau hyd yn oed mewn anhrefn, ond gwnaeth yr anhwylder hwn iddi deimlo ar goll.

Roedd y cyfriflyfr gydag enwau fel Harlech, Evans, a Gruffydd yn agored. Tynnodd y rhifau a'r llythyrau ailadrodd hi i mewn ond fe'i cadwodd ymhell.

Nid enwau a thrafodion yn unig oedd y cyfriflyfr hwn; roedd yn bos na allai hi ei ddatrys eto. Roedd yn adlewyrchu hanes cymhleth y dref a lithrodd i ffwrdd ni waeth pa mor anodd y ceisiodd ei ddeall. Roedd patrymau'n glir yn ei meddwl ond diflannodd yn yr orsaf. Roedd gormod o wrthdyniadau yn ei thynnu i gyfeiriadau gwahanol. Roedd angen iddi adael. Roedd hi'n dyheu am le tawel i feddwl heb y goleuadau suo cyson nac arogl gor-bwerus hen bapur a oedd yn cymylu ei meddyliau.

Allan ar rodfa glan y môr, roedd yr atebion yn ymddangos yn nes o lawer. Roedd y gwynt a sŵn y tonnau yn helpu popeth i ddisgyn i'w le yn naturiol. Dechreuodd y patrymau na allai hi eu darganfod wrth ei desg wneud synnwyr. Roedd gan y niferoedd nad oedd yn adio i fyny cyn nawr ystyr. Gallai weld sut roedden nhw'n cysylltu ag enwau roedd hi wedi'u hanwybyddu o'r blaen, enwau a ddaeth yn bwysig yn sydyn. Roedd fel petai map yn datblygu yn ei meddwl, pob cysylltiad yn glir ac yn syth, heb fod yn llanastr dryslyd mwyach.

Ym mhen draw'r rhodfa, lle'r oedd y wal gerrig yn cwrdd â'r awyr, seibiodd Ellie. Roedd y gwynt yn gryfach yma, yn cario arogl gwymon a phren, oedd yn ei hatgoffa o lanw'r cefnfor. Gwaeddodd yr gwyllanod uwch ei phen, eu galwadau llym yn gysur rhywsut, fel curiad calon mewn tiwn â'r tonnau. Cyrhaeddodd gwichian gwan ond cyfarwydd y pier ei chlustiau hefyd, gan ychwanegu at yr awyrgylch heddychlon.

Oedodd am eiliad, gan groesi ei breichiau a gwrando ar sŵn lleddfol y tonnau. Roedd y cefnfor, gwaeddiadau'r gwyllanod, a'r pren gwichian o dan ei thraed i gyd i'w gweld yn symud yn gytûn. Cofleidiodd y tawelwch, gan adael i'w meddyliau oedi wrth i olau dydd ddechrau pylu. Roedd y gorwel, lle'r oedd y cefnfor yn cyffwrdd â'r awyr, yn disgleirio mewn arlliwiau hardd o oren a phorffor wrth i'r haul ddiflannu'n araf. Cymerodd Ellie anadl ddwfn, gan deimlo ychydig o ryddhad o'r ymchwiliad trwm wrth iddi sefyll rhwng y tir, y môr, a'r awyr. Nid oedd yn ymwneud â dianc; roedd yn gyfle byr i glirio ei meddwl cyn wynebu'r heriau anodd o'n blaenau eto.

Yn ôl yn yr orsaf, roedd y goleuadau fflwroleuol llachar yn teimlo'n llym ac yn ymwithiol, bron fel nodwyddau. Roedd y suo o'r goleuadau yn ymddangos yn uwch nawr, bron yn llethol. Adlamodd y golau llym oddi ar arwynebau diflas, gan greu cysgodion hir ar draws yr ystafell, a oedd yn gwneud i bopeth deimlo'n ddryslyd. Eisteddai Ewan wrth ei ddesg, wedi'i amgylchynu gan olau glas meddal sgrin ei gyfrifiadur. Roedd ei fysedd hofran dros y bysellfwrdd, aros, ac mae hyn o bryd yn teimlo ymestyn, llenwi â rhagweld tawel.

Roedd y wal bellaf yn llawn papurau a ffotograffau wedi'u cysylltu â llinyn coch. Roedd rhai llinynnau'n ffurfio patrymau, tra bod eraill yn ymddangos ar hap. Roedd Ellie yn deall y cysylltiadau hyn, ond i eraill, efallai ei fod yn edrych fel llanast mawr. Iddi hi, roedd fel map a oedd yn ei helpu i ddarganfod gwirioneddau cudd, hyd yn oed os oeddent yn anodd neu'n gymhleth i'w hwynebu.

Gosododd Ellie ei chôt wlyb ar y gadair. Roedd yr aer y tu mewn i'r swyddfa'n teimlo'n sydyn o'i gymharu â'r awel môr yr oedd hi newydd ei gadael. Eisteddodd wrth ei desg a chyffyrddodd yn

ysgafn â'r ffolder yr oedd wedi'i gadael yn gynharach. Roedd popeth fel ei bod wedi gadael ei ffeiliau, nodiadau, a cyfriflyfr agored. Doedd yr enwau a'r rhifau ddim wedi newid, ond nawr roedden nhw'n gwneud synnwyr iddi. Sylwodd ar bwynt degol coll, manylyn bach ond hollbwysig yr oedd wedi'i anwybyddu o'r blaen, sydd bellach yn curo'n bwysig. Roedd y cysylltiadau rhwng y manylion yn gliriach nag erioed, ac roedd Ellie yn teimlo bod pethau'n dod at ei gilydd, fel pe bai darnau o bos yn cyd-fynd.

Roedd ei bysedd yn hofran dros y cyfriflyfr, gan olrhain llinellau enwau a thaliadau. Daliodd un taliad ei sylw. Roedd yn ymddangos yn ddibwys o'r blaen, ond nawr roedd yn amlwg yn arwyddocaol. Roedd yn fanylyn yr oedd hi wedi'i fethu, ond nawr roedd yn gysylltiedig â chofnodion eraill yr oedd hi wedi'u darllen. Roedd yr enw yn ysgythru yn ei meddwl, yn aros fel llais tawel o'r gorffennol.

"Ewan?" meddai Ellie, ei llais yn torri ei meddyliau.

Edrychodd i fyny a chwrdd â'i lygaidd. Roedd yn aros iddi siarad pan oedd hi'n teimlo'n barod. Nid yw byth yn gorfodi hi, dim ond aros yn dawel.

"Fe wnes i ddod o hyd i rywbeth," meddai, ei llais braidd yn arw ond yn gryf. Roedd siarad yn gwneud iddi deimlo'n fwy cyson a sicr .

Amneidiodd Ewan a dal ati i edrych arni. Ni ofynnodd am fwy o fanylion, dim ond rhoi'r amser yr oedd ei angen arni.

Symudodd Ellie ei dwylo dros y ddesg, gan ddilyn y llinellau roedd hi wedi eu darganfod. Roedd yr ystafell yn dawel heblaw am sŵn ysgafn y goleuadau ac ambell swm o'r rheiddiadur.

Dechreuodd egluro beth roedd hi wedi'i ddarganfod, ei llais yn dawel a'i meddyliau bellach yn glir wrth i bopeth ddechrau gwneud synnwyr.

Roedd yr ymchwiliad yn dal i bwysu'n drwm arni, ond nid oedd yn teimlo'n llethol bellach.

Roedd yr her yno o hyd, yn dal yn fawr, ond roedd Ellie yn teimlo bod ei gwaith a'i meddyliau bellach yn gyson, yn gyson ac yn ofalus. Roedd cyfrinachau Aberystwyth yn aros i gael eu datgelu, fesul darn, wrth i'r dydd droi'n nos.

“Mae’n gliriach nawr,” meddai Ellie, gan dynnu sylw at rai niferoedd yn y llyfr. "Bod ar lan y môr, popeth jyst ... yn gwneud synnwyr."

Roedd y swyddfa yn lle tawel a llonydd, yn llawn hanes a thasgau a oedd yn dal i aros i gael eu gorffen. Teimlai Ellie yn fwy ymwybodol o bopeth o'i chwmpas yma, er iddi geisio ei anwybyddu. Roedd yr hen gabinetau ffeilio metel yn arogl ychydig o rwd. Roedd hyn yn gymysg ag arogl chwerw hen goffi ac arogl mwslyd papur a oedd wedi bod yn eistedd yn yr awyr ers blynnyddoedd. Roedd hwmian yn yr awyr bob amser, dirgryniad a oedd yn teimlo ei fod wedi setlo'n ddwfn yn ei hesgyrn, ond roedd hi wedi dod i arfer ag ef dros amser.

Pan symudodd, creodd y gadair oddi tani, gan wneud sŵn a allai dynnu sylw rhywun arall. I Ellie, roedd fel petai'r sain yn symud drwyddi, yn rhythm cyson yn yr ystafell dawel fel arall. Sylwodd arno heb feddwl, yn union fel y sylwodd ar grafiad meddal olwynion y gadair ar y llawr, crafu'r beiro ar bapur, a swn achlysurol ffeil yn cael ei hagor. Roedd y synau hyn yn rhan o'i bywyd bob dydd, mor gyfarwydd iddi â churiad ei chalon ei hun.

Roedd Ellie wrth ei desg, lamp glyd yn goleuo môr o ffeiliau. Roedd pob ffeil fel ynys, yn wahanol ond wedi'u cysylltu gan yr achos. Roedd cysgodion yn ymestyn ar draws y ddesg, ond roeddent yn teimlo'n naturiol, fel eu bod yn perthyn i'r golau.

Cyffyrddodd ag ymyl datganiad tyst. Roedd y papur yn teimlo'n feddal o gael ei drin yn fawr. Roedd y geiriau'n bwysig, ond sut symudodd y brawddegau a helpodd hi i feddwl. Roeddent yn fwy na dim ond geiriau; nhw oedd calon yr ymchwiliad. Roedd llif y brawddegau yn aml yn bwysicach na'r geiriau gwirioneddol, yn enwedig pan oedd yr ystyr yn ymddangos yn doredig, fel gwydr gwasgaredig.

Sylwodd Ellie ar ddedfryd nad oedd hi wedi ei gweld o'r blaen: "Dyweddodd tyst iddo weld Lowri yn yr harbwr ar fachlud haul." Roedd y geiriau hyn yn sefyll allan, yn cyd-fynd â manylion eraill roedd hi wedi'u nodi. Yr harbwr . Machlud. Roedd hi'n cofio cerdded yno, teimlo'r awyr oer, clywed y gwylanod, a'r cychod yn y dŵr.

Amharwyd ar ei meddyliau gan sŵn tawel pinnau'n symud ar y bwrdd corc. Roedd Ewan yn ychwanegu llun a dogfen arall yn ofalus. Gwyliodd hi'n gweithio, gan gysylltu popeth â llinyn

coch. Roedd yn gyson ac yn rhagweladwy, fel rhywun yn chwarae offeryn gyda gofal. Roedd ei bresenoldeb yn caniatáu iddi ganolbwyntio heb unrhyw wrthdyniadau.

Roedd map o Aberystwyth ar y bwrdd corc, yn dangos strydoedd a thirnodau'r dref yn glir.

Roedd pinnau'n nodi lleoedd pwysig yr oedd Ellie yn eu hadnabod yn dda, lleoedd yn fyw iddi mewn ffyrdd na allai geiriau eu disgrifio. Roedd yr harbwr , gyda'i aer hallt a'i ddŵr diddiwedd, yng nghanol y map, wedi'i amgylchynu gan luniau marchnad. Roedd gan y farchnad lonydd cul a stondinau gydag adlenni lliwgar , yn cynnig ffrwythau i bysgod ffres. Mae arogl perlyisiau yn gymysg ag aer y môr. Roedd gan bob lle ei arogl a'i rhythm ei hun. I Ellie, roedd y farchnad a'r harbwr bob amser yn gysylltiedig, fel dwy ran o'r un curiad calon.

Roedd Ellie yn didoli trwy rai papurau eto. Roedd y rhain yn ddatganiadau tystion, ac roedd rhywbeth amdanyn nhw yn ymddangos yn gyfarwydd. Roedd y ffordd y cawsant eu hysgrifennu yn ei gwneud hi'n anesmwyth. Wrth iddi sgimio'r geiriau, fflachiodd ymadrodd a welodd o'r blaen yn ei meddwl: *Dywedodd tyst iddo weld Lowri yn yr harbwr ar fachlud haul. Stopiodd hi. Nid oedd rhywbeth yn teimlo'n iawn.

Sylwodd Ewan ar ei ffocws sydyn. Edrychodd i fyny o'i waith a gofyn, "Beth sy'n digwydd?"

Roedd ei naws yn dawel ac yn chwilfrydig.

Ni ymatebodd Ellie ar unwaith. Parhaodd i sifftio trwy'r papurau, gan deimlo'r ymylon yn cyrlio ychydig o dan ei bysedd wrth iddi chwilio am yr hyn yr oedd wedi'i fethu. Yna daeth o hyd iddo.

Datganiad arall . Gan ei dal yn llonydd, curodd ei chalon yn gyflymach wrth iddi ddarllen y manylion eto. Nid oedd rhywbeth yn cyfateb.

Dangosodd y dudalen i Ewan, gan bwyntio at y gwrth-ddweud gyda'i bys. *Dywedodd y tyst iddo weld Lowri yn y farchnad ar fachlud haul.

"Edrychwch," meddai, ei llais miniog gyda sylweddoliad , ei llygaid llydan fel popeth yn dod yn glir. "Edrychwch!"

Pwysodd Ewan i mewn, gan ganolbwyntio'n galed ar y ddau ddatganiad croes. Nid oedd yn amau, dim ond meddwl yn ddwfn. Roedd yn adnabod Ellie yn dda ac yn ymddiried yn ei dawn am sylwi ar bethau yr oedd eraill yn eu hanwybyddu.

Ar ôl saib byr, siaradodd yn dawel, gan ddewis ei eiriau'n ofalus. “Efallai,” meddai gyda llais cyson ond gofalus. “Efallai nad yw hi'n dweud y gwir.”

Roedd meddyliau Ellie eisoes yn rasio, gan gysylltu syniadau yn gyflymach nag y gallai hi eu siarad . Roedd ei choes yn crafu'r llawr wrth iddi wthio ei chadair yn ôl, y sŵn yn uchel yn yr ystafell dawel. Cododd yn gyflym ar ei thraed, ei symudiadau'n sydyn a rhuthrodd ychydig wrth i ddarnau'r cas ddechrau cyd-fynd â'i gilydd yn ei meddwl.

“Mae angen i ni adolygu’r amserlen eto,” meddai’n gadarn. Roedd ei bysedd yn plycio, a’i dwylo'n symud yn aflonydd, fel pe bai'n tynnu yn yr awyr. “Mae rhywbeth ar goll, ond alla i ddim ei weld eto. Ond dwi’n gwybod ei fod yno.”

Amneidiodd Ewan, yr un ymarferol bob amser, ei ben yn gytun. Trodd ei feddyliau yn gyflym at gynllunio a threfnu. Ymgymherodd â thasgau ymarferol, fel gwneud galwadau ffôn a threfnu cyfweiliadau â thystion. Yn y cyfamser, roedd Ellie yn canolbwyntio'n ddwfn ar yr achos. Aeth trwy'r holl ffeiliau yn ofalus, gan wneud nodiadau manwl gywir gyda'i beiro. Roedd pob nodyn fel cliw yn ei helpu i ddod yn nes at ddod o hyd i'r gwir.

Y tu allan, roedd y dydd yn troi'n nos yn araf. Roedd y llanw'n mynd allan, a sŵn y tonnau'n mynd yn uwch. Aeth trên pell drwy'r dref, a'i chwibaniad gwan yn torri'r distawrwydd. Roedd y sŵn hwn yn eu hatgoffa o’r byd y tu allan i’r swyddfa, byd a oedd i’w weld yn drifftio ymhellach i ffwrdd wrth i’r oriau fynd heibio.

Ewan yn dawel bach yn rhoi mwg o goffi ar y ddesg wrth ymyl Ellie. Edrychodd i fyny arno a chwrdd â'i syllu cyson. Roedd y weithred fach hon yn dangos ei fod yn ei deall a'i fod yno gyda hi, hyd yn oed os nad oedd yn deall yn llwyr sut roedd ei meddwl yn gweithio.

“Rydych chi'n iawn yno gyda mi,” sibrydodd yn dawel, ei lais yn dawel ac yn sicr.

Rhoddodd Ellie wên fach gryno. Roedd yn ystum prin, ond roedd yn ddigon i ddangos y cysylltiad tawel rhyngddynt.

“Bydd yn wahanol i bawb,” meddai yn dawel bach. Nid oedd hwn yn ddatganiad dirgel. Iddi hi, y gwir oedd y peth. Gallai weld y patrymau, hyd yn oed os nad oedd eraill o'i chwmpas bob amser yn gallu eu gweld. Ac roedd hynny'n iawn.

Buont yn gweithio'n dawel am oriau, yn berffaith mewn cydamseriad wrth iddynt geisio datrys yr achos. Roedd meddwl Ellie yn rasio, ei meddyliau wedi'u gwasgaru ar draws y tudalennau o'i blaen. Ond fesul darn, roedd y pos yn dod at ei gilydd. Yr harbwr , y farchnad , y datganiadau anghyson nad oeddent yn ddarnau ar wahân yn unig mwyach. Roeddent yn ffurfio darlun mwy, ac roedd popeth yn dechrau gwneud synnwyr.

Wrth i'r haul ddechrau codi, gan daflu ei olau cyntaf dros doeon Aberystwyth, edrychodd Ellie ar Ewan. Roedd ei llygaid yn llachar, yn llawn gobaith.

"Rydyn ni'n agos," sibrydodd hi gyda hyder tawel.

Gwenodd Ewan. Roedd yn amlwg wedi blino o'r noson hir, ond roedd rhywbeth arall yn ei foddhad mynegiant. Nid oedd yr achos yn teimlo'n rhy fawr i'w drin mwyach. Nid oedd yn fynydd llethol i'w ddringo. Roedd y gwir bron o fewn cyrraedd, ac am y tro cyntaf ers amser maith, roedd Ellie bron yn gallu ei weld.

“Doedd hi ddim yn y ddau le,” meddai Ellie, gan dynnu sylw at y datganiadau anghyson. "Mae rhywun yn dweud celwydd. Ac nid celwydd bach yw e. Mae'n newid popeth."

"Mae'n ymwneud â'r amseru," meddai Ewan, wrth edrych dros y llinell amser roedden nhw wedi'i chreu. "Os gallwn ddarganfod ei lleoliad a'r amser ..."

“Yna gallwn nodi pwy sy'n ceisio cuddio eu gweithredoedd,” ychwanegodd Ellie. "A'u rhesymau dros ei wneud."

"Maen nhw'n cuddio ei symudiadau," siaradodd Ellie yn dawel. "Ond pam? Beth maen nhw'n ceisio ei gadw'n gyfrinach?"

“Mae angen i ni ddarganfod pwy welodd hi,” dywedodd Ewan, gan dynnu ei ffôn allan. “Ac mae angen i ni ddod o hyd iddyn nhw ar unwaith.”

“Nid yw’n ymwneud â’r hyn a welsant yn unig,” atebodd Ellie, gan ganolbwyntio ar y map.

"Mae hefyd yn ymwneud â'r hyn y maent yn methu. Beth maen nhw'n ceisio tynnu ein sylw oddi wrth sylwi."

Meddyliodd Ellie am y farchnad a’r harbwr , gan olrhain y llwybrau ar y map. "Maen nhw gerllaw, ond ddim yn rhy agos. Mae'n ffenestr fach o amser. Bwlch."

"Ac yn y bwlch hwnnw," sibrydodd Ellie, "yw lle byddwn yn datgelu'r gwir."

Roedd gorsaf Heddlu Dyfed-Powys yn dawel ar y cyfan, heblaw am fwmian meddal y goleuadau fflwroleuol a synau pryfed pell. Roedd gan yr ystafell ddesgiau metel a llawr wedi'i orchuddio â hen linoliwm wedi treulio a oedd yn adlewyrchu'r golau. Roedd yr aer yn gymysgedd o arogleuon: hen goffi, gwlân llaith, a phapur llychlyd. Roedd yn hawdd sylwi ar yr aroglau hyn. Creodd gwyntyll nenfwd wrth iddo droelli, gan greu rhythm cyson uwchben.

Eisteddai Ellie wrth ei desg anniben, a oedd yn teimlo fel ei byd bach ei hun. Ei swydd oedd trefnu papurau yn bentyrrau taclus, gan ddefnyddio nodiadau lliw y gallai hi yn unig wneud synnwyr ohonynt. Roedd ganddi resi o gardiau mynegai, pob un wedi'i ysgrifennu yn ei llawysgrifen ddolennog unigryw. Y tu ôl iddi roedd bwrdd corc yn llawn lluniau a dogfennau, i gyd wedi'u cysylltu gan edau coch llachar. Gallai Ellie weld y cysylltiadau a'r ystyron yn y patrymau hyn, rhywbeth na fyddai eraill efallai'n sylwi arno.

Roedd yr ystafell yn dawel ar y cyfan, gyda dim ond rhai sibrydion ac ychydig o olion traed. Eisteddodd Ewan o'r cabinet ffeilio, gan arsylwi Ellie. Roedd yn gyfarwydd â'i harferion ac nid oedd am dorri ar draws ei ffocws. Sylwodd fel yr oedd ei llygaid yn culhau ychydig a sut y seibiodd ei beiro cyn ysgrifennu. Weithiau, byddai'n dweud brawddegau anghyflawn yn dawel, gan siarad â hi ei hun yn bennaf.

Daeth Ellie o hyd i hen bentwr o gofnodion a llun o dan ei llaw, a wnaeth iddi wgu. Cododd y llun yn ofalus wrth gadw ei llygaid i lawr. Roedd yn dangos golygfa harbwr nodweddiadol yn y nos, gyda chychod ar y dŵr tywyll ac awyr yn llawn porffor a llwyd. Eto i gyd, fe sbardunodd atgof iddi. O dan y llun, sylwodd ar ddarn o bapur wedi'i rwygo gydag ymylon miniog ac inc

wedi pylu. Yn y golau fflwroleuol llachar, astudiodd y papur i wneud y llawysgrifen wan:
Ceridwen.

Ni allai Ellie esbonio'n union pam roedd yr enw'n bwysig, ond fe lynodd gyda hi. Dechreuodd gysylltu'r dotiau yn ei meddwl. "Ymddiriedaeth." Aeth trwy ei nodiadau trefnus yn ofalus, gan wirio cofnodion harbwr a chofrestriadau cychod. Roedd hi'n gweithio'n gyflym iawn, bron fel ei bod hi ar frys, fel pe bai ei meddyliau'n rasio o flaen ei dwylo. Daliodd ati i chwilio nes dod o hyd i'r hyn yr oedd ei angen arni, ei bys yn dilyn llinell o destun. Ceridwen. Cwch hwylio bychan oedd yn eiddo i Morgan Davies.

Yn sydyn, torrodd y distawrwydd yn yr orsaf trwy waeddi, "Ewan."

Safodd Ewan ar ei draed, gan roi ei goffi i lawr. Edrychodd ar ddesg Ellie a, gyda gwên fawr, gofynnodd, "Beth sy'n bod?"

Rhoddodd Ellie ddarn o bapur a llun iddo. "Ceridwen," meddai yn uchel. "Mae'n enw cwch sydd wedi'i gofrestru i Morgan Davies. Ar y noson y diflannodd Lowri, honnodd ei fod allan ar y môr."

Gwguodd Ewan wrth iddo edrych ar y gwrthrychau. Gofynnodd eto i Morgan Davies, "Rydan ni wedi cael rhyw efo fo yn barod, iawn?" Morgan wedi dweud ei fod yn pysgota y noson honno, a oedd yn beth cyffredin iddo ei wneud.

Sylwodd Ellie ar y bwrdd corc a chafodd ei synnu. "Nid yw'r nodyn hwn yn y prif log tystiolaeth. Fe wnaeth rhywun naill ai ei fethu neu ei adael allan yn bwrpasol. Ond mae'n bwysig."

Amneidiodd Ewan a dechrau ymddiried yng ngreddfau Ellie. Roedd wedi dysgu dibynnu ar ei theimladau perfedd, hyd yn oed os oedd yn golygu cymryd risgiau gyda phobl nad oeddent efallai yn ddibynadwy. "Iawn," meddai. "Ar ôl hynny, byddwn yn dychwelyd ato."

Y noson honno, roedd yr harbwr yn llawn synau ac arogleuon. Roedd fel petai'r môr yn ymdoddi ag arogl pren gwlyb ac awgrym o fetel o'r cadwyni. Symudodd cychod ar y dŵr tywyll, a'u rhaffau'n llacio gyda'r llanw. Trodd yr awyr yn gymysgedd o borffor a llwyd, a dechreuodd y sêr cyntaf ymddangos wrth i'r nos setlo i mewn.

Gwnaeth Ellie ac Ewan eu ffordd i ben draw'r pier lle cafodd cwch Morgan Davies ei docio. Ceridwen oedd enw'r cwch, ond roedd y llythyrâu wedi'u pylu gymaint gan halen ac amser fel eu bod yn anodd eu darllen. Cwch syml ac ymarferol ydoedd, heb ei sgleinio fel llong fordaith ffansi. Roedd y cwch hwn yn arwyddocaol i Ellie ac yn rhan allweddol o'i hymchwiliad parhaus.

Curodd Ewan yn uchel ar ddrws y caban, ac ychydig funudau wedyn, agorodd Morgan ef. Roedd yn edrych hindreuliedig, gyda wyneb a oedd yn dangos blynyddoedd o amlygiad i dywydd garw. Wrth iddo edrych ar y ddau dditectif, roedd ei fynegiant yn ofalus ac yn wyliadwrus.

Siaradodd Ellie yn gadarn, am ofyn cwestiynau am y cwch a diflaniad dirgel Lowri Evans.

Pwysodd Morgan yn erbyn y drws a dywedodd yn amddiffynnol, "Dywedais bopeth wrthych yn barod." Cyffesodd, "Roeddwn i ar y môr ac ni welais unrhyw beth."

Gogwyddodd Ellie ei phen, gan sylwi'n fanwl ar Morgan. Arhosodd yn dawel, tacteg y byddai'n ei defnyddio'n aml i adael i eraill siarad yn fwy rhydd yn y tawelwch. Yn ôl y disgwyl, arhosodd Morgan yn llonydd, gan dapio ei fysedd ar ffrâm bren y drws.

Yn y diwedd, torrodd Ellie y distawrwydd gyda llais meddal ond clir. "Daethpwyd o hyd i nodyn gydag enw eich cwch arno, rhywbeth sydd heb ei grybwyll yn y cofnodion. Allwch chi egluro hyn?"

Morgan yn gwgu ac yn edrych i ffwrdd, gan ddweud, "Nid wyf yn gwybod dim am hynny." Pwysodd Ellie i mewn ychydig a gofynnodd yn dawel, "Beth ydych chi'n ceisio'i ddweud wrthyf mewn gwirionedd?"

Am eiliad fer, yr unig beth y gallech chi ei glywed oedd y dŵr yn taro'r doc yn ysgafn. Yna gollyngodd Morgan anadl ddofn, ei ysgwyddau yn disgyn. "Iawn," meddai yn dawel. "Roedd yna rywun arall. Nes i dalu i fynd â nhw allan y noson honno. Roedd i fod i fod yn daith fer, dim byd i boeni amdano."

Teimlodd Ellie fod ei hemosiynau'n codi, ond ni wnaeth dawelu. "Sefydliad Iechyd y Byd?" gofynnodd hi. Ar ôl saib, ysgydwodd Morgan ei ben. "Doeddwn i ddim yn gallu gweld. Maen

nhw'n rhoi mwgwd drosod," eglurodd. "Fe ddywedon nhw ei fod er fy amddiffyniad fy hun." Safodd Ellie yn dawel y tu ôl i Ewan, a gofynnodd wedyn, "Pryd y byddwch yn dod yn ôl?"

Petrusodd Morgan, a'i fysedd yn plycio ychydig. "Roedd rhywbeth yn y dŵr," meddai o'r diwedd. "Ger y pier, wnes i ddim edrych yn rhy agos. Doeddwn i ddim eisiau gwybod."

Roedd eu geiriau'n ymddangos yn drwm, yn hongian yn yr awyr. Gallai Ellie weld rhan o'r dirgelwch yn dod at ei gilydd, yn araf ond yn sicr. Roedd y gwir yn dod yn nes, bron o fewn cyrraedd. Gallai hi ei deimlo. Roedden nhw'n dod yn nes at ddeall beth ddigwyddodd.

"Mae hyn yn newid popeth," meddai Ellie, ei llais yn isel ond yn glir. "Cafodd ei dalu i fynd â rhywun allan. Rhywun oedd eisiau aros yn gudd a heb ei weld."

"Fe wnaethon nhw wir wneud yn siŵr na allai weld dim byd," meddai Ewan, gan syllu'n uniongyrchol ar Morgan. "Ond rhywsut, fe welodd rywbeth. Roedd rhywbeth yn y dŵr."

"Mae'n ofnus iawn," sylwodd Ellie, ei llygaid yn culhau. "Mae'n ofnus am yr hyn a welodd a hefyd am y bobl aeth ag ef allan yna."

"Y mwgwd," sibrydodd Ellie yn dawel. "Nid oedd yno i'w warchod yn unig. Roedd yno hefyd i'w hamddiffyn."

"Doedden nhw ddim eisiau iddo wybod pwy oedden nhw," esboniodd Ellie, ei llais yn tyfu'n gryfach. "Roedden nhw eisiau cadw eu hunaniaeth yn gyfrinach rhag pawb."

"A'r nodyn yna," meddai Ellie, gan droi at Ewan. "Roedd wedi ei guddio. Roedd rhywun eisiau cadw'r holl beth hwn yn gyfrinach. Roedd rhywun eisiau gwneud yn siŵr nad oedden ni'n darganfod y cwch hwn."

"Mae cysylltiad rhwng y pethau hyn," dywedodd Ellie, wrth edrych ar Morgan. "Mae'r bobl ar y cwch hwnnw a'r person wnaeth guddio'r nodyn hwnnw yn gysylltiedig â diflaniad Lowri."

"Mae gwir angen i ni ddarganfod pwy aeth gydag ef allan yna," meddai Ellie gyda phenderfyniad. "Ac mae angen i ni ddarganfod yr hyn a welodd yn y dŵr."

Roedd y stiwdio yn eistedd ar ddiwedd lôn yn hen dref Aberystwyth. Roedd y cerrig cobl yn wlyb ac yn edrych yn llithrig o'r glaw, yn disgleirio ambr cynnes o dan y sbotoleuadau haearn gyr. Roedd synau tyner y môr i'w clywed drwy'r strydoedd troellog, gan ddangos bod yr arfordir gerllaw. Roedd y drws wedi'i wneud o bren hindreuliedig gyda phaent glas plicio, a'r handlen bres wedi'i gwisgo'n llyfn ers blynyddoedd o ddefnydd. Dyma'r pethau cyntaf i Ellie ac Ewan sylwi arnynt. Cyffyrddodd Ellie ag arwyneb y drws, ystum bach a barodd iddi deimlo'n gyson a chysurus gan y synwriad cyfarwydd.

Y tu mewn, roedd y stiwdio yn llawn cymysgedd o liwiau a gweadau, gan greu gofod deniadol ond anhrefnus. Roedd arogl cryf o olew had llin a thyrrpentin yn llenwi'r aer, gan roi synnwyr o

dawelwch i Ellie. Sganiodd yr ystafell yn gyflym, gan weld marciau paent ar y llawr pren a phaentiadau yn gorchuddio pob wal. Roedd pob paentiad yn ymddangos fel rhan o stori fwy, yn dangos arfordir garw Cymru, grug tywyll yn symud o dan awyr las glir, ac ewyn gwyn yn chwalu yn erbyn y tonnau.

Bu Ellie yn gwylio Bronwen, yr arlunydd, yn agos. Roedd Bronwen yn dal ac yn gryf, yn cyfateb i ddwystr ei hamgylchoedd. Roedd ei phresenoldeb yn bwerus, yn debyg iawn i'w gwaith celf. Roedd ei gwallt llwyd yn dal y golau, yn disgleirio fel edafedd arian gwlyb. Roedd ei chroen wedi'i farcio â phaent glas, melyn, a brown, yn debyg i fap o'i thaith greadigol. Roedd popeth yn ymddangos yn ei le. Y tu ôl i gynfas mawr, symudodd Bronwen yn ofalus, gan ychwanegu arlliwiau o wyrdd at y brynau noeth. Roedd pob strôc yn fwriadol.

Daeth Ewan yn nes ati, gan roi cysur cyson, ond daliodd sylw Ellie yn sefydlog ar Bronwen. Sylwodd ar y mân fanylion: y cryndod bychan yn llaw chwith Bronwen wrth iddi beintio, y tyndra yn ei hysgwyddau o dan ei siwmpwr wedi'i staenio â phaent, a'r ffordd yr oedd ei llygaid yn gwibio at ddau dditectif cyn trwsio'n ofalus arnynt.

Ailadroddodd Bronwen yr enw "Ceridwen" fel pe bai'n cael trafferth ei ddweud. Roedd ei llais yn gyflym, yn cario pwysau caledi'r gorffennol, a llefarwyd ei geiriau gyda blynyddoedd o reolaeth ofalus. "Dydi hi ddim yn rhywun rydych chi eisiau bod o gwmpas."

Gogwyddodd Ellie ei phen a chanolbwyntio ar y wal, lle roedd bwrdd corc yn llawn o wahanol ddarnau o bapur, brasluniau a ffotograffau. Yn eu plith, tynnodd llun arbennig hi i mewn. Roedd

yn dangos dwy ddynes yn sefyll wrth y clogwyni, eu breichiau ar led, y ddwy yn gwenu wrth edrych i lawr tua'r môr. Cafodd y llun ei binio â phin ychydig yn gam, ond wnaeth hynny ddim trafferthu Ellie. Symudodd i mewn yn nes, gan ymestyn allan gyda'i bysedd. Wrth iddi bwyso i mewn, rhyfeddodd at y modd yr ysgubodd y gwynt drwy eu gwallt a'r olwg benderfynol, ddi-ofn yn eu llygaid. Yn amlwg, chwiorydd oeddent.

Ymgwymerodd llais Bronwen â thôn fwy meddal, a oedd yn arwydd o edifeirwch neu efallai blinder. "Dyna ni," meddai, gan nodio ar y llun. "Dyna fy chwaer."

Edrychodd Ellie ar Bronwen a synhwyo'r tensiwn. Sylwodd ar fysedd Bronwen yn gweithio ymyl ei ffedog mewn patrwm nerfus, simsan. Roedd yn rhywbeth y sylwodd Ellie yn ofalus arno, gan sylweddoli sut roedd Bronwen yn ceisio meddiannu ei hun tra bod ei meddwl yn rhywle arall. Arhosodd Ellie yn amyneddgar i Bronwen orffen, ei bysedd ei hun yn ymestyn am y beiro yn ei phoced wrth iddi wrando.

Soniodd Bronwen nad oedden nhw wedi siarad ers blynyddoedd. "Fe wnaethon ni fynd ffyrdd ar wahân bryd hynny," esboniodd. Oedodd cyn parhau, "Mae hi'n dal gafael ar bethau, mae ganddi bob amser." Roedd llygaid Bronwen yn gorwedd ar ei dwylo staen, calloused cyn dychwelyd at y llun. "Roedd dros etifeddiaeth. Aeth pethau'n ddrwg iawn . Buont yn dadlau am fisoedd."

Roedd y geiriau yn gryf ac yn glir, yn symud gyda'i gilydd fel ton. Ellie amsugno nhw, ei meddwl rasio wrth iddi geisio cysylltu'r darnau. Pam? Wnaeth hi ddim ateb ar unwaith, gan fod ei meddyliau yn neidio o gwmpas fel ei bod yn datrys syniadau ar fwrdd gyda llinyn coch.

Sylwodd Ewan ar ei saib a chamodd ymlaen. Gofynnodd, "Ble mae hi?" Roedd ei lais yn ddwfn, angen ateb.

Nid oedd Bronwen yn oedi cyn ateb. Cododd ei bysedd a dweud yn gadarn, "na." Yna pwyntiodd at hen lyfr nodiadau bach ar ei desg. Roedd ei dudalennau wedi'u plygu a'u troelli, gan awgrymu y gallai fod rhywbeth pwysig y tu mewn, fel hen gyfeiriadau neu rifau ffôn. Hyd yn oed ar ôl yr holl flynyddoedd hyn, arhosodd yn agos at yr arfordir.

Symudodd Ellie yn araf, ei ffocws ar y llyfr nodiadau. Edrychodd yn ofalus ar y nodiadau mewn llawysgrifen, gan fflipio trwy'r tudalennau treuliedig. Roedd yr inc yn pylu ond yn dal i fod yn ddarllenadwy, yn dangos enwau, dyddiadau, ac yn gosod manylion bywyd. Nid oedd yn llyfr nodiadau mawr, ond roedd yn arwyddocaol. Gan eu bod ar fin gadael, torrodd Bronwen ar eu sgwrs i rybuddio Ellie. "Nid fy chwaer yn unig yw Ceridwen," meddai. "Mae hi'n beryglus."

Teimlodd Ellie fod y geiriau hynny'n pwyso arni wrth iddi amneidio. Llithrodd y llyfr nodiadau i'w bag, gan feddwl beth i'w wneud nesaf a phwy allai fod yn gysylltiedig. Roedd y glaw wedi socian y ddaear eto, a'i sŵn yn ei hamgylchynu wrth iddi hi ac Ewan gerdded i mewn i ddrysfa Aberystwyth.

"Etifeddiaeth," sibrydodd Ellie, ei llais bron â boddi allan gan y glaw. "Dyna reswm cryf i rywun weithredu."

"Ac ymladd teuluol," ychwanegodd Ewan, gan edrych yn ôl ar y stiwdio. "Gall y rheini fod y rhai anoddaf."

"Dywedodd nad yw Ceridwen yn gadael i bethau fynd," parhaodd Ellie, gan ganolbwyntio ar y llyfr nodiadau yn ei llaw. "Mae hynny'n fwy na dim ond ei phersonoliaeth. Mae'n rhybudd difrifol."

"Mae'n rhaid i ni ddod o hyd iddi," mynnodd Ellie. "Mae'n bwysig dod o hyd iddi cyn iddi ddod o hyd i ni."

"Roedd Bronwen yn ofnus iawn," meddai Ellie, wrth iddi olrhain ei bys ar hyd ymyl y llyfr nodiadau. "Doedd hi ddim yn poeni amdani hi ei hun yn unig; roedd hi'n poeni amdanon ni hefyd."

"Mae hi'n adnabod ei chwaer yn dda iawn," parhaodd Ellie mewn tôn dawel. "Mae hi'n gwybod beth all ei chwaer ei wneud."

"Mae'r llyfr nodiadau hwn," esboniodd Ellie, wrth ei godi, "yn fwy na dim ond rhestr o gyfeiriadau a rhifau ffôn. Mae'n llwybr y gallwn ei ddilyn."

Symudodd y car yn gyflym ar hyd ffordd yr arfordir, ac roedd sŵn meddal yr injan yn ymdoddi â hisian cyson y tonnau gerllaw. Roedd golau'r lleuad yn taflu golau golau, gan wneud i'r môr

ymddangos fel tonnau tonnog yn symud gyda'i gilydd. Roedd yn llyfn ac yn dywyll. Eisteddai Ellie wrth ymyl y ffenestr ar ochr y teithiwr, ei llygaid wedi'u gosod ar y llinell igam-ogam lle'r oedd y dŵr yn cwrdd â'r awyr. Symudodd ei meddyliau fel y llanw, gan gysylltu darnau o'r cas yn gyson nes iddynt ffurfio darlun clir.

Y tu mewn i'r car, dim ond ychydig o fflachiadau o lampau stryd a dorrwyd tywyllwch . Roedd arogl yr halen yn aros ar y seddi, yn gymysg ag arogl gwallt ffres Ewan a hufen dwylo Ellie. Rhedodd Ellie ei bysedd ar hyd gwythïen uchel y sedd, gan ddod o hyd i gysur yn y weithred ailadroddus, a thynnu'n dyner ati.

Llefarodd Ellie, ei llais yn sydyn ac yn glir. "Nid crwydro ar y cwch hwnnw yn unig wnaeth Lowri," meddai, a'i llygaid yn sefydlog ar yr awyr. Roedd y cefnfor tywyll yn disgleirio fel gwydr du. "Cafodd hi ei thynnu ato. Mae Ceridwen yng nghanol hyn." Roedd Ellie wedi drysu gan yr hyn oedd yn digwydd. Roedd ei bysedd yn goglais wrth iddi ddechrau rhestru darnau'r pos. "Y mwgwd. Morgan Davies. Dicter Ceridwen am yr etifeddiaeth. Mae rhywbeth ar goll."

Cydiodd Ewan yn dynn yn y llyw, ei migwrn yn pwyso yn erbyn y lledr tywyll. Gan gadw ei lais yn gyson, sibrydodd, "Mae yna rywun arall yma," wrth edrych ar Ellie â'i lygad de. Canolbwyntiodd ar ei hwyneb ond ceisiodd beidio â'i gwneud hi'n anghyfforddus. Nid oedd angen iddo ofyn; roedd yn deall y sefyllfa. Beth oedd wedi digwydd?

Rhoddodd Ellie amnaid, ei llygaid yn sefydlog ac yn sefydlog ar y lleuad. Meddai, "Mae yna rywun yn gweithio tu ôl i'r llenni. Er bod Ceridwen yn arw, mae sawl haen i'r sefyllfa yma. Pam

ei fod mor gymhleth?" Roedd ei ael yn rhych fel yr oedd hi'n meddwl, ei syniadau'n symud ar ganol y frawddeg. "Mae wedi'i feddwl yn dda, nid dim ond rhywbeth sy'n sbarduno'r eiliad. Fe ddylen nhw fod wedi bod y rhai yn y tywyllwch, nid Davies. Pwy bynnag ydyn nhw."

Tarodd y car ergyd fach, ond arhosodd Ellie mewn rheolaeth, gan blincio i aros yn sydyn. Yn ei meddwl, roedd posibiladau a chysylltiadau di-ri. Roedd hi fel petai hi'n gallu gweld darnau ei chas wedi'u gwasgaru ar fwrdd yn yr orsaf. Roedd pob cysylltiad yn disgleirio'n llachar yn ei meddwl.

Gyrrodd Ewan ar hyd y ffordd droellog gyda medrusrwydd, ei brif oleuadau yn goleuo'r palmant gwlyb, gan daflu cysgodion hir o ganghennau'r coed ar y ffenestr flaen. Edrychodd ar Ellie eto, gan sylwi ar olau'r lleuad ar ei hwyneb. "Iawn, os ydych chi'n iawn," meddai ar fyrder, "does gennym ni ddim llawer o amser ar ôl i ddod o hyd iddyn nhw."

Wnaeth Ellie ddim ateb ar unwaith. Edrychodd ar y dŵr tywyll islaw, lle'r oedd y tonnau'n symud yn hamddenol ar hyd y traeth tywodlyd. Roedd y dref, ei phobl, a'i chyfrinachau bob amser yn cael eu dylanwadu gan y môr. Roedd hi wedi gofyn eto yn ddiweddar faint o wirionedd Aberystwyth oedd wedi ei gladdu dan y dŵr, yn aros i gael ei anghofio.

Mewn llais tawel, siaradodd o'r diwedd am y mwgwd. "Nid dim ond cuddio y mae." Beth oedd hi'n ei olygu? "Rheolaeth yw hi. Ni ellid ymddiried yn Davies. Efallai eu bod yn meddwl na allai amgyffred y sefyllfa. Mae pwy bynnag sydd y tu ôl i hyn yn ofalus iawn." Cyffyrddodd ag ymyl

y ffenestr yn ysgafn, gan adael patrwm anweledig. "Ond fe wnaethon nhw gamgymeriadau a gadael pethau rhydd."

Cymerodd Ewan anadl ddwfn, gan ymlacio ei afael ar y llyw wrth iddo ystyried ei geiriau. Helpodd Ellie ef i lywio, hyd yn oed mewn mannau nad oedd wedi'u gweld o'r blaen. Roedd ganddi ffordd unigryw o weld y byd, gan sylwi ar bethau y gallai eraill eu colli. Roedd ei ffordd o feddwl yn defnyddio gwahanol synhwyrâu a phatrymau, gan ei helpu i ddatblygu sgîl a oedd yn newid ac yn hogi nes ei bod yn amlwg.

Sylwodd Ellie ar oleuadau'r orsaf o'i blaen ac ymgartrefodd yn ôl yn ei sedd, ei bysedd yn gorffwys ar ei chrys-t. Yr oedd ei meddwl yn llawn o feddyliau, ond teimlai fel bod ganddi o'r diwedd lwybr i'w ddilyn. Roedd y darnau yn dechrau cyd-fynd, gan ffurfio darlun mawr, dirgel.

"Mae'r gwir yn cuddio yn y cysgodion, nid yn y golau," mae hi'n grwgnach gyda'i llygaid ar gau. "Dyna lle byddwn yn dod o hyd iddo."

Wrth i'r car yrru i faes parcio'r orsaf, roedd ei brif oleuadau'n goleuo'r adeilad bach yn fyr. Roedd y lan gerllaw, yn bylu ac yn llawn cyfrinachau i'r rhai oedd yn fodlon gwrandao. Camodd Ellie allan i awyr iach y nos, ei hanadl yn weladwy yn yr oerfel.

"Roedden nhw eisïau rheolaeth," meddai, ei llais yn atseinio ychydig yn y car tawel. "Roedden nhw'n anelu at reoli Davies, reoli Lowri, reoli'r stori."

“Ond ni allent reoli popeth,” parhaodd hi, ei llygaid ar y môr tywyll. "Doedden nhw ddim yn gallu rheoli'r môr, doedden nhw ddim yn gallu rheoli'r sibrawd, doedden nhw ddim yn gallu ein rheoli ni."

"Ac yn bendant doedden nhw ddim yn gallu rheoli Ceridwen," ychwanegodd Ellie gyda mymryn o gyffro yn ei llais. "Mae hi'n anrhagweladwy. A gall pethau anrhagweladwy newid popeth."

"Nid dod o hyd i Lowri yn unig mo hyn," meddai Ellie o ddifrif. "Mae angen i ni ddarganfod popeth. Mae'n rhaid i ni ddod â'r cyfrinachau sydd wedi bod yn gudd yn y dref hon ers llawer rhy hir i'r amlwg."

"Rydyn ni bron yno," meddai Ellie yn dawel wrth iddi edrych allan i'r tywyllwch. "Gallaf ei deimlo. Rydym yn agos iawn at ddatgelu popeth."

Yn yr orsaf, roedd yn ymddangos bod pob dydd yn uno i'r nesaf, gan greu math o gerddoriaeth dawel. Fe allech chi glywed yr esgidiau gwichlyd ar y lloriau sgleiniog, y teipio di-stop ar fysellfyrddau, a'r clebran cyson o leisiau. I Ellie, nid sŵn cefndir yn unig oedd hwn; yr oedd fel pos llawn o ystyron cudd. O fewn y lle prysur hwn, roedd rhythm nad oedd yn rhaid iddi ei greu; roedd yn rhaid iddi ei ddilyn.

Hyd yn oed gyda'r holl weithgarwch o'i chwmpas, arhosodd Ellie â ffocws a symudodd â phwrpas, fel carreg gyson mewn afon sy'n llifo. Ar ei desg, o dan olau llachar ei lamp swyddfa,

roedd ganddi rai esgidiau. Roedd y lledr wedi treulio, gan ddangos eu bod wedi bod ar daith hir ac anodd. Roedd gan y sodlau staen coch-frown gwan, bron yn amhosibl ei weld oni bai eich bod yn chwilio amdano mewn gwirionedd. Roedd Ellie yn deall beth oedd yn ei olygu. Pwysodd i mewn yn agosach, ei bysedd menig yn cyffwrdd â'r sampl, a daeth ei aeliau at ei gilydd wrth iddi ganolbwyntio'n galed.

Roedd Ellie yn siŵr nad mwd yn unig oedd y lliw cochlyd. Cliw tawel oedd yr ôl bys hwnnw, gan awgrymu y manau lle bu'n ddirgelwch heb ei ddatrys. Arhosodd yr atgof o'r lliw copr, priddlyd hwnnw gyda hi, gan ddod â theimlad a oedd yn gyfarwydd ac yn bell. Gogwyddodd ei phen ychydig i ddal y golau a oedd yn adlewyrchu oddi ar y mwynau o dan yr wyneb. Yn sydyn, galwodd allan, "Ewan," gan fod yr orsaf yn gwneud sŵn hymian.

Yn fuan wedyn, ymddangosodd Ewan. Daliodd baned poeth o goffi a chododd ei aeliau, yn union fel y gwnaeth pan ofynnodd Ellie iddo ddod draw am y tro cyntaf. Yr oedd ei meddyliau yn ymddangos yn rhyfedd ar y dechreu, ond yr oeddynt yn bwysig ac yn hawdd iddo eu hamgyffred.

"Beth sy'n mynd ymlaen?" gofynnodd, gan gamu yn nes.

Cadwodd Ellie ei ffocws ar y dasg, nid edrych i fyny. Gan wisgo maneg, cyffyrddodd â'r pridd yn ofalus. "Y pridd hwn," siaradodd yn araf ac yn glir, fel esbonio rhywbeth technegol. "Mae'r lliw yn unigryw. Mae'n haearn ocsid. Nid yw'n arferol iddo fod mor goch â hyn. Dim ond mewn

rhai mannau y byddwch chi'n dod o hyd iddo." Oeddod hi, gan ddychmygu'r wlad fel bod ganddi fap yn ei meddwl. "Mae 'na dir fel hwn ger y bwthyn ger Ceridwen's. Llecyn penodol iawn."

Yr oedd llygaid Ewan yn llydan gyda syndod. Roedd ei anadl yn anwastad, a gallai Ellie ddweud ei fod yn ymdrechu'n galed i ddeall yr hyn roedd hi'n ei ddweud.

Edrychodd Ellie i fyny, ffocws a phenderfynol, nid dig. "Fe fydd yn cyrraedd yno yn y pen draw," meddai'n hyderus, wrth iddi ddatrys trwy nodiadau a samplau. "Mae'r pridd yma yn gyfoethog o haearn, yn union fel ger tŷ Ceridwen. Nid bod yn agos yn unig yw hyn; mae'n dangos bod pwrpas."

Roedd Ewan, fel arfer yn amheus, yn pwyso i lawr wrth ei ddesg i archwilio'r esgidiau. Roedd y dystiolaeth yn anodd ei gweld, gyda'r marc cochlyd mor wan, ond roedd wedi dysgu ymddiried yng ngreddfau Ellie. Sylwodd ar fanylion bach yr oedd eraill yn eu colli, gan eu helpu i ddatrys problemau cymhleth.

"Rydych chi'n dal i feddwl am y pridd, onid ydych chi? Nid ydych chi'n argyhoeddedig?" Daeth y cwestiwn syml hwn o'u harferion o gydweithio.

Archwiliodd Ellie luniau o'r ardal o amgylch cartref Ceridwen a nodio. Cyffyrddodd â map, a'i bysedd yn gorffwys ar gylchoedd coch. "Mae'r ardal hon yn anarferol," nododd. "Mae'r ddaear yma yn unigryw, gyda llawer o ddyddodion hematit. Dywedodd mam y fenyw nad oedd hi'n gwybod am hyn. Mae'r lliw, y gwead, a sut mae'n glynu at arwynebau yn cyfateb yn union."

Oedodd y ddau, gan feddwl beth wnaethon nhw ddarganfod. Teimlai'r orsaf yn dawel ac yn llonydd, fel pe bai'r aer yn dal ei anadl.

Yna edrychodd Ellie ar yr esgidiau. Gosododd ei bysedd yn ofalus dros amlinell y gwadn, gan wneud yn siŵr nad oedd yn gadael marciau ar y sampl. Roedd ei meddwl yn ffurfio cysylltiadau nad oedd hi wedi'u siarad eto. Roedd yr eitemau yn fwy na thystiolaeth yn unig; roedden nhw fel map yn pwyntio at y gwir.

“Mae angen cadarnhad,” ailadroddodd hi, ei llais yn feddalach ond yn dal yn gadarn. “Mae angen i ni wneud dadansoddiad labordy a chymharu'r pridd.” Syllodd i'r pellter ar y bryniau ger bwthyn Ceridwen, ar goll mewn meddwl.

Gosododd Ewan ei fwg yn ysgafn ar y bwrdd coffi, gan wneud clink meddal. "Os yw'n cyd-fynd," meddai, ei lais braidd yn sigledig.

Gwylodd Ewan wrth i Ellie gadw ei bysedd ar y map a sibrwd, "Fe gawn ni wybod a yw'n wir. Dyma ein cyfle i geisio cyfiawnder yn ei herbyn."

Llanwodd hwmian prysur yr orsaf yr ystafell eto, gan wasgu i mewn ar gornel dawel Ellie.

Arhosodd ei meddwl i ganolbwyntio, ei meddyliau'n sydyn ac yn glir fel y golau o'r lamp ddesg a oedd yn disgleirio ar yr esgidiau. Roedd y pridd yn fwy na dim ond cliw; roedd yn gysylltiedig â sibrydion dadlennol. Roedd Ellie yn benderfynol o'u clywed, beth bynnag.

“Nid dim ond y lliw sy’n bwysig,” esboniodd Ellie, gan siarad yn dawel. "Mae hefyd yn y gwedd a sut mae'n glynu. Mae fel olion bysedd neu lofnod."

"Mae'n ei gosod hi yn y fan a'r lle," ychwanegodd Ellie, gan ganolbwyntio ar yr esgidiau. " Ger y bwthyn, yn agos i Ceridwen."

"Mae'n profi ei bod hi yno," meddai Ellie yn gadarn. "Roedd hi yno, yn gwisgo'r esgidiau hyn."

“Nid prawf yn unig yw hyn,” parhaodd Ellie, gan gyffwrdd ag amlinelliad yr esgidiau. "Mae'n gysylltiad. Dolen i'r lle, yr amser, a phopeth dan sylw."

"Mae angen i ni ddeall pam," sibrydodd Ellie, ei llygaid yn culhau. "Pam oedd hi yno? Beth oedd hi'n ei wneud?"

"Y pridd hwn," meddai Ellie gyda phenderfyniad tawel. "Mae'n rhan o'r pos. Bydd yn ein harwain at weddill yr atebion."

“Nid dim ond y lliw sy’n bwysig,” esboniodd Ellie, gan siarad yn dawel. "Mae hefyd yn y gwedd a sut mae'n glynu. Mae fel olion bysedd neu lofnod."

"Mae'n ei gosod hi yn y fan a'r lle," ychwanegodd Ellie, gan ganolbwyntio ar yr esgidiau. " Ger y bwthyn, yn agos i Ceridwen."

"Mae'n profi ei bod hi yno," meddai Ellie yn gadarn. "Roedd hi yno, yn gwisgo'r esgidiau hyn."

"Nid prawf yn unig yw hyn," parhaodd Ellie, gan gyffwrdd ag amlinelliad yr esgidiau. "Mae'n gysylltiad. Dolen i'r lle, yr amser, a phopeth dan sylw."

"Mae angen i ni ddeall pam," sibrydodd Ellie, ei llygaid yn culhau. "Pam oedd hi yno? Beth oedd hi'n ei wneud?"

"Y pridd hwn," meddai Ellie gyda phenderfyniad tawel. "Mae'n rhan o'r pos. Bydd yn ein harwain at weddill yr atebion."

Roedd cysgodion yn llenwi'r ystafell, gyda dim ond pelydryn bach o olau yn cyrraedd y corneli ac yn ymlusgo i fyny'r waliau. Anadlodd Ellie arogl ffres pren gwlyb wedi'i gymysgu â lludw hen, gan fwynhau'r teimlad a roddodd iddi. Fel yr oedd hi'n meddwl, roedd y ddaear anwastad yn gwichian o dan ei hesgidiau. Roedd ei llygaid yn crwydro dros y silffoedd llyfrau, eu pigau wedi'u cyffwrdd gan olau'r haul, tra bod y papur wal yn edrych yn hen a'r lle tân wedi'i dduo â huddygl. Yn ei meddwl, roedd hi'n gwneud synnwyr o flerwch yr ystafell, gan ei droi'n batrwm o'r hyn a ymddangosai ar hap a diofal.

Edrychodd Ellie yn astud ar y lle tân. Cafodd ei swyno nid yn unig gan yr huddygl ond hefyd gan fricsen sengl ger y gwaelod. Yr oedd ymylon y fricsen hon yn fwy treuliedig na'r lleill, ac yr oedd ynddo ychydig ogwydd yr oedd yn anhawdd sylwi arno oni bai eich bod yn edrych yn fanwl. Ac roedd Ellie bob amser yn edrych yn ofalus. Gyda'i dwylo menig yn dal yn gyson, estynnodd allan i deimlo'r wyneb. "Dyma fi," meddylodd hi. Roedd hi'n gwybod bod angen iddi ddeall rhywbeth pwysig: roedd gwead y fricsen wedi llyfnhau dros amser, yn wahanol i unrhyw beth arall yn yr ystafell. Dyna'r cyfan y gallai ganolbwyntio arno.

Sibrydodd hi, "Dyma fi," ond doedd hi ddim yn siarad â neb yn arbennig. Fe wnaeth ei ddweud yn uchel ei helpu i deimlo'n bresennol a threfnu ei meddyliau. Hi grafodd y fricsen â'i bys, a thorodd y sŵn trwy y distawrwydd trwm fel cyllell. Roedd yn sain pwerus.

Roedd llwch yn gorchuddio'r bwlch bach rhwng y brics a'i ymylon. Corddi stumog Ellie gyda chyffro a phosibilrwydd wrth iddi roi popeth at ei gilydd. Glynodd llwch at ei menig wrth iddi gyrraedd i mewn gyda'i bysedd. Pan agorodd y lle cudd, gosododd amlen fach, wedi treulio, yn ofalus o'i blaen. Nesaf, daeth o hyd i lun aneglur wedi'i rwygo. Bu bron i'r wynebau fynd ar goll i amser ond roeddent yn dal i fod yn wan eu golwg yn y golau gwan. Yn olaf, mae hi'n dadorchuddio cyllell.

Roedd y gyllell yn hen, wedi'i lapio mewn brethyn, a'i staenio â lliw tywyll. Wrth i Ellie ei ddadlapio'n araf, daliodd y llafn y golau gwan, a daliodd ei hanadl yn ei gwddf. Roedd yr arwyneb yn llyfn ar y cyfan, ond roedd staen rhwd gwan ar hyd yr ymyl. Doedd hi ddim yn

ofnus; roedd hi'n teimlo ei bod hi'n darganfod rhywbeth pwysig amdani hi ei hun, fel tynnu llinyn yn dynn.

Sibrydodd hi, "Ewan," ond arhosodd ei llais yn gyson wrth iddi ddal y gyllell i fyny iddo ei gweld.

Estynnodd ei gysgod ymhell i'r tywyllwch wrth iddo symud tuag atynt. Roedd y dyn i'w weld yn dawel ac yn canolbwyntio, yn gymysgedd o reddf a dewrder. Daliodd y llafn yn ei afael cyn edrych i mewn i'w llygaid.

“Mae angen i hyn gael ei brofi,” meddai mewn llais isel. Roedd pwysau'r gwrthrych yn nwylo Ellie yn dangos pa mor arwyddocaol ydoedd. "Ond yr hyn yr ydym yn ei gredu yw beth." Amneidiodd Ellie yn ofalus. Roedd ei llais yn gyson, ond roedd ei meddwl yn brysur yn meddwl am wahanol amseroedd a phosibiliadau, a beth i'w wneud nesaf. "Bydd yn ddigon," meddai yn hyderus. Daeth y foment i ben.

Wrth gerdded i mewn, roedd yr ystafell yn teimlo'n llawn straen, fel yr awyr yn drwm. Daliodd Ellie y gyllell yn ei bysedd yn ysgafn. Nid marc yn unig ydoedd; roedd yn aflonyddu. Roedd yn stori roedd hi eisiau ei deall yn llwyr.

"Mae hyn yn brics," meddai Ellie yn dawel, wrth iddi olrhain y compartment cudd. "Nid dim ond ar ddamwain y cafodd ei roi yma. Roedd wedi'i guddio'n bwrpasol. Roedd rhywun eisiau i hyn aros yn gyfrinach."

"A'r gyllell hon," parhaodd Ellie, gan edrych ar y llafn lliw. "Mae'n fwy nag arf yn unig. Mae'n ddolen i rywbeth tywyll a dirgel."

"Y llun, yr amlen," sibrydodd Ellie, gan gyffwrdd â'r hen bapur. "Mae'r rhain yn rhannau o bos. Pos rydyn ni'n dechrau ei ddeall o'r diwedd."

"Mae angen i ni ddarganfod pwy gudd y pethau hyn," meddai Ellie yn gadarn. "A pham wnaethon nhw hynny. Beth oedden nhw'n ceisio ei gadw'n gudd oddi wrthym ni?"

"Nid dim ond Lowri sy'n bwysig nawr," meddai Ellie, a'i llygaid o ddifrif. "Mae yna gyfrinachau cudd yn y bwthyn hwn ac yn y dref hon."

"Mae hyn yn gyllell," sibrydodd Ellie gyda dwyster. "Mae fel llais o'r gorffennol, yn ceisio dweud rhywbeth pwysig wrthon ni. Mae angen gwranddo."

"Nid prawf yn unig yw hyn," meddai Ellie, gan edrych yn uniongyrchol ar Ewan. "Mae'n stori, ac rydyn ni'n mynd i'w rhannu gyda phawb."

Dri diwrnod yn ddiweddarach, daethant o hyd i Ceridwen yn Stiwdio Bronwen eto. Roedd yr aer yn llawn arogl olew had llin wedi'i gymysgu ag awel y môr hallt. O dan arogl hallt cryf y pren, roedd yna awgrym o rywbeth sur. Ym mhoced ei chot, roedd hi'n cario amserlen fferi wedi'i

phlygu. Roedd hen gês lledr ar agor wrth ei hymyl, gyda dillad budr a dillad yn sarnu ohono. Roedd hi'n ymddangos ei bod hi wedi cynllunio gormod, ond doedd Ceridwen ddim yn ymddangos yn bryderus o gwbl. Wnaeth hi ddim codi ei llais na phledio. Yn lle hynny, safodd yn dawel gyda'i dwylo'n hongian wrth ei hochrau. Nid oedd ei llygaid tywyll yn datgelu unrhyw ofn nac euogrwydd; roedd hi'n edrych yn flinedig.

Talodd Ellie sylw manwl i bopeth. Gwelodd fod bysedd Ceridwen yn hofran ger handlen y cês ond byth yn gafael yn llwyr ynddo. Plygodd corff Ceridwen fymryn ymlaen, gan awgrymu ei bod wedi bod yn symud ond ei bod wedi stopio'n sydyn. Roedd fel ei bod hi'n seibio reit yng nghanol gweithred, neu fod ei meddyliau wedi'u torri i ffwrdd. Tra bod eraill yn gweld y stop sydyn hwn fel colli egni, sylwodd Ellie eiliad o dawelwch.

Yn yr ystafell holi, ni ddaeth y gwir allan yn esmwyth. Yn hytrach, daeth mewn pyliau sydyn, fel tonnau'n chwalu ar greigiau. Siaradodd Ceridwen â gofal a difrifoldeb, gan rannu atgofion hapus a chreithiau emosiynol dwfn o'u plentyndod.

Gyda llais gwastad a llygaid wedi eu gosod ar grac yn y wal, dywedodd Ceridwen, "Roedd hi bob amser yn fy ngweld yn well na hi. Fi oedd y ffefryn erioed. Roeddwn i'n gwybod ei bod hi'n iawn dilyn ei llwybr hi."

Yr oedd y crybwylliad am yr enw yn peri i Ceridwen oedi ; bu bron iddi edrych ar Ellie. Sylwodd Ellie ar y newid. Roedd yn slip nad oedd Ceridwen am ei ddangos. Cyfaddefodd

Ceridwen ei bod yn gwybod am ei hetifeddiaeth ond nad oedd am adael iddi fynd. Buom yn dadlau. Gwaethygodd pethau. Dywedodd hi bethau. Dywedais bethau."

Roedd y geiriau'n glir ond heb ddatgelu llawer, fel pe bai manylion bach yn ei gwanhau. Nid oedd angen manylion ychwanegol ar Ellie. Roedd hi'n deall yr hyn na siaradwyd.

Dechreuodd dwylo Ceridwen grynu, dim ond digon i'r golau symud ar ei migwrn. Roedd hi'n ymdrechu i aros yn gyson, gan afael yn dynn yn y bwrdd, a'i bysedd yn troi'n wyn.

"Ac yna?" gofynnodd Ellie.

Llyncodd Ceridwen yn galed a symud ei gân, gan geisio dod o hyd i'r geiriau cywir.

"Roedd y gyllell yno, fel yr oedd yn ymddangos ar ei phen ei hun," esboniodd. "Doedd e ddim i fod i ddigwydd."

Roedd teimlad od rhyngddynt, fel rhywbeth heb ei ddatrys o'r gorffennol. Roedd Ellie, a oedd yn deall emosiynau'n dda, yn synhwyro nad oedd y geiriau "ddim i fod" yn ffitio mewn gwirionedd. Sylwodd ar holltau ym mraich Ceridwen wrth i'w bysedd ysgwyd.

Daeth enw Lowri i fyny eto, ond roedd yn ymddangos yn wan, fel pe bai cryfder Ceridwen yn pylu.

Wnaeth Ellie ddim gwrthio am fwy o atebion. Roedd y gwir allan yn barod, fel peth aflonydd a gwyllt. Roedd Ceridwen yn cael trafferth ag ef.

"Roeddech chi'n gwybod am yr etifeddiaeth," meddai Ellie yn bwyllog, ei llais yn gyson.

"Roeddech chi'n gwybod ei fod yn mynd i Lowri."

"Ac roeddech chi'n ddig," parhaodd Ellie, gan gadw ei llygaid ar ddwylo crynu Ceridwen. "Yn flin ei bod hi'n cael yr hyn roeddech chi'n ei gredu oedd yn eiddo i chi."

"Y gyllell," sibrydodd Ellie, bron iddi hi ei hun. "Doedd hi ddim yn ddamwain, oedd e? Roedd yn ddewis."

"Fe ddywedoch chi bethau," anogodd Ellie, heb edrych i ffwrdd o Ceridwen. "Beth ddywedaist ti, Ceridwen?" "A Lowri," gofynnodd Ellie yn dyner, ond yn gadarn. "Beth ddywedodd hi wrthyh?"

"Doedd o ddim i fod i ddigwydd," ailadroddodd Ceridwen, ei llais yn clecian yn llawn emosiwn.

"Ond fe wnaeth. A nawr..."

"A nawr rydych chi yma," meddai Ellie, ei llais yn wastad ac yn uniongyrchol. msgstr "Yn wynebu canlyniadau eich gweithredoedd."

"Mae'r gwir bob amser yn dod allan," gorffennodd Ellie, gan ddal sylu ar Ceridwen. "Waeth pa mor galed ydych chi'n ceisio ei guddio."

Dim ond golwg anffurfiol oedd y canfyddiadau fforensig. Pan gafodd Ellie y pos, roedd eisoes wedi'i ddatrys. Cafodd Lowri ei hun ger bwthyn Ceridwen oherwydd bod haearn ocsid yn y pridd ar ei hesgidiau. Roedd y gyllell, er yn fwy diflas erbyn hyn, yn dal yn ddigon miniog i adael marc a gwaed Lowri arni. Roedd llun wedi'i rwygo'n amlwg yn dangos stori am etifeddiaeth a hen wylltineb a oedd wedi pylu. Nid yw'r stori hon yn ymwneud â chariad; mae'n ymwneud â'i hanes.

Roedd yr orsaf, a oedd unwaith yn brysur iawn, wedi tawelu. Ni chafodd ffonau eu hateb yn gyflym bellach. Roedd yr aer yn teimlo'n wahanol, gydag arogl coffi amrwd ac adroddiadau lliw inc. Ysgrifennodd Ellie yn ei llyfr nodiadau, yn dogfennu'r achos o'r awgrym cyntaf i'r stori olaf. Er gwaethaf yr anhrefn, dim ond sŵn gwan oedd y goleuadau llachar uwchben bellach nad oedd yn ei phoeni. Roedd yn ymddangos bod y byd wedi dychwelyd i normal. Neu felly yr oedd yn ymddangos.

Pan ddaeth Ewan i mewn i'r ystafell, roedd sŵn cyfarwydd ei gadair yn crafu'r llawr yn ei gyfarch. Gosododd goffi mwyn yn ei hymyl heb air, a chydabyddodd hi gyda nod. Rhanasant dawelwch cysurus, gan ddeall ei gilydd yn berffaith.

Yn y diwedd, dywedodd yn dawel, "Mae'r cyfan drosodd."

Cadwodd Ellie ei bysedd ar y dudalen yr oedd yn ei darllen. Trodd ei meddyliau i ffwrdd o'r foment bresennol i le llawn ansicrwydd ac amheuaeth. "Ond ni fydd hi'n dychwelyd," tawelodd hi ef.

Edrychodd Ewan i'w llygaid. Roeddent yn cyfathrebu'n agored, heb unrhyw esgus. Yr oedd pwysau eu colled yn drwm , ond cytunodd yn dawel i weithredu .

Y tu allan, parhaodd Aberystwyth â'i rhythm arferol. Roedd y strydoedd yn fywiog ond eto'n dawel, yn ddall i'r tristwch y tu ôl i ddrysau caeedig. Symudodd y môr tawel yn hamddenol ar hyd y traeth, gan sibrwd ei gân ei hun, heb ei chyffwrdd gan ddwylo dynol. Roedd Ellie bob amser yn teimlo bod straeon cudd yn murmuriaid y môr. Hyd yn oed wrth i'r byd symud ymlaen, roedd hi'n synhwyro tawelwch o dan wyneb eu bywydau.

Ni chafodd pob achos a gafodd ei ddatrys ei ddatrys mewn gwirionedd.

Roedd popeth i'w weld yn cyd-fynd yn rhy hawdd. Roedd yna gyllell a gwaed, ond roedd y rheswm dros y drosedd a manylion eraill yn rhy berffaith i fod yn drosedd angerdd. Roedd Lowri yno'n bersonol, ac roedd sylwadau'r tystion amdani yn ofalus ac yn betrusgar.

Edrychodd Ellie dros ei nodiadau eto, gan geisio dod o hyd i'r hyn yr oedd wedi'i golli. Roedd Lowri wedi bod yn cael trafferth gyda'i hiechyd meddwl ac emosiynol. Anwybyddodd pobl ei phryderon, gan eu galw'n baranoia neu'n lledrith. Ond ymladdodd am yr etifeddiaeth oherwydd

ei bod yn gwybod ei bod yn bwysig. Ni fyddai rhywun a oedd yn gwybod bod ganddynt rywbeth i'w golli yn rhoi'r gorau iddi.

Teimlai Ellie yn anesmwyth. Roedd rhywun eisiau i'r achos gael ei gau yn gyflym ac yn daclus.

Edrychodd ar y llun eto, nid meddwl am y gwrthdaro a ddangosodd, ond yn hytrach ei ddiffyg ystyr. Petai Ceridwen wedi etifeddu'r eiddo yn gyntaf, a fyddai pethau wedi'u setlo? Hyd yn oed gyda'r frwydr dros yr etifeddiaeth, a ddewisodd Lowri dawelu Ceridwen oherwydd ei bod yn haws, nid oherwydd ei bod yn flin?

Daliodd Ellie y papur yn dynn. Nid oedd hyn drosodd eto.

Daliodd enw ei sylw, prin yn weladwy. Ond sylwodd Ellie iddo dorri yn y patrwm arferol. Roedd Ceridwen wedi datgelu rhywbeth roedd hi am ei gadw'n gudd ar ddamwain. Gwyddai Ceridwen am ei hetifeddiaeth a gwrthododd ei rhoi i fyny. Cawsant ddadl wresog, gyda geiriau miniog, niweidiol. Nid oedd angen manylion ychwanegol ar Ellie; gallai synhwyro'r darnau coll, y gwirioneddau heb eu siarad.

Dechreuodd dwylo Ceridwen ysgwyd, cryndodau bach a newidiodd sut y tarodd y golau ei migwrn. Roedd hi'n ymdrechu'n galed i aros yn gyson, gan afael yn y bwrdd mor dynn roedd blaenau ei bysedd yn troi'n wyn.

Gwyddai Ellie fod mwy i'w ddarganfod. Yr oedd haenau yn yr achos hwn, a chladdwyd y gwirionedd yn ddyfnach nag yr ymddangosai. Tra ar yr wyneb roedd popeth i'w weld wedi'i ddatrys, roedd y tensiwn sylfaenol a'r gwirioneddau di-lais yn awgrymu stori fwy. Roedd Ellie yn benderfynol o gloddio'n ddyfnach, i ddeall y cymhellion a'r cysylltiadau go iawn a oedd wedi'u cuddio o dan yr wyneb. Roedd stori yma yr oedd angen ei hadrodd, ac roedd hi'n barod i ddod o hyd iddi.

"Ac yna?" gofynnodd Ellie yn bwyllog. Cymerodd Ceridwen anadl ddwfn, ei gên yn llawn tyndra. "Roedd y gyllell yno, fel yr oedd yn ymddangos ar ei phen ei hun, heb i neb ei rhoi yno," meddai. "Doedd e ddim i fod i ddigwydd." Yr oedd y gorffennol yn drwm rhyngddynt.

Sylweddolodd Ellie, oedd yn dda am sylwi sut mae teimladau yn cymysgu gyda geiriau, fod gwahaniaeth rhwng geiriau Ceridwen a'r gwir. Ysgydwodd dwylo Ceridwen, a soniodd am enw Lowri eto, yn swnio'n drist ac wedi torri. Ni ofynnodd Ellie ragor o gwestiynau. Roedd y gwir eisoes yn glir, fel môr ystormus. Roedd Ceridwen yn teimlo wedi ei llethu ganddo.

Daliodd Ellie y papur yn dynn. Roedd hi'n gwybod nad oedd yr achos hwn drosodd eto. Roedd enw yn sefyll allan iddi, yn datgelu rhywbeth roedd Ceridwen eisiau ei gadw'n gyfrinach.

Gwyddai Ceridwen am yr etifeddiaeth ac nid oedd am ei cholli. Roedden nhw wedi dadlau, ac aeth pethau allan o reolaeth. Roeddent yn cyfnewid geiriau niweidiol, pob un yn torri'n ddyfnach na'r olaf. Roedd Ellie yn deall y gwirioneddau cudd heb fod angen mwy o fanylion. Ysgydwodd dwylo Ceridwen wrth iddi ddal y bwrdd, gan geisio peidio â chynhyrfu, ond roedd yn amlwg ei bod yn cael trafferth. "Ac yna?" Gofynnodd Ellie yn dyner, gan geisio ei helpu i beidio â chynhyrfu.

Cymerodd Ceridwen anadl ddofn, sigledig. "Roedd y gyllell yno, fel y daeth allan o unman," meddai. "Doeddwn i ddim yn ei olygu iddo ddigwydd." Roedd y gofid yn glir yn ei llais. Roedd y gorffennol yn cynhyrfu Ceridwen, a nawr roedd y gwir yn dod allan o'r diwedd. Ysgydwodd bysedd Ceridwen fwy, a soniodd am enw Lowri eto, y tro hwn gyda phoen gweladwy. Nid oedd Ellie yn pwyso arni am fwy; roedd ganddi eisoes yr ateb yr oedd ei angen arni. Roedd y gwir yn glir erbyn hyn, ac roedd Ceridwen yn ymlafnio ag ef, yn teimlo wedi'i llethu ac ar goll.

"Mae'n rhy daclus," meddai Ellie yn dawel, gan astudio'r ffotograff. "Rhy syml. Mae rhywbeth ar goll."

"Mae gennym ni'r cymhelliad a'r dystiolaeth," ychwanegodd, gan redeg ei bysedd ar hyd ymylon rhwygo'r llun. "Ond dydyn nhw ddim yn cyd-fynd yn berffaith."

"Roedd hi'n ymladd am yr etifeddiaeth," eglurodd Ellie wrth Ewan, gan ddal ei olwg. "Roedd hi'n deall ei werth. Fyddai hi ddim jyst yn cerdded i ffwrdd oddi wrtho."

"Roedd rhywun eisiau i hyn gael ei ddatrys yn gyflym," dywedodd Ellie gyda phenderfyniad.

"Roedden nhw eisiau iddo edrych fel achos cyffredin o gystadleuaeth rhwng brodyr a chwiorydd."

"Ond nid yw'n," grwgnach Ellie, ei llygaid culhau gydag amheuaeth. "Mae'n bell o fod yn syml. Mae llawer mwy o dan yr wyneb."

"Roedd Ceridwen yn cuddio rhywbeth," meddai Ellie yn dawel. "Ac rwy'n benderfynol o ddatgelu beth ydyw."

Roedd y cliwiau fforensig fel pos a roddodd Ellie at ei gilydd. Nid oedd y rhain yn swyddogol, ond roeddent yn adrodd stori glir. Roedd Lowri wedi bod ger bwthyn Ceridwen, wedi'i dangos gan y pridd rhydlyd ar ei hesgidiau. Roedd y gyllell yn hen a diflas, ond eto roedd gwaed Lowri arni o hyd. Datgelodd llun wedi'i rwygo faterion ynghylch etifeddiaeth a dicter parhaus. Nid am gariad oedd y stori hon, ond ei hanes.

Roedd gorsaf yr heddlu, a oedd unwaith yn brysur, bellach yn llawer tawelach. Doedd y ffonau ddim yn canu cymaint bellach. Roedd yr aer yn arogl'n wahanol, yn gymysgedd o goffi cryf ac inc o adroddiadau. Ysgrifennodd Ellie bopeth am yr achos yn ofalus yn ei llyfr nodiadau, o'r cliw cyntaf i'r manylion olaf. Er gwaethaf yr awyrgylch prysur, roedd y goleuadau llachar uwchben yn ymdoddi i'r cefndir, gan fwmian yn dawel.

Pan ddaeth Ewan i mewn i'r ystafell, roedd sŵn cyfarwydd ei gadair yn crafu'r llawr yn atseinio. Gosododd goffi ysgafn yn dawel wrth ymyl ei braich, a chydabyddodd hi gydag amnaid bach. Eisteddent yn dawel, ond yr oedd yn un cysurus. Ar ôl eiliad, dywedodd Ewan yn dawel, "Mae'r cyfan drosodd."

Cadwodd Ellie ei bysedd ar y llyfr ac edrych y tu hwnt i'r hyn oedd yn digwydd nawr, gan feddwl am le lle roedd ganddi gwestiynau o hyd. "Ond ni ddaw hi yn ôl," meddai gyda sicrwydd. Cyfarfu Ewan â'i llygaid, a rhanasant ddealltwriaeth heb angen siarad, gan gario pwysau eu colledion ac addewid mud i erlid cyfiawnder.

Y tu allan, parhaodd Aberystwyth â'i bywyd beunyddiol. Roedd y strydoedd yn brysur ond eto'n ymddangos yn wag, gan anwybyddu'r digwyddiadau trist oedd yn digwydd y tu ôl i ddrysau caeedig. Arhosodd y môr yn dawel, gan sibrd ei gân ei hun, heb ei effeithio gan bobl. Roedd Ellie yn aml yn meddwl bod straeon cudd yn y synau tyner hyn, yn rhannol ar goll wrth i'r byd symud ymlaen. Roedd hi'n teimlo llonyddwch o dan y stori roedden nhw'n ei hystyried yn orffenedig. Nid oedd pob achos a oedd yn ymddangos wedi'i ddatrys yn wirioneddol gyflawn.

Roedd popeth i'w weld yn cyd-fynd yn rhy berffaith. Hyd yn oed gyda'r gyllell a'r gwaed, roedd y rhesymau a manylion eraill yn rhy daclus, heb yr anhrefn o drosedd a gyflawnwyd mewn eiliad o angerdd. Roedd Lowri wedi bod yno ei hun. Disgrifiodd tystion hi gyda phetruster bach, gan awgrymu rhywbeth mwy o dan yr wyneb.

Aeth Ellie trwy ei nodiadau gyda gofal, gan geisio sylwi ar unrhyw beth y gallai fod wedi'i anwybyddu. Roedd Lowri wedi bod yn delio â brwydrau meddyliol ac emosiynol, ond roedd pobl yn diystyru ei phryderon, gan eu galw'n baranoiaidd neu'n lledrithiol. Er gwaethaf hyn, ymladdodd yn galed am ei hetifeddiaeth oherwydd ei bod yn deall ei phwysigrwydd. Nid yw'r ffaith bod rhywun yn profi colled yn golygu eu bod yn cwmpo'n ddarnau.

Roedd stumog Ellie yn teimlo'n anesmwyth. Roedd yn ymddangos bod rhywun eisiau cau'r achos yn gyflym ac yn daclus.

Edrychodd ar y llun eto, y tro hwn yn ceisio peidio â chanolbwyntio ar yr emosiynau a gynhyrfodd, ond ar ei ddiffyg ystyr ymddangosiadol. Pe bai Ceridwen wedi etifeddu'r eiddo yn wreiddiol, a fyddai'r canlyniad wedi bod yr un fath? Ai cyfleustra yn hytrach na dicter oedd y frwydr dros etifeddiaeth a thawelu Lowri?

Daliodd Ellie y papur yn dynn yn ei llaw. Nid oedd hyn drosodd. Ddim eto.

"Mae'n rhy berffaith," sibrydodd Ellie wrthi ei hun, prin y gellir clywed ei llais. "Rhy daclus. Fel rhywun sgubo popeth o dan y ryg."

"Y pridd, y gyllell, y llun," meddai, ei bysedd yn ysgafn cyffwrdd y dystiolaeth. "Mae'n ymddangos ei fod i gyd yn cyd-fynd, ond nid yw rhywbeth yn teimlo'n iawn."

"Nid rhyw fenyw ansefydlog yn unig oedd Lowri," parhaodd Ellie, a'i llygaid yn sefydlog ar y llun. "Roedd hi'n sefyll dros rywbeth. Roedd hi'n gwybod yn union beth oedd hi eisiau."

"A gwnaeth rhywun yn siŵr ei bod yn cael ei gwadu," dywedodd Ellie yn gadarn. "Roedd rhywun eisiau i hyn edrych fel ymladd syml rhwng brodyr a chwiorydd."

"Ond nid yw'n syml," sibrydodd Ellie, gan gwrdd â sylu Ewan. "Nid yw byth mor syml â hynny. Mae rhywbeth mwy yn digwydd. Rhywbeth cudd."

"Mae Ceridwen yn cadw rhywbeth oddi wrthym," meddai Ellie gyda naws ddifrifol a phenderfynol. "Ac rydw i'n mynd i ddarganfod beth ydyw. Mae angen i mi. Rhaid i mi."

"Nid dim ond Lowri yw hyn bellach," meddai Ellie, ei llais yn llawn penderfyniad tawel. "Mae'n ymwneud â datgelu'r gwir. Y gwir go iawn."

Pennod 7 : Cyfrinachau Constitution Hill

yr harbwr yn Aberystwyth yn dawel ac wedi ei orchuddio mewn tywyllwch. Mae golau nwy sy'n fflachio yn taflu cysgodion symudol ar hen waliau'r iard gychod. Trodd Ellie ychydig, gan deimlo awel oer a llaith y môr yn treiddio trwy ei chot law, gan wneud i'r ffabrig garw lynu wrth ei chroen. Roedd yr iard gychod yn dangos arwyddion o draul ac esgeulustod: roedd cadwyni rhydlyd wedi'u dolennu o amgylch pyst treuliedig, ac roedd rhwydi pysgota anghofiedig yn gorwedd mewn pentyrrau. Roedd arogl cryf pysgod yn pydru yn gymysg ag arogl miniog disel yn llenwi'r aer. Roedd y llanw yn disgyn yn ysgafn yn erbyn y trawstiau pren, gan adlewyrchu'r awyrgylch llawn tyndra.

Safai Dafydd Jones wrth ben pentwr o botiau cranc, ei freichiau wedi eu croesi'n dynn. Yr oedd ei wyneb yn anhawdd ei ddarllen yn y goleuni isel, a phlethai ei ddwyllaw trymion yn achlysurol, fel pe yn ceisio rheoli y tyndra oedd rhyngddo ag Ellie. Roedd y llewyrch gwan o'r goleuadau nwy yn adlewyrchu oddi ar ei oriawr a oedd wedi gwisgo'n dda, a'i hwyneb cracio yn awgrymu'r cyfrinachau yr oedd ynddo.

Roedd Ellie yn cael amser caled yn smalio mai hi oedd 'Megan.' Roedd ofn yn ymgripio i mewn, gan ei gwneud hi'n anodd iddi ganolbwyntio. Anadlodd yr awyr hallt a cheisio canolbwyntio. Roedd y sôn am gwch Lowri yn amlwg yn poeni Dafydd; Sylwodd Ellie sut roedd ei ên yn tynhau a sut roedd yn edrych ar y treilliwr gerllaw.

Yn sydyn, torrodd sŵn traed ar y tir gwlyb y tawelwch. Trodd Ellie o gwmpas a gwranddo'n astud. Gwelodd hi rywun yn dod allan o'r cysgodion yn yr iard. Syrthiodd golau ar gwfl wlân, ac oeddidd y person, gan ymddangos yn ansicr. Symudodd Ewan yn nes at Ellie, gan gyffwrdd â'r holster cudd o dan ei got.

Tynnodd Ellie ei chwfl a gweld mai Mrs. Roedd hi'n edrych yn bryderus. Roedd ei phresenoldeb yn annisgwyl ac yn amharu ar y rolau roedd Ellie ac Ewan yn eu chwarae. Roedd Mrs. Roedd hyn yn atgof o'i bywyd arferol, ymhell o'r cyfarfod cyfrinachol hwn.

Roedd Ellie wedi drysu braidd ac yn gogwyddo ei phen. “Roedd pethau’n symud yn gyflym iddi pan gafodd y cliw annisgwyl hwn yn sydyn.” Yna, siaradodd Mrs. Thomas mewn llais tawel.

"Swyddogion, dwi'n gwybod na ddylwn i fod yma," meddai, ei llais yn crynu fel storm yn dod.

"Ond mae angen i mi ddweud rhywbeth pwysig wrthych."

Edrychodd Ellie ar Ewan, a rhoddodd amnaid bach. "Os gwelwch yn dda, ewch ymlaen," meddai Ellie, gan gadw ei llais yn dawel ac yn gyson.

Thomas yn parhau, yn nerfus gan chwarae gyda'i chôt. "Roedd yna ddyn," meddai hi. "Roedd yn dal, gyda gwallt tywyll, ac roedd bob amser yn gwisgo siaced ledr. Doedd o ddim o'r tu yma; roedd ei acen yn wahanol, ac roedd yn ymddangos yn rhy llyfn a chlyfar."

Nid oedd y disgrifiad yn glir iawn, ond roedd Ellie yn gwybod ei fod yn bwysig. "Ble welsoch chi'r dyn yma?" gofynnodd hi.

"Mrs. Thomas, cymerwch eich amser," ebe Ellie yn dyner ond yn gadarn. "Mae pob manylyn yn bwysig. Ble welsoch chi ef?"

Edrychodd Ellie o gwmpas yn ofalus a gofyn, "Pryd yn union y digwyddodd hyn? Mae amseru'n bwysig iawn."

Parhaodd yn dawel, "A oedd yn rhannu unrhyw beth gyda chi? Gallai hyd yn oed y manylion lleiaf helpu."

Ellie adgoffa Mrs. Thomas, " Soniasoch ei fod yn ymddangos yn 'rhy lyfn, rhy finiog.' Allwch chi egluro hynny yn fwy?

Canolbwyntiodd Ellie ar yr acen, "Sut oedd e'n swnio? Allwch chi ddweud a oedd yn dod o le arbennig neu'n meddu ar naws arbennig?"

"Dywedasoch ei fod 'bob amser' yn gwisgo siaced ledr," ailadroddodd Ellie. "Pa mor aml wnaethoch chi ei weld mewn gwirionedd? Ai bob dydd neu dim ond unwaith yr wythnos?"

Yna gofynnodd Ellie yn uniongyrchol, "Ydych chi'n meddwl y gallai'r dyn hwn fod yn gysylltiedig â diflaniad Lowri?"

harbwr Aberystwyth wedi ei lapio yn llonyddwch tawel y nos. Fflachiodd y goleuadau stryd, gan greu darnau anwastad o olau a oedd yn symud ar draws yr iard gychod wlyb fel cysgodion aflonydd. Roedd yr aer yn oer a hallt, yn brathu ar groen Ellie, hyd yn oed trwy'r gôt law a fenthycwyd ganddi. Roedd y ffabrig garw yn crafu ei gwddf, gan ei gwneud hi'n ymwybodol iawn o bob teimlad a phob awel. Roedd yn llethol, ond canolbwyntiodd ar yr anghysur bach, parhaus i aros yn gysylltiedig â'r foment.

Safai Dafydd Jones wrth ymyl pentwr o botiau cranc, yn ceisio ymddangos yn llai a mynd heb i neb sylwi. Roedd ei wyneb yn dangos y traul o flynyddoedd lawer ar y môr, gan ei gwneud yn

anodd i ddarllen ei fynegiant yn y golau gwan. Roedd ei freichiau cryfion wedi'u croesi'n dynn, a'i fysedd yn symud ychydig, fel pe bai'n ceisio cadw rhywbeth y tu mewn.

Roedd Ellie yn gwneud ei gorau i gadw ffocws a chwarae rhan 'Megan', rôl yr oedd hi wedi'i pharatoi'n ofalus ar gyfer y foment hon. Fodd bynnag, y tu mewn, roedd hi'n teimlo tyndra yn ei brest na allai ei guddio. Roedd ofn wedi dod i mewn i'w meddwl, gan dynnu ei sylw. Allai hi ddim stopio meddwl am gwch Lowri. Glynodd y meddwl gyda hi, fel cysgod na fyddai'n gadael. Roedd hi'n gallu ei weld nawr, fel rhywbeth wedi'i dorri a'i adael yn rhy fuan. Gwyddai Dafydd rhywbeth am y peth, a oedd yn amlwg o'r ffordd yr oedd ei ên yn tynhau a sut yr oedd yn edrych yn fyr ar y treilliwr ychydig droedfeddi i ffwrdd.

Newidiodd yr aer ychydig, gan ddwysáu ei synhwyrau. Chwalwyd tawelwch yr iard gychod gan sŵn traed ar y tir llaith. Roeddent yn feddal ond yn glir, sain esgidiau'n pwyso i'r ddaear. Trodd Ellie, gan wrando'n astud am synau eraill i ddarganfod pwy oedd yn dod. Daeth ffigwr allan o'r tywyllwch, y golau yn dal ymyl cwfl gwlân. Oedodd y person am eiliad, yn ansicr, cyn cymryd ychydig o gamau petrusgar ymlaen, fel pe bai wedi'i ddal mewn eiliad o benderfyniad.

Roedd yr iard gychod yn ddarlun o oedran a thraul. Roedd cadwyni rhydlyd, yn hongian o byst pren, yn dangos arwyddion amser gyda'u harwynebau wedi cyrydu. Roedd rhwydi, wedi'u clymu ac wedi'u hanghofio, yn gorwedd mewn pentyrrau diofal, a'u llinynnau'n rhwbio ar yr ymylon. Roedd arogl cryf, annymunol pysgod yn pydru yn aros yn yr awyr, gan gymysgu ag aroglau trwm disel. Roedd y llanw'n disgyn yn ysgafn yn erbyn y pentyrrau, gyda phob chwin yn atgof meddal o'r tensiwn gwaelodol a oedd yn curo drwy'r ardal.

Safai Dafydd Jones wrth ymyl pentwr o botiau cranc, yn ceisio ymddangos yn llai a mynd heb i neb sylwi. Roedd ei wyneb yn dangos y traul o flynyddoedd lawer ar y môr, gan ei gwneud yn anodd i ddarllen ei fynegiant yn y golau gwan. Roedd ei freichiau cryfion wedi'u croesi'n dynn, a'i fysedd yn symud ychydig, fel pe bai'n ceisio cadw rhywbeth y tu mewn.

Roedd Ellie yn gwneud ei gorau i gadw ffocws a chwarae rhan 'Megan', rôl yr oedd hi wedi'i pharatoi'n ofalus ar gyfer y foment hon. Fodd bynnag, y tu mewn, roedd hi'n teimlo tyndra yn ei brest na allai ei guddio. Roedd ofn wedi dod i mewn i'w meddwl, gan dynnu ei sylw. Allai hi ddim stopio meddwl am gwch Lowri. Glynodd y meddwl gyda hi, fel cysgod na fyddai'n gadael. Roedd hi'n gallu ei weld nawr, fel rhywbeth wedi'i dorri a'i adael yn rhy fuan. Gwyddai Dafydd rhywbeth am y peth, a oedd yn amlwg o'r ffordd yr oedd ei ên yn tynhau a sut yr oedd yn edrych yn fyr ar y treilliwr ychydig droedfeddi i ffwrdd.

Newidiodd yr aer ychydig, gan ddwysáu ei synhwyrâu. Chwalwyd tawelwch yr iard gychod gan sŵn traed ar y tir llaith. Roeddent yn feddal ond yn glir, sain esgidiau'n pwysu i'r ddaear. Trodd Ellie, gan wrando'n astud am synau eraill i ddarganfod pwy oedd yn dod. Daeth ffigwr allan o'r tywyllwch, y golau yn dal ymyl cwfl gwlân. Oedodd y person am eiliad, yn ansicr, cyn cymryd ychydig o gamau petrusgar ymlaen, fel pe bai wedi'i ddal mewn eiliad o benderfyniad.

"Ewch ymlaen," meddai Ellie mewn llais tawel, er bod dwyster gwaelodol yn dangos ei bod yn canolbwyntio'n wirioneddol ar Mrs. Thomas nawr.

Aflonyddodd y pobydd, gan droelli ymyl ei chôt yn nerfus. "Dyn," meddai, ei geiriau yn dod allan yn gyflym ac yn nerfus. "Roedd yn dal, gyda gwallt tywyll, a bob amser yn gwisgo siaced ledr. Doedd o ddim o gwmpas fan hyn... roedd ei acen yn wahanol, nid oedd yn ffitio. Ac roedd y ffordd yr oedd yn actio yn rhy llyfn, yn rhy finig. Nid oedd fel ni."

Teimlodd Ellie ysgytwad o'r disgrifiad. Roedd yn annelwig ac yn rhwystredig, ond roedd hi'n gwybod i beidio â'i anwybyddu. Yn ei byd, roedd pob manylyn yn bwysig. Roedd y manylion a rannodd Mrs. Thomas am y dyn yn rhy amlwg. Nid oedd yn rhywbeth y byddech fel arfer yn ei ddewis oni bai ei fod yn sefyll allan mewn gwirionedd.

Ellie pwysu i mewn ychydig, ei ffocws miniogi. "Ble welsoch chi ef?" gofynnodd, gan gadw ei llais yn gyson er gwaethaf teimlo pwysau yn ei brest, wrth i'w meddwl weithio i roi'r cliwiau at ei gilydd. Nid oedd y manylion yn eglur, ond gwnaeth petrusder Mrs. Thomas i Ellie deimlo pwysau'r foment.

Edrychodd Mrs. Thomas i ffwrdd yn fyr, yna cwrddodd â llygaid Ellie eto. "Roedd yn ymyl y becws," sibrydodd hi. "Yn hwyr yn y nos. Wyddwn i ddim pwy oedd o, ond roedd o yno... aros, gwylio'r cychod. Roeddwn i'n meddwl ei fod yn pasio drwodd. Ond nawr, rwy'n meddwl ei fod yn fwy na hynny. Rwy'n meddwl ei fod yn gwybod rhywbeth."

Roedd calon Ellie yn curo wrth iddi wrando ar y geiriau. Nid oedd ei hwyneb yn ei ddangos, ond y tu mewn roedd hi'n teimlo bod rhywbeth o'i le yn bendant. Roedd presenoldeb y dyn, ei amseru, a sut roedd yn ymddangos yn anghydnaws â'r gymuned i gyd yn ymddangos yn bwysig iawn, fel stori fawr newydd ddechrau datblygu.

Cymerodd anadl ddwfn, gan deimlo pwysau trwm y wybodaeth newydd. Newidiodd popeth roedd hi'n meddwl ei bod hi'n ei wybod, gan wneud y sefyllfa ychydig yn gliriach, er bod darnau coll o hyd.

"Diolch," meddai Ellie, ei llais yn awr yn feddalach ond yn dal yn gyson. "Gallai hyn fod yn wirioneddol bwysig."

Amneidiodd Mrs. Roedd hi fel pe bai'n ymlacio ychydig, fel pe bai rhannu ei chyfrinach wedi codi baich oddi ar ei hysgwyddau, hyd yn oed os mai dim ond am gyfnod byr. Trodd hi wedyn a diflannodd i'r cysgodion, gan adael Ellie ac Ewan i ystyried eu symudiadau nesaf.

Safodd Ellie yn llonydd am sbel, ei meddwl yn rasio i wneud synnwyr o'r cyfan. Roedd popeth o'i chwmpas yn ymddangos yn uwch, fel roedd y byd ei hun yn cymryd sylw. Roedd y môr, mor aflonydd ag erioed, fel pe bai'n adleisio ei meddyliau. Eto i gyd, roedd rhywbeth newydd yn yr eiliadau tawel. Roedd darnau'r pos yn dechrau cyd-fynd.

Roedd Ellie yn syllu ar y treilliwr a dywedodd, "Roedd yn gwylio'r cychod hynny. Nid dim ond unrhyw rai, ond y rhai penodol hyn."

Parhaodd mewn llais tawel, "Roedd ei acen i ffwrdd. Nid oedd yn wahanol yn unig; roedd yn anghywir."

Ailadroddodd Ellie gyda llygaid cul, "Rhy llyfn a rhy finiog. Nid dim ond disgrifiad yw hynny; mae'n rhybudd."

Gyda phenderfyniad, dywedodd Ellie, " Yr oedd yn gwybod rhywbeth. Mae Mrs. Thomas yn argyhoeddedig, a minnau felly."

Wrth edrych ar Ewan, mynnodd Ellie, "Rhaid i ni ddod o hyd i'r dyn hwn. Mae angen i ni wneud hynny ar unwaith."

Mewn sibrawd prin y gellir ei glywed, ychwanegodd Ellie, "Mae e'n gysylltiedig â Lowri. Gallaf ei synhwyro."

Ar ôl yr anhrefn yn yr iard gychod, roedd strydoedd Aberystwyth yn teimlo'n wahanol iawn. Roedd yr aer yn oer a miniog, yn brathu ar groen Ellie. Gallai deimlo'r oerfel ym mhob nerf, gan ei hatgoffa eu bod ymhell o fod yn ddiogel. Roedd synau arferol gwylanod yr harbwr yn galw, pren a metel yn gwichian, a llapio dŵr bellach ar goll. Yn lle hynny, roedd sŵn tawel y ddinas yn llenwi'r awyr, wrth i bobl fynd o gwmpas eu bywydau, yn anymwybodol o'r helynt yn llechu yng nghorneli tywyll y dref.

Wrth iddynt symud trwy lôn gul, roedd yr adeiladau carreg yn edrych yn hen ac wedi treulio, yn pwyso gyda'i gilydd fel ffrindiau yn ceisio cadw'n gynnes yn y gwynt. Roedd yr aer yn drwm gyda lleithder a halen y môr, yn glynu wrth Ellie. Gallai arogl'r tir gwlyb o dan ei hesgidiau, a

lithrodd ar y cerrig coblog slic, anwastad. Roedd pob cam yn gwneud sŵn crafu uchel ar y palmant cracio, gan dorri'r distawrwydd. Roedd yn teimlo fel bod y cysgodion yn gwylio, gan nodi pob sŵn roedd hi'n ei wneud.

Nesaf at Ellie, symudodd Mrs. Yn y golau lân fach, roedd ei heiddilwch yn fwy amlwg. Yr oedd ei hanadliadau yn gyflym ac yn fas, ac eto yr oedd ei chamrau yn dawel. Nid y nerth na'r gras arferol ydoedd ond rhywbeth tawelach a mwy cynnil. Roedd math newydd o benderfyniad wedi ymddangos ynddi. Sylwodd Ellie fel yr oedd Mrs. Thomas yn dod o hyd i gryfder o rywle dwfn y tu mewn, rhywbeth na fu yno ynghynt. Roedd gwraig y becws, a oedd fel arfer yn glynu at ei threfn ddyddiol, wedi cymryd rôl newydd. Nid oedd ei thawelwch bellach yn ei chadw'n ddiogel.

Rhedodd Ellie trwy'r cynllun yn ei meddwl. Roedd hi'n hoffi cael cynllun oherwydd ei fod wedi ei helpu i gadw ffocws a digynnwrf. Ond heno, roedd popeth yn teimlo'n wahanol. Roedd y dref i'w gweld yn cau i mewn ac yn newid o'i chwmpas. Roedd y byd roedd hi'n ei adnabod yn drefnus ac yn rhagweladwy bellach yn teimlo fel sborion o ddarnau na allai ffitio gyda'i gilydd. Roedd pob cornel y maent yn troi yn teimlo'n rhyfedd, ac roedd pob cysgod yn ymddangos fel y gallai guddio bygythiad.

“Fe gawn ni chi i le diogel,” meddai Ellie mewn llais tawel, gan geisio cadw ei meddwl yn sefydlog. Edrychodd ymlaen ar y ffordd oedd yn lledu ac yn disgyn yn raddol i fyny i'r brifysgol. Roedd y genhadaeth yn teimlo fel pwysau trwm ar ei brest, gyda brys yn suo y tu mewn iddi.

Y tu ôl iddynt, roedd ôl troed yn adleisio'n uwch ar y cerrig crynion, gan symud yn bwrpasol. Canolbwyntiodd Ellie ar y sain, gan farnu'r pellter a'r cyflymder. Nid oedd y dyn oedd yn eu hymlid yn bell, a gwyddai mai Dafydd Jones ydoedd. Roedd ei ddieter yn teimlo fel storm ar fin torri, mor agos y gallai bron ei synhwyro. Roedd hi'n gyfarwydd â'r math hwn o ddieter yn boeth ac yn dallu, gan wneud i rywun golli rheolaeth.

"Rydych chi wedi gwneud gelyn peryglus, Mrs. Thomas," meddai Ellie yn dawel, ei llais yn dawel i gynnal eu heddwch bregus. "Ond dyna oedd y penderfyniad cywir. Nawr mae gennym ni well cyfle i orffen yr hyn na allai Lowri."

Edrychodd Mrs. Thomas arni gyda llygaid eang, gan anadlu'n gyflymach. Bu tawelwch byr wrth i'r geiriau suddo i mewn. Yna, pan oedd Mrs. Thomas yn siarad eto, roedd ei llais yn dal i ysgwyd ond yn cario cryfder newydd.

"Rydw i wedi gorffen bod ofn," meddai, gyda phenderfyniad tawel. "Lowri... doedd hi byth yn haeddu hynny."

Llyncodd Ellie, gan gadw ei llygaid ar Mrs. Yr oedd dewisiad Mrs. Thomas yn anferth. Penderfynodd roi'r gorau i guddio mewn distawrwydd a thorri'n rhydd o'r cyfrinachau a oedd wedi ei dal yn ôl. Ni allai Ellie ddychmygu pa mor anodd oedd hi iddi. Ond yn awr, yr oedd tân newydd yn Mrs. Thomas, penderfyniad na welodd Ellie o'r blaen. Roedd yn atgoffa Ellie o rywbeth yr oedd hi wedi ei anghofio amdani ei hun yr oedd yn werth sefyll dros y gwirionedd, hyd yn oed pan oedd yn boenus.

Yn y pellter, symudodd ffigwr Ewan trwy'r golau gwan, gan ymddangos fel cysgod. Edrychodd yn ôl, ei wyneb yn anodd ei ddarllen. Roedd olion traed yn atseinio'n agosach nawr, gan wneud y sefyllfa'n llawn tyndra. Symudodd Ewan gyda brys a oedd yn amlwg. "Does gennym ni ddim llawer o amser ar ôl," meddai, ei lais yn dawel ond yn gadarn.

Teimlodd Ellie effaith lawn yr hyn a ddywedodd. Roedd y pwysau yn real ac yn amhosibl ei anwybyddu. Er bod ganddi gynllun, roedd hi'n gwybod y gallai cynlluniau fethu. Roedd y strydoedd o'i blaen fel drysfa, ac roedd hi'n teimlo'n gaeth fel petai'r waliau'n cau i mewn. Doedd dim modd gwybod beth fyddai'n digwydd ar ôl gadael y lôn. Ni allai ddweud a fyddent yn dod o hyd i ddiogelwch neu a fyddai dicter Dafydd yn eu dal cyn y gallent ddiflannu.

Agorodd y lôn i stryd fwy, lle rhoddodd y goleuadau stryd llewyrch cynnes. Synhwyrodd Ellie y newid yn yr awyrgylch, gan symud o gysgodion i olau, o oerfel yr harbwr i aer ychydig yn gynhesach yn y ddinas. Roedd fel bod y byd o'u cwmpas yn cymryd anadl, gyda bywyd normal yn dychwelyd i'r strydoedd fel pe na bai dim yn wahanol. Gyrrodd ceir heibio, a cherddai pobl heibio, heb sylwi ar unrhyw beth rhyfedd. Parhaodd Aberystwyth ar ei chyflymder araf arferol, heb wybod am yr helyntion cudd oddi tano.

Oedodd Ellie ac edrych i lawr y stryd. Goleuodd prif oleuadau car yr olygfa yn fyr, ond ni sylwodd neb arnynt. Roedd perchennog y becws, a oedd unwaith yn ddim ond wyneb arall yn y dref fach, dawel, bellach wedi'i ddal i fyny mewn rhywbeth llawer mwy. Roedd hi'n rhan o sefyllfa na allai ddianc ohoni, dim ots faint roedd hi eisiau ei chuddio.

Wrth nesu at ddrws y ty diogel, sibrydodd Ellie yn dawel wrth Mrs. Thomas, "Gwnaethoch y peth iawn. Fe ddatguddir gwirionedd Lowri. Addawwn sicrhau nad anghofir ei marwolaeth."

Thomas blincio, ei llygaid yn dangos arwyddion o flinder ond hefyd penderfyniad. "Ni allaf ddychwelyd at sut yr oedd pethau," meddai, ei llais crynu eto bellach yn llawn cryfder newydd. "Ni allaf fynd yn ôl i dawelwch na byw mewn ofn."

Amneidiodd Ellie mewn cytundeb, gan deimlo parch dwfn at Mrs. "Byddwn yn sicrhau eich diogelwch," tawelodd ei meddwl.

Gyda chlicio meddal, caeodd y drws y tu ôl iddynt wrth iddynt fynd i mewn i'r tŷ diogel. Roedd yr awyrgylch cynnes a chysurus y tu mewn yn teimlo fel cofleidiad amddiffynnol. Am eiliad fer , roedd fel petai'r byd y tu allan wedi dod i stop. Ond roedd Ellie yn gwybod nad oedd hynny'n wir. Byddai'r gwir am Lowri yn dod i'r amlwg, p'un a oedd Aberystwyth yn barod amdani ai peidio. Unwaith y gwnaeth, ni fyddai unrhyw droi yn ôl.

"Mrs. Thomas," siaradodd Ellie yn dyner, "rydych chi'n gwybod bod popeth wedi newid, iawn? Rydych chi wedi symud y fantol."

"A Dafydd," ychwanegai, ei llygaid yn culhau dipyn. "Nid yn unig y mae'n grac. Mae hefyd yn ofnus. Yn ofnus y byddwn yn darganfod beth mae'n ei guddio."

“Y tŷ diogel hwn,” meddai Ellie, gan edrych o gwmpas yr ystafell. "Mae'n fwy na dim ond lle i gadw'n ddiogel. Dyma lle gallwn ni gynllunio ein symudiad nesaf."

"Mae'n rhaid i ni ddeall pam fod Dafydd mor anobeithiol," meddai Ellie, ei llais yn dod yn gadarnach. "Pa gyfrinachau y mae mor awyddus i'w hamddiffyn y byddai'n lladd drostynt?"

"A'r dyn yn y siaced ledr," parhaodd hi, gan ganolbwyntio ei syllu ar Ewan. "Mae'n dal i fod allan yna. Allwn ni ddim ei anwybyddu."

“Rydyn ni'n chwilio am fwy na llofrudd yn unig,” sibrydodd Ellie gyda phenderfyniad. “Rydyn ni'n ceisio'r gwir, ac ni fyddwn yn stopio nes i ni ddod o hyd iddo.”

Roedd y niwl yn gorchuddio popeth o gwmpas Ellie. Roedd y pier yn ymestyn allan fel llinell o bren gwlyb, gan ddiflannu i'r niwl trwchus. Roedd yn anodd gweld ble daeth y pier i ben oherwydd y niwl trwchus. Teimlai Ellie fel bod yr aer yn drymach nag arfer, yn pwyso yn erbyn ei hysgyfaint ac yn ei gwneud hi'n anodd cymryd anadl llawn. Yr oedd pob swn a glywai, fel y pren yn crychni neu y dwfr yn crychdonni, yn dawel a phell, fel pe baent yn digwydd mewn byd arall. Roedd y niwl yn lapio o'i chwmpas fel blanced na allai ddianc, gan wasgu i lawr ar ei brest a'i gwneud hi'n anoddach fyth i anadlu.

Roedd ei meddwl mewn anhrefn, yn ceisio gwneud synnwyr o'r hyn yr oedd Emrys newydd ei ddatgelu. Roedd y sôn am hysbysydd dienw yn ei gadael yn ddryslyd ac yn ansefydlog. Ni allai

roi'r gorau i feddwl am y peth, ond nid oedd dim yn gwneud synnwyr. Roedd hi wedi ymddiried a charu Emrys yn fawr. Roedd y dyn roedd hi'n meddwl ei bod hi'n ei adnabod, a oedd bob amser wedi bod wrth ei hochr, yn cymryd arno trwy'r amser.

Edrychodd ar y fodrwy ar ei llaw chwith. Roedd y metel yn teimlo'n rhyfedd ac yn anghyfarwydd, ac roedd y diemwnt yn ymddangos yn rhy llachar a miniog yn y golau niwlog. Gwasgodd y fodrwy yn dynn, gan deimlo'r wasg garreg i'w chroen. Dyna'r unig beth oedd yn teimlo'n real iddi ar hyn o bryd. Unwaith, roedd y fodrwy wedi symboli addewidion a dyfodol a rennir. Nawr, roedd yn teimlo fel pwysau trwm na allai ddianc ohono, atgof cyson o bopeth yr oedd wedi'i golli.

"Wnes i ddim lladd Lowri, Ellie," meddai Emrys mewn llais a oedd yn dawel ac yn gyson. Roedd yn teimlo'n drwm, fel ei fod yn cario mwy na geiriau. "Doeddwn i byth eisiau i chi ddarganfod fel hyn." Roedd ei glywed yn dweud bod hynny'n gwneud i Ellie deimlo'n benysgafn ac yn ddryslyd, fel petai ei byd yn mynd allan o reolaeth. Roedd fel niwl yn cau i mewn, yn gwneud ei meddyliau'n aneglur a'i gadael yn teimlo ar goll ac wedi'i datgysylltu.

Edrychodd Ellie ar y dyn yr oedd hi unwaith yn ymddiried yn llwyr ynddo, gan sefyll o'i blaen. Yr oedd ei wynebpryd yn anhawdd ei ddarllen, ac ymddangosai yn mhell. Roedd hi wedi dychmygu treulio ei bywyd gydag ef, gan gredu ei fod yn ei deall hi'n well na neb arall. Roedd hi'n meddwl y byddai bob amser yno iddi. Ond yn awr, gyda'i eiriau yn hongian yn yr awyr, "Doeddwn i byth eisiau i chi ddarganfod fel hyn," ni allai hi ei weld yr un ffordd bellach. Roedd popeth amdano'n teimlo'n ffug, fel celwydd a oedd wedi'i ddadwneud. Nid corfforol yn unig

oedd y bwlch rhyngddynt; roedd yn teimlo fel pe bai canyon dwfn wedi agor o dan ei thraed, gan wneud iddi deimlo'n fwy ynysig fyth.

Roedd ei dwylo'n crynu wrth iddi afael yn y fodrwy yn dynn, gan deimlo mai dyna oedd y cyswllt olaf â'r dyn yr oedd hi'n ei gredu. Ni allai ddeall pam ei fod wedi cuddio hyn oddi wrthi. Pam nad oedd wedi dweud wrthi?

"Emrys..." Roedd ei llais yn chwifio cyn iddi allu adennill ei thawelwch. Ceisiodd gymryd anadl ddwfn, ond ni chynigiodd unrhyw ryddhad. Roedd hi'n teimlo wedi ei llethu gan y cwestiynau na allai hi hyd yn oed ddechrau eu lleisio. Roedd dirfawr angen atebion, ond po fwyaf y cyrhaeddodd hi am y gwir, y mwyaf anodd dod i'r golwg. "Pam na wnaethoch chi ddweud wrthyf? Pam cadw fi yn y tywyllwch?"

Symudodd Emrys yn nes, ac am eiliad flodeuog, gwelodd gip ar y dyn y cyfarfu ag ef gyntaf. Safai gyda'r un hyder a sicrwydd. Ond roedd ei wyneb wedi newid. Ymddangosai yn ansicr ac ymddiheuriadol, ac eto ni chyffyrddwyd ei lygaid gan edifeirwch. Roeddent yn bell, fel pe bai eisoes yn camu o'i bywyd cyn iddi allu amgyffred y sefyllfa yn llawn.

"Roeddwn i'n meddwl... y byddai'n cymhlethu pethau pe baech chi'n gwybod," meddai'n dyner, fel pe bai'n ceisio meddalu realiti llym. "Doeddwn i ddim eisiau i chi gymryd rhan, nid y ffordd yr oeddwn."

Roedd ei eiriau'n aros yn yr awyr, yn hydoddi fel mwg heb ffurfio dim byd solet. Teimlodd Ellie boen sydyn yn ei brest gyda phob gair a lefarai. Setlodd dryswch yn drwm yn ei meddwl. Beth oedd wedi ei ddal i fyny ynddo? Beth oedd yn ei guddio mewn gwirionedd?

Cymerodd ei llaw oddi wrth y fodrwy, gan deimlo'n rhyfedd ac yn anghywir, ond ni allai ddal ati. Roedd yn teimlo ei fod yn llithro i ffwrdd, yn union fel y gorffennol, a doedd hi ddim yn gwybod beth allai ddal gafael arno. "Dwi angen amser, Emrys. Dwi angen lle."

Roedd ei lygaid yn dangos rhywbeth efallai yn poeni neu'n difaru ond ni allai Ellie ei ddeall. Roedd wedi torri rhywbeth y tu mewn iddi na allai geiriau neu olwg ysgafn eu trwsio. Roedd yr ymddiriedaeth rhyngddynt wedi diflannu, ac ni allai hi anwybyddu hynny.

Estynnodd ychydig, ond roedd yn betrusgar, fel ei fod yn ansicr ynghylch croesi llinell a dynnwyd eisoes. "Ellie, os gwelwch yn dda ..." dechreuodd, ond ni allai glywed y gweddill.

"Naddo." Roedd ei llais yn feddal, ond roedd yn teimlo ei fod yn atseinio rhyngddynt. Roedd y geiriau yn sownd yn ei gwddf, yn amrwd ac yn boenus. "Ni allaf wneud hyn. Ddim yn awr. Mae angen i mi feddwl. Mae angen i mi chyfrif i maes lle'r ydym yn ... ble rwy'n sefyll yn hyn i gyd."

Teimlai ei brest yn dynn a thrwm, a llyncodd hi i rwystro y dagrau rhag dyfod. "Roeddwn i'n meddwl eich bod ar fy ochr. Roeddwn i'n meddwl eich bod yn deall yr hyn yr oeddwn yn ymladd drosto." Ond roedd yr Emrys roedd hi'n ei adnabod wedi mynd. Nawr, roedd yn ddieithryn na allai hi byth ymddiried yn llwyr eto. "Roeddwn i'n meddwl eich bod ar fy ochr," ailadroddodd, ei

llais yn torri er gwaethaf ei hymdrechion. Teimlodd bwysau ei geiriau, trwm fel cerrig rhyngddynt.

Roedd ei fynegiant yn meddal, ond ni allai Ellie ddweud a oedd hynny er ei lles hi neu ei hun. Yn y diwedd, doedd dim ots oherwydd nid oedd yn ddigon i newid unrhyw beth. "Mae'n ddrwg gen i, Ellie," meddai yn dawel, ei eiriau yn disgyn rhyngddynt fel cerrig mewn dŵr, diflannu cyn iddynt gyrraedd ei chalon. "Doeddwn i byth eisiau i bethau fel hyn ddod i ben."

Ond wnaeth ei ymddiheuriad ddim pontio'r bwlch. Roedd yn teimlo'n wag ac yn rhy feddal i drwsio'r hyn a dorwyd. Roedd y brad a'r celwyddau eisoes wedi creu rhaniad eang rhyngddynt.

Daliodd Ellie y fodrwy yn dynn yn ei llaw. Pwysodd y metel cŵl i mewn i'w chledr, fel pe gallai rywsut ei chadw'n gysylltiedig â gorffennol nad oedd mwyach. Meddyliodd am ei dynnu i ffwrdd ond gwyddai nad dyna'r amser iawn. Nid gemwaith yn unig oedd y fodrwy; roedd yn cynrychioli'r hyn yr oedd hi'n ei gredu oedd ganddyn nhw a dyfodol oedd bellach yn ansicr.

"Fi jyst angen amser," meddai yn dawel, ei geiriau bron llyncu gan y niwl trwchus o'u cwmpas.

"Os gwelwch yn dda."

Estynnodd y niwl yn ddiddiwedd o'i blaen. Caeodd Emrys ei lygaid, gan ddangos yn fyr olwg o ymddiswyddiad. Ni cheisiodd ei rhwystro. Deallodd fod pethau wedi newid am byth a'i fod wedi ei gwthio i le na allai ddychwelyd ohono.

Wnaeth Ellie ddim troi rownd. Cerddodd yn araf, pob cam yn teimlo ei fod yn mynd â hi ymhellach i ffwrdd oddi wrth rywbeth yr oedd hi'n meddwl oedd yn wir ar un adeg. Roedd y pier yn ymestyn allan o'i blaen, yn hir ac yn oer. Roedd y dŵr oddi tano yn edrych yn dywyll a bygythiol. Yr unig swm oedd swm pell y dref y tu hwnt i'r niwl, heb fod yn ymwybodol o'r helynt oedd yn digwydd ar ei hymyl.

Daliodd y fodrwy yn dynn yn ei llaw. Gwasgodd y garreg oer i mewn i'w chroen, gan ei hatgoffa o'r hyn yr arferai ei gael. Ond yn awr, nid oedd yn ddigon i'w chadw yma. Nid gydag ef. Nid gyda'r gwir roedd hi'n dal i fod angen ei ddarganfod.

Oeddodd hi ym mhen draw'r pier a chipio nôl ar Emrys. Roedd ei ffigwr yn aneglur yn awr, yn anodd ei wneud allan yn y niwl, ac ni allai weld ei wyneb. Ni symudodd. Rhywsut, dyna roddodd yr ateb terfynol iddi. Nid oedd yn dod ar ei hôl. Ni fyddai'n ei dilyn i ba ddyfodol bynnag yr oedd angen iddi ei greu ar ei phen ei hun.

Gan gymryd anadl ddwfn, trodd Ellie i ffwrdd. Yr oedd ei chalon yn drwm, a'i meddwl yn teimlo mor niwlog a'r awyr o'i hamgylch. Ond roedd hi dal angen darganfod y gwir am farwolaeth Lowri. Roedd hynny'n rhywbeth na allai hi ei anwybyddu.

" Emrys, deud wrtha i," ebe Ellie, ei llais yn simsan , " a oedd dim ohono yn go iawn? Unrhyw beth oedd gennym?"

“Fe ddywedoch chi nad oeddech chi eisiau i mi gymryd rhan,” parhaodd hi, ei llais yn crynu.

"Ond yr wyf yn cymryd rhan. Rwyf bob amser yn cymryd rhan. Dyma fy mywyd."

"O beth oeddech chi'n ceisio fy nghadw'n ddiogel?" Gofynnodd Ellie, gan syllu i mewn i'w lygaid. "Neu a oedd yn ymwneud â chadw eich hun yn ddiogel?"

"Byddwch yn onest gyda mi," plediodd Ellie, ei llais yn crynu. "Dwi angen i chi fod yn onest."

"Y fodrwy hon," meddai Ellie, gan godi ei llaw i'w ddangos. "Roedd yn bwysig iawn i mi. Oedd o ots i chi hefyd?"

Pennod 8 : Gwylfeydd y Dref

Cydiodd Ellie â rheilen oer, rhydlyd y pier. Teimlai'r metel yn arw yn erbyn ei dwylo, a chwythodd y gwynt trwy ei chot, gan dynnu ei llewys. Yr oedd ei migwrn yn wyn o afaelgar mor galed, a theimlodd dyndra yn ei brest. Roedd y gwynt yn udo o'i chwmpas, yn cario arogl cryf y môr, a'i gwallt coch yn chwipio yn erbyn ei hwyneb, yn pigo gyda phob hud. Roedd y tonnau chwilfriwiol isod yn cyfateb i'r anhrefn yn ei meddwl, fel curiad cyson drwm.

Roedd yr awyr yn llwyd diflas, yn llawn cymylau, yn bygwth glaw ond byth yn ei ryddhau.

Roedd popeth o'i chwmpas yn teimlo allan o le, yn drwm, ac yn ymestyn yn rhy denau. Yr oedd y môr yn wyllt ac yn arw, yn anfon chwistrellau o ddwfr i fyny oedd yn pigo ei chroen, fel pe buasai y byd mor gymysg a chythryblus ag y teimlai.

Edrychodd Ellie ar y gorwel, lle cyfarfu'r môr â'r awyr. Roedd yn anodd gweld lle stopiodd un a dechreuodd y llall, gan wneud iddi deimlo bod popeth yn cwmpo. Roedd hi eisiau rhywbeth clir a chadarn i ddal gafael arno, ond po fwyaf roedd hi'n edrych, y pellaf roedd popeth i'w weld. Roedd pob ton yn chwalu wrth ei thraed yn teimlo fel cwestiwn heb ateb, gan ei gwneud hi'n anesmwyth.

Daeth Dafydd Jones i'r meddwl. Yr oedd ei eiriau fel meini llithrig, yn anhawdd eu hamgyffred a'u deall. Roedd yn ymddangos bod popeth a ddywedodd i fod i dynnu ei sylw, ac roedd meddwl am frad yn gwneud iddi deimlo'n ofidus. Yr oedd yn fedrus i osgoi y gwirionedd, a gadawodd ei eiriau hi yn teimlo ar goll, fel ei bod mewn drysfa o hanner gwirioneddau. Gadawodd ei swyddfa gyda mwy o gwestiynau, gan deimlo'n rhwystredig ac yn sownd. Roedd dirgelwch marwolaeth Lowri Evans yn ymddangos yn amhosib i'w ddatrys, waeth pa mor galed y ceisiodd.

Roedd brad Emrys wedi brifo Ellie yn fawr, fel poen miniog y tu mewn iddi. Daliodd ati i ailchwarae eu sgwrs olaf yn ei meddwl, gan geisio darganfod lle aeth popeth o'i le. Meddyliodd am bob peth bach a wnaeth, ei atebion gofalus, a'r arwyddion bychain a fethodd. Pam nad oedd

hi wedi sylwi? Cafodd ei dallu gan gariad, gan ymddiried gormod ynddo, ac ni welodd y pellter yn tyfu rhyngddynt nes ei bod yn rhy hwyr.

Cyffyrddodd Ellie â'r fodrwy ddyweddïo ar ei llaw chwith. Teimlai y metel yn oer a rhyfedd yn awr, fel pe na bai yn perthyn iddi mwyach. Roedd golau gwan yr awyr gymylog yn adlewyrchu arno, gan ddangos addewidion toredig. Roedd y diemwnt, a oedd unwaith yn llachar ac yn llawn gobaith, bellach yn ddiflas gydag ansicrwydd. Mae hi'n olrhain y diemwnt gyda'i bawd. Roedd yn arferiad, rhywbeth a wnaeth heb feddwl, a bu bron â'i chysuro, ond teimlai'r fodrwy yn drwm. Roedd yn arfer symbol o ddyfodol y byddent yn ei rannu. Nawr, nid oedd ond yn ei hatgoffa o'r hyn yr oedd wedi'i golli.

Er ei bod ar y pier, doedd hi ddim ar ei phen ei hun. Roedd hi'n synhwyro rhywun y tu ôl iddi cyn ei weld. Roedd sŵn araf, cyfarwydd yr esgidiau ar y graean yn dweud wrthi pwy ydoedd. Ewan ydoedd. Roedd ei bresenoldeb yn gyson, fel goleudy mewn storm, yn ei helpu i deimlo'n sylfaen pan oedd popeth arall i'w weld yn cwympto'n ddarnau. Nid oedd angen iddi edrych i wybod mai ef oedd. Roedd hi'n gwybod rhythm ei gamau a sut yr oedd bob amser yn mynd ati'n bwyllog, heb ruthro nac ymwithio.

"Hei, ydych chi'n iawn?" Yr oedd ei lais yn dyner ond eto yn ddigon cryf i dorri trwy swn uchel y tonnau. Roedd yn teimlo fel rhywbeth solet y gallai ddal gafael arno. Safodd ychydig y tu ôl iddi, gan gynnig lle iddi ond yn barod i symud yn agosach, yn union fel y gwnaeth bob amser pan oedd hi'n ymddangos yn agos at dorri.

Gollyngodd Ellie ochenaid ddofn, ei hysgwyddau'n disgyn fel pe bai'n cario llwyth trwm. "Dydw i ddim yn iawn," meddai yn dawel, fel pe bai'r geiriau'n cael eu tynnu allan o'r dwfn y tu mewn iddi. "Dydw i ddim yn meddwl y gallaf wneud hyn bellach." Cadwodd ei llygaid ar y môr aflonydd, heb allu edrych arno. Roedd symudiad cyson y tonnau i'w weld yn adlewyrchu'r anhrefn yn ei meddwl.

Ni ddywedodd Ewan ddim ar unwaith. Wnaeth o ddim ei rhuthro i siarad. Gallai synhwyro ef wrth ei hymyl, ei esgidiau yn gwneud sŵn meddal ar y pren gwlyb, sŵn tawel o'i gymharu â'r storm cynddeiriog y tu mewn iddi. Rhoddodd dawelwch iddi, ac am hynny, roedd Ellie yn ddiolchgar. Roedd yn gwybod pa mor bwysig oedd cael tawelwch a gofod heb fod angen ei lenwi â geiriau.

Chwalodd y tonnau yn erbyn y pier, a galwodd gwylan allan yn y pellter, gan lenwi'r distawrwydd o'u cwmpas. Doedd hi ddim yn teimlo fel siarad. Doedd hi jyst ddim yn barod eto. Ond roedd Ewan yno, yn dawel yn ei chefnogi heb ofyn am ddim.

Ymhen ychydig, siaradodd Ewan yn dawel. "Does dim rhaid i ni ddatrys popeth heno. Ond allwn ni ddim rhoi'r gorau iddi, Ellie. Ddim nawr."

Trodd hi ato o'r diwedd. Roedd ei llygaid yn goch, ond roedden nhw'n benderfynol. Dangosodd ei hwyneb ei bod wedi gwneud penderfyniad cadarn. "Mae'n fwy na dim ond yr achos, Ewan," meddai â llais garw, wedi'i bwyso gan ei theimladau. "Mae'n bopeth Emrys, y dref yma, y bobl. Dwi'n teimlo mod i'n boddi. Bob tro dwi'n meddwl mod i ar fin anadlu, mae rhywbeth yn fy

nhynnu nôl lawr.” Caeodd ei llygaid am ychydig, gan deimlo'r dagrau'n dod, ond ni fyddai'n gadael iddynt syrthio yma, nid nawr.

Cadwodd Ewan ei lygaid yn gyson arni, yn dawel ac yn gadarn. Meddai, "Gadewch i ni gymryd un cam ar y tro. Byddwn yn datgelu'r gwir fesul tipyn, gyda'n gilydd."

Roedd ei eiriau'n syml, ond roedden nhw'n teimlo'n drwm ac yn gysur, fel blanced gynnes yn ystod storm. Teimlodd eu pwysau yn ei chynnal, fel tir solet o dan ei thraed tra bod popeth arall yn ymddangos yn anhrefnus. Gyda'n gilydd.

Amneidiodd Ellie yn araf, gan ddeall beth oedd yn ei olygu. Nid oedd yn ateb cyflym ac ni fyddai'n datrys popeth ar unwaith. Ond yr oedd yn ddigon am y tro. Digon i roi rhywbeth cyson iddi ddal gafael arno mewn byd dryslyd. Cymerodd anadl ddwfn a wynebu'r dref, yn barod i gamu i'r strydoedd tywyll o'i blaen. Roedd y niwl yn drwchus yn y lonydd cul, gan guddio dirgelion Aberystwyth.

Rholiodd Thunder uwchben, sïon pell, ond teimlai Ellie rywbeth wedi deffro y tu mewn iddi - bach ond cryf. Roedd hi'n gwybod bod yr atebion allan yna, wedi eu glymu yn y celwyddau am farwolaeth Lowri Evans, yng nghysgodion tref oedd wedi aros yn dawel am gyfnod rhy hir. Roedd hi'n benderfynol o ddod o hyd iddyn nhw, ni waeth faint o amser neu ymdrech oedd ei angen i gloddio drwy'r cyfrinachau, y celwyddau, a'r peryglon.

Am y tro cyntaf ers tro, roedd hi'n teimlo'n wirioneddol barod. Yn barod i blymio i mewn i bopeth, hyd yn oed wrth i'r storm fygwth torri uwch ei phen.

"Ewan," meddai Ellie, ei llais yn llawn tensiwn, "a ydych chi byth yn teimlo fel mai dim ond erlid cysgodion ydych chi?"

"Y dref hon," parhaodd hi, gan edrych ar y môr aflonydd, "mae fel drysfa. Bob tro y byddwn yn dod o hyd i ffordd allan, wal arall yn ymddangos."

"Ac Emrys," sibrydodd hi, ei llais yn torri. "Roeddwn i'n ymddiried ynddo. Roeddwn i'n ei garu. Ac roedd e'n dweud celwydd."

"Sut mae dal ati?" gofynnodd Ellie, gan droi at Ewan, gan chwilio ei lygaid. "Sut ydych chi'n dal i gredu bod y gwir yn werth chweil?"

"Rwy'n teimlo fy mod yn colli fy hun," meddai, ei llais prin yn glywadwy. "Fel dwi'n dod yn rhywun dwi ddim yn adnabod ."

"Rydyn ni mor agos," grwgnach Ellie, gan gulhau ei llygaid. "Ond mae gen i ofn ... ofn yr hyn y byddwn yn ei ddarganfod."

Safai Ellie dros y môr gwyllt, a darfu yn erbyn y clogwyni miniog fel bwystfil rhuo. Tarodd y chwistrell hallt ei hwyneb, wedi'i gwthio gan y gwynt cryf a chwythodd i fyny'r pier. Roedd pob hud fel pe bai'n tyllu trwy ei chôt, gan wneud iddi grynu. Roedd yr aer yn llawn arogl halen ac awgrym o ddiesel o'r cychod pysgota yn yr harbwr . Roedd y lle hwn unwaith yn teimlo'n ddiogel iddi, yn ddihangfa dawel pan oedd ei meddwl yn brysur. Nawr roedd yn ei hatgoffa o bopeth yr oedd wedi'i golli a'r cyfan yr oedd yn chwilio amdano.

"Pam?" grwnachodd hi i'r gwynt, ond ysgubwyd ei geiriau ymaith gan yr ystorm. "Pam roedd yn rhaid i bopeth newid?"

Roedd Aberystwyth y tu ôl iddi, yn gefndir llwyd gyda bythynnod lliw pastel yn glynu wrth y clogwyni. Roedd y cartrefi llachar hyn yn ymddangos wedi pylu o dan yr awyr gymylog. Roedd y strydoedd cul, troellog, a oedd unwaith yn swynol, bellach yn teimlo'n ormesol. Roedd y môr, gyda'i donnau llwyd a gwyn, yn cyfateb i'r cythrwfl yn ei meddwl.

"Y dref hon," sibrydodd hi, ei llais ychydig uwchben y gwynt, "mae'n cau i mewn arnaf. Mae'n mygu."

Ers i'r ymchwiliad ddechrau, roedd pobl y dref wedi dod yn dawelach. Diflannodd eu sibrydion pan ddaeth hi. Sylwodd Ellie ar ei llygaid gofalus yn sbecian o lenni les a theimlodd bwysau geiriau di-lol wrth iddi gerdded heibio'r tafarndai a'r siopau ar y brif stryd. Roedd Aberystwyth yn dref o gyfrinachau, ei harddwch bellach yn ymddangos yn fregus a ffug. Teimlai Ellie fel nad

oedd hi'n perthyn, gan darfu ar fan lle'r oedd hanes yn symud yn araf, gan gario cwynion, celwyddau, a straeon cudd.

"Maen nhw'n cuddio rhywbeth," meddai, rhwystredigaeth yn ei llais. "Pob un ohonyn nhw. Ond beth ydyw?"

Caeodd ei llygaid a gafael yn gadarn ar y rheilen ddur oer. Chwipiodd y gwynt cryf, hallt trwy ei gwallt, a brwydrodd yn ôl yr ysfâd i sgrechian i'r môr a'r awyr helaeth. Emrys. Tyllodd yr enw hwnnw ei meddyliau fel atgof craff. Gallai weld ei wyneb yn glir o hyd: llygaid tywyll yn llawn chwerthin a chynhesrwydd cysurus ei law arni. Roeddent yn arfer rhannu nosweithiau tawel wrth fwrdd eu cegin fach. Ond nawr, roedd y ddelwedd honno'n aneglur, wedi'i chysgodi gan y brad enfawr. Roedd pob gair caredig a momentyn cysurus yn cael ei lygru gan y cyfrinachau a gadwai.

"Sut allech chi?" hi a waeddodd, ei geiriau wedi eu hysgubo ymaith gan y gwynt. "Sut allech chi wneud hyn i mi?"

Roedd y fodrwy ar ei bys yn teimlo'n boeth, fel petai'n llosgi ei chroen. Mae hi'n absentmindedly ei droi o gwmpas, olrhain ymylon y diemwnt a oedd fel pe baent wedi colli eu pefrio. Roedd yn teimlo cymaint yn drymach nawr, yn llawn addewidion toredig ac ymddiriedaeth drylliedig. Agorodd ei llygaid ac edrych ar y dŵr cythryblus oddi tano. Chwalodd y tonnau dro ar ôl tro yn erbyn y creigiau, gan eu gwisgo i lawr yn araf.

" Ai dyma beth ddaw cariad ?" sibrydodd hi, ei llais yn llawn poen amrwd. "A yw'n cael ei gwisgo i lawr nes nad oes dim byd ar ôl?"

A allai cariad wisgo i lawr fel 'na mewn gwirionedd? A allai brwydrau diddiwedd ei adael yn llyfn ac yn wag fel carreg? Gwnaeth y meddwl iasoer hwn iddi deimlo'n fwy ynysig nag erioed o'r blaen.

Roedd yr ystafell yn teimlo'n oer ac yn wag o dan suo cyson y goleuadau fflwroleuol. Roedd yn ymddangos bod desgiau a chypyrddau ffeilio yn mynd ymlaen am byth. Roedd yr aer yn cario cymysgedd o inc argraffydd, hen goffi, ac awgrym o leithder o'r harbwr cyfagos . Symudodd Ellie ei chadair yn nes at y ddesg, a'i holwynion yn gwichian yn dawel. O'i blaen roedd bwrdd gwyn yn llawn nodiadau a lluniau. Roedd llinyn coch yn cysylltu gwahanol bwyntiau, gan ffurfio gwe anhrefnus yr oedd hi'n ceisio'i datrys.

Astudiodd Ellie ef, a'i llygaid yn dilyn y llwybrau roedd hi wedi'u tynnu. Yn y canol yr oedd Dafydd Jones, ei enw wedi ei ysgrifennu yn feiddgar mewn marciwr du trwchus, wedi ei amgylchynu gan enwau, dyddiadau, a digwyddiadau eraill. Roedd llun aneglur yn dangos wyneb Lowri Evans, yn edrych yn ôl arni yn hyderus. Roedd gwên Lowri, wedi rhewi mewn amser, yn teimlo'n drwm ar ysgwyddau Ellie fel cawod. Gwyddai Ellie fod ganddi fwy o ddyled i Lowri na'r llanast dryslyd hwn. Roedd hi'n ddyledus iddi y gwir.

"Mae hwn yn llanast," meddai Ellie yn dawel, ei llais yn bownsio oddi ar waliau'r ystafell dawel.
"Llanast wedi'i gynllunio'n ofalus."

Daeth yn nes at bentwr o ddatganiadau tystion a dechreuodd eu datrys. Roedd ei bys yn olrhain gwedd bras y tudalennau printiedig. Roedd pob gair yn ymddangos fel cliw a allai ei helpu i ddatrys y pos hwn. Roedd Bronwen Evans, chwaer Lowri, yn wyliadwrus iawn yn ystod y cyfweiliad. Dewisodd ei geiriau yn ofalus, a symudodd ei llygaid i ffwrdd yn hawdd pan ofynnodd Ellie gwestiynau anodd. Eto i gyd, sylwodd Ellie ar ychydig o betruso, crac bach yn ei blaen cryf, na allai ei anwybyddu.

"Bronwen," grwgnach Ellie, bron fel pe bai'n siarad â'r llun ar y bwrdd. "Rydych chi'n dal yn ôl. Gallaf ei deimlo."

Wrth ymyl y gliniadur, fe wnaeth hi nodi rhywbeth i lawr ar bad. Roedd swm y gorlan yn uchel yn yr ystafell dawel. Mae Bronwen yn gwybod mwy. Gofynnwch iddi eto.

"Pam ydych chi'n ei amddiffyn?" Gofynnodd Ellie yn dawel, ei llygaid yn sownd wrth enw Dafydd ar y bwrdd gwyn. "Beth ydych chi'n ofni?"

"Mae'r edafedd," meddai, gan bwyntio at y llinyn coch gyda'i bys. "Maen nhw i gyd yn arwain yn ôl ato. Ond pam? Beth sy'n eu cysylltu?"

"Lowri," sibrydodd Ellie wrth iddi dawelu ei syllu ar y ffotograff. "Ni adawaf iddynt guddio eich gwirionedd. Rwy'n addo."

"Y dref hon," meddai gyda phenderfyniad tawel. "Mae'n llawn o gyfrinachau. Ond rydw i'n mynd i'w datgelu, fesul un."

"Bronwen, Dafydd," meddai Ellie gyda thôn fwy miniog. "Maen nhw'n meddwl y gallan nhw guddio y tu ôl i gelwyddau. Ond rydw i'n mynd i ddatgelu'r gwir. Y cyfan."

Erbyn hwyr y nos, roedd y swyddfa'n dawel ac yn teimlo fel cocŵn clyd. Roedd y synau o'r tu allan wedi pylu'n araf wrth i bawb arall adael. Ellie oedd yr unig un dal yno, yn gweithio'n galed. Roedd golau llachar ei gliniadur yn creu cysgodion ar y waliau. Roedd yr ystafell yn arogl fel cymysgedd o hen bapur a choffi wedi'i losgi. Daeth yr arogl coffi llosg o bot a wnaeth yn gynharach yn y dydd. Roedd ei bysedd yn hofran uwchben y bysellfwrdd, yn aros i'r meddwl cywir ddod at ei gilydd.

"Mae yna rywbeth yma," meddai Ellie yn dawel wrth edrych ar y sgrin. "Rhywbeth nad wyf yn ei weld."

Roedd Ellie yn didoli trwy rai papurau pan sylwodd ar enw yr oedd hi bron yn ei anwybyddu. Aeth yn ôl yn gyflym trwy'r tudalennau, a'i hanadl yn cyflymu wrth iddi chwilio amdano eto. Megan Price. Nid oedd hwn yn enw cyffredin yng nghymuned glos Aberystwyth. Ond eto,

teimlai Ellie fod yna gysylltiad. Rhedodd ei chalon wrth iddi ysgrifennu enw Megan ar y bwrdd gwyn a thynnu llinell o Megan i Dafydd.

"Megan Price," meddai Ellie yn uchel yn yr ystafell dawel. "Pwy wyt ti? Sut wyt ti'n nabod Dafydd?"

Roedd Ellie a'i thîm yn ceisio datrys dirgelwch. Yr oedd y gwirionedd yn guddiedig ymysg celwydd a distawrwydd. Pwysodd Ellie yn ôl yn ei chadair, gan syllu allan y ffenestr. Yr oedd yn dywyll y tu allan; roedd y strydoedd yn wag ac yn dawel. Roedd hi'n ymddangos fel petai'r dref yn aros iddi ddatgelu ei chyfrinachau, ac roedd hi'n benderfynol o wneud yn union hynny, waeth beth oedd ei angen.

"Dyma'r cliw sydd ei angen arnom," sibrydodd Ellie gyda phenderfyniad.

"Megan," meddai gyda phenderfyniad. "Nid dim ond enw ydych chi ar y papurau hyn. Yr ydych yn bwysig, a byddaf yn dod o hyd i chi."

"Dafydd," grwgnachodd hi, gan ganolbwyntio ar y bwrdd gwyn. "Roeddech chi'n meddwl y gallech chi guddio hyn. Roeddech chi'n meddwl bod eich cyfrinachau'n ddiogel. Ond roeddech chi'n anghywir."

"Roedden nhw i gyd," parhaodd Ellie gyda chryfder tawel. "Fe wnaethon nhw fy niystyru i. Roedden nhw'n meddwl y byddwn i'n rhoi'r gorau iddi. Roedden nhw'n meddwl y byddwn i'n cerdded i ffwrdd. Ond fydda i ddim yn stopio nes i mi ddod o hyd i'r gwir."

"Y dref hon," meddai, gan edrych ar y strydoedd tywyll y tu allan. "Bydd yn datgelu ei gyfrinachau. Un ffordd neu'r llall."

Pennod 9 : Sgyrsiau yn y Tywyllwch

Crychodd yr arwydd pren uwchben siop goffi The Cabin wrth iddi siglo yn y gwynt cryf, gyda chadwyni rhydlyd yn gwneud sŵn rhemp. Roedd y llythrennau ar yr arwydd yn hen ac yn anodd eu gweld oherwydd halen ac amser. Y tu mewn i'r caffi, roedd ychydig yn gynhesach, gan gynnig dihangfa fach o'r oerfel y tu allan. Roedd arogl coffi ffres yn gryf yn yr awyr, yn gymysg ag awel y môr hallt a ddeuai i mewn pryd bynnag y byddai rhywun yn agor y drws. Roedd sgyrsiau meddal yn llenwi'r ystafell, ac o bryd i'w gilydd, fe allech chi glywed sŵn cadair yn crafu ar y llawr pren treuliedig.

Eisteddodd Ellie mewn cornel gyda'i chefn yn erbyn y wal, gan gadw ei llygaid ar y drws. Roedd hi eisiau teimlo bod ganddi reolaeth mewn sefyllfa a oedd yn teimlo'n anhrefnus. Gan ddal ei chwpan coffi yn dynn, teimlai gynhesrwydd y serameg yn erbyn ei dwylo, a oedd yn ei helpu i frwydro yn erbyn yr oerfel a oedd fel pe bai'n setlo i'w hesgryn. Canolbwyntiodd ar gymryd anadliadau araf, dwfn i dawelu ei meddyliau rasio ac i geisio gwneud synnwyr o'r hyn y gallai'r sefyllfa hon ei olygu i'w dyfodol. Canodd y gloch uwchben y drws yn llachar, heb fod yn ffitio naws difrifol y foment.

Stopiodd Emrys yn y drws, gan darfu ar awyrgylch tawel y siop goffi. Roedd yn edrych yn fwy gwelw nag y cofiodd Ellie, a'i ysgwyddau'n disgyn o dan bwysau anweledig a oedd fel pe bai wedi ei dreulio. Sganiodd yr ystafell cyn i'w lygaid lanio arni. Roedd golwg ar ei wyneb na allai hi ddarllen yn iawn wrth iddo gerdded yn araf ac yn ofalus tuag at ei bwrdd.

Wrth iddo dynnu allan cadair, mae'n grafu'n uchel yn erbyn y llawr pren, torri drwy'r sgysiau tawel o'u cwmpas. Eisteddodd i lawr yn stiff, ffidlan ag ymyl y fwydlen heb ei darllen mewn gwirionedd. Roedd yn rhywbeth i gadw ei ddwylo'n brysur, ac roedd Ellie yn gwybod y teimlad hwnnw'n dda.

Arhosodd y ddau yn dawel am ychydig. Ysgydodd y gwynt y ffenestr wrth eu hymyl, a'r hen beiriant coffi yn y caffi yn hisian, gan lenwi'r awyr ag arogl cyfoethog ffa coffi.

Yn olaf, gollyngodd Emrys anadl ddwfn. "Dydw i ddim yn siŵr sut i ddweud hyn," meddai, ei lais yn arw ac yn ansicr. "Mae'n teimlo fel ceisio datrys cwlwm sy'n rhy dynn." Edrychodd ar y ffenestr, gan wyllo'r storm yn agosáu. "Roedd gen i ofn, Ellie. Yn ofnus beth fydddech chi'n ei feddwl ac yn ofnus o'ch colli chi."

Cydiodd Ellie ei chwpan yn dynn. Roedd hi'n gyfarwydd iawn â'r teimlad hwn - yn ceisio'n daer i gadw rhywbeth yn gyfan trwy guddio rhannau ohono. Ond nid oedd hynny'n lleddfu pigo brad.

"Fe ddylech chi fod wedi meddwl am hyn yn gynharach," meddai. Roedd ei llais yn dawel, ond roedd hi'n teimlo poen sydyn y tu mewn. "Cyn i chi ddweud celwydd wrthyf. Cyn i chi adael i bethau fynd felly allan o law."

Tarodd ei geiriau nerf. Wnaeth Emrys ychydig, dim ond digon i Ellie sylwi. Plygodd ei ben a chymerodd anadl ddofn, fel pe bai'n paratoi ei hun. Yna, fel argae yn torri, daeth popeth yn

arllwys - y cynllwyn, y cuddio, y penderfyniadau a oedd wedi dal y ddau ohonyn nhw . Yr oedd ei lais yn arw, pob datguddiad yn pwyso yn drwm yn y gwagle bychan rhyngddynt.

Gwrandawodd Ellie yn ddi-dor. Doedd hi ddim yn cynnig geiriau cysurus na sicrwydd. Roedd y manylion yn bwysig. Roedd y patrymau yn bwysig. Pan stopiodd siarad o'r diwedd, edrychodd arni, gan obeithio efallai am faddeuant. Roedd hi'n caniatáu i'r distawrwydd ymestyn rhyngddynt. Nid oedd maddeuant yn hawdd. Unwaith y bydd wedi torri, ni ellid adfer ymddiriedaeth gydag ymddiheuriadau yn unig. Ond roedd cariad, cariad yn rhywbeth arall yn gyfan gwbl.

Cymerodd anadl ddwfn a gosod ei chwpan i lawr yn ofalus, ei bysedd yn aros ar yr ymyl er cysur. "Rwy'n dal i garu chi," cyfaddefodd yn dawel. Nid ildio na gwneud esgusodion ydoedd; yr oedd yn syml y gwir. Dal anadl Emrys yn ei wddf, a'i fysedd yn plycio ar y bwrdd. "Ellie ..." dechreuodd.

Ond ysgydwodd ei phen, gan ei atal cyn y gallai barhau. Edrychodd yn ei lygad a dywedodd, "Nid yw cariad ac ymddiriedaeth yr un peth. Ac ar hyn o bryd, nid wyf yn ymddiried ynoch chi." Llyncodd yn galed ac atebodd, "Rwy'n gwybod."

"Nid wyf yn gwybod a fyddaf byth," parhaodd, gan ddibynnu ar onestrwydd oherwydd dyna'r cyfan yr oedd ganddi ar ôl. "Ond os ydyn ni eisiau unrhyw gyfle i drwsio'r hyn sydd wedi torri, mae'n mynd i gymryd amser." Roedd cryndod o emosiwn yn croesi ei wyneb efallai rhyddhad, neu rywbeth yn agos ato. "Byddaf yn aros," meddai. "Cyn belled ag y mae'n ei gymryd."

Amneidiodd Ellie, gan wasgu ei gwefusau at ei gilydd. Nid oedd hyn yn ateb nac yn ddiweddglo taclus. Roedd yn ddechrau, yn ansicr ac yn fregus, yn debyg iawn i'r traeth stormus y tu allan. "Gallwch ddod adref," meddai yn dyner. "Ond nid yw hyn yn rhywbeth y gallwch chi ei drwsio dros nos." Amneidiodd Emrys, dealltwriaeth a adlewyrchir yn ei fynegiant.

Y tu allan, chwythodd y gwynt, gan ysgwyd hen ffrâm bren y caffî. Nid oedd yr ystorm wedi myned heibio eto. Ond am y tro, eisteddent ar draws ei gilydd yn llewyrch cynnes y siop goffi gydag arogl cysurus o halen a choffi yn yr awyr, yn aros am beth bynnag a ddeuai nesaf.

"Emrys," meddai Ellie yn dawel, "chi yw'r un. Chi yw'r rheswm y dywedais ie. Chi yw'r rheswm roeddwn i eisiau adeiladu bywyd."

"Gofynnais i ti fy mhriodi achos dwi'n dy garu di," meddai Emrys, ei lais yn llawn emosiwn dwfn. "Rwy'n dy garu oherwydd pwy wyt ti, Ellie. Mae pob rhan ohonoch yn bwysig i mi."

"Rwy'n edmygu'ch cryfder," parhaodd, gan syllu i'w llygaid. "Rwy'n caru eich meddwl a'ch calon. Rwy'n caru eich corff yn union fel y mae ac yn cofleidio eich ffordd unigryw o feddwl, ynghyd â'ch heriau iechyd. Rwy'n gwerthfawrogi sut rydych chi'n edrych ar y byd, hyd yn oed pan fydd pethau'n mynd yn anodd."

Daliodd ei llaw yn dyner, yr un â'r fodrwy. "Mae'r fodrwy hon," meddai gydag emosiwn, "yn fwy na dim ond darn o emwaith . Mae'n addewid y byddaf bob amser yn sefyll wrth eich ochr, ni waeth beth sy'n ein hwynebu."

Mae'n cusanu ei llaw yn feddal, yn gyntaf ar y migwrn, yna ar y cledr. "Rwyf mor gyffrous i briodi chi, Ellie," sibrydodd ef, llais trwchus gyda theimlad. "Alla i ddim aros i rannu fy mywyd gyda chi."

Pwysodd i mewn yn nes, gan ei chusanu'n dyner ac yn dyner. Roedd yn gusan a soniodd am faddeuant, gobaith, a chariad a oedd wedi wynebu treialon ond a barhaodd yn ddi-dor.

"Rwy'n dy garu di, Emrys," sibrydodd Ellie yn ôl. "A dwi wir yn credu y gallwn ni wneud i hyn weithio. Ond fe fydd angen amser arnom ni."

Roedd yr achos llys wedi meddiannu tref Aberystwyth fel arfer yn dawel, gan ysgubo drwyddi fel storm gref. Yng nghanol hyn oll roedd y llys adeilad mawr, llwyd o gerrig gydag iorwg yn dringo ei waliau. Roedd y grisiau y tu allan yn orlawn o bobl. Roedd arogl pridd llaith yn gymysg â mwg sigarêts yn llenwi'r awyr wrth i newyddiadurwyr ddal eu meicroffonau'n dynn, a chamerâu yn fflachio'n llachar yn erbyn yr awyr gymylog. Ymgasglodd trigolion lleol mewn grwpiau bach, sibrwd, eu sgysiau tawel yn symud trwy'r awyr oer fel y gwynt.

Y tu mewn i'r llys, roedd yr awyrgylch yn drwch o densiwn, bron fel pe bai'n bresenoldeb byw. Roedd fel petai'n pwyso yn erbyn y waliau ac yn teimlo'n drwm ym mrest Ellie. Roedd y meinciau pren yn llawn o bobl yn pwyso ymlaen, yn amlwg yn awyddus i ddarganfod beth fyddai'n digwydd. Roedd yr aer yn cario arogl sglein a hen bapur, wedi'i gymysgu â chwys gormod o bobl wedi'u pacio'n agos at ei gilydd. Roedd y barnwr yn ddyn difrifol gyda blynyddoedd o brofiad yn eistedd yn llonydd iawn o dan bwysau ei awdurdod. Roedd ei rodd yn taro'r ddesg yn uchel pryd bynnag roedd grwgnach y dorf yn mynd yn rhy uchel. Yna daeth y rheithfarn, "Ddim yn euog." Daliodd Ellie ei hanadl, wedi ei syfrdanu gan y geiriau.

Teimlai'r newyddion fel dyrnod, gan guro'r anadl ohoni. Arhosodd yr ystafell yn dawel i ddechrau, fel bod amser wedi dod i ben am eiliad cyn i bopeth chwalu. Dechreuodd pobl gasp, sibrwd, a symud o gwmpas. Curodd y barnwr ei rodd i fynnu trefn, ond nid oedd ond anhrefn yn ei meddwl. Adleisiodd y dyfarniad "Dieuog" yn ei phen, gan deimlo'n wag ac yn boenus.

Ni ddangosodd Dafydd Jones unrhyw emosiwn, dim rhyddhad, dim dicter. Addasodd ei siaced yn dawel, gan weithredu fel pe bai'n rheoli'r sefyllfa. Edrychodd arni'n fyr ac yna trodd i ffwrdd, gan ei thrin fel nad oedd ots ganddi mwyach.

Cydiodd Ellie yn dynn yn y fainc, a'i migwrn yn troi'n wyn. Roedd popeth o'i chwmpas yn teimlo'n llethol swm cadair yn crafu'r llawr, sŵn rhyfedd y lleisiau, gwres gormesol gormod o bobl, a theimlad crafog ei blaser gwlân. Nid oedd dim ohono'n ymddangos yn iawn. Nid fel hyn yr oedd pethau i fod i droi allan.

Y tu allan, roedd gohebwyrr yn ei hamgylchynu fel fwlturiaid. Roedd fflachiadau eu camera yn llachar ac yn dallu, a meicroffonau wedi'u gwrthio yn ei hwyneb gyda chwestiynau: "Ditectif Arolygydd Pryce! Oes gennych chi ddatganiad? Oedd yr achos yn ddiffygiol? A fydd apêl?" Cyfunodd y lleisiau gyda'i gilydd, gormod ar unwaith.

Plygodd Ellie ei phen a gwrthio trwy'r dorf, a'i hanadl yn dod yn gyflym. Ni wnaeth yr awyrr oer y tu allan fawr ddim i'w thawelu, ac roedd ei meddyliau'n troelli o hyd mewn dolen benysgafn.

Roedd yr achos yn ymddangos yn ddi-ffael. Roedd y dystiolaeth yn gryf ac yn argyhoeddiadol. Felly, sut syrthiodd popeth yn ddarnau? Pryd ddechreuodd y problemau ymddangos? A wnaeth hi gamddeall rhywbeth neu fethu patrwm? Roedd y cwestiynau hyn yn ei thrafferthu o hyd, fel cosi parhaus na allai ei hanwybyddu.

Yn ôl yn ei fflat, roedd sŵn y tonnau y tu allan fel arfer yn ei helpu i ymlacio, ond heno, ni allai hyd yn oed rhythm y cefnfor dawelu ei nerfau. Cyflymodd yn ôl ac ymlaen, gan wasgu ei dwylo at ei phen a rhedeg ei bysedd trwy ei gwallt. Roedd y fflat yn teimlo'n rhy fach a chyfyng, fel pe bai'r waliau'n cau i mewn arni gyda phob cam a gymerodd.

Roedd ei ffôn yn suo ar y bwrdd pren, gan ddirgrynu mewn pyliau byr. Ewan oedd yn galw. Gadawodd iddo ganu cwpl o weithiau cyn codi, ei llais yn llawn tensiwn a miniog. "Oes gennych chi unrhyw newyddion i mi?" gofynnodd hi. Bu saib ar y pen arall. Nid oedd yn hir, ond roedd yn ddigon i gynyddu ei rhwystredigaeth.

“Ellie,” meddai Ewan yn ofalus, ei lais yn gyson a digynnwrf. Roedd yn ceisio cydbwysu'r storm o emosiynau yr oedd hi'n eu teimlo. “Fe wnaethoch chi bopeth o fewn eich gallu. Nid yw hyn drosodd eto.”

Gollyngodd anadl hir trwy ei thrwyn a gafael yn dynn yn y cownter. "Dylai fod wedi gweithio," meddai, ei llais yn llawn tensiwn a straen. "Ces i e, Ewan. Mae o allan yna nawr achos nes i golli rhywbeth. achos doeddwn i ddim digon da."

"Dydi hynny ddim yn wir," ymatebodd Ewan yn syth bin, ei lais yn dawel ac yn gyson. Ond ni wnaeth ei sicrwydd dawelu ei meddwl.

Tynhaodd gên Ellie. Clywodd hi'r cydymdeimlad yn ei lais, ond nid dyna oedd ei angen arni. Roedd angen atebion arni. Roedd angen iddi weld y patrymau a dod o hyd i'r darn coll oedd wedi achosi i bopeth ddisgyn yn ddarnau. Hofranodd ei bys dros y botwm i ddod â'r alwad i ben.

"Fe gawn ni ffordd arall," meddai Ewan yn dawel ond yn gadarn. "Rydym bob amser yn gwneud." Gadawodd Ellie i'r distawrwydd aros rhyngddynt, gan deimlo ei bwysau yn pwyso ar ei brest. Yna, heb air arall, daeth â'r alwad i ben. Roedd Ewan bob amser yn golygu'n dda, ond doedd geiriau'n unig ddim yn ddigon. Nid camgymeriad syml yn unig oedd hwn. Methiant ydoedd, ac ni dderbyniodd Ellie Pryce fethiant.

"Sut y gallai hyn ddigwydd?" Sibrydodd Ellie wrthi ei hun, a rhwystredigaeth yn tynhau ei llais. "Cefais ef. Cefais yr holl dystiolaeth."

"Ble es i o'i le?" gofynnodd hi, ei llais yn codi mewn anobaith. "Beth wnes i ei golli?"

"Nid dim ond am Dafydd y mae hyn," meddai Ellie wrth iddi gyflymu'r ystafell. "Mae'n ymwneud â Lowri. Mae'n ymwneud â chyfiawnder, ac yr wyf yn methu hi."

"Wna i ddim gadael iddo ddianc â hyn," meddai gyda phenderfyniad. "Ni fyddaf yn caniatáu iddo."

"Ewan," siaradodd Ellie i mewn i'r ffôn, ei llais yn llawn tensiwn a brys, "mae angen atebion go iawn arnaf, nid geiriau cysurus yn unig."

"Peidiwch â dweud wrthyf i mi wneud popeth posibl," parhaodd gyda dwyster. "Oherwydd fy mod yn gwybod na wnes i. Mae'n amlwg i mi syrthio'n fyr."

"Rydyn ni'n mynd i ddod o hyd i'r darn coll hwnnw," dywedodd Ellie gyda phenderfyniad cadarn. "Rydyn ni'n mynd i'w ddarganfod, a byddwn yn sicrhau ei fod yn wynebu canlyniadau ei weithredoedd."

Roedd swyddfa Ellie yn gymysgedd anhrefnus o bapurau wedi'u gwasgaru ar draws ei desg. Trefnodd hi nhw mewn ffordd na allai hi ond ei deall. Roedd lluniau wedi'u plygu ychydig ar yr ymylon rhag cael eu trin mor aml. Ar y waliau, roedd llinellau amser gyda nodiadau taclus yn ei

llawysgrifen yn cysylltu fel sêr yn yr awyr, gan ddangos tystiolaeth a allai arwain at atebion neu bennau marw. Aroglodd yr ystafell o inc, hen goffi, ac awgrym o halen o awel y môr trwy'r ffenestr agored. Roedd y treial wedi dod i ben, ond i Ellie, roedd yn teimlo ei fod yn dal i fynd ymlaen.

Symudodd ei chadair yn nes, gan wneud sŵn wrth iddi grafu ar yr hen lawr. Ceisiodd ganolbwyntio eto. Roedd ei meddyliau fel pos cymhleth, yn newid ac yn addasu wrth iddi fynd dros y dystiolaeth dro ar ôl tro, gan chwilio am rywbeth y gallai fod wedi'i golli. Roedd patrwm i'w ddarganfod bob amser.

Rhys Morgan. Glynodd enw'r pysgotwr yn ei meddwl, fel arogl hirhoedlog rhaffau gwlyb a disel yn yr harbwr. Roedd ei stori'n fanwl iawn efallai'n rhy fanwl gywir. Roedd yn ymddangos fel ei fod wedi ei ymarfer, gan ei wneud yn swnio'n berffaith fel y byddai'n dal i fyni dan holi. Roedd yn teimlo'n rhy llyfn, yn rhy reoledig. Roedd y teimlad hwn yn swnian arni, fel sblint fach na allai ei hanwybyddu.

"Rhys," meddai yn dawel iddi ei hun yn yr ystafell dawel. "Rydych chi'n cuddio rhywbeth. Gallaf ei deimlo."

Tapiodd ei bysedd ar y ddesg, gan gadw curiad cyson i'w helpu i ganolbwyntio, a throdd ei sylw at ei gofnodion ariannol. Ymddangosodd y trafodion ar y sgrin mewn colofnau tanwydd taclus, atgyweirio cychod, prynu offer. Roedd popeth yn edrych yn normal, yn union fel y disgwyl. Ond wedyn, daliodd rhywbeth ei llygad. Swm nad oedd yn cyfateb.

Roedd swyddfa Ellie yn anniben gyda phapurau wedi'u gwasgaru ar draws ei desg mewn ffordd a oedd yn edrych yn flêr ond yn gwneud synnwyr iddi mewn gwirionedd . Roedd lluniau wedi'u cyrllo ychydig rhag cael eu trin cymaint. Ar y waliau, piniwyd llinellau amser â nodiadau, gan greu gwe o dystiolaeth. Gallai pob llinell arwain at gliw neu ben marw. Roedd y swyddfa fach yn arogl fel inc, hen goffi, ac awgrym o aer y môr o'r ffenestr agored. Er bod y treial wedi dod i ben, nid oedd ar ben i Ellie.

Tynnodd ei chadair yn nes, y coesau'n crafu ar y llawr treuliedig, a chanolbwyntio eto. Roedd ei meddyliau fel pos, yn newid yn gyson wrth iddi adolygu'r dystiolaeth, gan chwilio am unrhyw beth y gallai fod wedi'i golli. Roedd patrwm i'w ddarganfod bob amser.

Roedd Rhys Morgan, y pysgotwr, ar ei meddwl fel arogl rhaff gwlyb a disel o'r harbwr . Yr oedd ei dystiolaeth yn dra manwl, bron yn rhy berffaith, fel pe buasai wedi ei harfer i wrthsefyll holi. Roedd yn ymddangos yn rhy llyfn a rheoledig, a oedd yn poeni Ellie, fel sblint na allai hi ei anwybyddu.

"Rhys," meddai yn dawel wrthi ei hun. "Rydych chi'n cuddio rhywbeth. Rwy'n ei wybod."

Tapiodd ei bysedd ar y ddesg i gadw ei ffocws a gwirio ei gofnodion ariannol. Roedd y trafodion yn dangos tanwydd, cynnal a chadw cychod, a phrynu offer, i gyd yn normal. Ond wedyn, sylwodd ar rywbeth rhyfedd. Tynnu'n ôl nad oedd yn cyfateb i'w gostau gwaith arferol.

Ellie pwyso i mewn, ei hanadlu bas. Ar y diwrnod y diflannodd Lowri Evans, tynnodd swm mawr o arian parod yn ôl. Nid ar gyfer cyflenwadau nac unrhyw beth sy'n gysylltiedig â'i waith. Dim ond arian parod. Dechreuodd ei chalon rasio.

"I beth oedd angen yr arian yna arnat ti, Rhys?" sibrydodd hi, gan syllu ar y sgrin. "A pham ar y diwrnod hwnnw?"

Nododd hi'r swm ar ddatganiad a'i gysylltu â'r llinell amser. Roedd yr aer yn y swyddfa yn teimlo'n drwm, a'i ffocws yn hogi. Gwiriodd logiau gwyliaidwriaeth, gan chwilio am gofnodion ger y banc. Pe bai'n tynnu cymaint â hynny o arian yn ôl, byddai rhywun wedi ei weld. Cliciwch, saib, ac yna ffrâm wedi rhewi mewn amser.

Roedd Rhys Morgan, yn sefyll wrth y peiriant ATM, yn edrych yn llawn tensiwn a'i ysgwyddau wedi'u tynnu i mewn. Y tu ôl iddo, ychydig allan o ffocws, roedd siâp person. Ellie anadlu allan yn araf, ei llygaid sefydlog ar y ddelwedd. "Pwy oedd hynny?"

Yng nghefn ei meddwl, cadwodd olwg ar bopeth yr oedd wedi'i roi o'r neilltu. Roedd Megan Davies, perchennog The Kingfisher, yn teimlo'n anesmwyth. Nid dyna'r nerfusrwydd arferol y mae pobl yn ei gael pan fydd yr heddlu'n gwirio eu busnes. Roedd hyn yn ofn rhywun sy'n gwybod rhywbeth y maent yn dymuno nad oedd. Atebodd yr holl gwestiynau, ond dewisodd ei geiriau yn ofalus, fel pe bai'n cydbwyso ar raff dynn.

Archwiliodd Ellie ddatganiad Megan, a gafodd ei amlygu a'i danlinellu. Roedd seibiannau a sifftiau cynnil yn ei hiaith. "Wnes i ddim gweld dim byd. Dwi'n meddwl, ddim a dweud y gwir. Dim ond y wynebau arferol y noson honno. Ti'n gwybod sut mae e. Does neb yn sefyll allan." Roedd y rhain yn gelwyddau, nid yn rhai amlwg, ond yn bendant yn fwriadol .

“Megan,” meddai Ellie yn dawel, “Gwelsoch chi rywbeth. Ti'n gwybod rhywbeth. Ac mae ofn arnat ti.”

Cyrhaeddodd Ellie am ei choffi, ond roedd hi'n oer, y cwpan yn oer yn erbyn ei bysedd. Y tu allan, sibrydodd y môr, ei donnau cyson yn ddifater. Bu'r môr unwaith yn gydymaith iddi yn ystod nosweithiau digwsg, gyda'i rythm cyson yn ei thawelu. Nawr, roedd fel petai'n ei gwatwar. Daliodd y tonnau i fynd a dod, ac eto arhosodd hi yma, wedi'i dal yn yr un cwestiynau, gan olrhain yr un camau.

“Mae hwn fel pos,” meddai Ellie, ei llais yn dynn â rhwystredigaeth. "A dwi'n colli darn. Ond fe fydda i'n ffeindio fe. Dwi wastad yn gwneud."

Rhwbiodd ei theml, gan deimlo'n flinedig iawn, ond ni fyddai'n rhoi'r gorau iddi. Yr oedd y gwirionedd yn guddiedig o dan gelwydd a hanner gwirioneddau. Fe'i claddwyd mewn cyfriflenni banc, mewn geiriau a ddewiswyd yn ofalus, ac yn nhawelwch yr hyn na ddywedwyd. Roedd hi'n barod i ddod o hyd iddo.

"Maen nhw'n meddwl y gallant guddio," meddai Ellie, ei llygaid yn culhau gyda phenderfyniad.

"Maen nhw'n meddwl y gallan nhw osgoi cael eu dal. Ond maen nhw'n anghywir. Mae pob un ohonyn nhw'n anghywir."

Roedd swyddfa Ellie yn llawn o arogl cryf papur, fel hen inc ac ychydig o sourness o ddogfennau a ddefnyddiwyd droeon. Eisteddodd paned o goffi ar ymyl ei desg, yn oeri ac yn gadael modrwy wlyb ar yr wyneb. Roedd ei man gwaith yn flêr, ond roedd yn fath o lanast a oedd yn gwneud synnwyr iddi. Roedd ganddi fapiau gyda llinellau amser wedi'u haenau ar ben ei gilydd, ac roedd datganiadau wedi'u pinio i fyny, wedi'u marcio ag aroleuwyr a nodiadau yn ei llawysgrifen glir. Roedd gwahanol wynebau a lleoedd yn cael eu cysylltu gan edafedd, yn troelli ac yn dolennu fel llinell bysgota tanglyd. Ond heno, o'r diwedd roedd ganddi rywbeth newydd a phwysig. Rhywbeth go iawn.

Trodd i'r dudalen nesaf yn ei llyfr nodiadau, gan deimlo'r marciau uwch o'r geiriau a ysgrifennodd yn flaenorol: Gareth Caddell: morwr wedi ymddeol, heb ei gwestiynu yn yr ymchwiliad gwreiddiol.

"Pam na wnaethon nhw siarad ag ef?" Gofynnodd Ellie ei hun yn dawel, wedi'i drysu gan yr oruchwyliaeth. "Beth wnaethon nhw ei golli?"

Daeth ei stori i'r amlwg ar hap. Dechreuodd gyda sgwrs syml, dim ond sylw a wnaed i gymydog yn yr harbwr, ac yn raddol cyrhaeddodd y manylion ati. Daeth y wybodaeth newydd hon â newid mawr i bopeth.

Roedd Rhys Morgan bob amser yn ddyrys, gan ddewis ei eiriau yn ofalus iawn. Ond roedd stori Caddell yn gwneud llanast o'i linell amser. Cofiai Caddell weld Morgan yn ymyl lle diflannodd Lowri Evans y noson honno. Roedd Morgan wedi honni ei fod ar y môr, ond nid oedd hynny'n wir.

“Rhys,” meddai Ellie yn gadarn. "Roeddech chi'n dweud celwydd. A nawr rydyn ni'n gwybod."

Pwysodd Ellie feiro yn erbyn ei gwefus isaf i ganolbwyntio. Nid oedd hyn yn brawf cyflawn eto, ond yr oedd yn ddigon. Digon i ailagor ymchwiliad a gafodd ei gau yn rhy gyflym. Digon i ofyn cwestiynau a gafodd eu hanwybyddu o'r blaen.

“ Mae hyn yn newid popeth,” meddai Ellie yn dawel wrth edrych dros ei nodiadau. “Popeth.”

Trodd y sŵn o amgylch Ellie yn yr orsaf yn niwl meddal. Roedd y cloc yn tician ar y wal bellaf a llais gwan Ewan o ystafell arall prin yn cyrraedd ei chlustiau. Diflannodd y synau hyn wrth iddi ganolbwyntio ar ddatrys y dirgelwch. Roedd y dref wedi cuddio ei chyfrinachau am gyfnod rhy hir, ond gellir datgelu cyfrinachau.

"Roedden nhw'n meddwl y gallen nhw ei gadw'n gudd," meddai Ellie yn dawel ond yn gadarn.

"Roedden nhw'n meddwl y gallen nhw gladdu'r gwir. Ond roedden nhw'n anghywir."

Teimlai angen brys i weithredu. Roedd y gwir yn agos, ychydig allan o gyrraedd, yn guddiedig o dan fywyd beunyddiol harbwr Aberystwyth a distawrwydd y rhai a ddewisodd ei anwybyddu.

"Mae'n amser," sibrydodd Ellie. "Mae'n bryd datgelu popeth."

Symudodd Ellie yn gyflym ond yn dawel, gan wisgo ei chot a chasglu ei nodiadau. Nid oedd amser i betruso nac amau. Roedd y dref wedi ei siomi unwaith, ac ni fyddai'n gadael iddo ddigwydd eto. Roedd Lowri Evans yn haeddu cyfiawnder. Roedd Ellie Pryce yn benderfynol o ddatgelu'r gwir fesul darn, nes nad oedd unman ar ôl iddo guddio.

"Fyddan nhw ddim yn hoffi hyn," meddai Ellie gyda gwên fach. "Ond fe fydd yn rhaid iddyn nhw ddelio ag e."

Pennod 10 : Trywyddau Gwirionedd

Roedd yr aer yn y labordy fforensig yn drwm gydag arogl antiseptig ac arogl metelaidd gwan. Dyma'r math o arogl a oedd yn gorwedd yn eich gwddf ac yn llenwi'ch ysgyfaint. Dyma arogl man lle nad oedd ond data a thystiolaeth yn bodoli. I Ellie, roedd hyn yn rhyfedd o gysur. Roedd y byd y tu allan i aer llaith, hallt arfordir Aberystwyth ac arogl priddlyd y clogwyni ar ôl glaw yn teimlo ymhell i ffwrdd yma. Roedd ar wahân, yn bell. Ond onid dyna sut beth yw gwirionedd? Wedi'u tynnu'n ddarnau, eu harchwilio, a'u hamlygu o dan oleuadau llachar.

Cyffyrddodd Ellie yn ysgafn ag ymylon treuliedig ffeil achos Lowri Evans. Roedd y papur yn teimlo'n feddal o gael ei drin lawer gwaith, gyda'r corneli wedi'u cyrlio rhag cael eu darllen dro ar ôl tro ac yna eu rhoi o'r neilltu. Roedd yr inc ar yr adroddiad lleoliad trosedd gwreiddiol wedi pylu dros amser, ond mae'r geiriau'n dal i frifo gyda'u terfynoldeb: Boddi damweiniol. Camgam yn yr aber. Roedd yn ymddangos yn syml, yn daclus, ac yn ddiystyriol.

"Damweiniol," meddai Ellie yn dawel, ei llais yn atseinio yn yr ystafell dawel, wag. "Fe wnaethon nhw ei alw'n ddamweiniol. Mae'n rhy hawdd ei dderbyn."

Roedd clogwyni Aberystwyth, fodd bynnag, yn ddim byd ond taclus. Roeddent yn arw a pheryglus, gyda ymylon miniog yn cuddio gwirioneddau. Nid oedd Ellie byth yn ymddiried mewn straeon a oedd yn lapio'n rhy daclus neu gyflym.

Gwnaeth y goleuadau llachar uchod sŵn suo meddal, gan daflu golau gwyn llym dros y bwrdd. Ar led o'i blaen roedd lluniau—delweddau aneglur o gerrig yn cael eu golchi gan y llanw, olion traed yn pylu yn y mwd, a darnau toredig o fywyd Lowri. Roedd y lluniau hyn yn cynhyrfu rhywbeth dwfn y tu mewn iddi, rhywbeth cryf a di-ildio. Cafodd y llinynnau tenau o wallt a ddarganfuwyd ar y creigiau ger yr afon eu diystyru yn yr adroddiad gwreiddiol fel malurion dibwys. Dim ond rhywbeth i'w ffeilio a'i anghofio. Ond nid anghofiodd Ellie.

"Anadnabyddadwy," ailadroddodd hi, amheuaeth yn glir yn ei llais. "Wnaethon nhw ddim hyd yn oed geisio darganfod."

Olrheiniodd yn ofalus adroddiad y tricholegydd o Lanfairpwll â'i bysedd, gan amsugno pob manylyn â'i llygaid. Roedd y DNA o'r gwallt wedi'i wanhau nid yn ddigon i sicrwydd, ond yn ddigon i danio amheuaeth i'r teulu Morgan. Yr oedd yr enw Morgan wedi ei blethu trwy Aberystwyth, fel niwl o'r bae: anweledig ond bob amser yn bresennol, yn cael ei deimlo ym mhob rheol ddi-lol a phob gwedd yn cael ei gyfnewid yn sgwâr y farchnad. Nid tir yn unig oedd gan y Morganiaid; rheolasant dawelwch.

"Y Morgans," meddai Ellie, ei llais yn tyfu'n gryfach. "Maen nhw'n credu eu bod nhw uwchlaw amheuaeth. Maen nhw'n meddwl y gall eu henw eu hamddiffyn rhag craffu."

Canolbwyntiodd Ellie ar rywbeth roedd eraill wedi methu'r mwd ar ddillad Lowri. I ddechrau, cafodd ei ddiystyru fel pridd rheolaidd o'r ardal. Fodd bynnag, roedd gan Ellie deimlad perfedd bod rhywbeth yn wahanol, felly anfonodd y samplau at ddaeargwr prifysgol. Roedd ei greddf yn amlwg.

Darganfu'r daeargwr fwyn prin yn y clai. Nid pridd cyffredin yn unig oedd hwn. Dim ond mewn un man penodol ger Aberystwyth y cafwyd y math hwn o waddod: hen chwarel segur. Ac roedd y chwarel hon yn eiddo i'r teulu Morgan.

“Chwarel,” grwgnach Ellie, yn ddwfn ei meddwl. "Ac nid dim ond unrhyw chwarel. Eu chwarel."

Rhedodd calon Ellie wrth iddi roi popeth at ei gilydd. Roedd y gwallt, y chwarel, ac ymdeimlad bod rhywun arwyddocaol yn cymryd rhan, wedi'i guddio o dan ragdybiaethau. Yr oedd yr achos wedi ei gau yn gynamserol, wedi ei gladdu dan rym a dylanwad. Ond yng ngolau llachar y labordy fforensig, roedd y gwir yn dod i'r amlwg. Roedd Ellie Pryce yn benderfynol o beidio â gadael i'r cyfle hwn lithro i ffwrdd.

“Roedden nhw’n meddwl y gallen nhw guddio hyn,” meddai Ellie gyda phenderfyniad tawel.

"Roedden nhw'n meddwl y byddai'n diflannu. Ond fe wnaethon nhw fy niystyru i."

Y tu allan i Aberystwyth, roedd y dirwedd yn edrych yn llawn sibrydion a dirgelion. Roedd y dref yn swatio ar hyd cromlin y bae, gyda strydoedd sy'n clwyfo trwy ddrysfa o adeiladau carreg hynafol a lonydd cul, troellog. Roedd yr aer yn drwchus gydag arogl y môr, yn gymysg â physgod a mygdarth disel o'r cychod yn mynd allan gyda'r wawr. Yn yr harbwr, roedd pysgotwyr yn straen wrth lusgo rhwydi trymion dros ddeciau hindreuliedig eu llestri, a'u dwylo'n cael eu caledu gan halen a llafur. Uwchben, roedd gwylanod yn cylchu, prin y gellir clywed eu cri uwchben y tonnau'n chwalu'n ddi-baid yn erbyn y morglawdd.

Pan gerddodd Ellie heibio, rhoddodd y bobl leol nodau bach, cwrtais iddi. Roeddent yn gyfeillgar ond yn ofalus. Teimlodd eu llygaid arni wrth iddi gerdded i ffwrdd. Roedd Ellie yn fwy nag ymwelydd yn unig; roedd hi'n rhywun oedd yn chwilio am atebion mewn lle fel Aberystwyth. Roedd gan y dref hon gysylltiadau dwfn â'i hanes, ac nid oedd rhai digwyddiadau yn y gorffennol i fod i gael eu haflonyddu.

Roedd fflat Ellie yn edrych dros y bae, gyda ffenestr yn dangos y llanw sy'n symud yn barhaus fel paentiad byw. Bob nos, roedd sŵn y tonnau'n rhoi'r dref i gysgu, ond i Ellie, roedd hi fel curiad calon, bob amser yn cyfateb i'w meddyliau, ond eto ychydig allan o'i chyrraedd.

Y tu mewn i'w fflat, roedd ei hymchwiliad yn gorchuddio pob arwyneb. Roedd papurau'n llenwi'r ddesg, roedd mapiau'n cael eu pinio ar y waliau, a datganiadau tystion yn glynu wrth y ffenestri fel haenau o daflenni tryloyw. Cymysgwyd llinellau amser gyda lluniau o'r aber, y chwarel, a gwedd newidiol y dref. Roedd yn anhrefn trefnus, yn adlewyrchiad o'i meddwl, wedi'i

drefnu mewn patrymau yn unig yr oedd hi'n eu deall. Yng nghanol ei hymchwiliad roedd Rhys Morgan.

"Rhys," meddai Ellie yn dawel, ei llais yn ddwys. "Chi yw'r prif ran o hyn, ynte?"

Roedd gan yr enw Rhys lawer o rym. Roedd yn teimlo fel grym anweledig yn y dref. Dim ond yn dawel bach y siaradai pobl amdano, bron fel pe bai ofn arnynt. Siaradon nhw'n fyr ac edrych o gwmpas yn nerfus. Roedd Rhys fel cysgod dros Aberystwyth. Efallai na fyddwch chi bob amser yn ei weld, ond roeddech chi'n gwybod ei fod yno. Gwelwyd ei hen Land Rover, cerbyd mawr, tywyll, metel, ger y dwr y noson yr aeth Lowri ar goll. Roedd pobl yn sibrdw amdano yn lle siarad yn agored. Fe wnaethon nhw sylwi arno, ond ni ofynnodd neb gwestiynau pellach.

Tapiodd Ellie ei beiro ar lun bras o'r Land Rover, ac roedd ei gŕen yn hollti. "Maen nhw'n ei weld," meddai yn dawel. "Gwelodd pawb. Ond fe ddewison nhw edrych i ffwrdd."

Roedd gan y Morganiaid gysylltiad dwfn â'r dref. Maent yn ffitio i mewn yn berffaith, a oedd yn eu gwneud yn beryglus. Ond ni all pob cysgod aros yn gudd am byth.

"Maen nhw'n meddwl eu bod nhw y tu hwnt i'w cyrraedd," meddai Ellie, a'i llygaid yn culhau.

"Maen nhw'n credu y gallan nhw reoli popeth. Ond maen nhw'n camgymryd."

Canolbwyntiodd Ellie ar y samplau ffibr a biniwyd wrth ymyl map yr aber. Rhedodd ei bysedd dros yr adroddiad fforensig wedi'i deipio. Dywedodd yr adroddiad fod gwlân prin wedi'i

fewnforio wedi'i ddarganfod yn y mwd yn y fan a'r lle. Mae'r math hwn o wlân yn anghyffredin ac yn ddrud, a ddefnyddir yn unig ar gyfer dillad wedi'u gwneud yn arbennig, gan ei gwneud yn ddigamsyniol.

“Nid cyd-ddigwyddiad yn unig yw hyn,” meddai Ellie yn dawel, gan gadw ei llygaid ar yr adroddiad. msgstr "Mae hwn yn gysylltiad go iawn. Dolen uniongyrchol."

Symudodd ei llygaid at lun arall yn dangos Rhys Morgan mewn digwyddiad yn y dref. Safodd yn anystwyth, ei wyneb yn datgelu dim. Wedi'i lapio dros ei ysgwyddau roedd siaced wedi'i theilwra wedi'i gwneud o'r un defnydd. Ellie anadlu allan yn araf. Nid casgliad o ddarnau ar wahân oedd y dirgelwch bellach. Roedd yr amlinelliad yn glir, ac roedd popeth yn pwyntio'n ôl at y Morgans.

"Ti yw, Rhys," ebe Ellie, ei llais yn gryf. "Mae wedi bod yn chi erioed. A dwi'n mynd i brofi hynny."

Edrychodd Ellie allan ar y bae a sibrydodd, "Mae'r dref hon wedi bod yn dal ei hanadl ers gormod o amser. Mae'n bryd gadael iddi fynd."

Mae Ellie yn dychwelyd i gaffi The Cabin, a adnabyddir yn Gymraeg fel Y Caban. Wrth iddi agor y drws, mae'n crychdonni'n dawel. Y tu mewn, mae arogl coffi, sinamon, a bara cynnes yn ei hamgylchynu, gan ddod â synnwyr o dawelwch i'w meddwl prysur. Mae sgwrsio tawel pobl ac

ambell swm cwpanau a phlatiau yn creu awyrgylch cysurus. Mae awel ysgafn yn troi'r llenni les at y ffenestr, gan daflu patrymau symudol o olau ar yr hen lawr pren.

Mae Ellie yn edrych yn ofalus o gwmpas yr ystafell, gan nodi ble mae pawb, unrhyw symudiad, a lleoliad yr allanfeydd. Yn olaf, mae hi'n sylwi arno.

Eisteddai Emrys wrth ei fwrdd arferol wrth y ffenestr. Roedd ei ysgwyddau yn hamddenol, ond roedd yn araf olrhain cylchoedd ar ymyl ei gwpan coffi. Roedd ei wyllo yn gwneud y cynnig cyfarwydd hwn yn gwneud iddi deimlo ymdeimlad o ryddhad a thensiwn ar yr un pryd.

Wrth iddi gerdded tuag ato, gwnaeth yn siŵr bod ei champau'n gyson a'i hanadl yn dawel. Pan ddaeth yn agos, edrychodd i fyny a chwrdd â'i llygaid. Roedd ei lygaid, yn feddal ac yn gyson, yn adlewyrchu haul hwyr y prynhawn yn dod trwy ffenestr y caffi. Ni siaradodd na gofyn cwestiynau cyn iddi fod yn barod i siarad. Roedd yn unig yno, mewn ffordd dawel a oedd bob amser yn teimlo'n iawn iddi.

Eisteddodd Ellie yn ofalus yn y gadair ar draws oddi wrtho, gan wneud yn siŵr mai hi oedd yn rheoli. Creodd y gadair o dan ei phwysau, gan ddod â hi yn ôl i'r funud bresennol. Amlapiodd ei dwylo o amgylch ei chwpan de, gan deimlo ei chynhesrwydd yn trylifo i'w bysedd.

“Ti’n edrych...” seibiodd Emrys, gan chwilio am eiriau tyner. “Mae wedi bod yn ddiwrnod hir, onid yw?” Pwysodd ei gwefusau at ei gilydd a nodio. Roedd yn danddatganiad. Roedd y

distawrwydd a ddilynodd yn teimlo'n ddiogel, gan ganiatáu i bethau setlo. Olrheiniodd Ellie ei chwpan gyda'i bawd, gan ddod o hyd i gysur yn ei wead.

"Rwy'n meddwl ..." dechreuodd, gan oedi i ddewis ei geiriau. "Rwy'n meddwl fy mod wedi dod o hyd i rywbeth." Amneidiodd Emrys ychydig, gan ddangos ei fod yn gwrandao'n llawn. Dim ymyrraeth. Dim pwysau. Dim ond gofod. Roedd y golau ar ei wyneb a'i anadl tawel yn gysur mewn ffordd na allai hi ei egluro.

Cymerodd Ellie anadl ddwfn, arogl ei the yn cymysgu â'r teisennau y tu ôl i'r cownter. "Rydw i wedi bod ar goll yn hyn i gyd," meddai, yn dawelach nawr, fel pe bai siarad yn dawel yn ei gwneud hi'n haws. "Ac nid wyf wedi bod yn deg i chi. Neu i ni."

Ar draws y bwrdd, symudodd Emrys ei fysedd i gyffwrdd â hi'n ysgafn. Roedd ei groen cynnes, garw yn cwrdd â'i llaw oer, gan gynnig sefydlogrwydd heb ofyn am unrhyw beth. "Roedd gennych chi lawer i ddelio ag ef," meddai mewn llais tawel. "Rwy'n deall, Ellie."

Ysgydodd ei phen, emosiynau a ddaliwyd yn ei gwddf. "Na," sibrydodd hi, ei llais yn amrwd. "Mae'n fwy na hynny. Gwthiais chi i ffwrdd, ac mae'n gas gen i hynny. Mae'n gas gen i fy mod yn gadael i hyn ddod rhyngom." Roedd ei bysedd yn tynhau o dan ei, fel pe bai'n ceisio dal gafael ar rywbeth yn llithro i ffwrdd. "Rwy'n dy garu di, Emrys. Dydw i ddim eisiau dy golli di." Sarnodd y geiriau, yn drwm yn y gofod rhyngddynt. "Rwyf am i ni. Rwyf am i chi ddod adref."

Am eiliad fer , roedd y caffi prysur fel pe bai'n tawelu. Trodd y clebran yn hum meddal, a daeth y bobl oedd yn symud o gwmpas yn aneglur. Emrys yn unig oedd o bwys, ei lygaid yn sownd arni, yn anadlu'n gyson, yn sefyll yn gryf. Yna, heb siarad, cododd.

Synnwyd Ellie pan safodd o'i blaen a'i chodi'n dyner ar ei thraed. Roedd yn lapio ei freichiau o'i chwmpas heb fod yn rhy dynn, heb fod yn betrusgar, gan ei hamgáu mewn cynhesrwydd. Roedd ei eillio wedyn, gydag arogl coediog ac ychydig yn sbeislyd, yn gorwedd ar ei chroen. Yn erbyn ei boch, teimlai guriad ei galon, yn araf ac yn gyson, yn cyfateb i deimlad cysurus ei gofleidio. Cymerodd Ellie anadl ddofn, fwriadol.

“Rwy’n dy garu di hefyd,” sibrydodd i mewn i’w gwallt, ei lais yn llawn emosiynau nas dywedir. "A dwi yma, Ellie. Bob amser." Tynnodd yn ôl ddigon i gwrdd â'i lygaid, ac o dan olau gwan y caffi, roedden nhw'n rhannu dealltwriaeth dawel. Addewid.

Pwysodd i mewn a chyfarfu eu gwefusau mewn cusan ysgafn, heb frysio nac yn betrusgar - dim ond cyfarwydd, gan siarad am ymddiriedaeth a chryfder tawel. Daliasant ddwylo wrth iddynt setlo yn ôl i'w seddi, a'r golau cynnes yn meddalu'r byd y tu allan. Gorphwysodd Ellie ei phen ar ei ysgwydd, a'i meddyliau o'r diwedd mewn heddwch. Roedd y storm y tu allan yn dal i fod ar y gorwel, ac roedd cyfrinachau'r dref yn parhau. Ond am y tro, tawelodd yr helbul y tu mewn iddi. Am y tro cyntaf ers wythnosau, mae hi'n anadlu allan heb ofn.

“Emrys,” meddai Ellie, ei llais yn feddal, “Rwyf wedi canolbwyntio cymaint ar bopeth arall. Ar yr achos, ar brofi eu bod yn anghywir ... anghofiais amdanom ni.”

“Mae'n ddrwg gen i,” parhaodd hi, a'i bysedd yn tynhau o'i gwmpas. "Mae'n ddrwg gen i fy mod wedi eich gwithio i ffwrdd. Roeddwn i'n ofnus."

“Mi wn,” meddai Emrys, ei lais yn dyner. “A does dim rhaid i chi ymddiheuro. Rydyn ni yma nawr. Dyna sy'n bwysig.”

“Yr achos hwn,” meddai Ellie, ei sylu yn drifftio at y ffenestr. “Mae wedi bod yn fy mhoeni i. Ond dwi'n meddwl fy mod i'n gweld y gwir o'r diwedd.”

“A chewch chi fe,” meddai Emrys, ei lais yn llawn hyder tawel. “Rydych chi bob amser yn gwneud.”

“Dwi dy angen di,” sibrydodd Ellie, prin fod ei llais yn glywadwy. “Dwi angen ti wrth fy ochr. Nid yn unig yn y caffï yma, ond gartref. Dwi angen ti adref.”

Pennod 11 : Lleisiau o'r Gorffennol

Roedd y paent wedi'i naddu ar silff ffenestr y cwt cychod yn poeni Ellie yn fawr. Roedd fel nodyn anghywir mewn cân na allai hi ei hanwybyddu. Y tro cyntaf iddi ymweld, ni thalodd lawer o sylw iddo. Roedd yn ymddangos fel rhan arall o'r hen bren wedi treulio a farnais yn plicio. Ond yn awr, yr oedd yn sownd yn ei meddwl. Roedd yn teimlo fel lliw nad oedd yn ffitio, ychydig yn sibrawd na allai roi'r gorau i glywed.

Roedd y paent glas yn edrych allan o le. Roedd yn rhy llachar a ffres yn erbyn yr hen bren pydredig. Roedd hi fel problem yr oedd angen iddi ei datrys. Ni allai stopio meddwl am y peth, gan ei gymharu â'r holl atgofion oedd ganddi. Roedd y lliw yn edrych yn gyfarwydd, fel pe bai hi wedi ei weld yn rhywle arall, ond ni allai gofio ble. Roedd yn blino, fel ceisio cofio enw rhywbeth na allwch ond ei deimlo gyda'ch dwylo yn y tywyllwch.

Safodd Ellie yn ei fflat, ond roedd hi'n teimlo nad oedd cysylltiad rhyngddi. Roedd y waliau, a oedd unwaith yn teimlo'n ddiogel, bellach fel pe baent yn pwyso i mewn arni. Roedd tic-toc cyfarwydd y cloc taid yn y gornel, fel arfer yn lleddfol, wedi dod yn annioddefol. Roedd pob tic yn teimlo ei fod yn ymestyn amser, gan wneud iddi deimlo'n llawn straen ac anesmwyth.

Trwy'r ffenestr, roedd y môr yn aflonydd, gan adlewyrchu'r cynnwrf a deimlai y tu mewn. Roedd y môr bob amser wedi bod yn rhywbeth y gallai ddibynnu arno mewn byd cyfnewidiol. Ond

heno, roedd hyd yn oed y tonnau'n ymddangos yn wahanol yn rhy uchel, yn rhy frys, fel pe bai'n ceisio cyfathrebu rhywbeth na allai hi ei amgyffred.

Cododd Ellie gwpan oddi ar y bwrdd ochr, ei bysedd yn cyffwrdd â'r ymyl naddu. Arlliw anarferol o las oedd lliw'r cwpan. Yn sydyn, daeth atgof yn rhuthro yn ôl.

Ychydig wythnosau yn ôl, roedd hi wedi bod yn astudiaeth David Owen. Roedd yr ystafell yn llawn arogl hen lyfrau a mwg pibellau, yn anniben ag eitemau yr oedd wedi eu casglu dros y blynnyddoedd. Ynghanol y pentyrrau o hen bapurau a thrysorau anghofiedig, roedd hi wedi ei weld yn rîl bysgota gyda handlen wedi'i phaentio yn yr un cysgod o las â'r cwpan. Hepiodd calon Ellie curiad. Gwelodd o'r diwedd y cysylltiad yr oedd wedi ei golli o'r blaen.

"Dyna ni," sibrydodd Ellie, ei llygaid yn lledu wrth sylweddoli. "Dyna'r ddolen."

Teimlodd angen dirfawr i symud. Roedd y fflat yn teimlo'n rhy fach ac yn fygu ar gyfer y pwysau adeiladu y tu mewn iddi. Gwisgodd ei chot, ond roedd yn teimlo'n anghywir yn rhy drwm, yn rhy dynn. Roedd ei bysedd yn cyrlio i fyny, gan wrthsefyll y teimlad o fod yn gaeth mewn rhywbeth nad oedd yn ffitio.

Teimlai Ellie yn aflonydd wrth iddi gerdded o amgylch yr ystafell. "Rhaid i mi symud," meddai yn dawel. "Mae angen i mi ei weld eto. Mae'n rhaid i mi gael gwybod."

Ymestyn i mewn i'w phoced, mae hi'n cyffwrdd ei allweddi. Fe wnaeth y weithred syml hon ei helpu i deimlo'n dawel. Roedd y metel oer yn real a solet mewn byd a oedd yn teimlo ei fod yn troi allan o reolaeth. "Arhoswch â ffocws, Ellie," sibrydodd hi, gan geisio sefydlogi ei hun. Cymerodd anadl ddwfn ac wynebodd y drws. Nid rhywbeth od yn unig oedd y glas. Roedd yn bwysig, fel allwedd i rywbeth mwy. Roedd angen iddi ddarganfod i ble roedd yn arwain.

" Mae hyn yn newid popeth," meddai Ellie gyda phenderfyniad tawel. "Roedden nhw'n meddwl y gallen nhw ei gadw'n gudd. Ond rydw i'n mynd i ddarganfod beth mae'n ei olygu."

"Dyna las," meddai wrthi ei hun, gan ddal ei allweddi. "Mae'n fwy na dim ond lliw. Mae'n gliw, a dwi'n mynd i'w ddilyn."

Gyrrodd Ellie tua stad David Owen, gan deimlo ei bod yn dilyn mirage ar y ffordd ddu. Goleuodd prif oleuadau'r car ddarnau o wyrdd o'r llwyni uchel ar ymyl y ffordd. Roedd y noson yn teimlo'n drwm ac yn agos o gwmpas ei char. Yr oedd swm y gro yn crensiad o dan ei theiars yn peri iddi deimlo'n anesmwyth. Roedd yn sŵn llym, ac mae hi'n tynhau ei gfael ar y llyw.

O'i blaen, safai'r tŷ yn dal ac yn oer, wedi'i wneud o gerrig ac wedi'i amgylchynu gan fryniau llyfn, gwyrdd. Yr oedd y coed moel yn ymestyn tua'r tŷ, a'u canghennau troellog yn symud yn y gwynt. Nid oedd y lle hwn yn teimlo fel cartref. Roedd yn teimlo fel hen le anghofiedig wedi'i lenwi â chyfrinachau, lle roedd rhai pethau ar goll ac eraill wedi'u cuddio'n bwrpasol.

Cymerodd Ellie anadl dwfn, araf, y math a ddefnyddiodd pan oedd bywyd yn teimlo'n llethol. Yna camodd i'r ystafell dawel.

Y tu mewn, roedd yr aer yn drwm gydag oedran. Roedd arogl hen bapur, lledr, a phren llaith yn llenwi'r gofod fel atgof ystyfnig. Roedd yr arogl hwn yn gyfarwydd iddi, ond roedd hefyd yn teimlo'n feichus. Sylwodd arno heb feddwl llwch yn arnofio yn y golau, awgrym o hen fwg pibell wedi'i amsugno yn y dodrefn, ac arogl metelaidd oer a oedd yn ymddangos yn angof.

Roedd ei throed yn atseinio'n glir wrth iddi gerdded drwy'r cynteddau tywyll, ei meddwl yn canolbwyntio ar y rîl na allai roi'r gorau i feddwl amdani. Dyna'r manylion anghywir mewn celwydd a saerniwyd yn ofalus. Roedd yr astudiaeth yn llanast.

Gwasgarwyd papurau ar draws y llawr fel petai storm wedi taro, gan amharu ar bob pentwr taclus. Roedd y ddesg dderwen fawr yn edrych fel maes brwydr, gyda llyfrau a llythyrau yn cael eu taflu o gwmpas. Curodd calon Ellie yn gynt. Roedd hi'n deall iaith llanast. Roedd rhywun wedi chwilio'r ystafell hon, ond nid am y rîl. Yno yr oedd.

Gorweddai'r rîl yn union lle'r oedd hi wedi ei gweld ddiwethaf, wedi'i chuddio'n rhannol o dan bentwr o anfonebau, heb ei chyffwrdd. Teimlodd gyffro wrth iddi symud yn nes. Ysgydodd ei dwylo nid o ofn, ond o wefr datrys pos.

Fe'i cododd, y metel yn oer ac yn llyfn rhag ei ddefnyddio. O dan ei golau fflach, sylwodd ar grafiad bach ar y casin a smwtsh tywyll lle'r oedd y paent wedi naddu. Nid oedd yn llawer, ond roedd yn gliw.

Roedd ei meddwl eisoes yn rhedeg yn ei flaen, yn ail-lunio'r stori, yn chwalu'r hen gasgliadau, ac yn cyfuno rhai newydd. Nid damwain yn unig oedd boddi Lowri. Roedd hi wedi cael ei symud yn fwriadol.

Ymatebodd ei chorff hyd yn oed cyn i'w meddyliau ffurfio'n llawn. Trodd i ffwrdd, gan osod ei dwylo ar fetel oer cownter y labordy wrth i'r gwirionedd setlo'n drwm o'i mewn. Llwyfannwyd y cyfan. Roedd pob manylyn wedi'i drefnu'n ofalus, pob darn o dystiolaeth wedi'i grefftio i gefnogi'r celwydd. Nid boddi yn unig a wnaeth Lowri Evans; gosodwyd hi yno. Newidiodd hyn bopeth.

“Roedden nhw'n meddwl y gallen nhw ddianc rhag y peth,” meddai Ellie, ei llais yn tyfu'n gadarn. "Roedden nhw'n credu y gallen nhw gladdu'r gwir, ond roedden nhw'n anghywir."

Daliodd hi i fyny'r ffiol i ddangos Gwen. “Dyma sut y byddwn yn dod â nhw i lawr.”

Synhwyrodd Ellie newid yn yr awyr yn syth ar ôl cyrraedd stad David Owen. Roedd yn teimlo'n drymach, fel pe bai rhywbeth yn pwyso i lawr ar ei brest. Ni allai ddweud ai'r teimlad o gael ei gwyllo neu rywbeth am y tŷ ei hun ydoedd. Roedd y waliau cerrig i'w gweld yn llawn

cyfrinachau, ac roedd yn teimlo fel niwl yn ymlusgo i mewn trwy'r craciau. Cerddodd y Ditectif Ringyll Ewan Rhys wrth ei hymyl, yn dawel ac yn ymarferol, ond ni allai Ellie anwybyddu'r tensiwn nerfus yn ei stumog.

Yr oedd y ty yn hynod o dawel, bron yn annaturiol felly. Roedd y distawrwydd hwn yn dwysáu ei synhwyrau, gan wneud iddi deimlo'n effro ond bron wedi ei llethu. Roedd eu fflachlydau'n torri trwy'r cysgodion, gan oleuo corneli lle'r oedd llwch ac amser wedi ymgasglu. Sylwodd Ellie wrth i'r golau symud ar draws y waliau, gan gyffwrdd â'r silffoedd llyfrau llychlyd a'r hen ddodrefn, pob un wedi rhewi i bob golwg yn y gorffennol. Roedd y tŷ i'w weld yn llawn straeon, ond roedd yn ymddangos yn anfodlon eu rhannu.

Ar ddiwedd y cyntedd, galwodd yr ystafell astudio ati, fel magnet yn ei thynnu i mewn. Nid dim ond yr ystafell ei hun oedd hi; yr oedd y tawelwch dwfn y tu mewn. Roedd popeth fel petai'n dal ei wynt, wedi'i ddal rhwng y gorffennol a'r presennol. Teimlodd bwysau ar ei brest, ac yr oedd yr awyr mor drwchus ag oedran fel y gallai bron â blasu yr hen bren a phapur.

Edrychodd Ellie o gwmpas yr ystafell, ei llygaid yn methu setlo ar un peth yn unig oherwydd bod cymaint o fanylion i'w cymryd i mewn. Y ffordd yr oedd cadair yn cael ei ongl, y llwch nad oedd wedi'i gyffwrdd ers wythnosau, a drôr hanner agored yn dal y golau. Cafodd ei hun yn cerdded draw at y drôr heb hyd yn oed sylweddoli hynny, ei bysedd yn pori ei ymyl cyn ei dynnu ar agor.

Y tu mewn, ymhlith yr hen bapurau a ffeiliau, roedd rhywbeth nad oedd yn perthyn i ddarn o ffabrig, yn amlwg sgarff Lowri. Daliodd y glas dwfn, meddal y golau, ac er bod y patrwm wedi pylu, roedd yn dal yn fyw yng nghof Ellie. Roedd ei hanadl yn taro wrth iddi ei godi. Roedd y ffabrig cyfarwydd yn teimlo fel achubiaeth i'r byd roedd hi wedi'i golli. Ni ddylai fod wedi bod yno, heb ei guddio a'i guddio ymhlith ei eiddo.

Arhosodd ei llais yn dawel wrth iddi siarad ag Owen, gan ddal y ffabrig yn dynn yn ei llaw. Y tu mewn, fodd bynnag, roedd ei chalon yn rasio. "Mae hyn... hwn yn perthyn i Lowri Evans," meddai'n araf, gan bigo pob gair yn ofalus. Doedd hi ddim yn siŵr a oedd hi'n ceisio argyhoeddi Owen neu hi ei hun.

Atebodd Owen yn gyflym, efallai yn rhy esmwyth. Trodd ei wefusau i fyny fymryn, fel ei fod wedi ymarfer y funud hon, ond daliodd Ellie ychydig o ysgwyd yn ei lais, crac nad oedd wedi bod yno o'r blaen. "Dim ond cofrodd ydyw," meddai. Roedd y geiriau'n arnofio yn yr awyr rhyngddynt, ond i Ellie, roedden nhw i'w gweld yn diflannu cyn iddyn nhw hyd yn oed gyrraedd ei chlustiau. Cofrodd?

Culhaodd llygaid Ellie, a gafaelodd yn galetach ar y ffabrig, ei hanadl yn gyson ond yn gyflymach nawr. Roedd rhywbeth i ffwrdd, i ffwrdd mewn ffordd y gallai deimlo'n ddwfn y tu mewn. Roedd ei esboniad yn rhy daclus, wedi'i ymarfer yn ormodol. "Gorthwr?" adlais hi, ei llais prin uwch ben sibrd, ond trwm gan amheuaeth. Gwyrodd llygaid Owen yn fyr, ond dyna

oedd ei angen ar Ellie. Dyna'r foment yr oedd hi wedi bod yn aros amdano. Y newid. Y crac bach ond dadlennol yn ei olwg ddigyffro.

"Mae cofrodd?" Gofynnodd Ellie eto, amheuaeth yn glir yn ei llais. "Rydych yn wir yn disgwyl i mi gredu hynny?"

Wrth iddi bwyso arno â mwy o gwestiynau, gan siarad yn glir a threfnus, aeth ei atebion yn fwy toredig ac yn llai caboledig. Roedd yna betruster nawr, fel ei fod yn cael trafferth cadw ei stori yn syth. Bu bron i Ellie glywed ei gelwyddau'n disgyn yn ddarnau, a phob gair yn ymddatod fel edefyn rhydd.

"Paham y mae hyn genych, Mr. Owen?" Gofynnodd Ellie gyda thôn sydyn. "Pam fyddech chi'n dal gafael ar rywbeth sy'n perthyn i fenyw ar goll?"

Ar y dechrau, doedd pethau bach ddim yn ymddangos yn bwysig, ond fe ddechreuon nhw adio, fel dail yn pentyrru mewn gwter yn ystod yr hydref. Bob tro y gofynnodd Ellie gwestiwn, tyfodd y materion yn fwy. Roedd y ddelwedd berffaith roedd Owen wedi ceisio'i chadw—ei wedd gyfeillgar, ei wên raenus—yn dechrau pylu gyda phob cwestiwn. Sylwodd Ellie ar y ffordd yr oedd ei lygaid yn symud at y drws a sut roedd ei ddwylo'n symud fel pe na bai'n gallu tawelu.

"Dydych chi ddim yn dweud y gwir, Mr. Owen," meddai Ellie yn gadarn. "Ac yr wyf yn mynd i ddarganfod pam."

Roedd ei geiriau yn gryf ac yn glir. "Mae hyn yn fwy na dim ond cofrodd, Owen," parhaodd hi, ei llais yn gyson ac yn torri drwy'r gofod rhyngddynt fel cyllell. "Dyma dystiolaeth. Ac ni fyddaf yn gadael i chi ei guddio."

Roedd yr ystafell yn ymddangos yn oerach, neu efallai mai dim ond Ellie oedd hi. Teimlodd y tensiwn yn ei brest, ac roedd ei chalon yn rasio wrth iddi sylweddoli bod popeth yn newid, bod y stori yr oedd yn ei rhoi at ei gilydd o'r diwedd yn dechrau gwneud synnwyr.

"Rydych yn mynd i ddweud y gwir wrthyf, Mr. Owen," meddai Ellie, ei llais yn dod yn gadarnach fyth. "Pob manylyn."

Roedd y dyddiau i gyd yn dechrau teimlo'r un peth i Ellie. Roedd yn ymddangos bod amser yn llithro heibio heb iddi hyd yn oed sylwi. Roedd hi'n brysur yn didoli trwy bentyrrau o dystiolaeth a dogfennau di-ri. Daeth ei meddwl o hyd i ffordd i ganolbwyntio ar y gwaith, gan ddod â rhywfaint o drefn i'r anhrefn. Roedd pob darn bach o wybodaeth newydd fel darn pos roedd hi wedi dechrau ei ffitio gyda'i gilydd amser maith yn ôl. Dipyn bach o baent glas wedi ei naddu, rîl ffilm gudd yn astudiaeth David Owen, a dadleuon teuluol cyfrinachol o dan wyneb perffaith Aberystwyth roedd y manylion hyn i gyd yn ymddangos mor bwysig nawr. Roedd yn teimlo bod popeth wedi bod yn ei harwain at y foment hon.

Roedd Aberystwyth bob amser yn edrych fel cerdyn post perffaith, gyda'i bryniau hardd a golygfeydd tawel o'r môr. Roedd yn ymddangos yn dawel a swynol ar y tu allan. Ond o dan y llun pert hwn, roedd problemau cudd nad oedd yn amlwg ar yr olwg gyntaf. Roedd Ellie wedi dysgu edrych yn agosach, a nawr roedd hi'n gallu eu gweld. Roedd celwyddau a hen ddig wedi

eu claddu o dan yr wyneb. Roedd gan y teulu Evans genfigen, mân ornestau, a hyd yn oed gwrthdaro difrifol dros y blynyddoedd. Roedd y rhain i gyd yn gysylltiedig â rhywbeth hŷn a thywyllach, fel ffrwd gudd o gasineb yn aros i ddod allan. Ac yn awr roedd wedi, reit o'i blaen.

Roedd Ellie ar goll yn ei meddyliau pan wnaeth curiad sydyn ar y drws ei syfrdanu. Adleisiodd y sain trwy ei fflat tawel, gan wneud iddo deimlo'n llai fyth. Edrychodd ar y drws ac yna ar y papurau a wasgarwyd ar ei desg. Roedd yna lawer o wybodaeth, yn troi o gwmpas heb wneud synnwyr nes, i gyd ar unwaith, y gwnaeth hynny. Rhedodd ei chalon wrth iddi sefyll a cherdded tuag at y drws.

Safai'r Ditectif Ringyll Rhys wrth y drws gyda mynegiant difrifol a gên gadarn, gan ddal yn ôl eiriau na ddywedodd. "Mae'n amser," cyhoeddodd. Teimlodd Ellie deimlad trwm yn ddwfn yn ei stumog. Amneidiodd a cheisio casglu ei meddyliau, a oedd yn crwydro i'r paent glas a'r rîl - darnau o stori oedd newydd ddechrau dod yn glir.

Wnaeth Gareth Evans ddim ymladd pan ddaethon nhw ag ef i mewn i'r ystafell holi. Nid oedd unrhyw olygfeydd dramatig nac ymdrechion i osgoi'r gwir. Eisteddodd yno yn syml, gan edrych yn wag ac yn llonydd, heb unrhyw fynegiant, fel y gosododd Ellie y dystiolaeth yn ei erbyn. Nid oedd hyn yn annisgwyl - roedd y ffeithiau'n glir, a'r patrwm yn amlwg. Roedd popeth wedi bod yn cronni ers amser maith, wedi'i guddio dan haenau o dawelwch a dicter, gan dyfu'n araf nes iddo ffrwydro o'r diwedd.

Clymodd Ellie ei dwylo'n ddyrnau tynn wrth i Gareth gael ei arwain i ffwrdd mewn gefynnau. Teimlai ei brest wedi ei phwyso i lawr, fel pe buasai pob peth—yr achos, y blynyddoedd o dawelwch, y gwirioneddau di-eiriau—yn pwyso yn drwm arni oll ar unwaith. Er ei bod hi wedi bod yn gywir a bod y gwir wedi'i ddatgelu, daeth â phris. Nid oedd hyn yn teimlo fel buddugoliaeth. Nid oedd unrhyw ymdeimlad o ryddhad. Yr oedd Aberystwyth wedi newid, ac felly hefyd. Roedd hi'n teimlo ei fod yn ddwfn y tu mewn. Roedd awyrgylch y lle, a oedd unwaith yn dawel, bellach yn ymddangos yn doredig a miniog. Nid oedd bellach yn teimlo ei bod yn perthyn yno fel y gwnaeth unwaith.

"Mae drosodd," sibrydodd Ellie yn dawel. "Ond nid yw'n teimlo felly."

Edrychodd Ellie ar y paent glas wedi'i naddu o'r cwt cychod. Gwnaeth iddi feddwl am y rîl bysgota a'r dref a guddiodd ei chyfrinachau mor dda. Doedd hi ddim wedi meddwl am y peth ers tro, ond nawr roedd yr atgofion hynny'n ymlusgo yn ôl i'w meddwl. Fe wnaethon nhw ei hatgoffa pa mor hawdd oedd hi i guddio pethau a smalio nad oedden nhw yno. Ond roedd Ellie yn deall nad yw pethau cudd yn aros yn gudd am byth. Mae'r gwir bob amser yn dod allan.

"Roedden nhw'n meddwl y gallen nhw ei gadw'n gyfrinach," meddai Ellie yn dawel ond gyda phenderfyniad. "Ond roedden nhw'n anghywir. Roedden nhw i gyd yn anghywir."

Wrth i haul y bore godi dros y brynau, gan oleuo'r dref, safodd Ellie wrth y ffenestr, gan wyllo'r olygfa dawel. Roedd y brynau, a oedd unwaith mor gyfarwydd, bellach yn ymddangos yn bell ac yn rhyfedd. Roedd Aberystwyth bob amser yn llawn cyfrinachau, ond nawr roedd yn teimlo'n

wahanol. Roedd y cysgodion roedd hi'n eu hadnabod mor dda unwaith wedi newid, gan ddod yn sydyn ac yn anghyfarwydd. Hyd yn oed wrth i'r dref ddechrau ei threfn ddyddiol, roedd Ellie yn gwybod na fyddai'r cysgodion hynny byth yn diflannu'n llwyr. Byddent yno bob amser, ychydig o dan yr wyneb, ychydig allan o gyrraedd.

"Y dref hon," meddai Ellie yn dawel, "ni fydd byth yr un peth. Ac nid wyf i ychwaith."

Wrth edrych allan dros y bryniau, roedd hi'n teimlo pwysau popeth oedd wedi digwydd. Roedd hi'n gwybod efallai na fyddai'r dref byth yr un peth, a doedd hi ddim yr un peth chwaith. Roedd y cysgodion wedi ei newid mewn ffyrdd na allai hi egluro eto.

"Rwyf wedi gweld gormod," sibrydodd Ellie, gan syllu ar y gorwel. "Rwyf wedi gweld yr hyn y maent yn gallu ei wneud. Ac ni allaf anghofio."

Pennod 12 : Y Tyst Coll

Roedd y gwynt oer yn teimlo'n sydyn yn erbyn croen Ellie wrth iddi sefyll yn y fan lle safai'r cwt cychod ar un adeg yng nghefn gwlad oer Cymru. Roedd y lle hwn, a oedd yn ymddangos fel y byddai'n para am byth er gwaethaf ei olwg hen a threuliedig, bellach yn ddim ond darn o dir llosg, wedi'i nodi gan ddinistrio'r tân. Roedd yr aer wedi'i lenwi ag arogl cryf, chwerw pren wedi'i losgi, arogl a wnaeth i'w gwddf deimlo'n dynn ac roedd yn anodd ei ddisgrifio. Roedd yr arogl hwn yn aros, gan gymysgu â'r tawelwch dwfn a ddilynodd anhrefn y tân, gan greu llonyddwch iasol o'i chwmpas.

Roedd y tawelwch yn teimlo'n anarferol i Ellie, bron fel yr awyr ei hun yn pwyso i lawr arni. Yn gynharach, roedd y tân wedi bod yn uchel ac yn wyllt, gan oleuo'r nos gyda'i ddawns ffyrnig. Ond nawr, roedd y distawrwydd yn drwm, bron yn fygu. Roedd yn ymddangos bod y byd i gyd yn dal ei wynt, yn ceisio gwneud synnwyr o'r hyn oedd newydd ddigwydd.

Symudodd Ellie ei meddyliau. Sylweddolodd nad damwain oedd y tân. Roedd wedi'i gynllunio'n rhy ofalus, yn rhy fwriadol. Roedd yn wrthdyniad, tric clyfar i'w taflu oddi ar y trywydd iawn. Tarodd y gwir yn galed, fel slap oer. Roedd Bowen yn gwybod eu bod yn dod. Roedd wedi disgwyl popeth yr helfa, yr ymchwiliad, a'r gafael tynhau. Y tân oedd ei gynllun dianc, ei symudiad olaf i ddianc.

Roedd cwlwm yn tynhau yn ei stumog wrth iddi sylweddoli'r gwir. Roedd wedi twyllo pawb, gan gynnwys hi. Arhosodd Ellie yn dawel pan gerddodd DS Ewan Rhys draw. Trodd aer oer y nos ei anadl yn gymylau bach. Torrodd ei fflach olau trwy'r tywyllwch a goleuo'r llongddrylliad. Roedd y ddaear wedi'i gorchuddio â malurion o'r tân, ond nid oedd unrhyw gliwiau am ei achos. Ni

adawyd dim ar ôl. Roedd ei lais yn isel ac yn ddifrifol wrth iddo edrych o gwmpas, gan wneud i Ellie deimlo hyd yn oed yn fwy ymylol. Meddai, "Wedi mynd yn lân, nid olion."

Cymerodd Ellie eiliad cyn siarad. Archwiliodd yr olygfa yn ofalus, gan sylwi ar bob manylyn bach. Roedd hi'n gwybod nad oedd drosodd eto. Teimlai absenoldeb Bowen wedi'i gynllunio, fel rhan o strategaeth fwy. Roedd wedi diflannu heb adael ôl, ond roedd Ellie yn gwybod yn well na meddwl ei fod wedi'i orffen. Dim ond y dechrau oedd y tân hwn, rhan fach o gynllun llawer mwy.

Yn dawel bach, grwnachodd Ellie, bron iddi hi ei hun, "Mae e wedi gadael am Gaerdydd." Doedd dim angen iddi weld Ewan i wybod ei fod yn gwrando. Roedd hi'n synhwyro ei fod yn ceisio deall ei geiriau. Roedd Caerdydd yn ddinas brysur, lle roedd pobl yn ymdoddi i'r dorf, lle na sylwodd neb ar y manylion bach ond pwysig.

Roedd llais Ewan yn dangos ei fod yn ansicr, ond roedd Ellie yn teimlo'n hyderus ac yn canolbwyntio. "Caerdydd?" gofynnodd yn araf, fel pe yn ei ystyried yn ofalus. "Ydych chi'n siŵr?"

Amneidiodd Ellie, dim gwir angen edrych arno. Nid oedd angen esboniad - roedd ei meddwl eisoes yn rasio ymlaen gyda phosibiliadau. Ni fyddai Bowen yn cuddio yng nghefn gwlad; byddai hynny'n ei wneud yn rhy hawdd dod o hyd iddo. Caerdydd oedd y lle delfrydol. Roedd y ddinas yn fawr, yn swnllyd, ac yn brysur, yn berffaith ar gyfer ymdoddi a diflannu.

“Dydi o ddim yn rhedeg i ffwrdd,” meddai Ellie gyda phenderfyniad. “Mae'n dod o hyd i le i guddio.”

Roedd hi'n ymwybodol iawn o'i hamgylchoedd. Canfu arogl gwan y persawr yn gymysg ag arogl myglyd tân. Clywodd y wasgfa gynnil o raeau o dan esgidiau Ewan. Sylwodd ar farc tamprwydd ar y ddaear ger y dŵr. Yna, gwelodd fflach fach o arian wedi'i dal rhwng rhai creigiau.

Teimlodd Ellie ysgytwad pan adnabu'r gwrthrych fel dolen law. Arhosodd yn gyson wrth iddi gwrcwd i lawr i'w godi. Glintiodd yr arian yn dawel, gan arddangos patrwm cwlwm Celtaidd roedd hi'n ei adnabod yn dda. Roedd hi wedi ei weld mewn ffotograff o'r blaen. Roedd yn perthyn i Gareth Evans, brawd dieithr Lowri Evans, dyn a oedd yn cael ei anwybyddu gan lawer. Nid oedd pobl yn deall ei gymhellion. Ond nawr, gan ddal y ddolen llawes, sylweddolodd Ellie fod cysylltiad dwfn. Mae'r darnau pos a oedd unwaith yn ymddangos i gyd-fynd â'i gilydd bellach yn datgelu darlun tywyllach, mwy cymhleth.

"Gareth," meddai yn dawel iddi ei hun, gan flasgu chwerwder yr enw. Safai Ewan wrth ei hymyl, yn dal i geisio gwneud synnwyr o'r cyfan, a'i lygaid yn sownd ar y ddolen llawes yn ei llaw. Ond roedd meddwl Ellie ymhell ar y blaen. Roedd hi'n gwybod cyrchfan Bowen. Roedd hi'n ei deimlo yn ei hesgyrn. Roedd map yr arfordir a siâp y tir yn sydyn yn glir iddi. Nid dim ond mynd ar ei ôl oedden nhw; roedden nhw'n ei gynffon, yn dilyn ei bob symudiad trwy we gymhleth o gelwyddau a chyfrinachau.

"Gareth," ailadroddodd hi gyda mwy o sicrwydd. Tra roedd Ewan yn dal i brosesu, dechreuodd Ellie weithredu, a'i choesau o'r diwedd yn cyfateb i gyflymder ei meddyliau. Roedd yr helfa ymhell o fod ar ben; dim ond dechrau oedd hi. Teimlodd yr adeilad brys y tu mewn iddi, bron fel pe bai'n gallu clywed edafedd dynged yn tynhau gyda phob eiliad yn mynd heibio. Nid llwybr troellog drwy gefn gwlad Cymru yn unig oedd y ffordd o'ch blaen; roedd yn daith yr oedd hi eisoes wedi ymrwymo iddi, un na allai gilio ohoni.

Rhuodd injan y car yn fyw, a chychwynasant. Roeddent yn gwibio trwy strydoedd Aberystwyth, a oedd yn hedfan heibio mewn niwl o hen adeiladau Fictoraidd, lonydd tywyll, a llwybrau troellog. Dilynasant lwybr dianc Bowen, gan yrru Land Rover oedd wedi treulio. Roedd ei brif oleuadau'n torri trwy'r niwl, gan ymddangos fel ysbryd yn symud yn y niwl. Roedd y ffyrdd yn gul ac yn troelli'n beryglus ar hyd clogwyni a ddisgynnai'n sydyn i'r môr islaw. Crensiad graean o dan eu teiars wrth i Ewan ymdrechu i gadw'r car yn sefydlog, gan ymdrechu'n galed i gyd-fynd â chyflymder anrhagweladwy Bowen.

Roedd Ellie yn effro iawn, gan sylwi ar bob manylyn o'i chwmpas. Roedd hi'n arogl'r petrol gwan, yn clywed ratl y car, ac yn teimlo sut roedd yr olwynion yn llithro yn y mwd. Roedd pob teimlad bach yn glwi i'w ddilyn. Roedd Bowen yn ceisio eu colli, i wneud iddyn nhw golli ei drywydd. Ond synhwyrodd Ellie y patrymau yn ei symudiadau y ffordd yr oedd yn gyrru a chromliniau'r ffordd. Roedd eisiau cuddio, ond nid oedd yn ei wneud yn dda.

Llithrodd eu car yn beryglus wrth iddynt rasio heibio pentref, gan bron â gwrthdaro â thryc. Rhedodd calon Ellie, ond arhosodd hi i ganolbwyntio. Ni allai hi adael iddo ddianc. Ddim nawr, pan oedd popeth yn dechrau gwneud synnwyr.

Trodd y ffordd o'ch blaen yn sydyn, gan arwain i gefn gwlad agored. Canolbwyntiodd Ellie yn syth ymlaen wrth i'w greddf ddod yn fyw. Sylwodd ar drac teiars gwan yn y mwd un nad oedd hi wedi sylwi arno o'r blaen. Daliodd ei hanadl mewn syndod. Yn y baw, roedd dolenni llawes arall, yn union fel yr un yr oedd hi wedi dod o hyd iddo ynghynt. Gareth oedd e. Dechreuodd ei chalon rasio wrth iddi ddeall beth oedd yn digwydd.

"Mae'n ein harwain," meddai Ellie, ei llais yn llawn tensiwn. "Mae am i ni ei ddilyn."

Nawr, roedd yr helfa yn fwy na dim ond Bowen. Roedd yn ymwneud â'r cyfrinachau a guddiwyd yn Aberystwyth ac yn ddwfn ym Mannau Brycheiniog. Yr oedd Bowen allan yno, yn disgwyl am danynt, gan eu tynnu yn ddyfnach i'r dirgelwch hwn.

Teimlodd Ellie y tensiwn yn tyfu. Roedd y gwir rhywle yn y mynyddoedd, wedi'i guddio yn nhawelwch y Bannau. Ond ni fyddai Bowen yn ei gwneud hi'n hawdd iddyn nhw. Roedd yn defnyddio'r anialwch i gadw ei gyfrinachau'n ddiogel. Nid dim ond dal Bowen oedd hi bellach. Roedd yn ymwneud â darganfod y cyfrinachau a oedd wedi bod yn gudd cyhyd. A Bowen? Roedd yn aros.

"Nid yw'n rhedeg," meddai Ellie gyda phenderfyniad. "Mae'n gosod trap, ac rydyn ni'n cerdded reit i mewn iddo."

Pennod 13 : Storm a Ddargelwyd

Ysgydodd y Land Rover a gwneud synau uchel, gyda phob ergyd ar y ffordd arw yn atgoffa Ellie pa mor anwastad ydoedd. Roedd yr ataliad yn gweithio'n galed i reoli'r llwybr caled i fyny'r allt, gan wneud i Ellie deimlo ei bod yn cael ei thaflu o gwmpas. Cydiodd yn dynn yn y freichled, a'i bysedd yn pwyso i mewn i'r ffinyl treuliedig. Gallai deimlo pwysau'n cynyddu yn ei brest a'i chyhyrau'n tynhau wrth i'r cerbyd siglo yn ôl ac ymlaen. Roedd sŵn yr injan yn gyson, ond y tu mewn roedd yn teimlo fel curiad calon anifail gwyllt yn anwastad, yn anrhagweladwy, ac yn llethol.

Y tu allan, roedd y goedwig yn teimlo'n llawn bywyd. Roedd yr aer yn drwm gyda lleithder, a gallech arogl mwsogl gwlyb a phridd yn gymysg ag arogl miniog teiars blinedig, wedi'u gordddefnyddio. Peintiodd yr haul machlud yr awyr gyda choch llachar ac aur, fel y diwrnod yn torri'n ddarnau, gan adael llinellau tenau o liw ar hyd y llwybr o'ch blaen. Edrychodd Ellie o

gwmpas, gan gael cipolwg cyflym ar y goedwig. Gwelodd siâp tywyll, clywodd dail yn siffrwd, a theimlai fel bod rhywbeth yn gwylio o'r cysgodion. Nid oedd yn siŵr a oedd ei meddwl yn chwarae triciau neu a oedd yn rhywbeth go iawn. Yn gyflym, canolbwyntiodd yn ôl ar olau coch cynffon Bowen, ei thywysydd trwy'r dryswch.

Roedd y dirwedd y tu allan yn aneglur. Roedd y llwybr a deithiwyd ganddynt i'w weld yn mynd ymlaen am byth, gyda phob tro a thro yn ymdoddi i'r nesaf. Roedd y traciau teiars cyfarwydd a'r tir anwastad bellach yn edrych fel cymysgedd troelli o fudiant. Roedd ei meddyliau ar wasgar ac yn ddatgysylltu. Ni allai gadw ei meddwl yn gyson ag y gallai unwaith. Roedd ei meddwl clir a gofalus arferol wedi diflannu. Symudodd popeth o'i chwmpas yn rhy gyflym a chyda gormod o rym, gan ei gwneud yn anodd ei drin.

Adleisiodd curiad ei chalon yn uchel yn ei chlustiau, gan gyfateb i sŵn yr injan. Ceisiodd ganolbwyntio ar anadlu'n araf ac yn gyson, ond roedd pob anadl yn teimlo'n dynn ac yn anodd. Pwysodd y gwregys diogelwch i mewn i'w hysgwydd, gan ei hatgoffa'n gyson pa mor fregus yr oedd hi'n teimlo, fel petai'r car yn gawell bach. Nid oedd Ellie yn hoffi'r natur anrhagweladwy a theimlai fod ei meddwl yn rasio i gadw i fyny â'r byd cyflym y tu allan.

“Mae'n mynd tuag at Bontarfynach!” Gwaeddodd Ewan dros yr injan uchel, gan geisio gwneud iddo'i hun glywed. Trodd yr olwyn yn rymus, a bu bron i'r Land Rover lithro i ffwrdd wrth i'r llwybr gulhau. Daeth y coed yn nes, a'u canghennau troellog yn ymestyn allan fel dwylo, fel pe baent yn ceisio eu tynnu i'r tywyllwch.

Adleisiodd yr enw Pontarfynach yn ei meddwl, gan ddod â llawer o feddyliau. Roedd hi'n cofio'r straeon: pobl yn diflannu, damweiniau, a sut roedd y lle i'w weld yn dal dig. Roedd y bont yn hen, wedi'i gwneud o gerrig treuliedig, gan ffurfio bwa dros fwlch dwfn yn y ddaear, gydag ymylon a oedd yn edrych yn finiog ac wedi torri. Roedd y ffordd iddo yn llawn troeon sydyn, yn serth a pheryglus, lle'r oedd yn hawdd llithro i fyny. Gallai hi ei ddarlunio: y garreg arw a'r tawelwch trwm oedd bob amser yn dilyn ei grybwyll. Wrth iddyn nhw ddod yn nes, roedd yr awyr yn teimlo'n wahanol, yn drymach, ac yn llawn disgwyliad.

Neidiodd y cerbyd eto, gan ei thaflu ymlaen i'r drws wrth i'r Land Rover daro twll mawr. Roedd sŵn brecio gwrthod yn gymysg ag arogl rwber wedi llosgi a mwd. Roedd y planhigion i'w gweld yn cau i mewn, a'r coed yn troi'n siapiau tywyll. Teimlodd Ellie y goedwig yn gwasgu i mewn, yn fyw gyda synau creaduriaid anweledig yn symud o gwmpas, yn teimlo'n fwy nag a welwyd.

Roedd ei meddwl clir fel arfer yn teimlo ei fod yn torri'n ddarnau. Roedd y dirwedd, a oedd unwaith yn hawdd ei deall, yn aneglur i gymysgedd o deimladau. Roedd arogl pinwydd a phridd cynhyrfus yn llenwi'r aer, tra bod pob bwmp yn gwneud i'r arogleuon chwyrllïo o'i chwmpas. Fflachiodd y prif oleuadau, gan ddangos creigiau miniog a gwreiddiau troellog yn ymddangos o'r tywyllwch, fel trapiau wedi'u gosod ar eu cyfer. Mae ei meddyliau fel arfer yn glir ar wasgar fel cysgodion yn y niwl.

"Ffocws," mae hi'n grwgnach i ei hun, ond y gair yn ymddangos yn wag. Roedd hi'n teimlo'n gaeth gan y sŵn, y symudiad cyson, a'r ymlid diddiwedd. Cyfunodd swm ei hanadl, curiad ei chalon, a mwmlach di-baid yr injan i gyd yn synhwyro llethol.

Yna, torrodd llais trwy ei meddyliau rasio. Llais Ewan oedd yn gyson a digynnwrf, fel bob amser. Roedd dweud ei henw, "Ellie," yn ddigon i deimlo fel achubiaeth, gan ei thynnu'n ôl i realiti. Roedd cynhesrwydd yn ei lais, gan addo'n dawel y byddent yn darganfod hyn gyda'i gilydd, yn union fel y gwnaethant erioed.

Roedd hi'n synhwyro ei lygaid arni, yn ddiwyro ac yn sicr, hyd yn oed wrth i anhrefn y nos chwyrlïo o'u cwmpas. O dipyn i beth, dechreuodd ei hanadlu gyd-fynd â rhythm ei eiriau, ei chorff yn tawelu fel pe bai ei bwyll yn lledu iddi. Nid oedd yn llawer, ond gwnaeth y gwaith. Digon i arafu ei chalon rasio a'i thynnu'n ôl o'r dibyn.

Crynhaodd esgidiau Ewan ar y graean wrth iddo symud i'r tywyllwch, a'i fflach-olau'n torri drwy'r cysgodion. Gwyliodd Ellie ef, gan deimlo ymdeimlad o sicrwydd yn ei symudiadau. Roedd rhywbeth am y ffordd yr oedd yn mordwyo'r byd mor hyderus a bwriadol a leddfu'r storm y tu mewn iddi. Roedd pob gweithred a gymerodd olwg sydyn, gogwyddo ei ben, y ffordd yr oedd ei law yn brwsio rhisgl coeden wedi cwmpo yn fwriadol ac yn cael ei reoli. Roedd fel petai'n rheoli'r byd gwyllt hwn yn ddiymdrech, a rhywsut, daeth ei bwyll yn angor iddi. Dychwelodd yn fuan, ei fynegiant difrifol, gwefusau pwyso i mewn i linell denau. "Rwyf wedi dod o hyd i ffordd o gwmpas," meddai yn dawel. "Prin y gellir ei basio, ond bydd yn gweithio."

Amneidiodd Ellie, gan deimlo ymddiriedaeth fechan rhyngddynt a helpodd i dawelu ei nerfau, er bod difrifoldeb y sefyllfa yn eu hamgylchynu. Roedd y llwybr o'i flaen wedi'i guddio o dan winwydd a llwyni, gan wneud y ffordd mor gul fel eu bod yn brwydro yn erbyn natur. Ond doedd ganddyn nhw ddim dewis arall. Roedd yr helfa yn cyrraedd ei hanterth. Yr oedd Bowen gerllaw, yn rhy agos i gysur.

Symudodd y Land Rover ymlaen yn araf, a'i ataliad yn griddfan o dan y tir garw. Mae canghennau'n taro ochrau'r cerbyd, gyda synau miniog fel esgyrn yn cracio. Gwthiodd y llwyni trwchus yn ôl, ond arhosodd dwylo Ewan yn gyson ar y llyw, ei ffocws yn ddi-dor. Daliodd Ellie ei hanadl, ei chorff yn dynn, llygaid wedi'u gludo i'r llwybr cul o'i blaen.

Roedd yr aer yn drwchus gydag arogl glaw, yn gymysg ag arogl ffres pridd gwlyb a'r môr hallt. Roedden nhw'n agos iawn. Ac eto, gyda phob tro, tyfodd y bont yn fwy yn ei meddwl, ei waliau cerrig hynafol yn taflu cysgodion hir dros y tir. Roedd Bowen allan yna o hyd, yn llithro trwy holltau'r byd roedden nhw'n ei adnabod.

Roedd meddwl Ellie yn llawn meddyliau gwasgaredig, ei chorff dan straen, ond roedd hi'n barod i'w ddilyn i ba bynnag dywyllwch oedd o'i blaen.

“Y lle hwn,” meddai Ellie â llais dan straen, “mae’n teimlo... anghywir.”

“Rydyn ni'n agos,” meddai Ewan, ei lais yn dawel ac yn galonogol. “Dim ond dal ymlaen.”

“Mae o'n aros amdanon ni,” mwmian Ellie, ei llygaid yn sownd ar y llwybr tywyll o'i blaen.

“Gallaf ei deimlo.”

Pennod 14 : Gwrthdrawiadau

Rhesymeg a Greddf

Roedd y gwynt yn chwerw oer, a theimlai Ellie ei fod yn torri trwy ei chôt fel pe na bai yno o gwbl. Roedd ei chroen yn brifo o'r oerfel. Safai yno, gan gadw ei dwylaw yn ddwfn ym mhocedi ei chot er cynhesrwydd, a syllu ar y dref islaw. Roedd Aberystwyth, gyda'i thoeon anwastad a'i goleuadau pell, yn teimlo'n anghyfarwydd iddi heno. Roedd fel ei bod hi'n arfer adnabod y lle hwn, ond nawr roedd yn ymddangos yn ddryslyd. Roedd y strydoedd yn edrych yn gulach ac yn fwy cyfyng, fel pe bai popeth yn cau i mewn o'i chwmpas.

O'i blaen, gorweddaï Bae Ceredigion o dan awyr lwyd drom. Symudodd y dŵr yn aflonydd, gan adlewyrchu ei theimladau ei hun. Y tu mewn, roedd hi'n teimlo'n anesmwyth, fel cerrynt na allai ei reoli yn tynnu ati. Roedd popeth yn teimlo'n sydyn heno. Roedd yr awyr oer, y byd o'i chwmpas, a hyd yn oed ei meddyliau i'w gweld yn mynnu ei sylw mewn ffyrdd anghyfforddus.

Wrth ei hymyl safai Ewan Rhys yn anystwyth ac yn llawn tensiwn. Fel arfer, byddai ei bresenoldeb a'i lais yn dod â chysur, ond erbyn hyn roedd y tensiwn mor gryf fe gymerodd y cysur hwnnw i ffwrdd. Roedd Ewan yn aml yn cael jôc neu sylw ffraeth i ysgafnhau'r naws, ond nid y tro hwn. Roedd heno yn wahanol.

“Mae o yn hen orsaf Gwylwyr y Glannau,” meddai Ewan yn dawel ond yn glir. Edrychodd ar yr adeilad adfeiliedig o'i flaen fel ei fod yn ceisio datrys pos. Symudodd ei fysedd ychydig ar ymyl ei siaced, nid o nerfusrwydd, ond o rywbeth mwy difrifol na phryder. “Mae gen i dîm o amgylch y lle. Rydyn ni'n mynd i mewn.”

Amneidiodd Ellie heb siarad. Teimlodd sylu Ewan arni, ond yr oedd ei meddwl eisoes yn gweithio, yn myned trwy gamau a ddysgasai ers talwm. Roedd y llwybr yr oeddent wedi'i gymryd trwy'r dref yn rhy dawel, wedi'i gynllunio'n ormodol, fel bod hyd yn oed y strydoedd yn dal eu gwynt.

Crynhodd y gro yn uchel o dan eu traed yn nhawelwch y nos. Doedd hi ddim yn ei hoffi, gan deimlo bod popeth yn uwch nag y dylai fod. Roedd yn ymddangos bod pob cam yn adleisio, gan ddod yr unig sain y gallai ganolbwyntio arno. Roedd yr aer yn cario arogl hallt y môr, wedi'i gymysgu ag arogl metelaidd ac awgrym o bydredd.

Cyrhaeddodd nhw orsaf Gwylwyr y Glannau. Roedd y drws ychydig yn agored, yn gwichian ar ei golfachau rhydlyd yn y gwynt, fel pe bai'r adeilad ei hun yn gwrthsefyll eu presenoldeb.

Anadlodd Ellie mewn pyliau cyflym, gweladwy, ei hanadl yn ffurfio cymylau bach yn yr awyr oer. Roedd ei meddwl yn serennu ar gilfach y drws a sŵn ei hesgidiau wrth iddi gamu i mewn. Roedd pob manylyn yn sefyll allan yn amlwg iddi. Roedd pob cornel y trodd hi, pob fflachiad o olau, a phob gronyn o lwch a ddaliwyd yn ei thrawst golau fflach yn llethol, ond dyna'r cyfan y gallai ganolbwyntio arno.

Y tu mewn, roedd yr orsaf yn olygfa o bydredd. Roedd amser wedi tynnu'r waliau'n foel, gan ddileu'r hyn a oedd unwaith yn ei wneud yn fan diogel a phwrpasol. Nawr, roedd yn llawn llwch ac esgeulustod. Yr oedd yr awyr yn drwchus gan arogl llwydni, a theimlai y distawrwydd yn drwm, bron fel pe buasai yn gwasgu i lawr arni. Roedd hi'n teimlo'n anesmwyth yn y man agored, gyda chorneli a oedd yn ymddangos yn rhy wag. Roedd gan y distawrwydd rythm, pwls

a deimlai yn ei brest, gan wneud i'w chroen deimlo'n anghyfforddus o dynn. Fe wnaethon nhw ei ddarganfod yn yr ystafell radio.

Roedd Gareth Davies wedi ei guddio yng nghornel bellaf yr ystafell, a'i lygaid yn llydan ac yn bell. Roedd yn ymddangos yn llai nag y gwnaeth yn y lluniau ond dim llai bygythiol. Roedd y dyn a oedd wedi bod yn anodd dod o hyd iddo ac yn dawel yn ystod ei hymchwiliad bellach fel petai'n ymgorffori'r storm a oedd wedi bod yn ei meddyliau ers dyddiau. Roedd ei wyneb, wedi'i nodi gan oedran, yn edrych fel pe bai'n cwmpo o dan faich na allai ei guddio. "Davies," galwodd Ewan allan, ei lais yn dawel ond yn gadarn, yn swnio'n rhy uchel yn llonyddwch yr ystafell. "Mae drosodd. Rhwch eich dwylo lle gallwn eu gweld."

Arhosodd Ellie yn dawel. Nid oedd siarad yn angenrheidiol. O'r diwedd roedd hi'n casglu ynghyd y gwirionedd roedd hi wedi bod yn chwilio amdano. Arhosodd ei llygaid arno, gan wyllo pob symudiad bach. Roedd ei fysedd yn plycio, a'i ysgwyddau'n ysgwyd wrth iddo sefyll yno. Roedd popeth am yr olygfa yn teimlo'n anghywir ei bresenoldeb, yr awyr, yr ystafell. Roedd y cyfan yn rhy sydyn a chlr.

Roedd amser fel petai'n ymestyn. Yna, symudiad bach. Cododd Davies ei ddwylo, a daliodd y fodrwy ar ei fys belydr y fflachlamp. Modrwy Lowri oedd hi. Teimlodd Ellie bwysau trwm y tu mewn i'w brest. Roedd hi wedi anwybyddu'r manylyn hollbwysig hwn yn ei rhuthr i ddatgelu'r gwir, a nawr roedd yn iawn yno, fel camgymeriad na ellid ei ddadwneud. "Damwain," sibrydodd Davies, ei lais dim ond anadl, yn crynu gyda phob gair.

Doedd y gair ddim yn ffitio. Roedd yn gwrthdaro yn ei meddwl fel peiriant wedi torri, gan glicio mewn patrymau dryslyd. “Damwain?” hi dro ar ôl tro, ei llais torri drwy'r awyr. Na, roedd hi'n gwybod yn well. "Ni chwympodd Lowri. Cafodd ei gwthio. Mae gennym ni brawf eich siaced, eich celwyddau, y tyst a welsoch yn dadlau â hi y noson honno."

Gostyngodd ei ddwylo, bysedd yn crynu, ac arhosodd yn dawel am amser hir. Cododd ei frest a syrthio'n anwastad, a'i lygaid yn fflachio â rhywbeth heblaw ofn - rhywbeth tywyllach, mwy cyfarwydd. Gresyn. Celwydd yn araf dorri'n ddarnau, yn ymddatod fel hen got.

“Roedd yn ... ffrwydrad o ddicter,” cyfaddefodd o’r diwedd, ei eiriau’n llym ac amrwd. “Buom yn dadlau. Am arian. Yr etifeddiaeth. Roedd hi'n bygwth difetha popeth, i ddweud wrth bawb beth oeddwn i wedi'i wneud. Fe'i collais i.

Synhwyrodd Ellie ef yn torri, a'r peth oedd yn ei ddal gyda'i gilydd yn bachu o'r diwedd.

Llanwyd ei eiriau â gwenwyn, trachwant, ofn, a blynyddoedd o dwyll. Roedd Lowri wedi bod yn rhy agos at ei gyfrinachau, ac yn ei banig a'i ddicter, fe'i gwthiodd hi, gan obeithio y byddai'r môr yn cuddio ei drosedd. Ond nid anghofiodd y môr.

Teimlodd Ellie y gwir oer yn ei hesgryn, y distawrwydd yn setlo fel blanced drom. Roedd ganddi'r gwir, ond ni ddaeth â rhyddhad. Yr oedd y cysgodion yn ddwfn, a'r tywyllwch yn rhedeg ymhell o dan yr wyneb.

Symudodd y swyddogion o'r tu allan i mewn yn gyflym, ac yn fuan, roedd Davies yn eu dalfa. Roedd y gefynnau'n clicio ar gau gyda sain derfynol a oedd yn atseinio'n uchel. Safodd Ellie wedi rhewi, curiad ei chalon yn gyson ond yn bell. Doedd dim buddugoliaeth yma, dim cysur wrth ddatrys yr achos. Dim ond y gwir llym yr oedd hi wedi bod yn ei erlid am lawer rhy hir.

“Mae wedi gwneud,” meddai Ellie, ei llais yn fflat, “ond nid yw’n teimlo ei fod wedi’i wneud.”

“Mae o wedi cyffesu,” meddai Ewan yn dawel. “Mae gennym ni ef.”

“A Lowri?” Gofynnodd Ellie, ei sylu yn sefydlog ar y man gwag lle roedd Davies wedi sefyll.

“Beth amdani hi?”

Roedd y car yn gwneud sŵn cyson wrth iddo deithio i lawr y ffordd, gyda'r teiars yn creu patrwm rheolaidd a oedd yn gysur ac ychydig yn ddryslyd. Y tu allan, roedd popeth yn aneglur i siapiau tywyll. Roedd tref Aberystwyth yn crebachu yn y drych rearview, ei goleuadau bellach yn bell ac yn edrych fel sêr nad oedd yn golygu llawer mwyach. Gorffwysodd Ellie ei bysedd ar y sedd gyda gafael rhydd, ond roedd hi'n teimlo'n llawn tensiwn, fel ei bod yn dal gafael ar rywbeth nad oedd wedi gollwng gafael ohono eto. Roedd y distawrwydd yn y car yn teimlo'n drwm, ond nid yn anghyfforddus. Roedd yn ymddangos yn llawn o bethau heb eu dweud.

Eisteddai Ewan wrth ei hymyl, gan ganolbwyntio ar y ffordd. Eisteddodd i fyny yn syth ond ymddangosodd yn hamddenol. Nid oedd yn siarad, ac roedd Ellie yn gwerthfawrogi hynny.

Roedd yn deall nad oedd angen iddynt siarad ar hyn o bryd. Nid ar ôl yr wythnosau a oedd wedi troi'n fisoedd. Misoedd a dreuliwyd yn ceisio deall rhywbeth a oedd bob amser yn ymddangos ychydig allan o gyrraedd. Yn awr, yr oedd yr achos drosodd. Ond er ei fod wedi gorffen, roedd Ellie yn dal i deimlo ymdeimlad parhaus o anghywirdeb, rhywbeth na allai hi ei adnabod yn llwyr.

Roedd Ellie yn teimlo'n flinedig iawn ar ôl y misoedd diwethaf. Aeth y blinder hwn yn ddwfn y tu mewn iddi, reit at ei hesgyrn. Wrth iddi eistedd yn ei sedd, roedd yn atgof bod popeth yn teimlo'n drymach nawr. Doedd hi ddim yn disgwyl y math hwn o bwysau. Roedd ei blinder meddwl yn hawdd i'w ddeall. Cafwyd cyfweiliadau diddiwedd, pentyrrau o waith papur bob dydd, a'r sylw cyson gan y cyfryngau fel sŵn bwrlwm yn ei meddwl. Ond roedd rhywbeth arall, rhywbeth dwfn yn ei brest, na fyddai'n mynd i ffwrdd.

Pan gafodd Davies ei arestio, roedd yn fath o ryddhad ac yn teimlo fel datblygiad arloesol. Ond gyda Davies bellach yn y carchar, roedd Ellie yn teimlo'n wag y tu mewn. Roedd cyfiawnder wedi'i gyflwyno, ond ni ddaeth â'r cysur y credai y byddai'n ei roi iddi. Caewyd yr achos, daeth y dyfarniad yn gyflym, ac roedd y dystiolaeth yn glir. Ond eto, ni theimlodd Ellie y rhyddhad yr oedd wedi ei ddisgwyl. Roedd yn ymddangos bod cwestiwn yn dal i fod yn yr awyr, yn aros iddi ddod o hyd i ateb.

Roedd hi'n ymddangos bod y dyddiau ar ôl yr arestiad i gyd yn uno . Roedd y treial yn gyflym, gan ddod i ben yn union fel yr oedd pawb yn meddwl. Davies wedi ei ddal, cyfaddefodd, a pharhaodd bywyd fel arferol. Nid oedd y dyfarniad yn syndod, a gwnaeth y barnwr y

penderfyniad yn ddiymdroi. Ond roedd Ellie yn dal i deimlo'n anesmwyth. Gallai synhwyro bod mwy i'r stori, rhywbeth cudd yn nhref Aberystwyth oedd dal angen ei ddadorchuddio.

Wedi i Davies gael ei arestio, roedd yr holl ddyddiau i'w gweld yn ymdoddi i'w gilydd . Roedd y treial yn gyflym, fel pe bai i fod i fod yn gyflym. Roedd popeth mor glir fel ei fod yn teimlo fel pe bai peiriant yn gwneud y penderfyniad. Davies ei ddal, ei gyfaddef i'w drosedd, a pharhaodd bywyd. Ni wnaeth y rheithfarn synnu neb, a gwnaeth y barnwr y penderfyniad heb oedi. Ond teimlai Ellie ymdeimlad o anesmwythder, fel bod rhywbeth mwy yn digwydd yn nhref Aberystwyth a oedd yn parhau i fod yn ddisylw.

Ceisiodd wthio'r teimladau hyn o'r neilltu, gan ganolbwyntio ar y dystiolaeth a'r cyfiawnder a gyflawnwyd, ond roedd ei meddwl yn llithro'n ôl o hyd. Roedd teimlad o anesmwythder yn y dref na allai ei anwybyddu. Aeth pobl o gwmpas eu bywydau bob dydd, ond roedd rhywbeth yn eu llygaid wedi newid. Roedd fel pe bai cysgod wedi ymddangos, un na fyddai'n diflannu'n hawdd.

Gyda'r achos ar gau, roedd ei threfn ddyddiol yn teimlo fel ei bod ar awtobeilot. Aeth trwy gyfweliadau, adroddiadau, ac atebodd gwestiynau gan y cyfryngau, ond roedd popeth yn teimlo'n ddigyswllt. Roedd yn ymddangos bod y byd yn parhau hebddi, ac ni allai Ellie gysylltu'n llawn ag ef.

Roedd Ellie bob amser yn cael ei thynnu at fanylion bach yr oedd eraill yn eu methu neu'n eu gweld yn wahanol. Nawr, roedd y manylion hyn yn ei llethu, gan ei gwneud hi'n anodd gweld y

darlun ehangach. Er iddi geisio canolbwyntio ar yr hyn oedd yn amlwg, roedd hi'n teimlo ei bod wedi'i thynnu tuag at rywbeth dyfnach, rhywbeth cudd na allai hi ei esbonio'n iawn.

Nid oedd yn siŵr a oedd yn teimlo bod yr achos wedi'i ddatrys neu a oedd rhywbeth arall yn gyfan gwbl. Ta waeth, parhaodd yr anesmwythder. Roedd pob sgwrs, pob dogfen, fel petai'n dal cliw yr oedd hi'n ei anwybyddu. Gall fod camgymeriad, anghysondeb, neu rywbeth heb ei siarad.

Roedd y byd yn ymddangos yn rhy swnllyd a rhy orlawn, ond eto rywsut yn dawelach nag o'r blaen. Yn y dyddiau a ddilynodd, roedd Ellie yn aml yn ei chael ei hun ar goll mewn meddwl, gan geisio dianc rhag y lleisiau a'r safbwyntiau diddiwedd o'i chwmpas. Tra bod eraill fel petaent wedi symud ymlaen, teimlai Ellie ar ei phen ei hun wrth iddi chwilio am rywbeth yn y mannau tawel.

Wrth i amser fynd heibio, daeth ymwybyddiaeth Ellie o bopeth o'i chwmpas yn sydyn iawn, weithiau'n llethol felly. Roedd synau, goleuadau ac wynebau i gyd yn teimlo fel posau nad oedd hi wedi'u datrys eto. Symudodd trwy ei dyddiau ar awtobeilot, ei meddwl yn aros yng ngorsaf Gwylwyr y Glannau, yn dal i gael ei phoeni gan gyffes a adawodd gwestiynau heb eu hateb. Nid oedd ganddi'r atebion yr oedd eu hangen arni, ond nid oedd yn barod i roi'r gorau iddi.

“Mae drosodd, ynte?” Gofynnodd Ellie yn dawel, gan dorri'r distawrwydd rhyngddynt.

“Mae'r achos ar gau,” atebodd Ewan, gyda'i lygaid yn canolbwyntio ar y ffordd o'ch blaen.

"Davies a gyfaddefodd. Cyfiawnder wedi ei wasanaethu."

“Ond nid yw’n teimlo felly,” meddai Ellie, ei llygaid ar y golygfeydd sy’n mynd heibio. “Mae'n teimlo'n anorffenedig.”

“Weithiau,” atebodd Ewan yn dawel, “mae cau yn ymwneud â ffeithiau, nid teimladau.”

“Ond beth os yw’r ffeithiau’n anghywir?” sibrydodd Ellie, ei llais yn llawn amheuaeth. “Beth os oes mwy iddo?”

Eisteddai Ellie yn y tŷ roedd hi'n ei rannu ag Emrys, ei llygaid wedi'u gosod ar adlewyrchiad niwlog goleuadau'r harbwr yn dawnsio ar y dŵr islaw. Roedd wythnosau ers i'r achos ddod i ben, ond roedd yr atgofion yn dal i bwysu'n drwm ar ei meddwl. Roedd y glannau, a oedd unwaith yn lle o gysur, bellach yn teimlo'n anghyfarwydd, bron fel gwlad estron na allai hi ei hamgyffred. Roedden nhw'n edrych yn brydferth ac yn heddychlon, ond roedd Ellie yn synhwyro bod rhywbeth o'i le o dan yr wyneb.

Meddyliodd am Lowri, yr oedd ei bywyd wedi'i dorri'n fyr cyn y gallai ddechrau go iawn, a myfyriodd ar y dref a oedd wedi cuddio ei chyfrinachau cyhyd. Trodd Aberystwyth, gyda'i hymddangosiad swynol a'i eiliadau tawel ger y môr, yn rhith yn unig. Roedd Ellie bellach yn deall y realiti roedd tywyllwch yn ddwfn yn y dref, ac roedd llawer o straeon yn gorwedd yn gudd, yn aros i gael eu datgelu ychydig o dan yr wyneb.

Roedd Emrys bob amser yno i Ellie, yn ei hatgoffa bod pethau da yn y byd o hyd. Eto i gyd, hyd yn oed gyda'i gefnogaeth, roedd Ellie yn gwybod nad oedd ei gwaith yn cael ei wneud. Roedd gan y dref fwy o gyfrinachau i'w datgelu, a synhwyro bod sibrydion tawel Aberystwyth ymhell o fod ar ben. Roedd ganddi fwy i'w wneud yma, a doedd hi ddim yn barod i adael.

Wrth i amser fynd yn ei flaen, dechreuodd gwylltineb y cyfryngau bylu, fel tonnau'n cilio o'r lan. Roedd yn ymddangos bod bywyd yn dychwelyd i normal, ond roedd Ellie yn ofalus. Credai fod gan Aberystwyth lawer o gyfrinachau cudd o hyd. Fel Ditectif Arolygydd Ellie Pryce, roedd hi'n benderfynol o ddod o hyd iddyn nhw, fesul un. Megis dechrau oedd ei thaith.

"Mae'n dawel," meddai Ellie yn dawel, ei llygaid ar y goleuadau harbwr dawnsio ar y dŵr.

"Mae hi wastad yn dawel ar ôl storm," atebodd Emrys yn garedig, gan orffwys ei law ar ei hysgwydd.

"Ond nid yw'r storm ar ben," meddai Ellie, ei llygaid sefydlog ar y dŵr. "Mae'n wahanol..."

"Beth ydych chi'n ei olygu?" gofynnodd Emrys, gan edrych yn bryderus.

"Yr wyf yn golygu," meddai Ellie gyda phenderfyniad, "mae'r dref hon yn dal ei gwynt. Mae'n dal i guddio pethau."

"Rydych chi'n meddwl bod mwy?" holodd Emrys, yn poeni.

"Rwy'n gwybod bod mwy," mynnodd Ellie, ei llygaid yn culhau. "Gallaf ei deimlo. Y ffordd y mae pobl yn edrych arnaf, y ffordd y maent yn sibwrdd pan fyddaf yn mynd heibio. Nid yw'n ddiolchgarwch; mae'n rhywbeth arall."

"Ellie," meddai Emrys yn dyner, "rydych wedi gwneud cymaint. Dylech orffwys."

"Gweddill?" Atebodd Ellie, gan droi ato. "Dydi gorffwys ddim yn opsiwn, Emrys. Ddim yma. Ddim nawr. Roedd Lowri yn haeddu cyfiawnder, a rhoddais hynny iddi. Ond mae yna eraill sy'n ei haeddu hefyd. Fyddan nhw ddim yn ei gael os byddaf yn rhoi'r gorau i gloddio."

"Ond rydych chi wedi blino'n lân," plediodd Emrys. "Dydych chi ddim yn cysgu digon. Rydych chi'n gwithio'ch hun yn rhy galed."

"Rwy'n iawn," meddai Ellie sydyn. "Rwyf bob amser. Ac ni fyddaf yn stopio nes i mi wybod y gwir i gyd."

"Y dref hon," parhaodd Ellie, gan droi yn ôl at y ffenestr, "mae fel pos, Emrys. A dwi'n mynd i'w ddatrys, fesul darn. Waeth pa mor hir mae'n cymryd."

Roedd yr ystafell holi yn teimlo'n oer, ond nid yr oerfel oedd yr unig beth a barodd i Ellie deimlo'n ddatgysylltu. Ni chyrhaeddodd y golau gwan y corneli, gan adael cysgodion a oedd yn

troelli'n rhyfedd ar y waliau cerrig. Roedd y golau nwy fflachlyd yn gwneud i amser deimlo'n rhyfedd, bron fel nad oedd yn symud yn normal. Roedd y distawrwydd yn drwchus, yn lapio o'i chwmpas fel niwl, ond roedd Ellie yn ei hoffi felly.

Roedd Gareth Davies yn eistedd ar draws oddi wrthi. Yr oedd ei ddwyllaw wedi eu plygu yn ddestlus ar y bwrdd, a'i wyneb yn welw a thynn, yn rhoddi golwg suddedig i'w lygaid.

Ymddangosai yn denau a blinedig, yn cario euogrwydd anweledig fel pwysau trwm.

Sefydlogodd hyn guriad Ellie a chadwodd ffocws iddi. Nid oedd angen brysio. Gallai synhwyro'r craciau'n ffurfio cyn iddynt fod yn weladwy. Roedd ganddi'r holl wybodaeth yr oedd ei hangen arni, ond nid dyma'r amser cywir i ddatgelu'r cyfan. Nid dim ond eto.

Eisteddodd Ellie yn ôl ychydig yn ei chadair, gan ymddangos yn hamddenol ond yn gwbl ymwybodol, fel pry cop yn aros am bryf i lanio yn ei we. Sylwodd ar bopeth o'i chwmpas yr arogl bychan o leithder o'r waliau cerrig, y ffordd y cysgodion yn ymestyn gyda phob fflachiad o olau, ac anadliad anwastad, tawel Gareth. Gallai glywed ei anadl yn gliriach na'i meddyliau ei hun. Roedd pob anadl yn ymddangos fel neges gudd, yn pwyntio at rywbeth o dan yr wyneb. Penderfynodd hi beidio â'i wthio i siarad eto. Roedd eisoes yn dechrau agor ar ei ben ei hun, ac roedd angen iddi ddod o hyd i'r geiriau cywir i wneud iddo ddatgelu popeth.

Nid oedd yn rhaid i Ellie ofyn i Gareth am ei orffennol oherwydd ei fod wedi'i ysgrifennu ar ei wyneb. Yr oedd wedi treulio blynyddoedd yn cael ei gysgodi gan y teulu Evans, ac yr oedd hynny wedi ei adael â drwgdeimlad. Teimlai'n unig, ond ni siaradodd erioed amdano. Roedd yn amlwg ei fod yn teimlo ei fod yn cael ei anwybyddu a'i anghofio, fel ei fod yn ffigwr cefndir yn

unig. Roedd ei deimladau tuag at Lowri yn gymhleth hefyd. Roedd yr hyn a ddechreuodd fel rhywbeth ysgafn wedi troi'n sur dros amser, gan ddod yn awydd am rywbeth na allai byth ei gael mewn gwirionedd.

Pwysodd Ellie ymlaen ychydig, gan gadw ei llygaid yn sefydlog ar ei wyneb. Sylwodd ar bob symudiad bach ei fysedd yn plycio a'i wefusau'n crynu fel ei fod yn ymarfer geiriau yn ei feddwl. Wnaeth Ellie ddim ei ruthro. Roedd hi'n caniatáu i'r distawrwydd ymestyn rhyngddynt. Y distawrwydd hwn oedd ei ffordd o wthio pobl i'w terfynau, ac roedd Gareth yn ei deimlo. Roedd yn edrych yn anghyfforddus iawn. Roedd ei lygaid yn gwibio at y drws ac yn ôl ati. Symudodd yn nerfus yn ei gadair. "Doeddwn i byth yn bwriadu i hyn ddigwydd," meddai yn dawel, bron mewn sibrwd.

Arhosodd Ellie yn dawel ar y tu allan, ond roedd ei meddwl yn sydyn. Roedd hi eisoes wedi sylwi ar y diffygion yn ei stori a'r camgymeriadau yn ei linell amser. Nid oedd angen iddi ofyn iddo amdanynt mwyach; roedden nhw eisoes yn glir yn yr hyn yr oedd yn ei ddweud. Byddai'n gadael iddo barhau i siarad nes iddo ddechrau datgelu mwy ar ei ben ei hun. Yn fynych, y rhai distaw, y rhai a feddylent ormod cyn siarad, a ddarfu iddynt ddatguddio mwyaf.

"Gwneud iddi ddeall sut beth yw bod ar y tu allan," parhaodd, ei lais crynu ag emosiwn. "I deimlo pigiad difaterwch ei theulu." Mae'r geiriau hyn yn ei tharo'n wahanol i'r disgwyl. Nid oedd yn ymwneud â chenfigen neu ramant aflwyddiannus yn unig. Roedd yn ymwneud â phŵer a rheolaeth. Roedd hi wedi gweld y patrwm hwn o'r blaen. Roedd pobl yn aml yn ceisio troi eu bywydau cyfan o gwmpas un foment allweddol, gan gredu pe gallent reoli'r foment honno yn

unig, y byddai popeth arall yn disgyn i'w le. Gallai deimlo'r tensiwn yn tyfu gyda phob eiliad yn pasio. Roedd y celwydd yn dod yn fwyfwy amlwg.

Roedd yr aer yn teimlo'n drwchus ac yn drwm, gan ei gwneud hi'n anodd anadlu. Gadawodd iddo eistedd yno yn y distawrwydd llawn tyndra, gan aros iddo ddod o hyd i'r geiriau yr oedd yn cael trafferth i'w dweud. Roedd hi eisoes yn gwybod beth roedd am ei gyfaddef. Roedd wedi cynllunio'r cyfan o'r dechrau.

Yn olaf, siaradodd, ei eiriau yn arw ac yn sigledig. "Nid damwain oedd hi," meddai atal dweud. "Rwy'n gwrthio hi. Rwy'n gwrthio hi oddi ar y dibyn."

Yr oedd ei gyffes yn amrwd a dihalog, fel rhywun yn ceisio cyfiawnhau gweithred ofnadwy iddo'i hun. Roedd Ellie yn deall nad oedd yn ymwneud â chenfigen yn unig. Roedd yn ymwneud â rheoli byd oedd yn ei anwybyddu a doedd dim ots ganddo. Roedd wedi cynllunio popeth yn ofalus. Astudiodd y llanw, y gwynt, a'r cerrynt i wneud iddo edrych fel damwain. Ond yn awr yr oedd y gwir allan.

Ellie gadael i'w eiriau hongian yn yr awyr. Ni siaradodd hi ar unwaith. Yn lle hynny, fe adawodd i'r distawrwydd dyfu rhyngddynt nes ei fod yn teimlo fel cefnfor yn eu gwahanu.

Amneidiodd, nid oherwydd bod angen iddi gydnabod ei gyfaddefiad roedd eisoes yn glir ond oherwydd bod angen iddi ddeall rhywbeth mwy. Nid dim ond y llofruddiaeth a'i gyrodd. Roedd yn angen dyfnach i reoli byd a oedd bob amser yn llithro i ffwrdd oddi wrtho.

Roedd y gwir allan, ond ni ddaeth â chysur. Nid iddi hi, nid iddo. Gallai ofyn am faddeuant, ei lais yn sigledig ac yn anobeithiol, ond roedd Ellie yn gwybod bod y gwir wedi dod allan mewn ffordd hynod gythryblus. Datryswyd yr achos, ond byddai effaith ei weithredoedd, ei angen i reoli, yn para ymhell y tu hwnt i'r ystafell hon. Hyd yn oed ar ôl y treial ac ar ôl i'r achos gael ei gau, byddai'r effeithiau hynny'n parhau. Ac Ellie? Byddai'n eu cario gyda hi, bob amser yn gwrando, bob amser yn aros am y distawrwydd nesaf i dorri.

"Pam?" Gofynnodd Ellie yn dawel, gan dorri'r distawrwydd. "Pam Lowri?"

"Fyddai hi ddim yn gwrando," sibrydodd Gareth, gan syllu ar y bwrdd. "Fyddai hi ddim yn gweld. Roedd yn rhaid iddi ddeall."

"Deall beth?" gofynnodd Ellie, ei lais yn gadarn.

"Fy mod i'n gallu gwneud iddi weld," meddai Gareth, ei lais yn crynu. "Y gallwn i wneud ei gofal. Y gallwn ei gwneud hi ... fy un i."

Pennod 15 : Y Ffigur Cysgodol

Roedd yr awyr yn yr ystafell holi yn teimlo'n drwm ac yn agos o gwmpas Ellie. Roedd y distawrwydd mor gryf fel ei fod bron yn gyffyrddadwy. Mae'r ystafell yn ymddangos i anadlu ynghyd â'r tawel. Roedd hi'n oerach nag oedd hi'n disgwyl, ond nid yr oerfel oedd yn ei chadw'n llonydd. Pwys y gyffes ydoedd, anesmwythder tew fel mwg yn glynu wrth y muriau cerrig. Eisteddodd Gareth oddi wrthi. Roedd ei eiriau tawel fel pe bai'n gwneud i'r ystafell grebachu, fel pe bai'r waliau'n cau i mewn gyda phob anadl a gymerai.

"Nid Lowri oedd y cyntaf... hi oedd y sbarc bach olaf," sibrydodd Gareth. Roedd pob gair yn drwm gyda rhywbeth hen a dwfn. Crynodd ei lais fel pe bai'n ymdrechu'n galed i ollwng y gwir, ond gwrthsafodd ei gorff. Teimlodd Ellie ei eiriau yn ei tharo fel hyrddiad sydyn o wynt. Cymerodd ei hamser, gan adael i bwysau ei eiriau suddo'n ddwfn i'w stumog. Nid oedd angen brysio ei hymateb.

Pwysodd i mewn yn agosach, gan ganolbwyntio ar wyneb Gareth. Sylwodd ar y llinellau dwfn o amgylch ei lygaid a'r ffordd yr oedd ei anadl yn anwastad. Symudodd ei lygaid, heb gwrdd â hi yn union ond hefyd heb eu hosgoi. Gallai synhwyro ei ansicrwydd a'i anghysur, felly caniatodd iddo siarad yn rhydd heb dorri ar draws na'i annog i barhau.

Tywalltodd ei gyffes fel pe buasai wedi ei attal am flynyddoedd, wedi ei gladdu dan hen achwyniadau na allai hyd yn oed y môr eu dileu. "Y teulu Evans," meddai mewn llais cryg, "roedd ganddyn nhw bopeth tir, arian, statws. Fe'u ganwyd i mewn iddo, a ninnau..." Crynodd ei

lais, a'i ddwylo'n crynu, er iddo eu clymu'n dynn yn ei lin. "Roedden ni bob amser... yn llai. Llai na chysgodion."

Wrth i Gareth siarad, roedd Ellie yn teimlo newid yn yr awyrgylch, yn synhwyro rhywbeth dadleuol nid yn unig yn Gareth ond yn y dref ei hun. Roedd Aberystwyth, a oedd unwaith yn adnabyddus am ei strydoedd syml ac awel ffres y cefnfor, bellach yn ymddangos yn llai heddychlon. O dan ei thu allan swynol, roedd y dref bob amser wedi cario baich ei gorffennol gyda straeon cudd a grwgnachau sibrwd. Roedd Ellie bron yn gallu ei weld, o dan y caffis bywiog a phobl yn eistedd yn dawel mewn corneli, pobl y dref yn cyfnewid geiriau i fod i aros yn gyfrinach. Roedd y cyfrinachau cudd hyn yn ymestyn yn ôl ddegawdau, efallai hyd yn oed ganrifoedd.

Soniodd am frwydr deuluol. Nid oedd hon yn broblem newydd; hen un ydoedd. Nid oedd y frwydr yn ymwneud â'r teulu Evans a'u harian yn unig. Aeth yn ddwfn i'r dref ei hun. "Dadleuon tir. Yn brwydro dros pwy sy'n cael beth pan fydd rhywun yn marw. Brad mor ddwfn, fe wnaeth frifo'r ddau deulu Evans a Jones," meddai Gareth yn dawel, fel ei fod yn cofio hen ddadleuon. "Roedd Lowri eisiau ei drwsio. Roedd hi'n meddwl y gallai pethau fynd yn ôl i sut oedden nhw. Ond roedd gormod o bethau cudd. Gormod o gyfrinachau."

Gwrandawodd Ellie a cheisiodd ddeall popeth yr oedd yn ei ddweud. O'r blaen, nid oedd hi wedi deall yn llwyr. Roedd Aberystwyth, gyda'i hen adeiladau carreg a'i strydoedd cam, yn ymddangos yn wahanol erbyn hyn. Nid dim ond tref â gorffennol oedd hi ond tref wedi'i

hamgylchynu ganddi. Roedd yr hanes ym mhobman, yn y strydoedd ac yn y tai, yn aros i gael ei ddadorchuddio.

Aeth geiriau Gareth yn fwy o frys. Roedd ei lygaid, a oedd wedi ymddangos yn bell, bellach yn edrych yn canolbwyntio ar y gorffennol. "Byddwn i'n eistedd yn y caffi ac yn clywed pobl yn siarad. Roedden nhw'n siarad am yr hyn oedd yn perthyn iddyn nhw, beth oedden nhw'n meddwl oedd yn eiddo iddyn nhw. Clywais bopeth. Torri addewidion. Bargeinion wedi'u gwneud yn gyfrinachol. Pethau nad oedd neb yn gwybod amdanynt."

Ysgydodd ei lais, a newidiodd ei anadl. Dywedodd hyn wrth Ellie bopeth yr oedd angen iddi ei wybod. Nid dim ond am Lowri oedd hyn. Nid oedd yn ymwneud â brad ei theulu yn unig. Roedd yn ymwneud â thref a adeiladwyd ar gyfrinachau a chelwydd a drosglwyddwyd trwy genedlaethau fel trysorau teuluol. Lowri oedd y sbarc, yr un aeth yn rhy agos a cheisio darganfod pethau oedd wedi eu cuddio.

Daeth llais Gareth yn sibrwd, ei gyffes bellach yn dyner a thrwm ei euogrwydd. "Ceisiais ei rhybuddio," meddai, bron yn rhy dawel. "Fe wnes i erfyn arni i stopio. Er mwyn aros yn dawel. Wnaeth hi ddim gwrando. Roedd hi'n meddwl y gallai ei thrwsio. Ond rhai pethau ... rhai pethau na allwch eu datrys. A phan fygythiodd ddatgelu popeth..." Torrodd ei lais eto, ac roedd ei lygaid yn edrych yn bell i ffwrdd, yn gweld pethau dim ond roedd yn gallu eu gweld.

Wnaeth Ellie ddim ei ruthro. Eisteddodd hi yno, gan adael i'r distawrwydd dyfu, yr awyr o'u cwmipas yn drwm gyda phwysigrwydd ei eiriau. Nid cyffes yn unig ydoedd. Roedd yn hanes yn

cael ei ddadwneud, yn rhy fawr i ffitio i mewn i un digwyddiad unigol. Nid dim ond am un farwolaeth oedd hyn. Roedd yn ganlyniad blynyddoedd, degawdau, hyd yn oed canrifoedd o ddieter cudd, gemau pŵer a chwaraewyd yn gyfrinachol, a chyfrinachau a gedwir ychydig o dan yr wyneb.

Roedd Gareth yn llawn gofid wrth iddo siarad, ei eiriau yn dod allan yn gyflym ac yn llawn emosiwn amrwd. "Roedd hi'n mynd i ddinistrio popeth," meddai. "Allwn i ddim gadael i hynny ddigwydd, nid ar ôl popeth rydyn ni wedi bod drwyddo, ddim wedi'r cyfan roeddem wedi'i golli." Yr oedd ei ddwyllaw yn crynu, ac yr oedd yn edrych yn orchfygol. "Roeddwn i'n meddwl pe bawn i'n ei stopio hi gyda gwithiad bach, byddai pethau'n iawn. Ond nid oedd. Nid yw byth."

Roedd yr ystafell yn teimlo'n drwm ac yn anodd anadlu i mewn. Roedd Ellie yn deall nad oedd hi'n clywed am euogrwydd un dyn yn unig. Roedd hyn yn ymwneud â phoen yr holl dref. Roedd Aberystwyth yn fwy na lleoliad yn unig; roedd yn we gymysg o hen boenau, wedi'i hadeiladu ar gysylltiadau teuluol a dyledion nad aethant byth i ffwrdd.

Teimlodd Ellie bwysau geiriau Gareth fel carreg oer yn ei brest. Roedd hi wedi cyfrifo beth ddigwyddodd, ond nid oedd yn teimlo'n foddhaol. Doedd dim rhyddhad, dim ond dealltwriaeth drist o'r hyn oedd wedi ei guddio o dan strydoedd prydferth Aberystwyth.

Er bod y gwir wedi dod allan, roedd yn teimlo'n fach o'i gymharu â hanes hir y dref o gelwyddau. Nid cyffes Gareth oedd y diwedd; dim ond dechrau rhywbeth newydd ydoedd, rhywbeth nad oedd Ellie yn ei ddisgwyl.

Datgelwyd y stori go iawn, ond ni fyddai'r clwyfau byth yn gwella'n llwyr. Ac Aberystwyth? Ni fyddai byth yr un peth.

"Felly, nid dim ond Lowri oedd hi," meddai Ellie yn dawel ond yn gadarn. "Roedd yn ymwneud â phopeth. Am yr hyn y mae'r dref hon wedi dod."

"Ie," atebodd Gareth yn dawel. "Roedd yn ymwneud â ... popeth."

"A oeddech chi'n meddwl y byddai ei lladd yn ei datrys?" Gofynnodd Ellie, anghrediniaeth yn ei llais.

"Ro'n i'n meddwl... ro'n i'n meddwl y byddai'n ei atal," meddai Gareth, ei lygaid yn dangos tristwch mawr. "Ond nid oedd. Dim ond yn gwneud pethau'n waeth."

Roedd y gyffes yn llenwi'r ystafell, gan wneud i'r aer deimlo'n drwm ac yn anodd ei anadlu. Teimlodd Ellie y trymder hwn yn ei gwddf, fel rhywbeth yn sownd na allai ei lyncu. Roedd geiriau Gareth yn dawel, bron fel sibrwd, ond roedden nhw'n ymddangos yn uwch nag unrhyw sŵn o'u cwmpas. Torrodd y gyffes y tawelwch, fel cerrig yn cracio, a thynnodd meddyliau Ellie i leoedd nad oedd hi'n barod ar eu cyfer.

Ysgydwodd llais Gareth, ond nid oedd allan o ofn. Roedd hyn oherwydd ei fod o'r diwedd yn gollwng gafael ar stori a oedd wedi'i chuddio am gyfnod rhy hir. Yr oedd ei gyffes yn debyg i naddu'n ofalus wrth graig, gan ddadorchuddio hanes sydd wedi'i gladdu'n ddwfn yn Aberystwyth. O dan y strydoedd cobblestone, yn oerfel glaw cynnar y bore, fe allech chi arogl'r môr a bara ffres. Ond o dan ymddangosiad taclus y dref, roedd rhywbeth tywyllach a llawer hŷn hefyd.

Soniodd am y wlad a hen deuluoedd, wedi eu dal mewn trachwant a thorri addewidion. Nid ymladdfeydd bychain yn unig oedd y rhain; roeddent yn broblemau difrifol a oedd wedi bod o gwmpas ers cenedlaethau lawer, wedi'u gwreiddio'n ddwfn yn hanes y dref. Bron na allai Ellie ei deimlo o dan ei thraed, fel curiad calon oedd yn cyd-fynd â thawelwch Aberystwyth ond oedd ar wahân iddi. Gwelodd haenau'r cyfan yr hen waliau cerrig, y bobl yn mynd a dod, eu geiriau'n atseinio drwy'r strydoedd cul, eu bywydau'n dilyn yr un patrymau, dim ond yn cael eu newid gan gyfrinachau rhy drwm i ddal gafael arnynt.

Crynodd llais Gareth ag emosiwn wrth iddo siarad am y felin. Roedd y felin yn hen ac wedi treulio, fel yr hanesion oedd ganddi. Roedd yn eistedd ar gyrion Aberystwyth, lle nad oedd llawer o bobl yn meiddio mynd. Roedd ei drawstiau pren mor hen a dirdro fel bod yr adeilad i'w weld yn ochneidio yn y distawrwydd. Roedd y felin wedi'i gadael a'i hanghofio gan y mwyafrif, ond nid gan y rhai a sibrd yn y dirgel. Roedd yn lle perffaith i guddio cyfrinachau, cyfrinachau a oedd yno hyd yn oed cyn i'r dref fodoli, wedi'u cuddio dan haenau o lwch a distawrwydd. Roedd yn fan lle nad oedd hanes yn cael ei ysgrifennu mewn llyfrau nac yn siarad amdano mewn

cyfarfodydd, ond lle roedd yn bodoli yn yr awyr, yn symudiadau'r cysgodion, yng nghrychau a griddfannau hen waliau a oedd wedi gweld gormod.

Teimlodd Ellie oerfel yn ymgripio i fyny ei gwddf, teimlad yr oedd yn ei adnabod yn dda pan oedd rhywbeth dwfn y tu mewn iddi yn teimlo'n anesmwyth. Nid oedd yn union ofn. Roedd yn rhywbeth gwahanol, oerach, dyfnach, a gyrhaeddodd i mewn i'w brest a gwasgu. Roedd cysgodion y felin, yr hanes a gariai, y cyfrinachau tywyll a oedd ganddi yn teimlo'n agos iawn, fel pe baent yn union wrth ei hymyl.

Blinciodd hi'n araf, gan feddwl am yr hyn roedd Gareth wedi'i ddweud, gan adael i'w hun ei brosesu. Nid oedd y dref hon, a oedd yn ymddangos mor syml, yr hyn yr oedd yn ymddangos. Roedd mwy i Aberystwyth nag yr oedd hi wedi meddwl, haenau a haenau o bethau cudd. Po ddyfnaf yr oedd hi'n edrych, y mwyaf dryslyd a llethol y daeth. Teimlai fel pob peth, y wlad, y teuluoedd, yr addewidion, a'r brad- au yn gwasgu i lawr arni o bob tu, a gallai ei deimlo yn ei chroen, yn yr awyr dew, ac yn yr adlais ryfedd yng nghefn ei meddwl.

Roedd y felin yn wahanol. Nid yn unig oherwydd ei fod yn sefyll ar ei ben ei hun, ond oherwydd yr hyn yr oedd yn symbol ohono. Nid yn unig y siaradwyd cyfrinachau yno; cawsant eu cadw yn fyw. Synhwyrodd Ellie mai'r felin oedd lle dechreuodd popeth pwysig, y dicter, y straeon, y brad. Roedd yn fan lle'r oedd y gorffennol a'r presennol yn cael eu clymu at ei gilydd gan rywbeth hynafol, rhywbeth a wnaeth i'r waliau ymddangos fel pe baent yn dal eu gwynt.

Roedd Gareth wedi mynd yn ddistaw, ei gyffes yn lledu fel inc mewn dwr, yn mynd yn anos ei ddilyn. Ond i Ellie, roedd y llun eisoes yn glir: y felin, y sibrydion, yr wynebaw wedi'u cuddio mewn corneli tywyll. Nid clywed geiriau yn unig oedd hi bellach; roedd hi'n eu gweld, yn eu teimlo yn yr awyr oer, llaith o'i chwmpas. Roedd y dref, ei gorffennol, a'i phobl i gyd yn gysylltiedig, rhywbeth a fodolai o'i blaen ac a fyddai'n parhau ymhell ar ôl. Roedd yna bethau yma na allai hi eu henwi, pethau na siaradwyd amdanynt cyhyd nes i hyd yn oed yr awyr anghofio sut i'w cario. Yn ddwfn o dan y dref, synhwyro Ellie y cyfrinachau hynny, hen a miniog.

"Y felin," meddai Ellie yn dawel, bron fel cwestiwn. "Pam y felin?"

"Mae'n... hen," sibrydodd Gareth, gan syllu ar y bwrdd. "Mae'n cofio popeth."

"Popeth?" Gofynnodd Ellie, gan gulhau ei llygaid. "Beth ydych chi'n ei olygu?"

"Cyfrinachau," meddai Gareth mewn llais tawel. "Pethau roedden nhw eisiau eu cuddio. Pethau doedden nhw byth eisiau i neb eu darganfod."

"Wnaeth Lowri ddarganfod unrhyw beth?" gofynnodd Ellie yn sydyn.

"Ie," atebodd Gareth gyda llais crynu. "Fe welodd hi bopeth roedden nhw wedi'i wneud a beth wnaethon nhw barhau i'w wneud."

Dechreuodd ei chalon guro'n gyflymach, rhythm cyflym a chryf, a sylweddolodd ei bod wedi bod yn dal ei hanadl. Yn sydyn, daeth y cyfan yn amlwg. Doedd Gareth ddim jest wedi son am y felin wrth basio; rhoddodd sylw neillduol iddo. Crynai ei lais ychydig wrth siarad am y peth, fel pe bai'r felin yn fwy na dim ond hen atgof, roedd yn rhywbeth arwyddocaol.

Cymerodd Ellie gam yn ôl, yn ei meddyliau ac yn gorfforol. Ceisiodd roi trefn ar ei meddyliau gwasgareddig, a oedd yn teimlo fel darnau o bos. Hyd yn hyn, doedd hi ddim wedi meddwl rhyw lawer am y felin. Roedd sibrydion a sibrydion bob amser yn ddarnau bach o glecs a oedd yn arnofio i ffwrdd pan nad oedd pobl yn talu sylw. Roedd pobl yn sgwrsio amdano dros de yn y caffi lleol, ac roedd y darnau hyn o glecs yn ymdoddi i sgysiau bob dydd. Ond roedd y manylion bob amser yn annelwig. Nawr, fodd bynnag, gallai ei weld yn gliriach, fel siâp yn dod i'r amlwg drwy'r niwl.

Nid dim ond hen adeilad o'r gorffennol oedd y felin. Roedd wedi dod yn llawer mwy. Yr hen felin oedd calon dawel, gudd Aberystwyth, wedi'i llenwi â chyfrinachau a oedd wedi'u gwreiddio'n ddwfn yn y dref. Nid yno yn unig yr oedd pŵer yn bodoli; yr oedd yn fyw, dan y trawstiau pydru a'r olwynion rhydlyd. Y rhai oedd yn rheoli'r tir ac yn gwybod hanes y dref oedd yn dal y grym. Gallent benderfynu pwy oedd yn ffynnu a phwy a ddiflannodd. Roedd yn ymddangos mai'r felin oedd y man lle'r oedd y bobl ddylanwadol hyn yn ymgasglu i siarad a gwneud penderfyniadau a luniodd ddyfodol Aberystwyth.

Teimlai Ellie fod y sylweddoliad hwn yn ei tharo fel sioc o drydan, fel petai popeth wedi newid a setlo, ond nid mewn ffordd gysurus. Nid bod y darnau pos yn cyd-fynd yn sydyn; roedd fel bod

drws wedi agor, yn datgelu byd cwbl newydd nad oedd hi'n gwybod ei fod yn bodoli. Roedd angen iddi ganolbwyntio.

Dechreuodd ei chalon guro'n gyflymach, rhythm cyflym a chryf, a sylweddolodd ei bod wedi bod yn dal ei hanadl. Yn sydyn, daeth y cyfan yn amlwg. Doedd Gareth ddim jest wedi son am y felin wrth basio; rhoddodd sylw neillduol iddo. Crynai ei lais ychydig wrth siarad am y peth, fel pe bai'r felin yn fwy na dim ond hen atgof, roedd yn rhywbeth arwyddocaol.

Cymerodd Ellie gam yn ôl, yn ei meddyliau ac yn gorfforol. Ceisiodd roi trefn ar ei meddyliau gwasgareddig, a oedd yn teimlo fel darnau o bos. Hyd yn hyn, doedd hi ddim wedi meddwl rhyw lawer am y felin. Roedd sibrydion a sibrydion bob amser yn ddarnau bach o glecs a oedd yn arnofio i ffwrdd pan nad oedd pobl yn talu sylw. Roedd pobl yn sgwrsio amdano dros de yn y caffi lleol, ac roedd y darnau hyn o glecs yn ymdoddi i sgysiau bob dydd. Ond roedd y manylion bob amser yn annelwig. Nawr, fodd bynnag, gallai ei weld yn gliriach, fel siâp yn dod i'r amlwg drwy'r niwl.

Nid dim ond hen adeilad o'r gorffennol oedd y felin. Roedd wedi dod yn llawer mwy. Yr hen felin oedd calon dawel, gudd Aberystwyth, wedi'i llenwi â chyfrinachau a oedd wedi'u gwreiddio'n ddwfn yn y dref. Nid yno yn unig yr oedd pŵer yn bodoli; yr oedd yn fyw, dan y trawstiau pydru a'r olwynion rhydlyd. Y rhai oedd yn rheoli'r tir ac yn gwybod hanes y dref oedd yn dal y grym. Gallent benderfynu pwy oedd yn ffynnu a phwy a ddiflannodd. Roedd yn ymddangos mai'r felin oedd y man lle'r oedd y bobl ddylanwadol hyn yn ymgasglu i siarad a gwneud penderfyniadau a luniodd ddyfodol Aberystwyth.

Teimlai Ellie fod y sylweddoliad hwn yn ei tharo fel sioc o drydan, fel petai popeth wedi newid a setlo, ond nid mewn ffordd gysurus. Nid bod y darnau pos yn cyd-fynd yn sydyn; roedd fel bod drws wedi agor, yn datgelu byd cwbl newydd nad oedd hi'n gwybod ei fod yn bodoli. Roedd angen iddi gadw ffocws.

"Dyma'r lle mae pethau'n digwydd," sibrydodd Gareth, gan gadw ei lygaid ar y bwrdd.

"Pa fath o bethau?" Gofynnodd Ellie, gan lygadu ei llygaid.

"Pethau nad ydyn nhw eisiau i neb wybod amdanyn nhw," atebodd Gareth, ei lais yn crynu.

"Pethau sydd â rheolaeth dros bopeth."

"Rheoli?" Adleisiodd Ellie, ei llais miniog. "Pwy sy'n rheoli beth yn union?"

Eisteddodd Ellie mewn distawrwydd, ei bysedd yn gorffwys ar y bwrdd pren cŵl i dawelu ei hun. Roedd Gareth newydd rannu rhywbeth pwysig, a gadawodd hynny iddi deimlo'n ddryslyd, fel mwg yn chwyrlïo mewn patrymau rhyfedd. Roedd ei eiriau'n drwm ac yn ailadrodd yn ei meddwl o hyd, gan ei gwneud hi'n anodd iddi ddeall yn glir, a arweiniodd at gur pen diflas.

Roedd hi'n teimlo fel rhoi'r gorau iddi ac roedd wedi cynhyrfu, fel inc yn ymledu mewn dŵr. Eto i gyd, y ffordd yr oedd yn siarad y seibiau tyner a'r cryndod bach yn ei lais pan soniodd am yr hen felin yn sownd gyda hi, fel darnau pos na fyddai'n cyd-fynd â'i gilydd.

Aeth hi dros ei eiriau dro ar ôl tro, gan geisio gwneud synnwyr ohonyn nhw, ond roedd rhywbeth yn dal ar goll. Roedd bwlch, rhan aneglur o'r llun. Roedd ei meddwl yn siffrwd trwy ei hatgofion, gan eu trefnu fel papurau mewn ffeil. Roedd yr hen felin fel petai'n allweddol i'r cyfan.

“Rydych chi'n dal i siarad am y felin,” meddai Ellie yn dawel, ei llygaid yn sefydlog ar Gareth.
“Pam ei fod mor bwysig?”

Symudodd llygaid Gareth o gwmpas yr ystafell cyn setlo yn ôl ar y bwrdd. “Dim ond ... hen ydi o,” atebodd mewn llais isel. “Man lle digwyddodd pethau.”

“Pa fath o bethau?” Gofynnodd Ellie, ei llais miniog gyda brys. “Pethau a arweiniodd at farwolaeth Lowri?”

Oedodd, ei fysedd yn troelli'n nerfus. “Pethau... pethau sydd wedi bod yn mynd ymlaen ers amser maith. Llawer hirach nag wyt ti'n meddwl.”

Pwysodd Ellie i mewn a gofyn, "Beth ddylwn i feddwl? Bod y dref hon yn cadw llawer o gyfrinachau a'r felin yw lle maen nhw wedi'u cuddio?"

Sibrydodd Gareth yn ôl, "Roedden nhw bob amser eisiau ei gadw'n gudd. Bob amser."

"Pwy ydy 'nhw,' Gareth?" gofynnodd Ellie yn bwyllog. "Am bwy ydych chi'n siarad?"

Edrychodd Gareth ar y bwrdd, yn dawel ar y dechrau. Arhosodd Ellie yn amyneddgar, gan synhwyro ei fod yn agos at ddatgelu'r gwir.

Yn olaf, siaradodd Gareth, "Y teuluoedd. Y rhai sydd wastad wedi rheoli'r dref hon. Nhw sy'n gwneud yr holl benderfyniadau." Pwysodd Ellie ymlaen, "A'r felin? Beth yw ei phwrpas?"

Roedd llais Gareth dan straen wrth iddo ateb, "Dyma lle maen nhw'n ymgasglu. Lle maen nhw'n gwneud penderfyniadau. Lle maen nhw'n cadw cyfrinachau."

Gofynnodd Ellie, "A wnaeth Lowri ddarganfod y cyfrinachau hyn?" Culhaodd ei llygaid.

Amneidiodd Gareth, dal i edrych i lawr. "Aeth hi yno, gweld beth roedden nhw'n ei wneud, a bygwth eu hamlygu." "Ai dyna pam y lladdasoch hi?" gofynnodd Ellie, ei llais yn llawn anghrediniaeth.

Fe faglododd Gareth dros ei eiriau, "Fe wnes i drio ei rhwystro hi. Dywedais wrthi am adael llonydd, ond na fyddai. Roedd hi'n mynd i ddifetha popeth." Gwthiodd Ellie ymhellach, "Difetha popeth i bwy, Gareth? Ti neu nhw?"

Symudodd y car yn raddol i lawr y ffordd gul. Gwnaeth yr injan sŵn hymian ysgafn a oedd yn teimlo'n dawelu yn yr amgylchoedd tawel. Cadwodd Ellie ei theimladau iddi ei hun, ond cafodd gysur o gael Ewan wrth ei hymyl. Roedd ei anadlu cyson yn ein hatgoffa nad oedd hi ar ei phen

ei hun. Roedd Ewan yn canolbwyntio'n ddwfn ar yrru. Roedd ei wyneb yn edrych yn ddifrifol, llygaid wedi'u gosod ar y ffordd, a'i ddwylo'n gafael yn dynn yn y llyw, fel pe bai'n gallu dal y tensiwn o'u cwmpas.

Fel arfer nid oedd Ellie yn rhywun a aeth ar goll yn ei meddyliau. Hi oedd yr un a gliriodd y dryswch a dilyn cliwiau nes i bopeth ddod yn glir. Ond roedd heddiw yn wahanol. Roedd yn teimlo fel nad oedd y niwl yn unig y tu allan i'r car; roedd wedi setlo yn ei meddwl hi hefyd. Roedd yn drwm ac yn llethol, a waeth faint y ceisiodd hi glirio ei phen, ni fyddai'n diflannu. Roedd hi'n gwybod mai'r ateb i'w phroblem oedd rhywle yn ei meddwl, gan ei phryfocio o ychydig allan o gyrraedd. Ond bob tro roedd hi'n meddwl ei bod hi'n ei gael, fe lithrodd i ffwrdd eto.

Roedd Ewan yn ymwybodol ohono hefyd. Roeddent wedi bod yn bartneriaid ers amser maith a gallent ddweud pan oedd rhywbeth yn wahanol. Roedd eu hyder arferol yn eu gwaith yn teimlo bod rhywbeth arall wedi'i ddisodli. Roedd fel petai'r hen felin yr oeddent yn mynd iddi eisoes yn effeithio ar ei meddyliau. Wnaeth e ddim gofyn iddi am y peth. Ni wnaeth erioed pan oedd hi'n teimlo fel hyn. Roedd yn gwybod mai'r ffordd orau o helpu oedd aros wrth ei hochr, gan gynnig ei gefnogaeth gyson yn dawel.

Wrth i'w car gyrraedd pen y bryn, daeth yr hen felin i'r golwg. Safai fel siâp tywyll yn erbyn yr awyr dywyll, drom. Cafodd ei adael yn bendant, ei waliau dadfeilio bron wedi'u cuddio gan y planhigion gwyllt yn tyfu o'i gwmpas, fel pe bai'n ceisio atal amser rhag ei lyncu. Roedd yr aer yn teimlo'n drymach wrth iddyn nhw gyrraedd y giât. Roedd y lleithder yn yr aer yn glynu at ei

chroen yn gymysgedd o bridd, pren, a dŵr hallt gan ei hatgoffa o bethau a anghofwyd ers tro a phethau na fyddai byth yn gadael y dref yn llwyr.

Cymerodd anadl ddwfn, gan adael i arogl cyfarwydd pydredd lenwi ei thrwyn. Arogl pethau a adawyd i bydru ydoedd, o hanes wedi ei dreulio gan amser. Ond eto, roedd rhywbeth arall, rhywbeth bron yn drydanol am y lle, rhyw fath o deimlad byrlymus ychydig o dan yr wyneb. Efallai mai'r dirgelwch oedd yn ei thynnu i mewn, neu efallai mai'r ymdeimlad oedd bod yr atebion yr oeddent wedi bod yn eu ceisio o'r diwedd yn ddigon agos i'w hamgyffred. Doedd hi ddim yn siŵr, ond curodd ei chalon ychydig yn gynt wrth iddi gamu allan o'r car.

Arweiniodd Ewan y ffordd, gan symud yn ofalus ond yn bwrpasol. Yr oedd drws y felin yn fawr a threuliedig, yn gwneyd swm uchel, crechlyd wrth iddo droi yn agored, bron fel pe buasai yn ochneidio mewn rhyddhad. Prin fod y colfachau rhydlyd yn dal y drws trwm yn ei le, ond fe agorodd ddigon i ddatgelu beth oedd y tu mewn. Roedd yn teimlo fel camu i fyd arall. Yr oedd yr awyr yn drwm ac yn hen, yn cario arogl cryf, fel nad oedd y lle wedi ei awyru er's blynyddau. Roedd amser wedi gadael ei ôl yma, ac nid oedd y newidiadau yn garedig. Roedd gronynnau llwch yn arnofio yn y golau gwan, a theimlai'r gofod yn drwchus gyda hen atgofion. Roedd yn fyd tawel, bron yn fygu yn ei lonyddwch.

Wrth i Ellie fentro ymhellach i'r felin, teimlai newid ynddi'i hun. Ar y dechrau, dim ond rhyw deimlad bach oedd hi yng nghefn ei meddwl, fel cosi ysgafn. Ond yn raddol daeth yn gryfach. Roedd yn teimlo bod rhywbeth y tu mewn iddi yn mynd yn ysgafnach, fel pe bai niwl trwm yn dechrau clirio'n araf. Roedd y lle hwn, gyda'i synau cribog a'i hen aer, fel petai'n cynnig

rhywbeth pwysig iddi. Roedd yn teimlo ei fod yn allwedd i ddatgloi'r niwl a oedd wedi cymylu ei meddwl cyhyd.

Fe wnaethon nhw ddarganfod ystafell gudd y tu ôl i banel wal rhydd, fel petai'r felin ei hun am ei chadw'n gyfrinach. Roedd yr ystafell yn fach, prin yn ddigon o le i droi o gwmpas. Gwasgwyd un ddesg i'r gornel, wedi'i gorchuddio â haenau o lwch. Roedd yr awyr yma'n teimlo'n wahanol yn fwy trwchus, yn hŷn, yn llawn straeon o'r gorffennol nad oedd byth i fod i gael eu datgelu.

Wrth i Ellie sifftio trwy'r hen bapurau, roedd hi'n teimlo eu pwysau yn ei dwylo. Nid sbarion ar hap o gyfnod anghofiedig yn unig oedd y rhain. Roeddent yn ddogfennau pwysig, gweithredoedd tir, llythyrau, cofnodion ariannol a oedd yn gysylltiedig â bywydau pobl a oedd wedi selio eu tynged ers talwm. Roedd hi'n eu trin yn ofalus, gyda phob papur yn ychwanegu at y stori oedd yn datblygu. Roedd pob dogfen fel llinyn mewn gwe gymhleth o dwyll a oedd wedi amgylchynu Aberystwyth. Roedd yr holl dystiolaeth yr oedd ei hangen arni yno, wedi'i gosod ger ei bron.

Cyflymodd ei hanadl wrth iddi sylweddoli'r gwir ystyr y tu ôl i'r papurau hyn. Nid dogfennau anghofiedig yn unig oedd y rhain. Nhw oedd allweddi cytundebau brwydrau pŵer cudd a bargeinion cyfrinachol y dref. Rhedodd ei chalon wrth iddi ddarllen yr enwau, dyddiadau, a llofnodion, i gyd yn pwyntio at we gymhleth o dir, teulu, llygredd, a rheolaeth.

Yna darganfuodd y cytundebau prawf gyda dyddiadau ffug a llofnodion. Roedd Lowri wedi darganfod gormod.

Roedd hi'n cofio clywed cyffes Gareth yn gynharach. Roedd rhywbeth yn ei lais na allai hi ddeall yn iawn. Y felin, y cyfrinachau, ac ymchwiliad Lowri. Nid llofruddiaeth yn unig oedd hyn; roedd yn ymgais enbyd i dawelu rhywun yn datgelu'r gwir.

Nid dim ond yn y lle anghywir yr oedd Lowri ar yr amser anghywir. Roedd hi wedi baglu ar rywbeth llawer mwy nag y dychmygodd erioed. Dyna pam y bu'n rhaid ei thawelu.

Roedd y papurau yn nwylo Ellie yn teimlo'n drwm ac yn fygu. Pwysodd ei chalon wrth i bwysau llawn y cynllwyn ddod yn amlwg. Roedd pob tudalen, pob gair yn sgrechian yr un neges: roedd Lowri yn gwybod gormod. Roedd y dref wedi claddu'r gwirionedd hwnnw, gan ei guddio dan haenau o gelwyddau a llygredd, a'r cyfan wedi'u selio i ffwrdd yn y felin anghofiedig, dadfeiliedig hon lle roedd y gorffennol wedi pennu'r dyfodol.

Safodd Ellie yn llonydd, gan afael yn y papurau yn ei dwylo. Nid oedd ei meddwl ar y dogfennau bellach. Yn hytrach, roedd hi'n darlunio'r dref yr hen felin, y wynebau cyfarwydd, a'r sgysiau tawel yn y caffis. Nid Aberystwyth oedd barn pawb. Nid oedd erioed wedi bod. A nawr, doedd y gwir am farwolaeth Lowri ddim yn syml chwaith. Roedd yn ymwneud â rhywbeth llawer mwy a llawer tywyllach. Nid yw'r stori hon wedi'i gorffen eto.

"Ewan," siaradodd Ellie yn dawel, llygaid llonydd ar y papurau. "Mae hyn yn fwy na dim ond am Lowri."

"Beth ydych chi'n ei olygu?" gofynai Ewan, ei lais yn isel.

"Mae hyn," meddai Ellie, gan ddal y papurau i'w gweld, "yn ymwneud â phopeth. Mae'n ymwneud â sut mae'r dref hon yn gweithredu. Pwy sy'n dal y pŵer yma."

"A Lowri," meddai Ewan, gan gadw ei lygaid arni. "Wnaeth hi ddarganfod hyn i gyd?"

"Ie," atebodd Ellie, ei llais yn gadarn. "Datgelodd hi bopeth. A doedden nhw ddim yn gallu gadael iddi ei rannu gyda neb."

Roedd yr ystafell yn teimlo'n fach iawn, ac roedd yr aer yn drwchus gyda rhywbeth na allai Ellie ei adnabod ar y dechrau. Ond yna sylweddolodd hi'r gwir. Roedd yn syml ond yn hynod syfrdanol. Roedd yn gliriach na'r dryswch yn ei meddwl o'r blaen. Nid damwain na chamgymeriad sydyn oedd marwolaeth Lowri. Na, roedd wedi'i gynllunio o'r dechrau.

Edrychodd Ellie ar y tudalennau yn ei dwylo. Roedd yr inc wedi pylu, ond roedd yr ystyr yn glir, fel clwyf ffres. Nid hen bapurau yn unig oedd y dogfennau hyn; nhw oedd craidd popeth oedd wedi mynd o'i le. Roedd yr holl gelwyddau a blynyddoedd o lygredd bellach yn amlwg, ac ni allai Ellie eu hanwybyddu mwyach. Nid oedd Aberystwyth, y dref yr oedd hi wedi treulio blynyddoedd yn ceisio ei deall a theimlo'n rhan ohoni, fel yr ymddangosai. Fe'i hadeiladwyd ar gelwyddau a chyfrinachau. Doedd neb yn meiddio eu cwestiynu oherwydd roedd eu hwynebu yn golygu wynebu'r gwirionedd hyll oddi tano.

Mae'r gwir am y dref yn ei tharo'n galetach nawr. Nid dim ond y llofruddiaeth neu'r llygredd yn y papurau oedd hyn; yr holl dref ydoedd. Roedd y lle hwn, a oedd unwaith yn teimlo fel cartref, yn orchudd hardd yn cuddio rhywbeth pwdr y tu mewn. Roedd yr hen adeiladau yn edrych yn swynol, a'r strydoedd yn lân, ond roedd y cyfan yn ffasâd.

Roedd Lowri yn ddigon dewr i ddechrau edrych o dan y clawr hwnnw. Nid oedd yn ymwneud â'r llofruddiaeth yn unig mwyach; roedd yn ymwneud â phopeth arall. Roedd yn ymwneud â'r bobl a fu'n byw yma ers cenedlaethau, yn cadw hen gyfrinachau, addewidion a dig. Roedd y dref wedi colli ei hysbryd ymhell cyn i Ellie gyrraedd. Yr oedd ei chalon eisoes yn wag, a'r gwirionedd wedi ei chladdu mor ddwfn fel y bu raid dyfod allan o'r diwedd.

Safai Ewan yn dawel ar ei hol, a'r distawrwydd rhyngddynt yn siarad cyfrolau. Nid oedd angen iddo ddweud dim. Gallai Ellie deimlo ei bresenoldeb, y cryfder cyson a thawel oedd ganddo bob amser. Roedd ei fynegiant yn dawel, a safodd yn llonydd, ond roedd hi'n ei adnabod yn ddigon da i synhwyro'r tensiwn o dan yr wyneb. Nid oedd angen geiriau arnynt; roedd eu cysylltiad yn reddfól. Roeddent yn bartneriaid yn hyn, nid yn unig wrth ddatrys achos, ond wrth sylweddoli bod yr hyn a ddatgelwyd ganddynt yn fwy arwyddocaol nag yr oeddent erioed wedi'i ddychmygu. Nid achos o lofruddiaeth yn unig oedd hwn; yr oedd yn rhywbeth dyfnach a mwy peryglus, ac yr oedd y ddau yn deall hyny.

Mae'r gwir am y dref yn ei tharo'n galetach nawr. Nid dim ond y llofruddiaeth neu'r llygredd yn y papurau oedd hyn; yr holl dref ydoedd. Roedd y lle hwn, a oedd unwaith yn teimlo fel cartref, yn

orchudd hardd yn cuddio rhywbeth pwdr y tu mewn. Roedd yr hen adeiladau yn edrych yn swynol, a'r strydoedd yn lân, ond roedd y cyfan yn ffasâd.

Roedd Lowri yn ddigon dewr i ddechrau edrych o dan y clawr hwnnw. Nid oedd yn ymwneud â'r llofruddiaeth yn unig mwyach; roedd yn ymwneud â phopeth arall. Roedd yn ymwneud â'r bobl a fu'n byw yma ers cenedlaethau, yn cadw hen gyfrinachau, addewidion a dig. Roedd y dref wedi colli ei hysbryd ymhell cyn i Ellie gyrraedd. Yr oedd ei chalon eisoes yn wag, a'r gwirionedd wedi ei chladdu mor ddwfn fel y bu raid dyfod allan o'r diwedd.

Safai Ewan yn dawel ar ei hol, a'r distawrwydd rhyngddynt yn siarad cyfrolau. Nid oedd angen iddo ddweud dim. Gallai Ellie deimlo ei bresenoldeb, y cryfder cyson a thawel oedd ganddo bob amser. Roedd ei fynegiant yn dawel, a safodd yn llonydd, ond roedd hi'n ei adnabod yn ddigon da i synhwyro'r tensiwn o dan yr wyneb. Nid oedd angen geiriau arnynt; roedd eu cysylltiad yn reddfol. Roeddent yn bartneriaid yn hyn, nid yn unig wrth ddatrys achos, ond wrth sylweddoli bod yr hyn a ddatgelwyd ganddynt yn fwy arwyddocaol nag yr oeddent erioed wedi'i ddychmygu. Nid achos o lofruddiaeth yn unig oedd hwn; yr oedd yn rhywbeth dyfnach a mwy peryglus, ac yr oedd y ddau yn deall hyny.

Ni fyddai mynd yn ddig yn datrys unrhyw beth i Ellie. Ond gallai gwybod y gwir wneud gwahaniaeth. Teimlodd y gwir yn ddwfn y tu mewn iddi, fel band tynn o amgylch ei brest. Nid oedd yn boenus; dim ond yno yr oedd, ac ni allai hi ei anwybyddu. Ni ddaeth y teimlad hwn â rhyddhad, ac ni theimlai ychwaith fel profi pwynt. Yn syml, y gwir ydoedd.

Safai Ewan ar ei hôl, yn gyson a chryf, a'i bresenoldeb yn rhoi nerth i Ellie. Doedd hi ddim angen iddo ddweud wrthi beth i'w wneud nesaf, ac nid oedd ei angen arni i lenwi'r distawrwydd â geiriau. Roedd y ddau yn gwybod y byddai'r diwrnod hwn yn dod. Yn y tawelwch, yr oeddynt yn deall eu gilydd yn berffaith, fel yr awyr drom yn y felin oedd o'u hamgylch. Gyda'i gilydd, roedden nhw'n barod i wynebu'r gwir, ni waeth faint o gelwyddau roedd yn rhaid iddyn nhw eu datgelu.

Cymerodd Ellie eiliad i gau ei llygaid a gadael i'r gwir setlo ar ei hysgwyddau. Roedd y felin wedi dangos y gwir, roedd y dogfennau wedi'i ddatgelu, a chyn bo hir byddai'r dref yn gwybod hynny hefyd. Roedd y gwir wedi bod yno erioed, ychydig o dan yr wyneb, yn aros am rywun digon dewr i ddod ag ef allan i'r awyr agored. Roedd Ellie yn barod i fod y person hwnnw.

“Nid mater o Lowri yn unig yw e bellach, nac ydi?” Gofynnodd Ellie yn dawel.

“Na,” atebodd Ewan, ei lais yn dawel ac yn gyson. “Mae'n ymwneud â'r dref gyfan nawr.”

“A phopeth maen nhw wedi bod yn ei guddio,” ychwanegodd Ellie, gan gadw ei llygaid ar gau.

“Roedd yr holl gyfrinachau roedden nhw'n meddwl y byddai'n aros yn gudd.”

“Byddwn yn dod â phopeth i'r amlwg,” meddai Ewan gyda phenderfyniad. “Fe wnawn ni ddarganfod y cyfan.”

“Dydyn nhw ddim yn mynd i hoffi hynny,” meddai Ellie wrth iddi agor ei llygaid a chanolbwyntio ar y papurau o’i blaen. “Fe fyddan nhw'n gwrthio'n ôl yn ein herbyn ni.”

“Wedyn fe fyddwn ni’n gwrthio’n ôl yn galetach fyth,” atebodd Ewan yn hyderus. “Fe gawn ni drwy hyn, Ellie. Gyda’n gilydd.

Roedd Ellie yn meddwl ei bod hi'n barod am wrthdaro, ond fe ddigwyddodd y cyfan yn gyflymach na'r disgwyl ac roedd yn fwy poenus nag yr oedd hi'n ei ragweld. Roedd yr ystafell yn teimlo'n drwm gyda thensiwn wrth iddi osod y papurau tystiolaeth a'r dogfennau a oedd unwaith wedi bod yn bos dryslyd yn ei meddwl ond sydd bellach yn cyd-fynd â'i gilydd yn glir ac yn ddiymwad. Safai Ewan wrth ei hymyl, yn dawel ond yn gryf, yn union fel bob amser. Roedden nhw wedi cyrraedd y foment lle roedd yn rhaid wynebu'r gwir.

Ni ddangosodd y bobl oddi wrthynt unrhyw emosiwn ar y dechrau, fel eu bod yn cuddio y tu ôl i fasgiau emosiwn. Ond cyn bo hir, bu newid bach a llaw ysgwyd ychydig, cipolwg cyfnewid. Yna dechreuon nhw siarad, eu geiriau yn ffiniog ac yn amddiffynnol, gan sboncio oddi ar y waliau. Roedden nhw mewn gwadiad, yn ddig, ac yn esgus eu synnu. Roeddent yn glynw wrth eu stori y celwyddau a oedd wedi eu hamddiffyn cyhyd ond roedd y craciau yn eu stori yn tyfu'n rhy gyflym i'w cuddio.

Cadwodd Ellie ei llygaid yn sefydlog, heb edrych i ffwrdd. Gwyliodd hi'n ofalus a gweld trwy eu hymdrechion i guddio. Doedd ennill ddim o bwys iddi bellach. Sylwodd ar eu hofn, y chwys ar

eu hwynebaw, a sut yr oeddent yn baglu dros eu geiriau. Yr oedd yr awyr o'u hamgylch yn ymddangos yn drwm gydag euogrwydd. Ond ni theimlai Ellie ddim llawenydd o hyn. Yn ddwfn i lawr, sylweddolodd nad oedd hon yn fuddugoliaeth.

Roedd Ellie eisoes yn gwybod beth fyddai'n ei gostio. Roedd hi'n disgwyl iddo ddod i ben fel hyn. Unwaith y byddent yn datgelu'r holl gelwyddau, byddai'r dref yn chwalu. Nid dim ond unrhyw le oedd Aberystwyth; roedd yn llawn cyfrinachau a effeithiodd ar bawb. Daeth Ellie o hyd i'r gwir, ond sylweddolodd fod ei bris ei hun wrth ddarganfod hynny.

Wrth i Ellie osod y dystiolaeth, fesul darn, teimlai bwysau pob gair. Yr oedd yr ofn a'r anghrediniaeth yn amlwg yn eu golwg. Nid oedd angen iddynt ddweud dim; roedd eu hwynebaw yn dangos popeth. Fe wnaethon nhw osgoi edrych arni, gan wybod eu bod wedi'u dal.

Hyd yn oed wrth i'w ffasâd ddadfeilio, nid oedd Ellie yn teimlo'r rhyddhad yr oedd hi wedi'i ddisgwyl. Doedd dim buddugoliaeth na buddugoliaeth y tu mewn iddi. Datgelodd y dref yr oedd hi'n ei charu, gyda'i strydoedd swynol ac awyr iach y môr, ei hochr dywyll yn fudr, yn llygredig, ac wedi'i llygru gan ei hanes. Roedd hi wedi darganfod y gwir, ond roedd hi'n pendroni am y gost o wneud hynny.

Safai Ewan yn dawel wrth ymyl Ellie, mor ddiysgog ag erioed. Nid oedd angen iddo ddweud gair. Teimlodd y pwysau trwm a oedd yn effeithio ar y ddau ohonynt. Arhosodd Ewan yn dawel, heb ei gyffwrdd gan eu darganfyddiadau. Roedd Ellie, fodd bynnag, yn wahanol. Roedd y gwir

yn ei llethu, gan ddod yn gyflym ac yn galed, gan ei gadael yn ansefydlog wrth iddi geisio gwneud synnwyr o bopeth.

Roedd yr ystafell yn llawn sŵn wrth i bobl geisio esbonio, cyfiawnhau a dweud celwydd.

Teimlai Ellie fel ei bod yn dal yn yr ystafell gudd honno yn yr hen felin. Roedd popeth yn gysylltiedig y celwyddau, brad, a complicity tawel. Roedd y cyfan yn rhan o hanes y dref, yn ei hadeiladau, ac yn yr awyr a oedd fel pe bai'n ei mygu. Yr un wynebau a welodd hi oedd yr un rhai a basiodd ar y stryd, pobl yr arferai ymddiried ynddynt, a oedd yn ymddangos yn gyfarwydd ac yn ddiogel. Ond nawr, roedden nhw'n ymddangos wedi treulio a gwag, yn union fel y dref ei hun.

Wrth i'r gwirionedd ddod i'r amlwg, sylweddolodd Ellie fod ei hawydd am atebion clir a datrysiad wedi'i dawelu. Yn lle hynny, roedd hi'n teimlo'r baich trwm o wybod. Doedd dim cyfiawnder, dim llinellau clir, dim diwedd glo taclus. Nid oedd yr hyn a ganfuwyd yn fuddugoliaeth roedd yn nodi dechrau newid sylweddol a fyddai'n effeithio ar bopeth.

Yn y foment honno, nid oedd Ellie yn siŵr beth oedd yn teimlo'n drymach: y gwir neu'r hyn yr oeddent wedi'i golli i'w ddarganfod. Nid oedd y naill na'r llall yn teimlo fel buddugoliaeth. Roedd y ddau yn ymddangos fel diwedd rhywbeth nad oedd hi'n ei ddeall yn iawn. Yn y tawelwch, ymhlith y rhai a oedd unwaith yn ymddangos yn gryf, roedd Ellie yn teimlo pwysau gwasgu'r gost. Roedd y gwir yn glir nawr. Ond beth fyddai'n digwydd nesaf?

"Nid dyma oeddwn i'n ei ddisgwyl," meddai Ellie mewn llais tawel a lwyddodd i dorri trwy'r sŵn o'u cwmpas.

"Beth oeddech chi'n ei ddisgwyl?" gofynnodd Ewan, ei lais yn feddal a'i lygaid yn canolbwyntio ar yr olygfa o'u blaenau.

"Roeddwn i'n meddwl y byddai rhywfaint o gyfiawnder," atebodd Ellie, gan sganio wynebau'r bobl gerllaw. "Ond y cyfan a welaf yw gwacter."

"Weithiau, mae'r gwir yn ein gadael ni'n teimlo'n wag," ymatebodd Ewan yn dyner.

"A sut ydyn ni'n llenwi'r gwacter hwnnw?" Sibrydodd Ellie, bron iddi hi ei hun. "Beth ydyn ni'n ei wneud nawr?"

"Mae'n rhaid i ni barhau i symud ymlaen," meddai Ewan gyda phenderfyniad. "Mae angen i ni sicrhau eu bod yn wynebu canlyniadau eu gweithredoedd."

"Ond a fydd hynny byth yn ddigon?" Holodd Ellie, gan chwilio ei lygaid am atebion. "A all wir wneud iawn am bopeth maen nhw wedi'i gymryd oddi wrthym ni?"

Symudodd y car yn dawel ar hyd y strydoedd gwag. Y tu allan, roedd storm yn gynddeiriog, yn cyfateb i'r storm o feddyliau a oedd yn chwyrlïo ym meddwl Ellie. Tarodd y glaw y ffenestri'n

galed, gan greu sŵn cyson a oedd bron yn teimlo fel ei fod yn tarfu arni. Ond nid y glaw oedd yn gwneud i'r awyr deimlo mor drwm; dyna'r achos roedd hi newydd orffen. Roedd popeth oedd wedi digwydd yn dal i fod mor fyw yn ei meddwl. Roedd y gwir allan yn yr awyr agored o'r diwedd, ac eto ni theimlai Ellie unrhyw ryddhad. Roedd fel pe bai blanced drom yn pwysu i lawr arni, gan wneud pob anadl yn fas ac yn anodd.

Sylwodd ar sŵn tyner y teiars ar y ffordd wlyb a theimlodd y mân ddirgryniadau trwy lawr y car, ond nid oedd dim i'w weld yn tawelu'r storm y tu mewn i'w brest. Caewyd yr achos, daliwyd y troseddwy, ond nid oedd y fuddugoliaeth yn teimlo boddhad. Roedd yn teimlo fel llwch, fel rhywbeth gwag a heb sylwedd, rhywbeth rhy gostus i'w alw'n fuddugoliaeth.

Eisteddai Ewan wrth ei hymyl, yn dawel a diysgog fel arferol. Gorphwysodd ei ddwyllaw ar ei lin, a chadwodd ei lygaid yn sefydlog ar y ffordd. Sylwodd ar ychydig o densiwn yn ei ysgwyddau. Daliai ei hun fel yna bob amser yn gryf a chadarn, fel craig ddibynadwy mewn ystorm. Ond heno, teimlai y nerth arferol hwnw yn mhell iddi. Roedd hi fel wal na allai hi ddringo drosti, a doedd ganddi ddim yr egni i drio.

Tyfodd y distawrwydd rhyngddynt hwy a thrymach. Nid oedd Ewan yn siarad llawer ar adegau fel hyn, ac nid oedd yn rhaid iddo. Roedd ei dawelwch fel arfer yn rhoi lle i Ellie feddwl heb boeni am siarad na'r hyn roedd yn ei ddisgwyl ganddi. Ond heno, teimlai ei dawelwch yn debycach i rwystr nag i gysur. Roedd ei meddwl yn brysur yn rasio yn ôl i Aberystwyth a'r bobl yno, na fyddai byth yn ymddangos yr un peth iddi eto. Y celwyddau, y brad, y pydredd. Nid dim

ond rhannau o achos oedd yr hyn a ddarganfu; roedden nhw'n ddarnau o sut roedd hi'n deall y byd, bellach wedi'u chwalu a'u dirdro.

"Fe wnaethoch chi, Ellie," meddai Ewan yn dawel ac yn glir. "Fe wnaethoch chi ei gyfrifo a dweud y gwir go iawn wrth y dref."

Prin y gallai Ellie ei glywed. Yr oedd ei meddwl yn rhywle arall, yn sownd mewn adgofion am yr ymchwiliad, yr hen felin, a'r cyffesiadau. Ond yn bennaf, roedd hi'n meddwl am y dref y strydoedd roedd hi wedi'u cerdded, y bobl roedd hi wedi'u hadnabod. Nawr, gwelodd dywyllwch cudd ym mhopeth nad oedd hi wedi sylwi arno o'r blaen. Tarodd glaw y ffenestri, ond teimlai Ellie fod rhywbeth trwm a gwlyb y tu mewn iddi, yn socian i'w chroen a'i hesgyrn, rhywbeth na allai ei olchi i ffwrdd.

Roedd y dref wedi torri. Nid dim ond y llygredd, y celwyddau, neu'r brwydrau pŵer yr oedd Ellie wedi'u datgelu oedd hi. Roedd yn ymwneud â'r bobl, y rhai oedd yn gadael i bopeth dyfu nes iddo gymryd drosodd. Doedd Aberystwyth ddim yn teimlo fel lle yn unig bellach; roedd yn teimlo fel corff, yn pydru o'r tu mewn. Y gwenau mewn caffis, y cyfarchion cyfeillgar ar y strydoedd dim ond mygydau yn cuddio rhywbeth llawer tywyllach oeddent. Ac roedd Lowri wedi ei weld. Teimlodd y peth a daeth yn rhy agos at rywbeth nad oedd neb yn Aberystwyth eisiau ei wynebu. Dioddefodd am dano.

Siaradodd Ewan eto, ond ni allai Ellie ddeall ei eiriau. Yr oedd y gwirioneddau yn rhy fawr a llethol. Maent yn troelli yn ei phen fel storm, heb adael iddi ganolbwyntio. Clywodd ei lais, ond

roedd yn teimlo fel sŵn, haen arall ar ben popeth arall yn ei meddwl. Prin y cydnabu hi ef, pwysau'r gwirionedd yn rhy drwm, yn rhy finiog. Nid oedd yn ei gael. Ni allai. Roedd y bobl a ddaliwyd yn y celwyddau, bellach yn agored am eu trachwant a'u cyfrinachau eu bod yn rhan o rywbeth mwy. Yn fwy na'r achos ac yn fwy na hi.

"Rydych chi'n meddwl y peth," meddai Ewan, ond nid oedd Ellie yn teimlo ei bod wedi darganfod unrhyw beth o gwbl. Nid oedd yn teimlo ei bod wedi datrys dirgelwch na dod o hyd i ateb. Yn hytrach, roedd yn teimlo fel ei bod wedi agor rhywbeth dwfn y tu mewn, a thrwy wneud hynny, roedd hi wedi colli beth bynnag roedd hi'n meddwl ei bod yn gwybod am y byd. Roedd y byd y tu allan i'r car yn ymddangos yn bell i ffwrdd nawr, fel atgof ers talwm.

Wrth i'r car arafu ger gorsaf yr heddlu, ni theimlodd Ellie unrhyw ryddhad. Roedd hi jyst yn flinedig, yn flinedig yn ei meddwl, ei chalon, a'i chorff. Nid o waith caled y daeth y math hwn o flinder ond o wybod y gwir. Er bod y gwir allan, doedd dim buddugoliaeth wirioneddol yn hynny.

Parciodd Ewan y car, a stopiodd yr injan gyda sŵn terfynol. Trodd ati, gan edrych yn dyner ac yn bryderus. Cadwodd Ellie ei llygaid ymlaen, ei dwylo'n gorffwys yn anystwyth ar ei glin, yn teimlo'n ddideimlad. Roedd ei eiriau yn garedig a chefnogol, ond nid oeddent yn golygu dim iddi mwyach. Roedd hi wedi gwneud yr hyn oedd ei angen, ond ni newidiodd sut roedd hi'n teimlo y tu mewn. Nid oedd yn dileu'r hyn oedd wedi digwydd yn Aberystwyth iddi hi ac i bawb arall.

Cymerodd amser hir i Ellie symud o'r diwedd. Roedd ei chorff yn teimlo'n anystwyth, a'i phen yn brifo o geisio deall pethau na allai hi egluro eto. Nid oedd hi'n siŵr pryd y byddai hi'n dod o hyd i'r geiriau cywir, nac a fyddai hi byth. Ond ar hyn o bryd, doedd geiriau ddim yn bwysig. Roedd angen iddi anadlu a cheisio deall gwirionedd nad oedd yn barod i'w wynebu. Roedd Ellie yn gwybod na fyddai hyn yn hawdd.

"Wnes i chyfrif i maes?" Gofynnodd Ellie o'r diwedd, ei llais bron yn sibrwd. "Nid yw'n teimlo fy mod wedi cyfrifo unrhyw beth, Ewan. Mae'n teimlo fy mod i newydd dorri popeth."

"Weithiau, torri pethau yw'r unig ffordd i weld beth sydd y tu mewn," atebodd Ewan yn dyner.

"Ond beth os nad yw'r hyn sydd y tu mewn yn dda?" Gofynnodd Ellie, yn dal i syllu ymlaen.

"Beth os yw wedi'i ddifrodi gormod i'w drwsio?"

"Yna rydyn ni'n dechrau drosodd," meddai Ewan yn gadarn. "Rydyn ni'n ailadeiladu ac yn ei wella."

"Ond allwn ni wir wneud hynny?" Gofynnodd Ellie, amheuaeth yn ei llais. "A allwn ni ei wella mewn gwirionedd?"

Yn y dyddiau ar ôl yr achos, ceisiodd Ellie loches mewn mannau tawel lle gallai wir deimlo fel ei hun eto. Roedd popeth o'i chwmpas wedi newid, ond nid oedd yn ymddangos fel cynnydd. Yn

hytrach, roedd yn teimlo fel bod sŵn diddiwedd yn pwyso i mewn arni o bob ochr. Roedd lleisiau'r cyfryngau, y cyhoedd, a phobl nad oedd yn wir yn adnabod ei thref i gyd yn ymdoddi i un sŵn llethol. Yr oedd yn ormod. Roedd pob sŵn i'w gweld yn ei tharo fel gwifren wedi'i thynnu'n rhy dynn, yn barod i dorri. Trodd pob cwestiwn a sylw am yr achos yn humor cyson yn ei meddwl, gan ei gwneud yn anodd dal ei gwynt.

Daeth ei fflat yn noddfa iddi, lle ag ymylon meddal i ffwrdd o'r anhrefn y tu allan. Roedd mwmian tyner yr oergell a thicio'r cloc fel angorau cyson mewn byd dryslyd. Yma, daeth o hyd i ychydig o heddwch. Byddai'n eistedd gyda phaned o de, yn teimlo'r cynnydd stêm a'r cynhesrwydd yn ei dwylo, a oedd yn ei helpu i aros yn y ddaear yn y funud. Ond hyd yn oed yn y lle diogel hwn, ni fyddai ei meddyliau yn tawelu. Ffocws dwys y cyfryngau, y camera yn fflachio nad oedd hi hyd yn oed wedi sylwi arno, a'r craffu cyson ohoni bob symudiad a gair yn dal gyda hi. Roeddent wedi cymryd y gwir a'i droelli, gan ei ddadansoddi fel pe bai'n ddim ond pos i'w ddatrys.

Roedd pobl yn aml yn ei galw'n athrylith neu'n savant. Roedden nhw'n meddwl ei bod hi fel darn pos nad oedd yn cyd-fynd yn iawn â'r gweddill. Ond doedden nhw ddim yn gwybod sut brofiad oedd bod hi mewn gwirionedd. Nid oeddent yn gallu gweld y byd trwy ei llygaid, lle roedd pob sgwrs yn teimlo'n llethol, gyda sŵn diddiwedd a goleuadau llachar, fflachlyd. Roedd ei meddwl yn gweithio mewn patrymau, gan greu gweoedd cymhleth o feddyliau a oedd weithiau'n gwneud synnwyr ac weithiau ddim. Nawr bod yr achos wedi'i ddatrys, nid oedd hi'n canolbwyntio ar yr ateb. Yn lle hynny, meddyliodd pa mor agored oedd hi'n teimlo, gyda phob rhan ohoni'n noeth i bawb ei gweld. Gallai pobl ddadansoddi ei dulliau, ei meddyliau, a'i hymddygiad, ond ni fyddent

byth yn amgyffred y frwydr dawel a wynebodd y tu mewn. Nid mater o ddatrys achosion yn unig oedd y frwydr hon. Roedd yn ymwneud â cheisio gwneud synnwyr o'r byd a dod o hyd i ffordd i oroesi ynddo.

Roedd Ewan bob amser wrth ei hochr. Roedd fel smonach cyson ei fflat, yn ei chadw ar y ddaear pan oedd popeth arall yn teimlo'n anhrefnus. Nid oedd yn rhaid iddo ddweud llawer na gwneud dim byd arbennig. Roedd bod yno gyda hi yn ddigon i'w chadw'n gysylltiedig â rhywbeth solet. Roedd hi'n gwerthfawrogi ei dawelwch a'i ddealltwriaeth dawel, a dyna'r cyfan yr oedd ei angen arni yn aml. Gwelodd Ewan sut roedd y byd yn ei llethu, sut roedd problemau bach yn teimlo fel mynyddoedd mawr, a sut roedd goleuadau llachar a lleisiau uchel yn teimlo fel cylllyll miniog. Ond roedd Ewan yn deall beth oedd ei angen arni. Pan oedd popeth yn teimlo'n rhy fawr ac allan o reolaeth, roedd yno. Nid i drwsio pethau na datrys y pos roedd hi'n dal i weithio arno yn ei meddwl, ond yn syml i fod yn bresenoldeb cyson. Ni ofynnodd erioed iddi esbonio ei hun nac i ymddiheuro am sut yr oedd ei meddwl yn gweithio.

A daethant trwyddo trwy gymryd un diwrnod ar y tro. Doedd dim angen i Ellie ac Ewan siarad llawer. Roeddent yn deall ei gilydd heb eiriau. Y tu allan, roedd bywyd yn swnllyd ac yn gofyn llawer, ond yn eu lle bach, gallai Ellie fod yn hi ei hun, ac roedd hynny'n ddigon iddi hi ar hyn o bryd .

“Mae'n swnllyd,” meddai Ellie yn dawel, gan eistedd ar y sofffa gyda phaned cynnes o de yn ei dwylo.

Eisteddai Ewan wrth ei hymyl, gan edrych arni gyda charedigrwydd. “Y byd?” gofynnodd yn dawel.

“Popeth,” atebodd Ellie, gan wyllo’r ager yn codi o’i the. “Y lleisiau, y goleuadau, popeth.”

“Bydd yn tawelu,” atebodd Ewan mewn llais cyson. “Mae bob amser yn gwneud hynny.”

“Ond beth os nad yw?” gofynnodd Ellie, gan swnio'n ansicr. “Beth os yw'n dal i fynd yn uwch?”

"Yna fe wnawn ein heddwch a'n tawelwch ein hunain," meddai Ewan, gan edrych yn uniongyrchol arni. "Rydym bob amser yn dod o hyd i ffordd."

"Dydyn nhw ddim yn deall," atebodd Ellie, ei llais braidd yn sigledig. "Maen nhw'n meddwl eu bod nhw'n gwybod pwy ydw i, ond maen nhw'n anghywir."

"Maen nhw'n dewis gweld dim ond beth maen nhw ei eisiau," meddai Ewan yn dawel. "Ond dwi'n gweld y chi go iawn, Ellie, a dyna sy'n wirioneddol bwysig."

Cerddodd Ellie ar hyd yr arfordir, gan wrando ar chwalfa gyson y tonnau. Helpodd y rhythm hwn i dawelu ei meddyliau dryslyd. Roedd yr aer hallt yn finiog ond eto'n lleddfol, gan wneud iddi deimlo'n sylfaen. Dechreuodd ei meddwl, a oedd unwaith yn llawn sŵn a dryswch, dawelu.

Roedd pob cam yn teimlo fel dechrau newydd, gyda churiad cyson y cefnfor yn ei helpu i ailgysylltu â hi ei hun.

O'i blaen, roedd y môr yn ymddangos yn ddiddiwedd. Roedd yn gysur ac yn ostyngedig, gan ddangos y gall bywyd fod yn fach ac yn helaeth ar yr un pryd. Roedd hi'n cael ei hun yn cael ei thynnu i'r gorwel, yn teimlo bod mwy allan yna bob amser yn fwy i'w ddarganfod, ei weld a'i ddeall. Er gwaethaf popeth a ddigwyddodd yn Aberystwyth y cyfrinachau, y boen, a'r tarfu ar fywydau roedd Ellie yn synhwyro bod y byd yn parhau i symud ymlaen. Roedd yn fwy na'r olygfa fach, gul y bu'n sownd ynddi ers cymaint o amser.

Ei thraed pwyso i mewn i'r tywod meddal gyda phob cam, ac mae'r holl straen o'r ychydig wythnosau diwethaf yn ymddangos i drifft i ffwrdd gyda'r awel. Roedd Aberystwyth wedi bod yn fan lle roedd Ellie yn wynebu gwirioneddau oedd wedi bod yn guddiedig yn ddwfn y tu mewn ers amser maith. Ond nawr bod yr achos drosodd, roedd hi'n teimlo ysgafnder y tu mewn i'w brest. Roedd hi'n deall nawr nad oedd modd newid y gorffennol, ond efallai bod hynny'n iawn. Roedd y dref wedi'i llenwi â thywyllwch, ond nid oedd wedi'i cholli'n llwyr ynddi. Yr oedd prydfferthwch yma o hyd, wedi ei guddio o dan y llygredd a'r golled, ac o'r diwedd llwyddodd Ellie i'w weld eto.

Wrth iddi gerdded, ymunodd Emrys â hi, gan ddod â phresenoldeb tawelu. Roedd bob amser wedi bod yn gefnogaeth gyson nad oedd hi'n sylweddoli bod ei hangen arni, gan ddarparu sefydlogrwydd yn ei byd sy'n newid yn barhaus. Estynnodd ei law amdani, gan deimlo'n gynnes a chalonogol wrth iddynt barhau â'u taith gerdded ar hyd y traeth. Roedd y foment hon yn teimlo

mor naturiol a hawdd, fel bod y byd o'r diwedd yn glir mewn ffordd nad oedd wedi bod ers amser maith.

"Fedra i ddim aros i'ch priodi," meddai Emrys yn dawel bach, ond roedd ei eiriau'n teimlo fel addewid. Gwasgodd ei llaw yn ysgafn, a symudodd ei fawd mewn cylchoedd bach ar ei chroen, gan gynnig cysur a chysylltiad.

Teimlodd Ellie gynhesrwydd yn lledu trwy ei brest wrth iddi wenu. Roedd hi'n aml yn cael trafferth gyda geiriau; weithiau roedden nhw'n ymgolli yn ei meddyliau ac roedd pobl yn ei chamddeall. Ond gydag Emrys, roedd popeth yn wahanol. Fe'i gwelodd yn wir am bwy oedd hi, a gwnaeth hyn i fywyd deimlo'n symlach. "Rwy'n caru chi hefyd," meddai, ei llais meddal ond hyderus. "Ni allaf aros i dreulio fy mywyd gyda chi."

Edrychodd Emrys ar y fodrwy ddyweddïo ar ei llaw, gan sylwi fel yr oedd yn pefrio yng ngolau'r haul. Cyffyrddodd â'r fodrwy yn dyner, fel mai dyna'r peth gwerthfawrocaf a welodd erioed. Chwarddodd Ellie, sain ddiffuant ac ysgafn, wrth wyllo ei fysedd. "Rwy'n falch eich bod wedi gofyn i mi," meddai, gan fynegi pa mor hapus oedd hi am eu gorffennol ar y cyd a'r dyfodol o'u blaenau.

Cofleidiodd Emrys hi, gan ei thynnu'n agos, a phwysodd Ellie i mewn iddo, gan deimlo ei bresenoldeb cadarn. Roedd eu cusan yn araf ac yn gyson, fel rhythm tyner y tonnau gerllaw. Teimlai Ellie ei hun yn ymlacio i'r cusan, ei chalon yn curo'n dawel. Roedd yn gusan nad oedd

angen unrhyw esboniad. Yn syml, roedd yn foment lle daeth popeth o'r gorffennol, y presennol a'r dyfodol at ei gilydd yn berffaith, gan wneud i bopeth deimlo'n iawn.

Wedi iddynt ollwng gafael o'r diwedd, daliodd Emrys hi eiliad yn hwy, gan orffwys ei foch yn erbyn ei gwallt. Nid oedd angen iddynt ddweud dim byd mawr na dramatig. Roedd y ddau yn deall, yn y tawelwch rhwng eu hanadl, pa bynnag heriau a ddeuai yn eu ffordd, y byddent yn eu hwynebu gyda'i gilydd.

“Mae'n heddychlun yma,” meddai Ellie yn dawel, wrth iddi syllu ar y môr.

“Ydy, y mae,” atebodd Emrys, a'i lais yn sŵn cysurus yn ei chlust. “Mae'n teimlo bod y byd yn arafu.”

“Mae'n braf,” meddai Ellie, a'i bysedd yn gafael yn ei ychydig yn dynnach. “Ar ôl popeth rydyn ni wedi bod drwyddo, mae'n braf cael y foment hon.”

“Fe gawn ni hyn bob amser,” meddai Emrys gyda sicrwydd tawel. “Waeth beth sy'n digwydd.”

“Rwy'n eich credu chi,” meddai Ellie, gan gwrdd â'i lygaid ag ymddiriedaeth. “Dw i wir yn gwneud.”

“Da,” atebodd Emrys, ei lygaid yn gynnes ac yn ddidwyll. “Oherwydd fy mod yn credu ynom ni, Ellie. Bob amser.”

Pennod 16 : Atseiniau o dan y Bae

Roedd y llys yn teimlo fel drysfa ddryslyd gyda'i waliau gwyn a'i oleuadau llym, llachar. Teimlai Ellie yn gaeth y tu mewn, wedi'i hamgylchynu gan bwysau disgwyliadau. Roedd pob sain, pob cam yn ymddangos yn uwch ac yn drymach, gan wasgu i lawr arni. Teimlodd fel pe bai'r waliau'n cau i mewn, a theimlodd bwysau trwm ar ei brest, gan wneud i'w chalon rasio. Gwnaeth y cyflyrydd aer sŵn hymian cyson, gan gymysgu â siffrwd papurau, crafu cadeiriau, a sibrydion tawel pobl. Roedd yr holl synau hyn yn tynnu ei sylw i wahanol gyfeiriadau, gan ei gwneud hi'n anodd iddi ganolbwyntio a meddwl yn glir.

Y tu allan, roedd Aberystwyth yn mwynhau golau llachar diwedd y gwanwyn. Chwareuai y gwynt gyda'r gweiriau tal, a'r môr yn ymestyn yn llydan yn erbyn y gorwel. Ond y tu mewn i'r llys mawr, teimlai Ellie wedi ei llethu gan yr awyr ddi-haint a'r anhrefn tawel o'i chwmpas. Roedd ei meddyliau ar wasgar, yn enwedig pan oedd hi dan bwysau. Roedd ei chalon yn rhuthro nid allan o ofn ond oherwydd ei bod yn cael trafferth cadw ei meddyliau yn drefnus. Roedd angen iddi ganolbwyntio ar yr achos a'r dystiolaeth yr oedd wedi'i pharatoi.

Wrth ei hymyl, roedd Emrys yn bresenoldeb dibynadwy. Roedd dal ei law yn teimlo fel aros yn gysylltiedig â realiti. Roedd yn gynnes ac yn syml. Roedd pob gwasgfa dyner ar ei fysedd yn gymorth i'w thawelu, fel tyniad meddal a arafodd guriad ei chalon a thawelu ei meddwl. Roedd y

ffordd yr oedd ei fawd yn symud ar draws ei migwrn yn rhoi rhywbeth iddi ganolbwyntio arno yn ogystal â'r emosiynau cryf y tu mewn iddi.

Fodd bynnag, hyd yn oed gydag Emrys wrth ei hochr, ni allai anwybyddu'r goleuadau suo, sŵn esgidiau ar y llawr, na'r anadliadau miniog gan y rhai o'u cwmpas. Adleisiodd yr enw Gareth Davies yn ei meddwl ef oedd ffocws sylw pawb. Eisteddodd wrth y bwrdd amddiffyn, yn berffaith llonydd, fel delw. Roedd yn ymddangos fel pe bai'n dal dicter yn ôl, ei ysgwyddau'n llawn tyndra, a'i ên yn cau mor dynn nes bod y cyhyrau'n weladwy.

Arsylwodd Ellie ef yn agos, gan wyltio sut yr oedd ei lygaid yn ymddangos fel pe baent yn syllu i ddim. Edrychai'n anesmwyth, a bu bron i Ellie ei synhwyro yn yr awyr, fel storm bell a oedd yn teimlo'n drwm serch hynny. Roedd hi'n gyfarwydd â'r teimlad hwnnw. Yr un tensiwn oedd yn hymian yn ei brest, yn barod i gymryd drosodd. Ond roedd hi'n gwybod na fyddai'n digwydd. Nid dim ond eto.

Safodd Ms. Wynne-Jones, ei llais yn glir a nerthol, gan dorri drwy'r sŵn a'r tensiwn oedd yn llenwi'r ystafell. Siaradodd yn fanwl gywir, gyda phob gair wedi'i ddewis yn ofalus wrth iddi osod achos yr erlyniad fesul darn. Roedd Ellie yn gwybod bod y dystiolaeth yno wedi'i chuddio yn y samplau pridd, dystiolaeth y tystion, a'r cofnodion ariannol a oedd yn adrodd stori o anobaith. Roedd pob darn o dystiolaeth yn ddolen gyswllt arall, gan glymu Gareth i'r drosedd. Ond teimlai Ellie drymder yn yr awyr, gan ei gwneud hi'n anodd anadlu'n ddwfn. Roedd angen iddi ddal gafael ar rywbeth sefydlog i'w hatal rhag teimlo wedi'i llethu.

Roedd arogl hen bren yn gymysg ag arogl gwan y hen goffi, a chanolbwyntiodd Ellie ar fanylion bach i gadw'r ddaear. Sylwodd ar y golau'n crynu uwchben a chip cynnil y gadair wrth ei hymyl, lle'r eisteddai Ewan, yn cynnig cymorth distaw. Roedd ei law yn brwsio ei llaw o dan y bwrdd, cyffyrddiad calonogol a helpodd iddi beidio â chynhyrfu yng nghanol anhrefn ystafell y llys. Deallodd Ewan hi heb angen geiriau; roedd eu cysylltiad a'u presenoldeb syml yn ddigon.

Yna cododd Mr. Caddell, cyfreithiwr yr amddiffyniad. Symudodd yn araf ac yn fwriadol, swm ei esgidiau'n crafu ar y llawr linoliwm yn torri'r distawrwydd. Edrychodd yn fyr ar Ellie cyn trwsio ei olwg ar y rheithgor. Roedd ei lais yn llyfn a rheoledig wrth iddo ddechrau siarad, bron yn rhy raenus, wrth iddo annerch nhw.

Roedd ei gwestiynau fel ysgogiadau tyner, i fod i ysgwyd yr achos bregus yr oedd Ellie wedi'i adeiladu'n ofalus. Ni heriodd y ffeithiau'n uniongyrchol ond holodd a oeddent yn wir mewn ffordd esmwyth a oedd yn creu amheuaeth, yn debyg iawn i ddŵr yn treiddio'n araf i holltau mewn argae. Archwiliodd y samplau pridd a thystiolaeth llygad-dyst, gan edrych ar bob un yn fanwl ac achosi amheuaeth gyda phob gair.

Yna, symudodd ei sylw ati, ei lygaid yn finiog ac yn canolbwyntio. Distawodd yr ystafell wrth iddo ofyn, "Ditectif Arolygydd Elinor Pryce, a allwch chi egluro a allai eich persbectif unigryw ar yr achos hwn fod wedi dylanwadu ar eich dyfarniad?"

Roedd yr ystafell yn teimlo fel ei bod yn cau i mewn arni. Roedd hi wedi disgwyl y cwestiwn hwn ac yn barod i'w ateb, ond roedd yn dal i deimlo fel sioc, gan daro ei man mwyaf bregus. Nid

dim ond yr achos oedd ei eiriau; roedden nhw amdani, ei ffordd o feddwl, a'i hawtistiaeth. Roedd yn amlwg yn awgrymu a ellid ymddiried ynddi i wneud dyfarniadau teg a gweld y gwir pan oedd ei meddwl yn gweithio'n wahanol i eraill.

Daliodd anadl Ellie yn ei brest, a theimlodd gynhesrwydd cyfarwydd yn lledu o dan ei chroen.

Yr un teimlad a gafodd pan oedd pobl yn ei chamddeall, gan bwysu'n galed yn erbyn ei hasennau.

Yr oedd ystafell y llys, yr hon oedd wedi bod yn llawn swm, yn awr yn teimlo yn drwm a distaw, a phob llygad arni. Ysgydwodd ei dwylo, a theimlai ei gwddf yn dynn. Roedd hi eisiau gweiddi, i amddiffyn ei hun, ond yn hytrach, cafodd gysur wrth ddal llaw Emrys o dan y bwrdd. Roedd ei law yn teimlo fel achubiaeth, gan roi cryfder iddi.

Roedd llaw Ewan arni, wedi'i chuddio rhag y rheithgor. Roedd ei gyffyrddiad yn gyson ac yn gadarn, gan ei hatgoffa o'i chryfder mewnol ei hun. Y gwytnwch hwn oedd ei hangor erioed ac fe helpodd i dawelu ei chalon rasio.

Cliriodd Ellie ei gwddf ac edrychodd yn uniongyrchol ar Mr. Caddell. Roedd ei llais yn dawel ond yn gadarn wrth iddi siarad. "Rwy'n seilio fy mhenderfyniadau ar ffeithiau. Rwy'n edrych ar y dystiolaeth a'r patrymau. Nid wyf yn gadael i emosiynau neu ddyfaliadau guddio'r gwir."

Tyllodd ei geiriau trwy'r tensiwn yn yr ystafell. Nid oedd dim petruso yn ei llais, dim arwydd o ofn. Am eiliad, roedd hi'n synhwyro shift yn yr ystafell. Roedd yn ymddangos bod pobl yn cydnabod nad oedd ei gwestiwn wedi torri ar ei thraws. Roedd ei safbwynt yn wahanol ond yn

dal yn bwysig. Roedd yr amheuaeth a oedd wedi'i blannu yn eu meddyliau fel pe bai'n simsanu ychydig. Caddell ei lygaid, ond ni wthiodd ymhellach, o leiaf am y tro.

Parhaodd y croesholi am oriau, yn llawn llif cyson o gwestiynau a heriau. Roedd cwestiynau cyfreithiwr yr amddiffyniad fel edafedd, yn ceisio tynnu'r achos yr oedd Ellie wedi gweithio'n galed i'w adeiladu o'r neilltu. Ond parhaodd Ellie yn gryf. Atebodd bob cwestiwn yn araf ac yn ofalus, gan gadw ei meddwl yn glir a'i llais yn dawel. Roedd hi'n amddiffyn ei thystiolaeth a hi ei hun .

Yn y llys, teimlid mai hi a Mr. Lloyd yn unig oedd yn bod. Yr oedd pob gair a gyfnewidid fel brwydr. Mae pob swn arall y goleuadau suo, y traed siffrwd, a'r murmurs tawel gan y rheithgor pylu i'r cefndir. I Ellie, roedd popeth yn ymwneud â siarad y gwir.

Cododd cyfreithiwr yr amddiffyniad y samplau pridd eto, gan geisio dadlau eu bod yn annibynadwy ac yn seiliedig ar waith dyfalu. Canolbwyntiodd Ellie ac atebodd yn hyderus. Eglurodd nad oedd y samplau pridd yn hap; cawsant eu paru â gwaith fforensig manwl gywir. Nid oeddent yn dyfalu o ble y daeth; olrhain pob darn yn ôl i'w darddiad. Tystiolaeth gadarn ydoedd, nid dim ond rhagdybiaethau.

"Mr. Caddell," ymyrodd Ellie, yn benderfynol o wrthwynebu ei ymdrechion i danseilio ei hygredd. "Mae'r dystiolaeth yn glir ac yn ddiymwad. Ydych chi wir yn awgrymu mai dim ond 'dyfalu' yw gwyddoniaeth fforensig?"

Cyn gynted ag y gofynnwyd cwestiwn arall, atebodd Ellie yn ddi-oed. "Efallai bod y tyst wedi drysu braidd, ond mae ei stori yn cyd-fynd â'r llinell amser. Mae ei thystiolaeth yn rhan hanfodol o'r darlun ehangach, ac mae'n cael ei gefnogi gan yr holl dystiolaeth arall sydd gennym. Mae'n cyd-fynd."

"A sut yn union mae'n 'ffitio'?" Heriodd Caddell.

Daliodd Ellie ei thir. "Mae'n cyd-fynd oherwydd ei fod yn cyd-fynd â'r dystiolaeth ffisegol, y cofnodion ariannol, a'r llinell amser o ddigwyddiadau rydym wedi'u sefydlu. Mae'n cyd-fynd oherwydd ei fod yn adlewyrchu'r gwir."

Roedd geiriau Ellie fel edafedd, yn gwau'r cêd yn ôl at ei gilydd yn ofalus ac yn atgyfnerthu'r gwirionedd yr oedd hi wedi'i ymgynnull yn ofalus dros fisoedd. Roedd pob ymateb yn ddatganiad cadarn: Dyma fy ngwir, ac ni allwch ei gymryd oddi wrthyf.

Torrodd geiriau Ellie trwy awgrymiadau'r amddiffyn, ac er bod y cwestiynau'n parhau i ddod, roedd hi'n teimlo newid yn yr awyr. Roedd y rheithgor yn gwrando'n astud, ac roedd achos yr amddiffyniad yn dechrau chwalu. Y tro hwn, nid oedd yn ymwneud â'r frwydr gyfreithiol yn unig. Roedd yn ymwneud â sicrhau bod ei llais yn cael ei glywed a phrofi nad gwendid oedd ei meddwl awtistig ond cryfder gwerthfawr.

Er gwaethaf y gwres yn ystafell y llys a'r oriau hir yn llawn siarad diddiwedd, arhosodd Ellie â ffocws a thawelwch. Roedd ei hanadliad yn gyson, a dewisodd ei geiriau yn ofalus, gan sicrhau

bod pob un yn rhan o'r gwir. Roedd hi'n benderfynol o beidio â gadael i amheuaeth guddio'r ffeithiau a gyflwynodd.

Roedd yn ymddangos bod y treial yn mynd ymlaen am byth. Roedd pob tic o'r cloc yn atseinio ym meddwl Ellie, gan gynyddu'r pwysau a deimlai. Nid oedd hi wedi disgwyl iddo fod mor ddwys. Roedd yr ystafell yn teimlo fel ei bod yn ehangu ac yn crebachu gyda phob eiliad pasio. Roedd pob swm, symudiad, ac anadl yn tynnu at ei synhwyrau, gan wneud i'r aer deimlo'n drwm ac yn anodd ei anadlu.

I ddechrau, roedd y lloriau sgleiniog a sain y papurau'n symud yn synau arferol, hawdd eu hanwybyddu. Ond yn awr, roedd hyd yn oed y siffrwd tawel o bapurau yn llethol. Roedd yn swmio fel crafu cyson a oedd yn cythruddo ei nerfau. Roedd y goleuadau uwchben yn suo yn ddi-stop, gan gymysgu ag arogleuon diheintydd a hen goffi. Roedd popeth yn teimlo'n sydyn ac yn glir, ac eto roedd y cyfan yn ymddangos fel niwl, ychydig allan o gyrraedd.

Roedd ei dwylo'n gafael yn dynn ar ymyl y bwrdd, yn migwrn yn wyn o'r pwysau, ac ni fyddent yn stopio ysgwyd. Roedd ei chorff yn llawn egni nerfus, yn cyferbynnu'n fawr â'r llonyddwch tawel o'i chwmpas. Ceisiodd hi gysoni'r cryndod trwy glymu ei dwylo gyda'i gilydd, ond arhosodd. Roedd bob amser yno, yn barhaus waeth pa mor galed y ceisiodd ei reoli. Ni allai ei chorff gyd-fynd â'r storm o emosiynau y tu mewn iddi.

Roedd Ewan bob amser yn sylwgar a sylwodd hyd yn oed ar ei symudiadau lleiaf. Heb fod angen edrych, teimlai ei lygaid arni. Roedd ei bresenoldeb yn gyson, fel angor, hyd yn oed pan oedd hi'n teimlo fel pe bai'r ddaear yn symud o dan ei thraed. Estynnodd allan, gan frwsio ei fysedd dros ei phen mewn ystum dyner, cysurus. Roedd y cyffyrddiad ysgafn hwnnw yn ein hatgoffa nad oedd hi ar ei phen ei hun. Hyd yn oed pan oedd y byd yn teimlo'n llethol, gallai ddod o hyd i eiliad o dawelwch.

Wrth ei hymyl, rhoddodd Emrys gefnogaeth dawel. Roedd ei bresenoldeb yn unig yn galonogol, yn cyfathrebu heb eiriau ei fod yn ei deall yn ddwfn. Byddai ei lygaid tywyll, cyson yn cwrdd â hi pryd bynnag y byddai'r sefyllfa'n mynd yn rhy anodd i'w goddef. Mewn eiliadau pan oedd y cwestiynau'n heriol a phwysau'r treial yn dwysáu, byddai'n cymryd ei llaw yn gynnes ac yn gadarn, ei fysedd yn lapio'n ysgafn o amgylch ei harddwrn, gan ddweud yn dawel: Rwyf yma, ac rydych chi'n ddigon. Nid oedd arni angen esboniadau nac amddiffyniadau ganddo; roedd ei gyffyrddiad syml yn ddigon i dawelu ei chalon rasio a'i hatgoffa nad methiant oedd hi.

Yna, newidiodd popeth. Daeth yr ystafell yn dawelach fyth, ac roedd pob cam troed yn adleisio ar draws y llawr, gan wneud iddo deimlo'n ddifrifol iawn. Aeth y rheithgor i mewn, eu hwynebau fel carreg, heb ddangos unrhyw emosiynau. Rhoddodd eu camau araf grynu iddi. Roedd fel pe bai'r byd yn oedi am eiliad, a sŵn y llys yn troi'n dawelwch trwm.

Roedd hi'n teimlo fel na allai anadlu; roedd dwyster y foment yn pwyso ar ei brest. Amrantodd hi'n galed, gan geisio peidio â chynhyrfu a chanolbwyntio. Roedd cyffyrddiad tyner Ewan ar ei

chefn wedi helpu i leddfu rhywfaint ar ei phryder. Roedd Emrys, yn sefyll wrth ei hymyl, yn sefydlog ac yn ei chadw rhag drifftio i ffwrdd.

Yna llefarwyd y gair " EUOG ". Llenwodd yr ystafell a tharo ei synhwyrau â sioc gref. Nid sain yn unig ydoedd; teimlad nerthol a lanwodd ei brest a'i phen. Adleisiodd y gair "euog" yn ei chlustiau. Ond yn syndod, roedd hi'n teimlo ymdeimlad rhyfedd o ryddhad nad oedd hi'n ei ddisgwyl.

Am y tro cyntaf ers dyddiau, gallai Ellie anadlu. Roedd y pwysau'n codi, fel roedd storm yn dod i ben. Roedd y byd yn dal yn uchel ac yn llethol, ond rhywsut roedd yn teimlo'n llai brawychus nawr. Lleddfodd y teimlad tynn yn ei brest, wrth iddi ddod i delerau â'r gwirionedd yr oedd wedi bod yn aros amdano.

Roedd hi wedi llwyddo o'r diwedd. Roedd ei holl waith caled yn ofalus, yn fanwl, ac yn aml yn cael ei gamddeall gan eraill wedi arwain at y foment hon. Roedd hi wedi treulio oriau tawel di-rif yn mynd trwy dystiolaeth ac yn hyfforddi ei meddwl i ddod o hyd i batrymau lle nad oedd eraill yn gweld ond dryswch. Daeth yr ymdrech hon â hwy i'r pwynt hwn. Doedd yr achos byth yn ymwneud â Lowri Evans yn unig, er i Ellie deimlo synnwyr tawel o fuddugoliaeth am hynny hefyd. Roedd hefyd yn ymwneud â phrofi ei hun i eraill ac iddi hi ei hun. Nid gwendidau oedd y dulliau roedd pobl yn eu holi a'i ffordd unigryw o feddwl, ond cryfderau.

Nawr, wrth i ystafell y llys fwrlwm o sŵn a gohebwy'r ymgasglu o gwmpas, cafodd Ellie ymdeimlad o dawelwch yng nghanol y cyfan. Cynigiodd Ewan gysur yn dawel, a llaw gynnes,

gyson Emrys ar ei arddwrn yn ei thawelu. Roedd yr anhrefn y tu allan i'r achos llys a galwadau'r cyfryngau am ei sylw yn ymddangos yn bell ac yn dawel. Roedd pawb yn parchu ei ffiniau, gan ganiatáu iddi'r gofod yr oedd ei angen arni i lywio'r byd yn ei ffordd ei hun ac ar ei chyflymder ei hun. Roedd eu tawelwch yn balm lleddfol yng nghanol y corwynt o leisiau yn ceisio dal ei sylw.

Trodd ei syllu at Emrys, a safai mor agos nes bod ei bresenoldeb yn teimlo fel rhan ohoni hi. Ni ofynnodd iddi siarad nac egluro dim. Roedd ei bresenoldeb cyson yn cyfleu popeth yr oedd ei angen arni. Roedd ei fysedd yn rhwbio ei chefn yn araf, yn araf ac yn gysur, heb angen geiriau. Helpodd y cyffyrddiad hwn i dawelu'r cryndod y tu mewn iddi ac atal ei meddyliau rhag gwasgaru. Caeodd ei llygaid yn fyr, gan adael i'w dawelwch gyffwrdd â hi a dod â heddwch iddi.

Edrychodd Ellie yn ofalus ar Emrys, a safai yn agos iawn ati. Teimlai ei agosrwydd fel tarian gysur. Ni ofynnodd iddi siarad nac egluro dim. Roedd bod yno, yn dawel ac yn dawel, yn ddigon iddi. Rhwbiodd ei chefn yn araf, yn feddal. Nid oedd angen geiriau; tawelodd ei gyffyrddiad yn unig hi. Fe helpodd hynny i dawelu'r ysgwyd y teimlai y tu mewn, gan fod ei meddyliau'n bygwth gwasgaru i bobman. Caeodd ei llygaid am eiliad, gan adael i'w bresenoldeb tawel ddod â hi yn ôl i gyflwr heddychlon.

Roedd yr achos yn fwy na gwaith i Ellie yn unig. Fe'i gorfododd i wynebu rhannau ohoni ei hun yr oedd hi wedi meddwl bod angen iddi guddio. Y rhannau unigryw hyn ohoni oedd ei chryfderau mewn gwirionedd. Nid darganfod y gwir i eraill yn unig oedd hi; roedd hi hefyd yn ei ddarganfod drosti ei hun.

Pan oedd y byd yn swnllyd ac yn llawn cwestiynau, sylweddolodd Ellie fod cyfiawnder yn ymwneud â mwy na datrys troseddau. Roedd hefyd yn ymwneud â deall ei hun. Nid oedd ei gwahaniaethau yn cyfyngu arni; nhw oedd ei chryfderau. Wrth sefyll yno gyda chefnogaeth dawel y rhai oedd yn ei chael, roedd hi'n gwybod ei bod wedi dod o hyd i ble roedd hi'n perthyn. Ac roedd y teimlad hwnnw'n ddigon iddi.

"Mae... drosodd," sibrydodd Ellie, ei llygaid yn dal ar gau, gan deimlo llaw Emrys ar ei chefn.

"Ie," meddai Emrys yn dawel, yn agos at ei chlust. "Mae drosodd."

"Roeddwn i'n teimlo popeth," meddai Ellie, ei llais yn crynu ychydig. "Roedd yn ormod."

"Rwy'n gwybod," atebodd Emrys, gan olrhain cylchoedd bach ar ei chefn yn ysgafn gyda'i fysedd. "Ond fe wnaethoch chi. Roeddech chi'n gryf."

"Doeddwn i ddim yn teimlo'n gryf," meddai Ellie, gan agor ei llygaid i gwrdd â'i syllu.

"Roeddwn i'n teimlo ... gwasgaredig."

"Ond daliasoch hi gyda'ch gilydd," meddai Emrys yn gynnes. "Rydych chi bob amser yn ei wneud."

"Nid bob amser," meddai Ellie, gyda gwên fach. "Ond gyda chi ..."

"Gyda mi, beth?" gofynnodd Emrys yn dyner.

"Gyda chi, mae'n haws," meddai Ellie, chwilio ei lygaid. "Rydych yn deall."

"Rwy'n ceisio," atebodd Emrys, gan roi gwasgfa dyner ar ei llaw. "A byddaf bob amser."

POV Ellie

Caeodd drysau'r llys y tu ôl i mi, a'r dderwen drom yn rhwystr olaf, gan adael tensiwn y treial dan glo o fewn. Y tu hwnt i'r trothwy, roedd y byd yn teimlo'n bell, fel lle anghyfarwydd nad oedd hi'n perthyn iddo. Roedd y glaw, a oedd wedi gwlychu'r ddinas ers dyddiau, wedi dod i ben o'r diwedd, gan adael ar ôl strydoedd a oedd yn symudliw yng ngolau'r lleuad eginol. Roedd arogl petrichor yn hongian yn yr awyr, yn finio ac yn sylfaenol, fel pe bai natur ei hun wedi rinsio'r byd yn lân o'r anhrefn a oedd wedi cronni y tu mewn i'r llys.

Roedd y dyfarniad 'euog o ddynladdiad' yn hofran yn fy meddwl. Roedd yn bwysau a oedd yn pwyso i lawr, yn drwm gyda boddhad ac yn gythryblus yn ei gymhlethdod. Bodloni, oblegid yr oedd Lowri Evans o'r diwedd wedi ei chydabod; ei bywyd, ei marwolaeth, bellach yn brwsio o'r neilltu fel damwain anffodus. Cythryblus oherwydd, mewn gwirionedd, ni allai'r un dyfarniad ddatrys yn llwyr y llinynnau aneglur o'r hyn a oedd wedi digwydd mewn gwirionedd. Nid oedd cyfiawnder erioed mor syml â'r llinellau du-a-gwyn yr oeddem am iddo fod.

Sefais yn llonydd am eiliad, gan adael i aer oer y nos gusanu fy nghroen. Roedd y byd y tu allan i'r treial yn teimlo'n rhy helaeth, yn rhy agored, ac eto nid oedd yn lle a allai gynnig y seibiant

roeddwn i'n ei ddymuno i mi. Roedd ei meddyliau eisoes yn rhedeg, yn chwyrlïo fel peiriant na ellid ei atal. Dim ond wyneb rhywbeth llawer dyfnach oedd y dyfarniad. Roedd y treial wedi fy ngorfodi i wynebu nid yn unig y dystiolaeth a'r celwyddau ond gwe llawer mwy cymhleth y natur ddynol, cymhlethdod bregus cymhellion ac emosiynau a oedd yn aml yn cuddio'r rhai a welodd y byd mewn termau glân, diffiniedig yn unig.

Roedd yr achos wedi dechrau gyda chasgliad ymddangosiadol syml, sef boddi damweiniol, a oedd yn hawdd ei dderbyn gan bobl Aberystwyth. Ond o dan yr wyneb hwnnw, roedd edafedd o rywbeth tywyllach. Prin fod yr ymchwiliad cychwynnol wedi crafu wyneb bywyd Lowri, gan ddiystyru ei brwydrau gyda phryder a phanig fel manylion amherthnasol. Iddyn nhw, dim ond sŵn oedd ei hofnau, yn hawdd ei anwybyddu. Ond gwelais i nhw. Gwelais y ffordd roedd byd Lowri wedi bod yn chwalu'n dawel ymhell cyn y noson dyngedfennol honno. Y sibrwd yn y dref, y gwrthddywediadau nad oedd yn cyd-fynd yn llwyr. Dyna'r darnau y bu'n rhaid i mi eu tynnu'n ddarnau, fesul un, nes i wirionedd llawnach ddod i'r amlwg.

Ac nid oedd yn hawdd. Nid yw byth.

Daeth fy awtistiaeth, a oedd unwaith yn rhywbeth yr oedd yn rhaid i mi ddysgu ei guddio, yn arf mwyaf gwerthfawr i mi. Y ffordd y gallai fy meddwl glymu ar fanylion a fethodd eraill, y patrymau a welais cyn iddynt ddod yn siâp, y ffocws tawel, di-baid a fyddai'n fy nghario trwy oriau o hidlo trwy dystiolaeth nid gwendidau oedd y rhain, fel yr oedd cymaint wedi'i gredu ar un adeg. Nhw oedd fy nerth. Nid oedd fy ymennydd yn crwydro fel y gallai eraill. Fe'i hadeiladwyd, fesul haen, yn sgaffald o ffeithiau ac arsylwadau nes i bopeth glicio i'w le.

Roedd Ewan wedi gwybod hyn amdana i erioed, hyd yn oed os nad oedd bob amser yn ei ddeall. Roedd ei ysgogiadau tyner, y ffordd y byddai'n cynnig ei anogaeth dawel pan fyddwn i'n colli fy hun yn y llifogydd o fanylion, yn fy atgoffa nad oeddwn i ar fy mhen fy hun yn yr ymdrech hon. Ond hyd yn oed gyda'i bresenoldeb, roedd adegau pan oedd pwysau'r cyfan yn fygu. Roedd Emrys yno hefyd, ei bwyll yn fy angori pan oedd pwysau emosiynol yr achos yn bygwth ei llyncu. Ond ni allwn o hyd ysgwyd yr ymdeimlad cnoi o unigedd a ddaeth wrth gario'r baich hwn sut y gallent wir ddeall? Sut y gallent byth amgyffred y doll a gymerodd i fynd ar ôl y gwir pan oedd yn teimlo ei fod yn fy rhwygo ar wahân i'r tu mewn allan?

Roedd yr heddlu wedi bod yn rhwystr ynddo'i hun . Roedd yr ymchwiliad cychwynnol wedi bod yn fryslog, yn ddall i'r cymhlethdodau oedd yn mudferwi o dan yr wyneb. Roedd wedi cymryd popeth oedd yn rhaid i mi wthio drwy'r gwrthwynebiad, i ymladd am atebion pan oedd y system yn ymddangos yn plygu ar roi'r gorau iddi cyn iddo ddechrau hyd yn oed. Y rhagfarnau, y difaterwch nid oedd yn ymwneud â methiant unigol yn unig. Roedd yn systemig. Roedd y cau cyflym, yr ateb hawdd, bob amser yn fwy dymunol na'r gwirionedd caled, anghyfforddus. Nid oedd hwn yn ddigwyddiad unigol; roedd yn adlewyrchiad o fater llawer mwy. System a oedd yn ffafrio'r rhith o effeithlonrwydd yn hytrach na'r gwaith blêr a manwl o wir gyfiawnder.

Ond yn dilyn tawelwch yr achos llys, a golau'r lleuad yn disgleirio ar y palmant gwlyb y tu allan, allwn i ddim meddwl am Lowri, na'r treial, na hyd yn oed y dyfarniad. Cefais fy nhynnu'n ôl at fy nealltwriaeth fy hun o gyfiawnder, taith a oedd wedi esblygu, symud, a dyfnhau gyda phob tro a thro o'r achos. Nid mater o euogfarn yn unig oedd cyfiawnder, dod o hyd i'r parti euog a symud ymlaen. Nid oedd hyd yn oed yn ymwneud â boddhad o 'ennill.' Roedd yn ymwneud â gweld

pethau na allai eraill, neu na fyddent, yn eu gweld. Roedd yn ymwneud â phlicio'n ôl yr haenau o wadu, anwybodaeth, a deall y gwir o'i holl onglau, hyd yn oed y rhai oedd yn brifo. Roedd cyfiawnder yn ymwneud ag empathi y gallu i glywed y dioddefwr yn wirioneddol, i deimlo eu poen, i ddeall beth oedd wedi eu gyrru i'r eiliad a fyddai'n newid eu bywydau am byth.

Ac roedd yn ymwneud â newid. Roedd yr achos wedi amlygu pwysigrwydd gwrando, herio rhagdybiaethau. Roedd y diffyg sensitifrwydd gan yr heddlu, y diystyrwch o ddynoliaeth y dioddefwr yn rhan o broblem ehangach, un yr oedd gennyf gyfrifoldeb i'w hwynebu. Nid oedd yn ymwneud â dal troseddwyd yn unig; roedd yn ymwneud â diwygio'r systemau a ganiataodd i'r anghyfiawnderau hyn ffynnu yn y lle cyntaf.

Wrth i mi gerdded allan i'r noson dawel, fy meddwl yn dal i rasio, roedd hi'n deall nad dyma'r diwedd. Dim ond marciwr oedd y dyfarniad, saib yn y daith. Roedd mwy o waith i'w wneud, mwy o wersi i'w dysgu. Hyfforddiant, eiriolaeth, diwygio dyna'r pethau a fyddai'n llywio dyfodol cyfiawnder. Dyfodol a oedd nid yn unig yn ymateb i drasiedi ond yn ceisio ei atal. Roedd fy ymennydd yn fwrlwm o bosibiliadau: gwell dulliau ar gyfer ymchwilio i achosion, mwy o ymwybyddiaeth i dditectifs awtistig fel fi, system oedd nid yn unig yn prosesu pobl ond yn eu deall, yn eu deall yn wirioneddol.

i ddim yn siŵr i ble byddai'r llwybr yn arwain, ond roeddwn i'n gwybod mai mater i mi oedd goleuo'r ffordd. Roedd golau'r lleuad uwchben yn oleufa, ond y llwybr o'ch blaen fyddai'n pennu popeth. Ni allwn ei wneud ar fy mhen fy hun ond nid oedd yn rhaid i mi. Roedd cefnogaeth

Ewan, presenoldeb tawel Emrys, a'r wybodaeth bod yna eraill fel fi yn gweld y byd yn wahanol ac yn gallu helpu i'w drawsnewid oedd yn ddigon i'm gyrru ymlaen.

Roedd y daith yn hir, ac ni fyddai byth yn hawdd. Ond wrth i mi sefyll yma, yn anadlu awyr oer y nos, pwysau popeth y tu ôl i mi, teimlais ymdeimlad tawel, penderfynol o ddatrysiad. Hon oedd fy ymladd, ein brwydr ni. A byddwn yn dal ati, i Lowri, am y gwir, ac i bawb yr oedd eu lleisiau wedi eu colli yn y sŵn. Roedd golau'r lleuad yn goleuo'r llwybr o'ch blaen, nid gydag eglurder, ond gydag addewid: na chafodd cyfiawnder byth ei orffen, dim ond byth esblygu.

Pennod 1 7: Craciau yn y Ffasâd

Roedd y byd y tu allan yn ymddangos yn rhy fawr a swnllyd iddi, bron fel ei fod yn cau i mewn ac yn ei gwneud hi'n anodd anadlu. Roedd y storm wedi mynd heibio, ond roedd yr awyr yn dal i deimlo'n drwm gydag arogl pridd gwlyb. Yng ngolau cynnar y gwanwyn, roedd tref Aberystwyth i'w gweld yn ymlacio ychydig. Roedd y môr yn gwneud synau meddal, gyda'r tonnau'n symud i mewn ac allan mewn rhythm a oedd yn arfer ei chysuro. Ond nawr, roedd y tonnau hynny'n teimlo'n bell i ffwrdd, fel iaith na allai hi ei deall mwyach.

Roedd yr awyr yn dawel, ond nid oedd y distawrwydd yn heddychlon. Roedd yn teimlo'n llethol o uchel, fel sŵn yn llenwi ei meddwl. Roedd y tawelwch, a oedd unwaith yn gwneud iddi deimlo'n ddiogel, bellach yn teimlo fel ei fod yn ymosod arni. Roedd yn atgof o bopeth oedd wedi digwydd yn ystod y misoedd diwethaf: y dyfarniad, yr achos, wynebau'r rhai dan sylw, a'r tystiolaethau. Roedd yr holl atgofion hyn yn sownd yn ei meddwl, fel statig ar sgrin deledu. Nid oedd Ellie yn gwybod sut i wneud iddo stopio.

Nid oedd ei chorff yn teimlo yn iawn; roedd yn drwm ac ni fyddai'n cydweithredu. Roedd angen ei holl sylw bellach ar dasgau syml fel brwsio ei gwallt neu glymu ei hesgidiau, a oedd yn arfer bod yn ddim problem. Roedd hi fel ei bod hi'n brwydro yn erbyn rhywbeth anweledig, pwysau'n pwyso ar ei brest, gan wneud pob symudiad yn anodd ac yn araf. Ysgydwodd ei bysedd ychydig wrth iddi olrhain patrymau ar y bwrdd, ond nid oedd dim yn teimlo'n gysur fel yr arferai. Roedd y meddwl clir a'r cyfrifiadau hawdd yr oedd hi'n eu mwynhau unwaith bellach yn ddryslyd ac yn ddryslyd.

Roedd Ellie yn arfer gallu rhwystro sŵn a chanolbwyntio ar yr hyn oedd yn bwysig. Ond nawr, roedd y byd yn teimlo ei fod yn gweiddi arni. Roedd pob cam, sibrydion bysiau, a chri uchel gwyllanod i'w gweld yn torri trwyddi yn fanwl gywir. Roedd synau arferol Aberystwyth yr adar yn canu a phobl yn siarad yn dawel wedi troi'n storm o sŵn, pob sŵn yn taro'i synhwyrau fel cyllell. Roedd cynhesrwydd yr haul ac awel oer y môr yn dal yno, ond ni allai hi eu teimlo fel o'r blaen. Roedd popeth yn teimlo'n rhy ddwys, yn rhy uchel, fel llif o deimladau na allai hi eu rheoli.

Hyd yn oed pan oedd y strydoedd yn dawel, roedd Ellie yn teimlo'n gaeth. Roedd straen achos Lowri Evans yn pwyso'n drwm arni, ac roedd hi hefyd wedi blino'n lân yn emosiynol. Roedd y tristwch a welodd yn nheulu a ffrindiau Lowri yn teimlo fel ei hun. Arhosodd brad cydweithiwr, y dryswch yng ngolwg eraill, a'r gwirioneddau roedd hi wedi'u rhoi at ei gilydd yn ofalus i gyd gyda hi, gan ei gwneud hi'n anodd anadlu. Dylai penderfyniad y llys fod wedi bod yn rhyddhad, yn arwydd bod cyfiawnder wedi'i gyflwyno, ond nid oedd yn teimlo felly. Ni ddaeth â'r heddwch yr oedd wedi gobeithio amdano iddi. Yn lle hynny, parhaodd y boen, gan ei hatgoffa'n gyson o'r hyn a gollwyd.

Roedd ei meddwl, a oedd unwaith yn finiog ac yn dda am ddatrys achosion, bellach yn teimlo fel carchar. Roedd amheuon yn llenwi ei meddyliau ac yn ei phwyso i lawr. Roeddent yn sibrawd wrthi, gan wneud iddi gwestiynu ei hun a cholli hyder. Oedd hi wedi gwneud digon? Oedd hi wedi gweld popeth? A oedd ei phenderfyniadau yn gywir, neu a gollodd rhywbeth pwysig? Parhaodd ei meddwl i fynd dros y cwestiynau hyn. Roedd pob darn o dystiolaeth, pob cliw, a phob gair o'r llys yn cael ei ailchwaru drosodd a throsodd, gan newid bob tro. Ni allai hi stopio

meddwl am y peth. Ni allai hi ollwng gafael. Roedd fel ceisio stopio trê'n ar drac na allai hi ei adael.

Roedd y llyfrau roedd hi'n arfer eu caru yn eistedd heb eu cyffwrdd ar y silff, yn hel llwch.

Roedd eu tudalennau'n troi'n felyn, a'r straeon y tu mewn yn araf yn cael eu hanghofio. Cafodd gysur unwaith wrth fynd ar goll yn y bydoedd dychmygol hyn, ond erbyn hyn roedd y cysur hwnnw allan o'i chyrraedd. Roedd y geiriau yn ymddangos yn aneglur ac yn ddryslyd. Nid nad oedd hi eisiau darllen; oedd na allai atal ei meddwl rhag rasio gyda meddyliau. Roedd hi wedi anghofio sut i fodoli yn syml heb gwestiynu popeth.

Nid dim ond meddwl mynd heibio oedd yr achos yr oedd hi wedi gweithio arno bellach; roedd wedi dod yn rhan o'i hunaniaeth. Roedd hi'n arfer bod yn rhywun oedd yn datrys dirgelion, ond nawr roedd hi'n teimlo'n gaeth ganddyn nhw. Roedd ei hysfa gref i ddarganfod y gwir wedi ei gadael yn teimlo'n wag ac yn wag. Roedd hi'n sownd, yn ansicr a oedd hi'n dal i fod yr un person ag oedd hi ar un adeg.

Aberystwyth, y dref yr oedd hi yn ei hadnabod mor dda, yn ymestyn o'i blaen. Roedd yn dawel ac yn gyfarwydd, ond eto roedd yn teimlo'n bell. Roedd y strydoedd yn dawel, a'r haul machlud yn taflu cysgodion hir. Dylai hyn fod wedi bod yn ffynhonnell cysur, ond yn hytrach, roedd yn teimlo fel drysfa heb unrhyw ffordd glir allan. Roedd popeth o'i chwmpas yn symud, ond teimlai Ellie wedi'i hangori mewn niwl, wedi'i dal mewn cerrynt na allai ei reoli. Roedd synau'r dref, a oedd unwaith yn lleddfol, bellach yn ei hatgoffa cymaint yr oedd wedi newid a cholli. Parhaodd

bywyd, ond teimlai Ellie nad oedd ganddi gysylltiad ag ef. Roedd hi'n gallu ei glywed a'i weld, ond ni chyffyrddodd â hi mwyach.

Roedd Ellie ar goll yn anhrefn ei meddyliau, yn teimlo popeth yn rhy ddwfn. Nid yr achos yn unig a'i daliodd yn gaeth; dyna'r person y daeth hi wedyn. Ni allai gofio sut i ymlacio neu anadlu heb deimlo wedi'i llethu. Symudodd y dref o'i chwmpas, ond teimlai Ellie yn sownd, yn gwylio bywyd yn parhau hebddi.

"Mae'n ... ormod," grwgnach Ellie yn dawel wrth sefyll wrth y ffenestr, gan syllu allan ar y dref islaw.

"Beth ydych chi'n ei olygu?" gofynnodd llais tyner, a throdd Ellie i weld Emrys ar ei hôl hi.

"Popeth," meddai Ellie, gan droi ei llygaid yn ôl at y ffenestr. "Y sŵn, y meddyliau ... maen nhw'n dal i ddod."

"Bydd yn gwella," sicrhodd Emrys hi, gan gamu'n nes i gynnig cefnogaeth dawel. "Mae'n cymryd amser."

"Ond pa mor hir y bydd yn ei gymryd?" Gofynnodd Ellie, ei llais arlliw o rwystredigaeth. "Dydw i ddim hyd yn oed yn gwybod sut i fod yn fi fy hun bellach."

"Rwyt ti'n dal i ti," atebodd Emrys, gan osod llaw ar ei hysgwydd yn dyner. "Rydych chi jyst yn gweithio drwyddo."

"Mae'n teimlo fy mod i'n dod yn ddarnau," meddai Ellie, ei llais yn crynu. "Fel dwi'n cwmpo i ddarnau."

"Dych chi ddim yn cwmpo'n ddarnau," meddai Emrys yn gadarn. "Rydych chi wedi bod yn gryf erioed, Ellie."

"Ond dwi ddim yn teimlo'n gryf ar hyn o bryd," meddai Ellie, dagrau yn dechrau llenwi ei llygaid. "Rwy'n teimlo ... ar goll."

"Yna fe gawn ni chi eto," addawodd Emrys, gan lapio ei freichiau o'i chwmpas er cysur.

"Byddwn yn ei wneud gyda'n gilydd."

Wrth i'r wythnosau fynd heibio yn nhref heddychlon Aberystwyth, roedd y strydoedd i'w gweld yn dal i gario synau'r môr. Yr aer hallt yn gymysg â rhythm y llanw. Dyma oedd y cefndir i Ellie wrth iddi ddechrau teimlo'n well yn araf deg. Dechreuodd ei hadferiad trwy sylwi ar bethau bach, fel y ffordd yr oedd yr haul yn suddo yn is yn yr awyr ac yn gwneud cysgodion hir ar y traeth. Fe wnaeth y manylion bach hyn ei helpu i deimlo'n sylfaen. Byddai Emrys yn gafael yn ei llaw yn gynnes yn ystod eu teithiau min nos ar lan y môr, a swm tawel y tonnau yn dod â chysur heb fod

angen unrhyw atebion. Yn yr eiliadau hynny, byddai'r meddyliau trwm yn ei meddwl yn tawelu. Yr oedd yn ddigon iddi, yn fwy na digon.

Sylwodd Emrys ar Ellie yn dawel, gan ddeall nad yw iachau yn broses syml. Mae fel llanw'r cefnfor weithiau mae pethau'n cael eu gwrthio i ffwrdd, dro arall maen nhw'n cael eu dwyn yn ôl. Sylwodd pan ddisgynnodd egni Ellie yn sydyn, pan oedd ei meddyliau'n cymylu ei llygaid, a phan dynnodd yn ôl i'w hun, gan feddwl am broblemau na allai ollwng gafael arnynt. Dyma'r adegau pan oedd yr hen achos i'w weld yn dal i effeithio arni, pan oedd y gorffennol yn teimlo fel petai ganddo afael arni.

Un noson, wrth i'r tân wanhau'n dawel wrth eu hymyl, siaradodd Emrys â hi. Yr oedd ei lais yn dawel a diysgog, fel yr oedd wedi bod yn paratoi ar gyfer y foment hon.

" Ellie," dechreuodd, gan dorri'r distawrwydd rhyngddynt, "rydyn ni wedi bod trwy gymaint, y ddau ohonom. Tra bod y lle hwn wedi rhoi heddwch i ni, rwy'n meddwl ei bod hi'n bryd cael rhywbeth mwy. Rhywbeth gwahanol."

Yn araf cododd Ellie ei llygaid oddi ar y tân, ei bysedd yn dal i lapio o amgylch ei chwpan. Roedd hi'n synhwyro rhywfaint o bryder yn ei lais. Dros amser, roedd hi wedi dod i ddibynnu ar dawelwch a phatrymau cyson Aberystwyth, oedd yn gysur iddi. Ond yn awr, yn llais Emrys, roedd teimlad gwahanol. Yr oedd cynhesrwydd a thynerwch tyner, yn ei gwahodd i feddwl am rywbeth nad oedd hi wedi bod yn barod ar ei gyfer o'r blaen.

Siaradodd yn dyner, ei eiriau yn ei chysuro cymaint â chyffyrddiad ei law. "Ellie, rydych chi'n haeddu mwy na dim ond mynd trwy'r cynigion bob dydd. Rydych chi'n haeddu byw ac anadlu go iawn. I fod yn rhydd o'r holl straen a phwysau. Beth am i ni fynd i rywle newydd dim ond y ddau ohonom, ymhell o fan hyn?"

Blinciodd hi'n araf, gan deimlo braidd yn ddryslyd. Pell i ffwrdd? Ailadroddodd y geiriau hynny iddi hi ei hun, gan geisio gweld a oeddent yn gwneud synnwyr. Roedd y syniad yn teimlo'n rhyfedd ac yn anghyfarwydd, rhywbeth a allai ysgwyd y drefn yr oedd hi wedi'i hadeiladu'n ofalus dros amser. Ond pan edrychodd hi arno a gweld y tawelwch yn ei lygaid, sylweddolodd nad oedd yn ceisio mynd â hi i ffwrdd yn unig; roedd yn cynnig cyfle iddi wella a chael ei hun eto, heb ofynion cyson ei gwaith na'i meddyliau rasio.

Roedd ei wên yn dyner, ac roedd yn meddalau ei hamheumon. "Dechrau newydd," meddai. "Rwyf wedi cynllunio taith i ni. Dau fis yn Awstralia."

Awstralia. Roedd yr enw ei hun yn teimlo'n bell, bron fel byd arall. Gallai Ellie ei ddychmygu'n barod: lle eang, anhysbys, ymhell o strydoedd cyfarwydd Aberystwyth, y llysoedd, a sibrydion achos Lowri Evans a oedd yn teimlo fel baich na allai ei ysgwyd. Roedd meddwl gadael popeth ar ôl, dim ond rhedeg i ffwrdd, wedi tanio rhywbeth y tu mewn iddi. Roedd yn foment o amheuaeth efallai, ond roedd Emrys yn gyson a chryf, fel harbwr diogel mewn storm.

Symudodd ei meddyliau rhwng dau fyd. Un oedd ei bywyd cyfarwydd, yn llawn dyletswyddau a thasgau anorffenedig. Roedd y llall yn gyfle newydd a gynigiodd Emrys gyfle i fod yn rhydd.

Adleisiodd y geiriau hyn yn ei meddwl ac yna setlo'n dawel rhyngddynt.

"Awstralia, huh?" sibrydodd hi'n dawel. Nid oedd angen iddi ychwanegu mwy. Roedd ei hansicrwydd yn glir, ond felly hefyd ei pharodrwydd i'w ystyried ac ymddiried ynddo â'r penderfyniad.

"Pryd ydyn ni'n gadael?" gofynai yn dyner, gan deimlo ysgafnder disymmwth yn ei chalon nad oedd wedi ei deimlo mewn oesoedd.

Tynnodd Emrys hi'n nes, a'i freichiau o'i chwmpas fel addewid tawel, yn cynnig cynhesrwydd a diogelwch. "Yfory," atebodd, a chyda'r gair syml hwnnw, gwnaed y penderfyniad.

Hedfanodd y dyddiau canlynol heibio mewn aneglurder. Roedd y maes awyr yn fwrlwm o bobl, bagiau, a synau cyrchfannau pell. Safai Ellie wrth ymyl Emrys, gan deimlo dryswch y newid a dechrau rhywbeth newydd. Ymestynnodd yr ehediad maith, eto daeth â heddwch prin. Cafodd ei meddwl prysur fel arfer dawelwch yn rhythm cyson y daith. Am unwaith, nid oedd y byd y tu allan yn mynnu atebion. Caniataodd Ellie ei hun i deimlo mor dawel, hyd yn oed os am eiliad yn unig. Dim cwestiynau. Dim mynd ar drywydd. Dim ond y daith.

Pan gyrhaeddodd nhw Sydney, gallai Ellie ddweud bod yr awyr yn wahanol. Roedd yn gynnes ond yn dyner, fel pe bai'r haul yn fwy meddal yma. Roedd arogl ewcalyptws yn cynnwys

ymdeimlad o bethau newydd a chyffrous i ddod. Wrth iddynt gerdded i mewn i'r ddinas, anadlodd Ellie yn ddwfn, gan ganfod yr awyr yn rhyfedd a chroesawgar, fel pe bai'n deall y newidiadau yr oedd yn mynd trwyddynt. Roedd llaw Emrys, yn gyson ac yn gynnes, yn atgof cyson fod hyn yn fwy na dim ond taith; roedd yn gyfle i ollwng gafael ar bethau nad oedd eu hangen arni mwyach.

Yn Sydney, roedd gan eu dyddiau rythm gwahanol. Treuliwyd boreau yn cerdded trwy barciau, lle'r oedd y llwybrau'n feddal ac fel pe baent yn ei hannog i arafu a mwynhau'r foment. Teimlai y gwyrddni fel cofleidiad cysurus, a chafodd Ellie ei hun yn anadlu'n ddwfn, ei throed yn cyd-fynd â'r amgylchoedd heddychlon. Bob dydd, darganfu sut i anadlu'n haws ac yn haws, heb orfod meddwl am y peth.

Roedd y ddinas yn fyw mewn ffordd nad oedd Aberystwyth erioed. Roedd y murluniau ar y waliau yn feiddgar ac yn feddylgar. Roedd y caffis yn llawn sŵn a chlebran, yn cyfateb yn berffaith i sut roedd hi'n teimlo y tu mewn. Roedd yr arfordir yn wrthgyferbyniad mawr hefyd. Yn wahanol i'r dyfroedd tawel yr oedd hi'n eu hadnabod, roedd y tonnau yma'n chwalu'n uchel, gan gymryd ei hanadl i ffwrdd. Ond yn lle teimlo wedi ei llethu, cafodd Ellie ei swyno. Am y tro cyntaf ers misoedd, nid oedd yn rhaid iddi chwilio am atebion na cheisio gwneud synnwyr o bopeth. Roedd hi'n mwynhau'r foment, yn gwyllo'r tonnau'n rholio i mewn, yn anadlu gyda nhw wrth iddynt godi a chwympo.

Treuliodd Ellie oriau ar y traeth, yn gadael i'r tywod lithro trwy ei bysedd. Roedd yr eiliadau hyn yn gwella'n dawel, wedi'u teimlo'n ddwfn er na lefarwyd geiriau. Roedd Emrys yno bob amser,

yn arsylwi'n dawel. Nid oedd byth yn ei gwthio i siarad mwy nag yr oedd hi eisiau. Yn syml, roedd yno, presenoldeb cyson nad oedd yn mynnu dim. Roedd y distawrwydd rhyngddynt yn gysur, nid yn lletchwith, ac roedd yn ddigon.

Ar ôl wythnos, sylweddolodd Ellie rywbeth nad oedd hi wedi'i ddisgwyl. Nid dim ond ymweld oedd hi; roedd hi'n ymgartrefu mewn gwirionedd . Dechreuodd atgofion craff o'i gorffennol leddfu, a dechreuodd y pwysau trwm y teimlai unwaith godi. Deffrodd bob dydd nid gan ofn, ond gyda gobaith tawel, fel petai rywbeth y tu mewn iddi wedi newid. Bob dydd, roedd ychydig mwy o'r baich roedd hi'n ei gario yn diflannu. Yr achos, y straen, yr amheuon eu bod yn dal i fod yno, ond nid oeddent bellach yn ei rheoli.

Gwylodd Emrys Ellie gydag amynedd a chariad, byth yn ei rhuthro. Am y tro cyntaf ers blynnyddoedd lawer, fe wnaeth Ellie ymlacio a mwynhau'r foment. Chwarddodd yn rhydd, gan brofi llawenydd nad oedd wedi'i deimlo mewn oesoedd. Sylwodd Emrys fod yr eiliadau bach, hapus hyn yn ei helpu i wella mewn ffordd unigryw.

Ar ôl dau fis, roedd Ellie yn teimlo'n barod i symud ymlaen. Doedd hi ddim eisiau dychwelyd i'w hen fywyd ond roedd yn barod i ddechrau pennod newydd gyda chalon ysgafnach. Parhaodd y byd yn anhrefnus ac yn llawn heriau, ond dysgodd Ellie rywbeth pwysig: gallai newid. Nid dim ond gadael y gorffennol ar ôl oedd gwella; roedd yn ymwneud â dod o hyd i le i anadlu a byw y tu hwnt iddo.

Roedd Awstralia yn fwy na dim ond mynd i ffwrdd. Rhoddodd gyfle i Ellie ailddarganfod ei hun a chofio ei bod yn fwy na'i swydd neu ei brwydrau yn y gorffennol. Roedd hi'n Ellie , awtistig, dwys, a hyfryd o ddynol. Nid dim ond ditectif oedd hi bellach; daeth yn rhywun a ddysgodd fwynhau bywyd, hyd yn oed ar adegau anodd.

Yng ngolau cynnes, aur y noson yn Awstralia, daliodd Emrys Ellie yn agos. Sibrydodd hi ddiolch meddal, nid yn unig i'r wlad hardd o'u cwmpas, ond yn arbennig i Emrys, y gŵr a ddaeth â hi i'r lle arbennig hwn. Megis dechrau oedd eu hantur gyda'i gilydd, ac er bod llawer o'u blaenau, teimlai Ellie yn gryf ac yn barod gydag Emrys wrth ei hochr.

Wrth iddynt gerdded ar hyd y traeth, siaradodd Ellie yn dawel, "Mae'n... wahanol yma."

Gan ddal ei llaw gofynnodd Emrys, "Gwahanol mewn ffordd dda?"

Amneidiodd Ellie gyda gŵen, "Ydw, mae'n teimlo fel... gallaf anadlu eto."

Gwenodd Emrys yn ôl, gan wasgu ei llaw yn dyner, "Dyna'n union beth oeddwn i eisiau. Dyna pam rydyn ni yma."

Edrychodd Ellie arno gyda diolch a dywedodd yn syml, "Diolch."

Pennod 1 8: Cydnabyddiaeth

Broffesiynol

Roedd awyr oer yr hydref yn Aberystwyth yn lapio Ellie mewn cofleidiad cyfarwydd. Daeth yr awyr lwyd ag ymdeimlad o heddwch a thawelwch iddi. Teimlodd swm y tonnau, yr oedd hi bob amser yn eu hadnabod, yn gysur. Roedd pob ton yn taro'r clogwyni cerrig fel curiad calon dyner, yn gyson ac yn galonogol, yn ei seilio. Roedd Ellie ac Emrys wedi dychwelyd o Awstralia yn ddiweddar. Er gwaethaf y daith hir, roedd hi'n teimlo blinder dwfn, fel pe bai'r jet lag wedi setlo i'w hesgyrn. Roedd yn ymddangos fel pe bai amser yn symud yn araf ac yn gyflym yn ddealltwriaeth a rennir wrth iddynt addasu i'w trefn ddyddiol.

Y tu mewn i'w tŷ, roedd yr awyr yn dal i gario olion eu taith. Roedd arogl ewcalyptws o Awstralia yn aros ar ei dillad, gan gymysgu ag arogleuon cyfarwydd eu cartref, fel hen ddodrefn a halen môr. Roedd y cyfuniad hwn yn gwneud iddi deimlo'n sefydlog ac ychydig yn anghytbwys. Roedd y tŷ yn gysur, ac eto roedd teimlad tawel o newid, rhywbeth newydd yn yr awyr.

Roedd y gwynt y tu allan yn gryf, gan wneud i'r ffenestri ysgwyd fel pe bai natur am iddi dalu sylw. Safai Emrys wrth y ffenestr, yn gwyllo'r cymylau tywyll yn ymgasglu. Trodd ati a phwyntio'n dawl at bentwr o bost. Stopiodd ei law ar amlen wen gyda logo Heddlu Dyfed-Powys arni. Roedd yn edrych yn ddifrifol ond roedd yn ymddangos ei fod yn deall beth oedd yn ei olygu cyn iddi wneud.

Estynnodd Ellie allan i gyffwrdd â'r amlen, gan deimlo ei hymylon miniog. Oedodd hi am eiliad, dim ond edrych arno, gan deimlo cyffro cyfarwydd yn ei brest. Hepiodd ei chalon guriad, a rhedodd llawer o feddyliau trwy ei meddwl, dim un ohonynt yn glir. Roedd misoedd wedi mynd heibio ers i achos Lowri Evans ddod i ben, misoedd ers iddi ganiatáu i'w hun ymlacio ac nid canolbwyntio ar waith yn unig. Ond yr oedd y llythyr hwn yn wahanol; roedd yn golygu rhywbeth newydd. Agorodd yr amlen yn ofalus, gan glywed sŵn meddal y papur yn llithro allan. Roedd arogl inc a ffurfioldeb yn llenwi'r awyr, a rhedodd ei bysedd dros y llythyrau a godwyd, teimlad mor gyfarwydd fel ei fod yn rhoi cryndod bach iddi.

Roedd y geiriau ar y dudalen yn daclus ac yn glir, ond edrychodd Ellie y tu hwnt i'w harddull ffurfiol. Deallodd yn gyflym fod hyn yn ganmoliaeth i gydnabod swydd a wnaed yn dda. Roedd yn ymwneud ag achos Lowri Evans, achos yn canolbwyntio ar ddatgelu gwirionedd a chyfiawnder, yr oedd Ellie wedi ymroi iddo dros y blynyddoedd diwethaf. Yr oedd hyn yn fwy na chanmoliaeth yn unig; roedd yn werthfawrogiad am ei ffordd unigryw o edrych ar y byd gyda sylw craff i fanylion, gan sylwi ar yr hyn y gallai eraill ei anwybyddu.

Teimlodd Ellie lwmp yn ei gwddf, ac am eiliad fer, roedd popeth o'i chwmpas fel pe bai'n pylu. Cyffyrddodd y gydnabyddiaeth hon yn ddwfn â hi, nid yn unig yn ei bywyd proffesiynol ond yn bersonol hefyd. Roedd yn dilysu ei ffordd o feddwl a'i phersbectif unigryw. Teimlai'n aml ei bod yn rhy ddwys neu'n canolbwyntio'n ormodol ar resymeg a manylion, ond nawr dangosodd y llythyr hwn iddi mai cryfderau oedd y nodweddion hyn mewn gwirionedd. Yn y foment honno,

teimlai Ellie ryddhad aruthrol, fel pe bai baich trwm nad oedd hi hyd yn oed wedi sylweddoli oedd yno wedi'i godi oddi ar ei hysgwyddau.

Daliodd Emrys ei llaw yn dyner, ei gyffyrddiad yn gynnes a chyson, gan ddod â hi yn ôl i'r presennol. Roedd ei syllu tawel yn cyfarfod â hi, yn llawn dealltwriaeth heb angen geiriau. "Ellie," meddai yn dawel, ei lais yn gadarn ac yn addfwyn, "Rwyt ti wedi ennill hwn. Pob darn ohono."

Roedd y cynllunio priodas yn dal i ddigwydd, ond ni chafodd ei frysio fel o'r blaen. Y tro hwn, roedd yn teimlo'n wahanol i Ellie. Nid dim ond ticio blychau ar restr oedd hi. Yn hytrach, roedd hi'n creu dyfodol pwysig, sef bywyd gydag Emrys wrth ei hochr. Teimlai Ellie yn hyderus am y bywyd newydd hwn. Roedd hi'n gwybod nad hi yn unig oedd y fenyw oedd yn datrys achosion; roedd hi hefyd yn dysgu bod yn gryf yn ei ffordd ei hun. Pan gyrhaeddodd Emrys draw i gyffwrdd â'i llaw, roedd ei gyffyrddiad yn gynnes ac yn gyson. Ar y foment honno, sylweddolodd Ellie ei bod hi o'r diwedd wedi dod o hyd i'r heddwch roedd hi wedi bod yn chwilio amdano.

Nid oedd yn ymwneud â'r gydnabyddiaeth na'r gwobrau a gafodd. Yr hyn oedd yn wirioneddol bwysig oedd yr eiliadau tawel. Dysgodd werthfawrogi'r eiliadau hyn oherwydd eu bod wedi dangos iddi fod y byd yn llawn posibiliadau. Nid oedd y byd yn berffaith, ond daeth i ddeall bod ei hamherffeithrwydd yn rhan o'r hyn a'i gwnaeth yn gyflawn.

"Mae'n swyddogol," meddai Ellie yn dawel, gan ddal y llythyr yn ei dwylo.

"Ie," atebodd Emrys yn gynnes. "Fe wnaethoch chi."

"Mae'n fwy na dim ond yr achos," esboniodd Ellie, gan olrhain ei bysedd dros y crib ffansi ar y llythyr. "Mae'n ymwneud â mi."

"Mae'n bopeth wyt ti," meddai Emrys, gan ddal ei llaw. "Ac mae'n hardd."

"Doeddwn i ddim bob amser yn meddwl hynny," cyfaddefodd Ellie, gan edrych i mewn i'w lygaid. "Ond yn awr yr wyf yn ei wneud."

"Da," meddai Emrys gyda hapusrwydd tawel. "Oherwydd y dylech."

"Ac nid yw hyn," meddai Ellie, gan bwyntio at y rhestrau priodas ar y bwrdd, "yn teimlo fel gwaith bellach."

"Sut mae'n teimlo?" gofynnodd Emrys yn dyner.

"Mae'n teimlo fel ni," meddai Ellie gyda gwên. "Fel ein bod ni'n adeiladu rhywbeth gyda'n gilydd."

Teimlodd ei chalon yn rasio wrth iddi edrych arno, gan weld rhywbeth yn ei lygaid, nid yn y llythyr yn unig. Nid oedd y foment hon yn ymwneud â'i gwaith na'r achos yr oedd wedi'i ddatrys

yn unig. Roedd yn ymwneud â hi bob rhan ohoni. Y wraig yr oedd yn ei charu. Y fenyw a oedd, am y tro cyntaf ers blynyddoedd, yn teimlo'n gyflawn. Heb ei dorri. Ddim fel pos sydd angen ei drwsio. Dim ond Ellie.

Yn y dyddiau dilynol, cafodd lawer o longyfarchiadau. Ei chydweithwyr oedd y cyntaf i'w chydabod. Roeddent bob amser wedi parchu ei gwaith ond nid oeddent yn deall yn iawn sut roedd ei meddwl yn gweithio. Rhoddodd yr Uwcharolygydd Jones ysgwyd llaw iddi a barhaodd ychydig yn hwy nag arfer, ac yr oedd ei eiriau yn wresog a didwyll. Safai'r Ditectif Ringyll Ewan Rhys, fel arfer sylwedydd tawel, o'i blaen gan roi amnaid cynnil o barch, a olygai fwy na mil o eiriau. Yr oedd ei llwyddiant hefyd yn eiddo iddynt. Roedd blynyddoedd o gydweithio a datrys achosion cymhleth wedi creu cwlwm cryf. Roedd Ewan wedi synhwyro erioed, hyd yn oed os na fyddai byth yn dweud hynny, fod Ellie yn gweld y byd yn wahanol, ac roedd wedi parchu hynny o'r cychwyn cyntaf.

Yna daeth erthygl fach yn yr Aberystwyth Observer. Roedd y pennawd yn syml, ond i Ellie, roedd yn teimlo fel buddugoliaeth fawr: "Ditectif Lleol wedi'i Ddyrchafu'n Dditectif Brif Arolygydd." Roedd yr erthygl yn cynnwys llun o Ellie yn ystod cyfweiliad, wedi'i dal ar ganol y frawddeg, yn canolbwyntio ac yn meddwl yn ddwfn. Roedd yn amrwd a heb ei hidlo, yn dangos yr Ellie go iawn. Nid y fersiwn caboledig roedd pawb yn ei ddisgwyl. Hi oedd yr un nad oedd yn ofni meddwl yn wahanol. Yr un a safai'n dal, hyd yn oed os oedd yn golygu sefyll ar ei ben ei hun ar adegau.

Cydnabyddiaeth

Rwyf am estyn fy niolch diffuant i fy nheulu am eu cefnogaeth a'u hanogaeth ddiwyro ar hyd fy nhaith ysgrifennu. Bu dy gred ynof fi yn oleuni arweiniol imi, a bu dy ddeall yn ffynhonnell cryfder.

Diolch yn arbennig am groesawu a chefnogi unigolion niwroamrywiol, nid yn unig yn ein teulu ond ym mhobman. Mae eich empathi a'ch bod yn agored wedi fy ysbrydoli, ac rwy'n falch o adlewyrchu'r gwerthoedd hynny yn fy ngwaith.

I'm ffrindiau, ddarllenwyr, a phawb sydd wedi fy annog ar hyd y daith, diolch am fod yn rhan o'r antur hon. Mae eich caredigrwydd a'ch brwdfrydedd yn golygu'r byd i mi.

Geirfa

Mae'r eirfa hon yn rhoi diffiniadau o dermau sy'n ymwneud ag Awtistiaeth a diwylliant Cymreig sy'n berthnasol i'r nofel:

Anhwylder Sbectrwm Awtistiaeth (ASD): Anabledd datblygiadol cymhleth sy'n effeithio ar sut mae person yn cyfathrebu ac yn rhyngweithio â'r byd. Mae'r sbectrwm yn adlewyrchu'r ystod eang o alluoedd a heriau a brofir gan unigolion ag ASD.

ADHD (Anhwylder Diffyg Sylw / Gorfywiogrwydd): Anhwylder niwroddatblygiadol a nodweddir gan ddiffyg sylw, gorfywiogrwydd a byrbwylltra.

Sensitifrwydd Synhwyrdd: Sensitifrwydd cynyddol neu uwch i fewnbwn synhwyrdd (seiniau, golygfeydd, arogleuon, cyffwrdd, blas) a brofir yn gyffredin gan unigolion â gwahaniaethau niwroddatblygiadol.

Cymraeg: Yr iaith Gymraeg.

Aberystwyth: Tref arfordirol yng Ngheredigion, Cymru.